

Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022-2038

Ropažu novada attīstības programma 2022-2028

Esošās situācijas raksturojums

**Vangažu pilsēta, Stopiņu pagasts, Ropažu pagasts un
Garkalnes pagasts**

Pasūtītājs:

Ropažu novada pašvaldība

Reģistrācijas Nr. 90000067986

Institūta iela 1a, Ulbroka, Stopiņu pagasts,

Ropažu novads, LV-2130

www.ropazi.lv

Izstrādātājs:

SIA "Grupa93"

Reģistrācijas Nr. 50103129191

Torņa iela 4, IIC-202, Rīga, LV 1050

info@g93.lv

www.g93.lv

Saturs

1. IEDZĪVOTĀJI.....	6
2. TERITORIJA UN ZEMES LIETOJUMS.....	9
3. DABAS, AINAVU UN KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS.....	11
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi.....	11
Ainavu vērtības.....	13
Kultūras pieminekļi.....	13
4. APDZĪVOTĀS VIETAS.....	16
5. EKONOMIKA.....	18
5.1 Vispārējs raksturojums.....	18
5.2 Tūrisms.....	25
6. PAKALPOJUMI.....	28
6.1 Izglītības pakalpojumi.....	28
Pirmsskolas izglītība un bērnu pieskatīšana.....	28
Pamata un vidējā vispārējā izglītība un interešu izglītība.....	30
Speciālā izglītība.....	32
Profesionālās ievirzes izglītības iespējas.....	33
6.2 Jaunatnes politika.....	35
6.3 Sociālie pakalpojumi.....	37
6.4 Veselības aprūpes pakalpojumi.....	42
6.5 Sabiedriskās kārtības pakalpojumi un civilā aizsardzība.....	45
6.6 Kultūras, sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumi.....	47
6.7 Publiskā ārtelpa.....	53
Peldvietas un ūdensmalas.....	53
Parki un cita publiskā ārtelpa ciemos un Vangažu pilsētā.....	54
7. DABA.....	57
7.1 Īpaši aizsargājamās dabas vērtības un to aizsardzība.....	57
7.2 Derīgie izrakteņi.....	59
7.3 Virszemes ūdeņi.....	60
7.4 Pazemes ūdeņi.....	61
7.5 Atjaunīgie energoresursi.....	62
Saules starojums.....	62
Vēja enerģija.....	63
Ģeotermālā enerģija.....	63
Kurināmā koksne.....	64
8. TRANSPORTS.....	65

8.1	Autoceļi, satiksmes intensitāte.....	65
8.2	Sabiedriskais transports	71
8.3	Dzelzceļš un pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu	72
8.4	Velo infrastruktūra, mikromobilitāte	74
8.5	Elektrouzlādes infrastruktūra	76
9.	MĀJOKLIS.....	79
10.	INŽENIERAPGĀDE	83
10.1	Siltumapgāde.....	83
10.2	Ūdenssaimniecība.....	83
	Ūdensapgādes centralizētās sistēmas.....	83
	Centralizētās kanalizācijas sistēmas un notekūdeņu attīrīšana.....	85
10.3	Gāzes apgāde.....	87
10.4	Elektroapgāde.....	87
10.5	Sakaru infrastruktūra	90
11.	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA.....	91
12.	PAŠVALDĪBAS ADMINISTRĀCIJA, BUDŽETS.....	95
13.	PAŠVALDĪBAS KOMUNIKĀCIJA AR IEDZĪVOTĀJIEM UN UZŅĒMĒJIEM; SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA.....	97
14.	SVID.....	99
	IZMANTOTIE AVOTI.....	101
	PIELIKUMI.....	103
1.	pielikums. Demogrāfiskā prognoze 2030. gadam	103
2.	pielikums. Apdzīvoto vietu raksturojums.....	108
3.	pielikums. Publisko pakalpojumu nodrošinājums apdzīvotajās vietās.....	114

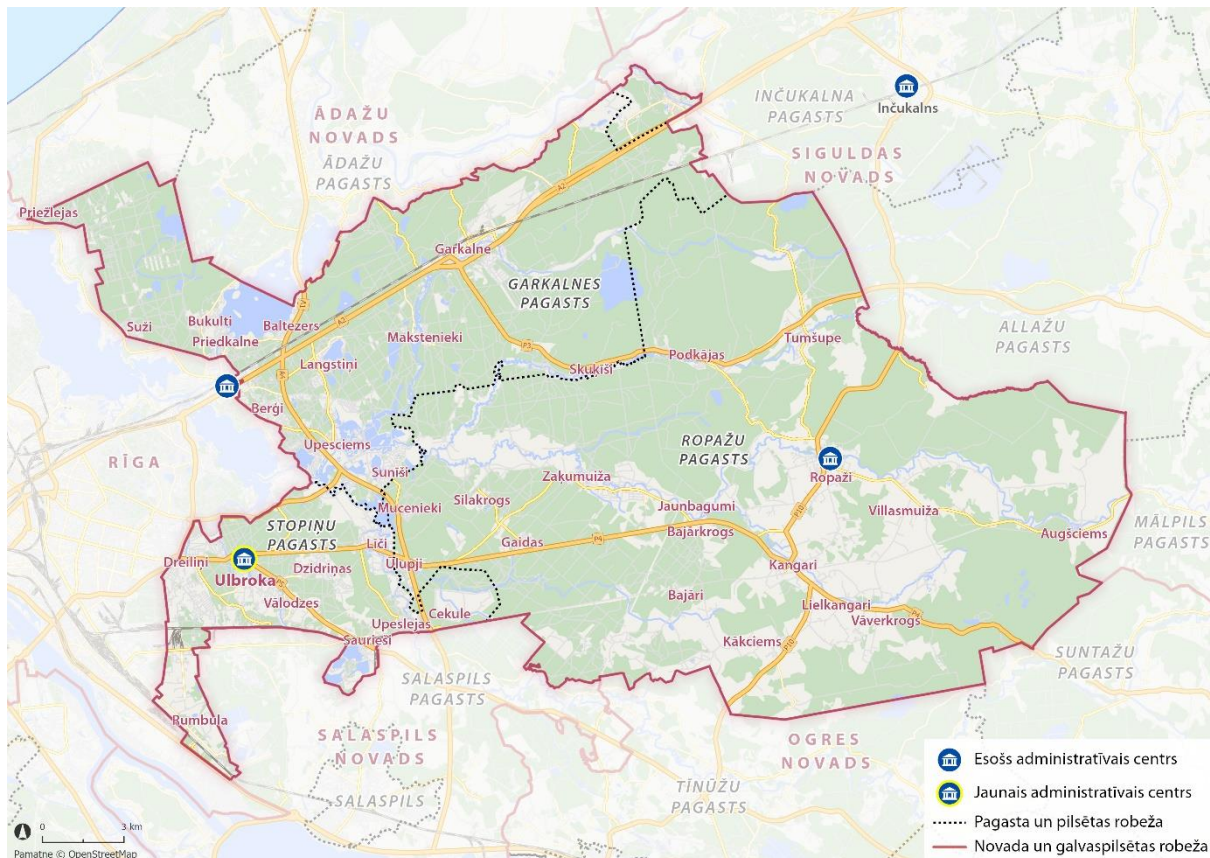
Saīsinājumi

- 4G (Fourth Generation) – ceturtais paaudzes mobilo sakaru sistēmas
- ATR – (pašvaldību) administratīvi teritoriālā reforma
- BNA – bioloģiski noārdāmie atkritumi
- CSDD – Ceļu satiksmes drošības direkcija
- CSP – Centrālā statistikas pārvalde
- DAP – Dabas aizsardzības pārvalde
- DI – deinstitucionalizācija
- EUR – eiro
- ĢIS – ģeogrāfiskā informācijas sistēma
- ĪADT – īpaši aizsargājama dabas teritorija
- IeN – iedzīvotāju ienākuma nodoklis
- LIZ – lauksaimniecībā izmantojamā zeme
- Lursoft – SIA Lursoft IT, kas piedāvā plašu un juridiski pamatotu datu bāzi par visiem Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem, biedrībām un ārvalstu uzņēmumu pārstāvniecībām
- LV – Latvijas valsts kods
- NATURA 2000 – Eiropas aizsargājamo dabas teritoriju tīkls
- NĪN – nekustamā īpašuma nodoklis
- NKMP – Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde
- NVA –Nodarbinātības valsts aģentūra
- PA – pašvaldības aģentūra
- SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību
- Stratēģija – Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2038. gadam
- VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
- VIIS – Valsts izglītības informācijas sistēma
- VRAA – Valsts reģionālās attīstības aģentūra
- VSAA – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
- VSIA – valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
- VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
- ZM – Zemkopības ministrija

Ievads

[1] Realizējot administratīvi teritoriālo reformu, ar 2021. gada 1. jūliju ir izveidots Ropažu novads ar administratīvo centru - Ulbroka, kurā ietilpst Stopiņu, Garkalnes un Ropažu pagasti un Vangažu pilsēta.

Attēls 1. 2021. gadā izveidotās Ropažu novada pašvaldības teritorija un līdz reformai esošo pašvaldību administratīvie centri

[2] Darbs pie jaunveidojamā Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2038. gadam (turpmāk – Stratēģija) un Ropažu novada attīstības programmas 2022.-2028. gada (turpmāk – Attīstības programma) izstrādes tika uzsākts 2020. gada beigās¹.

[3] Ropažu novada esošās situācijas raksturojums ir informatīvais materiāls Ropažu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei. Esošās situācijas raksturojumu ir pastāvīgi jāaktualizē.²

[4] Esošās situācijas raksturošanai ir izmantoti dati no publiskiem reģistriem, kuros tiek apkopoti valsts un pašvaldību dati, kā arī informācija no iepriekšējo Stopiņu, Garkalnes, Ropažu un Inčukalna novadu teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem. Ne visās jomās ir pieejama statistika līdz 2021. gadam par Vangažu pilsētu, tajos gadījumos norādīti dati par visu Inčukalna novadu.

[5] Esošās situācijas raksturojumā ir izmantoti Stratēģijas un Attīstības programmas izstrādes

¹ Stopiņu novada domes 24.11.2020. lēmums Nr. 84/20, p.21 “Par jaunveidojamā Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.-2037. gadam un Attīstības programmas 2021.-2028. gadam izstrādes uzsākšanu” balstoties uz Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 9.punktu, kas paredz, ka ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādi līdz 2021. gada 30. jūnijam vada tā pašvaldība, kurā ir lielākais iedzīvotāju skaits atbilstoši aktuālajiem iedzīvotāju reģistra datiem)

² Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 14.oktobra noteikumu Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 4.punkta prasībām

ietvaros veiktās Ropažu novada iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Iedzīvotāju aptauja notika no 2021. gada 1.marta līdz 2021. gada 31.martam. Aptaujā piedalījās 796 iedzīvotāji, tostarp no tiem 10% no Vangažu pilsētas, 14% no Garkalnes pagasta, 24% no Ropažu pagasta un 52% no Stopiņu pagasta.

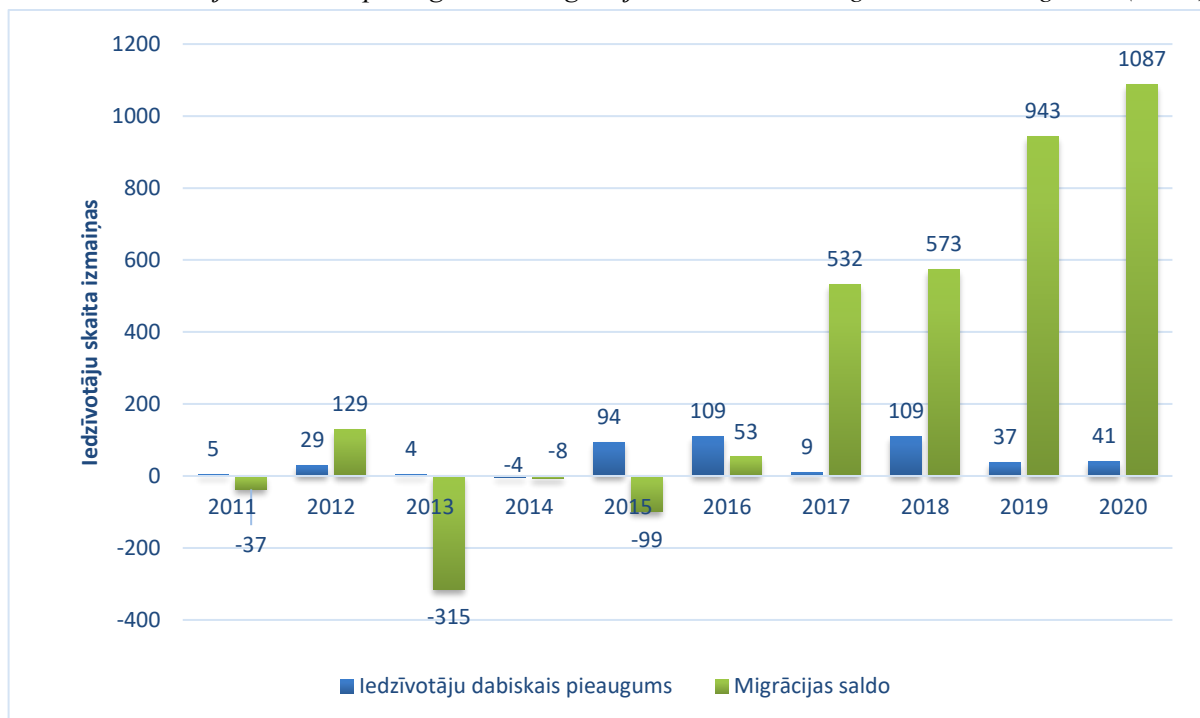
1. Iedzīvotāji

[6] Ropažu novada iedzīvotāju skaits 2021. gada sākumā ir 31 697.³ Ropažu novads ir iedzīvotāju skaita ziņā otra lielākā Pierīgas pašvaldība (lielākā – Jūrmalas pilsēta ar 50 tūkstošiem iedzīvotāju).

[7] Iedzīvotāju skaits Ropažu novadā pieaug. Laika posmā no 2000. gada sākuma līdz 2022. gada sākumam iedzīvotāju skaits Ropažu novada teritorijā ir pieaudzis par 829. Pieaugumu ir veidojis pozitīvs migrācijas saldo (+897 iedzīvotāji). Dabiskais pieaugums ir negatīvs (-68 iedzīvotāji).

[8] Kopš 2016. gada gan iedzīvotāju dabiskais pieaugums, gan migrācijas saldo ir pozitīvi, arī migrācijas saldo ir tendence ar katru gadu pieaugt.

Attēls 2. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums un migrācijas saldo no 2011. gada līdz 2020. gadam (CSP⁴)

[9] Iedzīvotāju tautību un valstiskās piederības ziņā Ropažu novads ir izteikti latvisks novads (latvieši 60%). Citu tautības ir krievi 27%, baltkrievi 3%, ukraiņi 3%, poļi 2%, lietuvieši 1% un citas tautības, ieskaitot neizvēlētu un nezināmu 5%. Latvijas pilsoņi veido 85% no Ropažu novada iedzīvotājiem, Latvijas nepilsoņi 12%, Krievijas pilsoņi 2% un cita valstiskās piederības pilsoņi 1%.

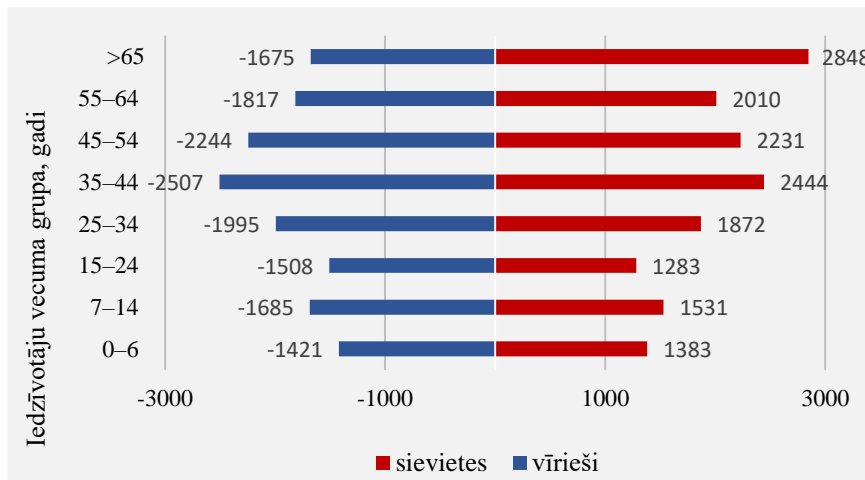
[10] Iedzīvotāju skaita sadalījums pēc dzimuma Ropažu novadā 2020. gada sākumā bija

³ CSP tabula IRS030. Iedzīvotāju skaits gada sākumā, tā izmaiņas un dabiskās kustības galvenie rādītāji reģionos, republikas pilsētās, novadu pilsētās un novados. 2022.01.01. Ropažu novadā ir 33036 iedzīvotāji

⁴ CSP tabula IRS030. Iedzīvotāju skaits gada sākumā, tā izmaiņas un dabiskās kustības galvenie rādītāji reģionos, republikas pilsētās, novadu pilsētās un novados

51,23% sieviešu un 48,77% vīriešu. Iedzīvotāju vecumu un dzimumu struktūrā vīriešu īpatsvars ir lielāks visās vecuma grupās no 0-54 gadiem, savukārt sākot ar 55 gadu vecumu sievietes ir vairāk un vecuma grupā no 65 gadiem un vairāk vīriešu ir tikai 37%.

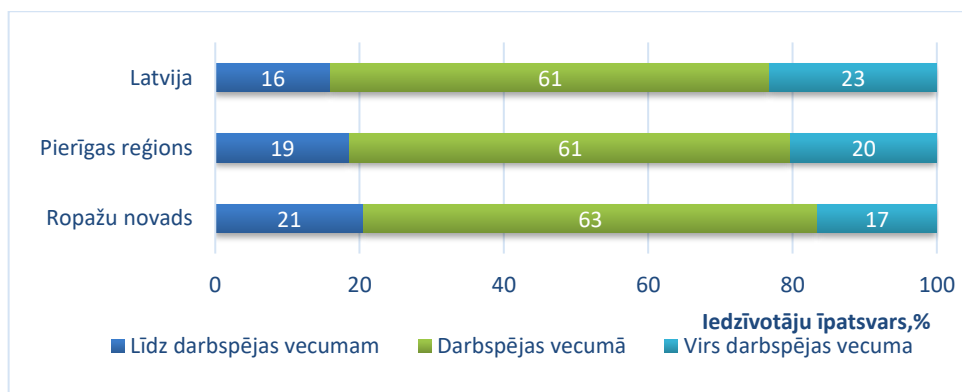
Attēls 3. Iedzīvotāju vecumu un dzimumu struktūra 2020. gada sākumā (CSP⁵)

[11] Izglītības līmenis novadā ir augsts – 34% no iedzīvotājiem ir ar augstāko izglītību, 38% ar vidējo izglītību, 12% ar arodizglītību, 14% ar pamatskolas izglītību un 3% ar sākumskolas un zemāku izglītību. No 18 gadu un vecākiem pastāvīgajiem Ropažu novada iedzīvotājiem 35% ir ar augstāko izglītību vai doktora grādu (01.01.2020.).

[12] Demogrāfiskā slodze – 591 iedzīvotājs līdz un virs darba spējas vecumā uz 1000 iedzīvotājiem darbības vecumā. Demogrāfiskās slodzes līmenis Ropažu novadā nav augsts, vērtējot pret līmeni Latvijā, kur pēdējos desmit gados tas pieaudzis no 545 iedzīvotājiem 2010. gadā līdz 643 iedzīvotājiem 2020. gadā, un vērtējot pret līmeni Pierīgā (638). Zemāku demogrāfiskās slodzes līmeni Ropažu novadā nosaka mazs iedzīvotāju līdz darbības vecumam īpatsvars.

Attēls 4. Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām Ropažu novadā, Pierīgā un Latvijā 2020. gadā,% (CSP⁶)

[13] Nelielā mērā, tomēr turpinās izceļošanas uz ārzemēm process; jaunā novada teritorijai ir negatīvs starptautiskās migrācijas saldo (-64, kur 150 iedz. atgriezās Latvijā un 214 iedzīvotāji izbrauca uz ārzemēm). Tas ir viens no zemākajiem Pierīgā laika posmā no 2011.-2019. gadam (zemāks Jūrmalas pilsētai -97). Pierīgā vienīgi Carnikavas novadam šajā laika posmā ir pozitīvs

⁵ CSP tabula IRD080. Iedzīvotāji pēc dzimuma un pa vecuma grupām reģionos, republikas pilsētās, novados, novadu pilsētās, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās gada sākumā

⁶ CSP tabula IRD080. Iedzīvotāji pēc dzimuma un pa vecuma grupām reģionos, republikas pilsētās, novados, novadu pilsētās, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās gada sākumā

starptautiskās migrācijas saldo (+8).

[14] Vērtējot Latvijas ietvaros, migrācijas saldo ir pozitīvs. Pēdējo 20 gadu laikā 93 iedzīvotāji pārcēlušies no Ropažu novada uz citu teritoriju Latvijā un 160 iedzīvotāji ieradušies dzīvot Ropažu novada teritorijā no citas teritorijas Latvijā.

[15] Saskaņā ar VARAM veikto prognozi iedzīvotāju skaits Ropažu novadā 2030. gadam tiek prognozēts 36 3257.

[16] Saskaņā ar iedzīvotāju prognozes modeli, kas izstrādāts, ņemot vērā 2016.-2020. gada datus⁸, Ropažu novada iedzīvotāju skaits 2030. gadā varētu pārsniegt 37 tūkstošus. Prognozes modelis parāda, ka

- a. Ievērojami pieaugs iedzīvotāju vecuma grupā no 15-64 gadiem īpatsvars. Ja 2021. gadā 15-64 gadu vecuma grupa veidoja 66.2% no iedzīvotāju kopskaita (21906), tad 2030. gadā tā pieaugtu līdz 79.8% no iedzīvotāju kopskaita (26391 iedzīvotājs).
- b. Ievērojami pieaugs arī iedzīvotāju vecuma grupā virs 64 gadiem īpatsvars. Ja 2021. gadā iedzīvotāji vecumā virs 64 gadiem veidoja 14,3% (4722), tad 2030. gadā iedzīvotāji vecumā virs 64 gadiem veidos 18,7% (6179).
- c. Mazākais iedzīvotāju skaita pieaugums prognozējams vecuma grupā līdz 14 g. (ieskaitot) – no 6442 bērniem 2021. gadā līdz 6561 bērnam 2030. gadā. Tomēr prognozējot bērnu skaitu pa klašu grupām, novērojama dinamika:
 - 2030. gadā pieaugs bērnu skaits 5.-9. klašu vecuma grupā līdz 2822 skolēniem (2021. gadā 2206 bērni);
 - 1.-4. klašu vecumā prognozējams, ka kopējais bērnu skaits novadā pieaugs līdz 2026. gadam un sasniegs 2078 bērnus. Vēlāk samazināsies līdz 1877 bērniem 2030. gadā, kas tāpat pārsniegs 2021. gada līmeni (1721 bērns).
 - Vecumā no 1-6 gadiem ir novērojams skaita samazinājums līdz 2026. gadam un vēlāk pieaugums, sasniedzot 2523 bērnus 2030. gadā. Tas tomēr nerasniegs esošās situācijas jeb 2021. gada līmeni (2702 bērni).
- d. Vidusskolas vecuma grupā nav novērojama vienmērīga tendence – skolēnu skaits gan pieaug, gan samazinās. Modelis parāda, ka 2030. gadā vidusskolas vecuma grupā būs ievērojami augstāks – 1586 bērni kā 2021. gadā (988 bērni).

Secinājumi:

[17] Ņemot vērā, ka Ropažu novadā iedzīvotāju skaits pieaug un iedzīvotāju skaita pieauguma tendenci var prognozēt arī turpmāk, pašvaldībai jāplāno atbilstoša publiskā infrastruktūra un pašvaldības pakalpojumi.

[18] Nepieciešams nodrošināt izglītības infrastruktūru vispārējai pamata, interešu un profesionālās ievirzes izglītībai, īpaši 5.-9. klašu vecuma grupā.

[19] Lai arī prognozētais bērnu skaits 0-6 gadu vecuma grupā nākotnē stabilizēsies un pat samazināsies, tomēr jau esošais pakalpojumu nodrošinājums ir mazāks kā pieprasījums (skatīt 6.1. Izglītības pakalpojumi). Ņemot vērā, ka pašvaldība arī turpmāk plāno dažādus atbalsta pasākumus ģimenēm ar bērniem, prognozējams, ka iedzīvotāju skaita palielināšanās

⁷ ATR ieviešanai izveidotā ģeotelpiskās plānošanas platforma. VARAM, Administratīvi teritoriālās reformas pamatojuma un administratīvi teritoriālās reformas ģeotelpiskās plānošanas platformas izstrāde, SIA "Karšu izdevniecība Jāņa sēta", <https://atr.kartes.lv/>

⁸ SIA "Grupa93" izstrādātā demogrāfiskā prognoze. Vairāk skatīt 2. pielikumā.

turpināsies, tostarp arī bērnu skaits vecuma grupā 0-6 gadi.

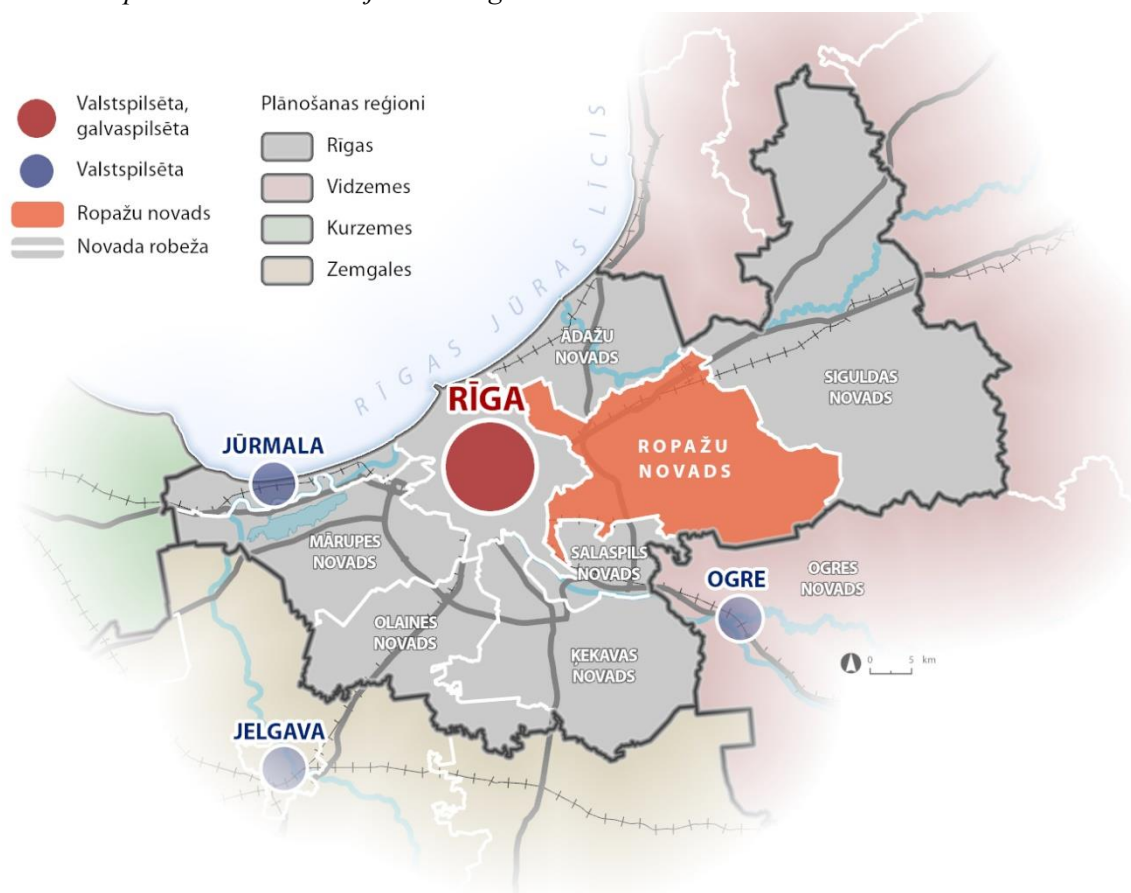
[20] Jārēķinās ar pieaugošu veco cilvēku skaitu, attiecīgi paredzot sociālo pakalpojumu attīstību.

2. Teritorija un zemes lietojums

[21] Novada teritorijas platība ir **534 km²**. Ropažu novads pēc platības veido 5% no Pierīgas teritorijas kopējās platības.

[22] Ropažu novads robežojas ar Rīgu, Ādažu novadu, Siguldas novadu, Ogres novadu un Salaspils novadu.

Attēls 5. Ropažu novada novietojums Pierīgā

[23] Lielākā daļa novada atrodas Viduslatvijas zemienes Ropažu līdzenumā, neliela daļa – Piejūras zemienes Rīgavas līdzenumā. Teritoriju raksturo līdzens reljefs, vietām nedaudz viļņots. Teritorija atrodas vidēji 1 - 50 metrus virs jūras līmeņa. Ropažu novada austrumu daļā lielākoties ir raksturīga salīdzinoši liela purvainība, tomēr novada teritorijā atrodas arī kāpu grēdas un masīvi, kuru augstums ir no dažiem metriem līdz 10 - 15 metriem.

[24] Klimats ir mēreni silts un mitrs. Vasaras relatīvi vēsas, mākoņainas (vairāk nekā 40 % dienu gadā), ziemas ir samēra siltas ar biežiem atkušņiem (līdz 10 dienām mēnesī). Vidējā gaisa temperatūra janvārī ir ap - 5°C, jūlijā + 17°C. Nokrišņu daudzums ir 700 – 800 mm gadā. Ziemas ir maigas, ar nestabilu sniega segu. Vidējais sniega segas biezums ziemas beigās vidēji 15 – 20 cm. Valdošie ir rietumu un dienvidrietumu vēji.

[25] Ropažu novadā ir maz lauksaimniecībā izmantojamo zemju (turpmāk – LIZ) – 7837 ha,

kas veido tikai 15% no novada teritorijas.

[26] Ropažu novads ir “mežains novads”, meža zemes veido 66% no novada teritorijas platības. Lielākā mežainība ir Garkalnes pagastā (73%), lielākās mežu zemju platības ir Ropažu pagastā 21840 ha.

Zeme zem ūdeņiem ir 4%. Vairāk ūdeņu resursu ir Garkalnes pagastā (Mazais un Lielais Baltezers, Sivera ezers, kādreizējie zivju dīķi) un Ropažu pagastā (Lielā Jugla, Silezers, Kangaru ezers, dīķi).

Zeme zem ēkām ir 3%, zeme zem ceļiem – 3%, krūmāji un purvi – 3% un pārējā zeme – 5% no novada teritorijas.

Tabula 1. Galvenie zemes lietojuma veidi, ha⁹

Teritoriālā vienība	LIZ	Mežu zeme	Zeme zem ūdens objektiem
Garkalnes pagasts	511	11109	980
Vangaži	1	200	10
Ropažu pagasts	6147	11109	920
Stopiņu pagasts	1179	2445	223
Kopā novadā	7838	24863	2133

Secinājumi:

[27] Ropažu novada teritorija robežojas ar galvaspilsētu Rīgu, atrodas Pierīgā, Rīgas metropoles areālā, kas sniedz lielākas priekšrocības ekonomiskai attīstībai un līdz ar to labākai pašvaldības finansiālajai situācijai salīdzinājumā ar citām Latvijas pašvaldībām;

[28] Ropažu novada teritorijas dabas resursi, galvenokārt meži un ūdeņi, veido pievilcīgu un zaļu vidi dzīvošanai, atpūtai un dabas tūrismam;

[29] Lai arī tikai 15% no novada teritorijas (7837 ha) veido lauksaimniecības zemes, tas ir nozīmīgs resurss bioloģisko saimniecības veidu attīstībai, kas ir potenciāli ienesīga uzņēmējdarbības niša, ņemot Rīgas un Pierīgas apjomīgo tirgu.

⁹ VZD dati uz 01.01.2021., iekļaujot datus par visu Inčukalna novadu

3. Dabas, ainavu un kultūrvēsturiskās vērtības

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi

[30] Ropažu novadā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT). No tām pēc platības lielākā ir dabas liegums “Lielie Kangari”, kas atrodas Ropažu pagastā.

[31] Visiem dabas liegumiem ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni, izņemot dabas liegumam “Buļļezers”.

Tabula 2. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un to galvenās aizsardzības vērtības¹⁰

ĪADT nosaukums	Aizsardzības kategorija	Platība, ha	Dibināšanas gads	Apraksts
Lielie Kangari	Dabas liegums, Natura 2000 teritorija	1936	1957	Atrodas lielākā osu grēda Latvijā, tā stiepjas 28 km garumā. Teritorijā ietilpst arī Kangaru ezers un Lielais Kangaru purvs. Konstatēta ES Biotopu direktīvas suga – dzeltenā dzeguzkurpīte.
Garkalnes meži	Dabas liegums, Natura 2000 teritorija	1785	2004	Sastopamas vairākas retu putnu sugas. Dabas liegumā uzturas 80-90% no kopējās zaļo vārnu ligzdojošo pāru nacionālās populācijas un ir lielākā zaļo vārnu ligzdošanas vieta Latvijā.
Lielā Baltežera salas	Dabas liegums, Natura 2000 teritorija	18	1977	Daļa dabas lieguma ietilpst Ādažu novadā. Liegumu veido 5 ezera salas: divas (Ropažu un Liepu) atrodas Ādažu novada teritorijā, bet trīs – Priežu, Auzu un Mazā sala – Ropažu novada teritorijā (9,4 ha). Lieguma veidošanas mērķis – salu ekosistēmu saglabāšana. Salās saglabājies relatīvi neskarts, dabisks mežs.
Buļļezers	Dabas liegums	27	1957	Dibināts, lai aizsargātu beznoteces oligotrofu mežezeru ar raksturīgo augu valsti. Laika gaitā ezers ir pārveidojies, pašreiz pēc stāvokļa tas atbilst eitrofiem ezeriem.

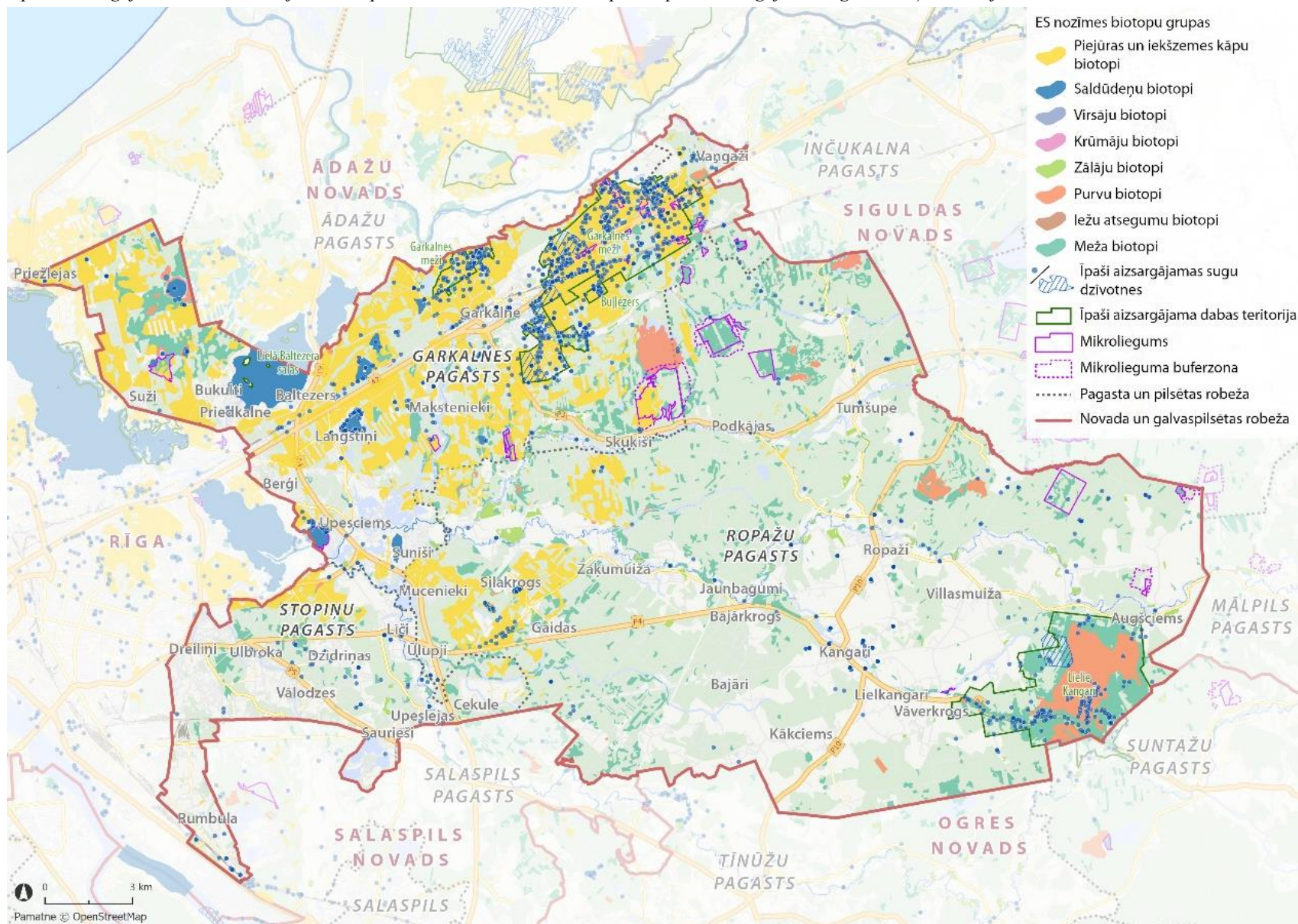
[32] Ropažu novada teritorijā ir reģistrēti 32 mikroliegumi, no tiem 13 ietilpst NATURA 2000 teritorijās. Ropažu novada teritorijā ir reģistrēti 48 valsts nozīmes dižkoki.¹¹

[33] Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” 10.05.2021. uzkrāto informāciju Ropažu novadā ir salīdzinoši lielas īpaši aizsargājamo biotopu aizņemtās platības ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Īpaši Garkalnes pagastā ir izplatīts ES aizsargājamais biotops 2180 “Mežainas piejūras kāpas”. Regulāri applūstošās upju palienēs dabiski veidojas un pastāv, piemēram, tādi Eiropas Savienības nozīmes aizsargājami biotopi kā 91E0* “Aluviāli krastmalu un palieņu meži” un 6450 “Palieņu zālāji”.

¹⁰ Dabas aizsardzības pārvaldes dati

¹¹ Dabas aizsardzības pārvaldes informācijas sistēmas “Ozols” dati 01.01.2021.

Attēls 6. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un Eiropas Savienības nozīmes biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu izvietojums

Ainavu vērtības

[34] Viens no ĪADT aizsardzības uzdevumiem ir aizsargāt un saglabāt Latvijai raksturīgas ainavas.¹² Ropažu novada nozīmīgākās ainaviskās vērtības, kas tiek aizsargātas ĪADT ietvaros:

- a. Neizmainīts Latvijas lielākās osu grēdas – Lielo Kangaru – rievotais morēnu un osu reljefs un tā vizuāli augstvērtīgās ainavas dabas liegumā “Lielie Kangari”. Pēc ainavu rajonēšanas¹³ – osu grēdu ainavu mežaine. Vaļņa ainavas ar specifisko, osiem raksturīgo augāju, kas Latvijā sastopams reti un nelielās platībās. Lai gan ainavas lielāko daļu aizņem purvi un meža masīvs, tā ir ļoti daudzveidīga, potenciālam skatītājam interesanta. Ainava pārredzama no apkārtnes, no atsevišķām vietām purvu ainavā. Raksturīgas maza un vidēja mēroga ainavu skati, bez plašām panorāmas ainavām. Reģionam unikāla ainava ir osu un ezera ainava.¹⁴
- b. Dabas lieguma “Garkalnes meži” ainaviskās vērtības ir eolo kāpu mežaines, Krievupes upes ainavas, kā arī atsevišķu pļavu kā zālāju, kam ir tradicionālās Latvijas lauku ainavas elementa vērtība, ainavas.

[35] Bez ĪADT ietvaros noteiktajām ainavu vērtībām pašvaldībā noteiktas ainaviski vērtīgās teritorijas¹⁵:

- a. ap Langstiņu ezeru, Lielo Baltezeru, Sauriešu ūdenskrātuvi, Ulbrokas ezeru u.c. ezeriem (ezeru ainavas),
- b. ap Mazo Juglu, Lielo Juglu, Krievupi (upju ainavas) un *trauslās* mazo upju ainavas (Piķurga, Ķivuļurga),
- c. lielo autoceļu ainavas ap Vidzemes šoseju, Rīgas apvedceļu,
- d. ainaviskie ceļi kā autoceļa P4 Rīga - Ērgļi posms dabas lieguma “Lielie Kangari” teritorijā 200 m platumā uz katru pusi no ceļa ass, autoceļa V95 Griķukrogs - Meļķerti posms gar Vangažu pilsētu un Siguldas novada robežu,
- e. ciemu centru vēsturiskās apbūves (urbānās) ainavas, kas ietver gan ciemu centru vēsturisko apbūvi (Baltezers, Bergi, Bukulti, Garkalne, Langstiņi, Ulbrokas muiža, Upesciems,), gan jauno apbūvi (Suži, Sunīši, jaunā Upesciema apbūve) ar katram ciemam raksturīgo apbūves mērogu un raksturu,
- f. kultūrainavas, kurās ietvertas lauku viensētas (Bāliņkrogs u.c.),
- g. meža ainavas (valsts un pašvaldības mežu lielās, viengabalainās meža platības, jo īpaši tās, kas ir ĪADT).

Kultūras pieminekļi

[36] Par teritorijas vēsturisko mantojumu liecina Ropažu novada teritorijā esošie deviņi valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi, t.sk. četri valsts nozīmes un pieci vietējas nozīmes kultūras pieminekļi.

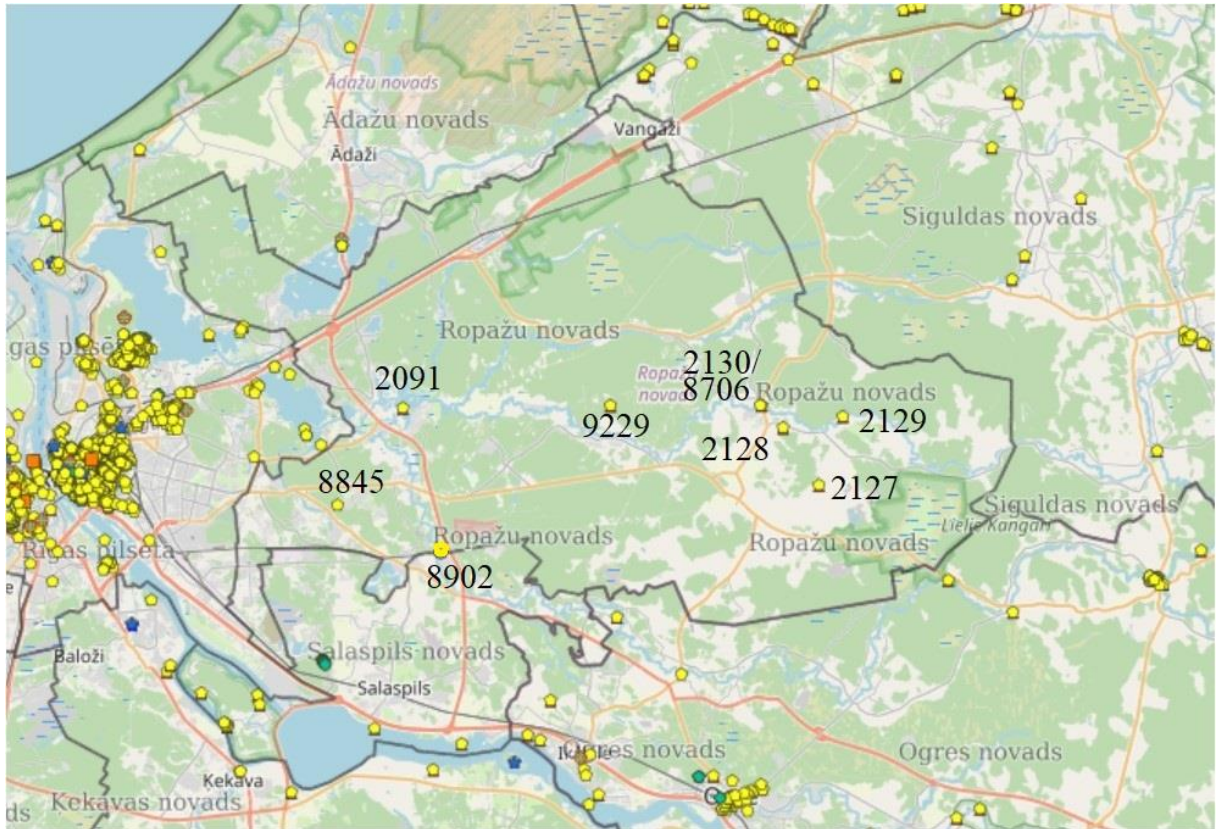
¹² Likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 2.panta otrās daļas 1. punkts.

¹³ Ramans.K., Latvijas ainavu rajonēšana, 1994

¹⁴ Latvijas Dabas fonds, Dabas lieguma “Lielie Kangari” dabas aizsardzības plāns, 2007 (ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra K. gerhada 2018. gada 30. janvāra rīkojumu Nr.1-2/18 „Par dabas aizsardzības plānu darbības termiņa pagarināšanu” dabas lieguma „Lielie Kangari” dabas aizsardzības plāna darbības termiņš pagarināts līdz 2022. gada 31. decembrim)

¹⁵ Saskaņā ar līdz 2021. gada 1.jūlijam pastāvējušo un Ropažu novadā iekļauto pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Attēls 7. Valsts aizsargājāmie kultūras pieminekļi¹⁶

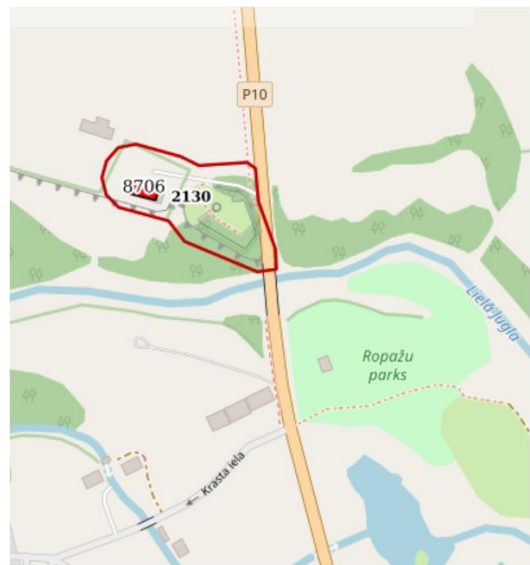

[37] Ropažu novadā esošie seši valsts aizsargājāmie kultūras pieminekļi ir arheoloģijas pieminekļi – senkapi.

[38] Tikai arheoloģijas pieminekļi “Ropažu viduslaiku pils un kapsēta” (datēts ar 14.-17. gs., valsts nozīmes, valsts aizs.nr. 2130) un pateicoties vietējām aktivitātēm ir uzsākta Ropažu Livonija ordeņa pilsdrupu sakārtošana, izpēte, veicot arī nozīmīgu sabiedrības iesaisti.

[39] Vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis Ropažu mācītājmuiža Ropažu pagasta “Pilskalni” (datēts ar 1801.-1804. g., 19. gs. beigām, valsts aizs. Nr. 8706) ir autentisks klasicisma arhitektūras piemineklis, atrodas Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas īpašumā; atrodas valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļa “Ropažu viduslaiku pils un kapsēta” (valsts aizs.nr. 2130) teritorijā.

Attēls 8. Ropažu viduslaiku pils un kapsētas pieminekļa teritorijas (Nr.2130) un Ropažu mācītājmājas (Nr.8706) novietojums

¹⁶ Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes informācijas sistēmas “Mantojums” karte (pieejams: <https://karte.mantojums.lv>). Kartei ir informatīvs raksturs.

Tabula 3. Valsts aizsargājami kultūras pieminekļi¹⁷

valsts aizs. Nr.	Nosaukums	Tipoloģiskā grupa	Vērtības grupa	Atrašanās Ropažu novadā	Īpašumpiederība
2130	Ropažu viduslaiku pils un kapsēta	Arheoloģija	Valsts nozīme	Ropaži, pie autoceļa V75 "Ropaži–Griķukrogs"	Valsts
2128	Kapu senkapi	Arheoloģija	Valsts nozīme	Ropaži, pie kapiem un pie autoceļa V66 "Sidgunda-Ropaži" (Stadiona iela)	AS "Latvijas Valsts meži"
2129	Naglu senkapi	Arheoloģija	Valsts nozīme	Ropažu pagasts, pie mājām "Naglas"	Pašvaldība, fiziska persona
2127	Jaunmežplēpju senkapi	Arheoloģija	Valsts nozīme	"Jaunmežplēpji 3", Villasmuiža, Ropažu pagasts	Fiziska persona
8706	Ropažu mācītājmāja	Arhitektūra	Vietējā nozīme	"Pilskalni", Ropaži, Ropažu pagasts	Juridiska persona
2091	Sunīšu viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	Vietējā nozīme	Mārtiņrožu iela 59, Sunīši, Garkalnes pagasts	Fiziska persona
8902	Dzelzceļa tilts pār Mazās Juglas upi	Industriālais	Vietējā nozīme	Dzelzceļa līnijā Rīga - Ērgļi, Stopiņu pagastā pie Upeslejām	Valsts
8845	Kapliča	Arhitektūra	Vietējā nozīme	Stopiņu pagasts, "Ulbrokas kapi"	Pašvaldība
9229	Sniedzū kokogļu ieguves uzkalniņi	Arheoloģija	Vietējā nozīme	Ropažu pagasts, netālu no Lielās Juglas	SIA Rīgas meži"

[40] Vietējas nozīmes industriālais piemineklis "Dzelzceļa tilts pār Mazās Juglas upi" Stopiņu pagastā, dzelzceļa līnijā Rīga - Ērgļi pie Upeslejām (datēts ar 1932. – 1933. g., valsts aizs. Nr. 8902) ir sava laika inženiertehnisko būvju – metāla kopņu konstrukciju tilta pār upi paraugs. Šobrīd tilts ir atjaunots gājēju kustībai. Nākotnē būtu jāattīsta tūrisma maršruts, izmantojot pašvaldībai piederošos īpašumus bijušās dzelzceļa līnijas Rīga-Ērgļi trasē.

[41] Vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis "Kapliča Ulbrokas kapos" Stopiņu pagasta Ulbrokas kapos (datēts ar 1849. gadu, valsts aizs. Nr. 8845) ir viena no dažām koka guļbūves kapličām Latvijā un vienīgā Rīgas reģionā, kas nes reģionālās arhitektūras 19. gs ēku būvniecībā izmantotās raksturīgās zīmes, ir saglabājusies līdz mūsdienām un līdz 2009. gadam tika izmantota kā kapliča.

[42] Novadā atrodas arī citas kultūrvēsturiski nozīmīgas teritorijas un vietas: Ulbrokas muižas apbūve un parks, Līgo dārzs, Zaķumuižas muižas apbūve, dzelzceļa stacija "Kangari" u.c., kuru sakārtošana veicinātu to atgriešanu sabiedrības izmantošanai.

Secinājumi

[43] "Lielie Kangari" un citos dabas liegumos, kā arī ārpus tiem esošās meža, ūdeņu u.c. dabas un ainavas vērtības iekļaujas t.s. Rīgas zaļā loka telpā, un ir nozīmīgs kvalitatīvas vides un rekreācijas resurss Ropažu novada pašvaldības turpmākajā attīstībā.

[44] Ropažu novada kultūrvēsturiskais mantojums nav liels, bet tas ir būtisks reģionālā kultūrvēsturiskā mantojuma liecinieks un satur potenciālu gan tūrisma attīstībai, gan pētniecībai un izglītībai, gan nacionālās, reģionālās un lokālās identitātes stiprināšanai.

¹⁷ NKMP informācijas sistēmas "Mantojums" pieminekļu reģistrs (<https://is.mantojums.lv/>)

4. Apdzīvotās vietas

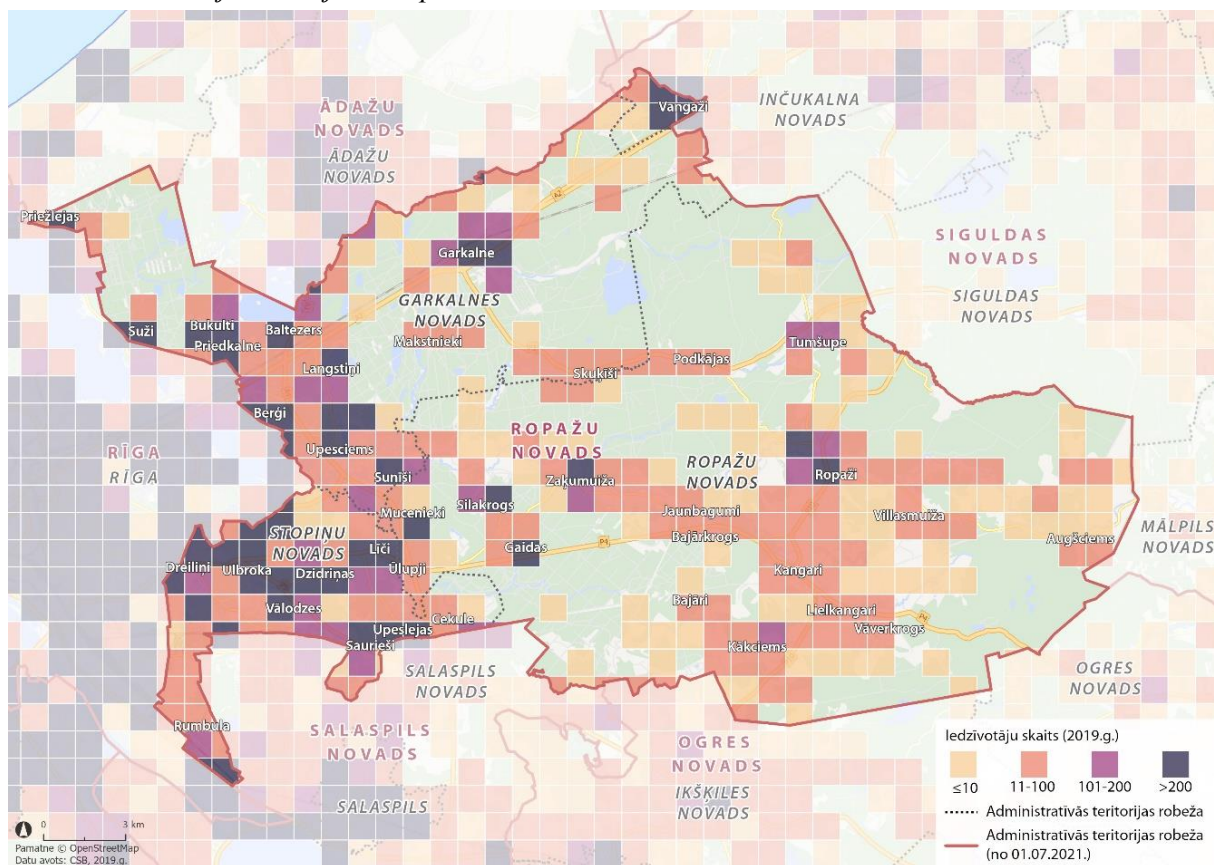
[45] Ropažu novads atrodas stratēģiski izdevīgā ģeogrāfiskajā novietojumā - Latvijas centrālajā daļā, uz ziemeļaustrumiem no galvaspilsētas Rīgas un ietilpst Rīgas plānošanas reģionā. Novads robežojas ar Rīgu, Ādažu novadu, Siguldas novadu, Ogres novadu un Salaspils novadu.

[46] Ropažu novada administratīvais centrs atrodas Ulbrokas ciemā ar 2 824 iedzīvotājiem, kas atrodas nepilnu 5 km attālumā no Rīgas.

[47] 2021. gada sākumā iedzīvotāju apdzīvojamā blīvums Ropažu novadā bija 247 iedz./km², kas ir ievērojami augstāks kā Pierīgas reģionā (39 cilv./km²) un Latvijā kopumā (30 iedz./km²)¹⁸. Augsto iedzīvotāju blīvumu veido Vangažu pilsēta (662 iedz./km²) un Stopiņu pagasts (237 iedz./km²). Garkalnes pagasta iedzīvotāju blīvums ir 66 iedz./km² un Ropažu pagastā – 21 iedz./km².

[48] Ropažu novadā augstāks apdzīvojamā blīvums ir novada rietumu daļā, Rīgas tuvumā, taču vismazāk apdzīvota ir novada vidus daļa.

Attēls 9. Iedzīvotāju izvietojums Ropažu novadā¹⁹

[49] Ropažu novadā ir 41 apdzīvotā vieta – Vangažu pilsēta un 40 ciemi. Pēc iedzīvotāju skaita lielākā apdzīvotā vieta novadā ir Vangažu pilsēta (3254 iedz.). No ciemiem lielākais ir Ulbrokas ciems (2895 iedzīvotāji). (Apdzīvoto vietu raksturojumu skatīt [2.pielikumā](#)).

[50] Plānots Ulbrokas ciemam piešķirt Ulbrokas pilsētas statusu, pilsētā iekļaujot ciemu

¹⁸ CSP tabula IRD061. Pastāvīgo iedzīvotāju blīvums gada sākumā reģionos, republikas pilsētās, novados, novadu pilsētās un pagastos

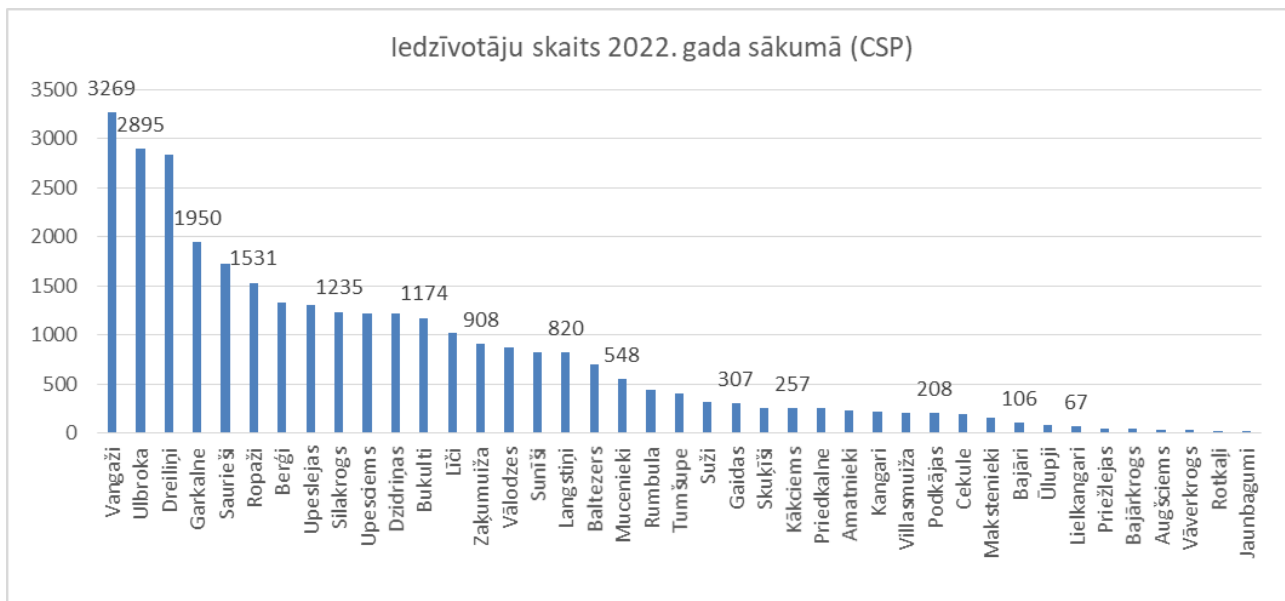
¹⁹ Iedzīvotāju izvietojums pēc CSP datiem par deklarētajām dzīvesvietām 2019. gadā, kas parādīti 1x1 km datu kopās

Vālodzes un daļu no Dreiliņu ciema, tā veidojot attīstības centru ar vairāk kā 5000 iedzīvotāju.

[51] Ropažu novadā ir **divpadsmit ciemi ar iedzīvotāju skaitu virs tūkstoša**²⁰: Ulbroka (2895), Dreiliņi (2831), Garkalne (1950), Saurieši (1720), Ropaži (1531), Bergi (1330), Upeslejas (1309), Silakrogs (1235), Upesciems (1221), Dzidriņas (1219), Bukulti (1174) un Līči (1016).

[52] **Pārējās Ropažu novada apdzīvotās vietas** ir Amatnieki, Augšciems, Bajāri, Bajārkrogs, Baltezers, Cekule, Gaidas, Jaunbagumi, Kangari, Kākciems, Langstiņi, Lielkangari, Makstenieki, Mucenieki, Podkājas, Priedkalne, Priežlejas, Rotkaļi, Rumbula, Skuķīši, Sunīši, Suži, Tumšupe, Ūlupji, Vālodzes, Vāverkrogs, Villasmuiža un Zaķumuiža.

Attēls 10. Iedzīvotāju skaita sadalījums pa Ropažu novada apdzīvotajām vietām 2022. gada sākumā²¹

[53] Laika periodā no 2000. gada līdz 2022. gadam lielākajā daļā apdzīvoto vietu iedzīvotāju skaits ir pieaudzis, turklāt vairākkārtīgi, kā tas ir noticis jaunajos apbūves ciemos – Dzidriņās no 108 iedzīvotājiem 2000. gadā līdz 1219 iedzīvotājiem 2022. gadā, Sunīšos no 50 uz 825, Sužos no 5 uz 319, Gaidās no 20 uz 307, Amatniekos no 5 uz 324, Podkājās no 23 uz 208 iedzīvotājiem (vairāk 2.pielikumā).

[54] Tikai piecās Ropažu novada apdzīvotajās vietās iedzīvotāju skaits ir samazinājies, visbūtiskāk Vangažos no 4172 iedzīvotājiem 2000. gadā līdz 3269 iedzīvotājiem 2022. gadā, Zaķumuižā no 1013 uz 908 iedzīvotājiem un Muceniekos no 748 uz 548 iedzīvotājiem.

Secinājumi

[55] Ropažu novada apdzīvoto vietu izvietojumu var raksturot kā izkļiedētu, trūkst izteiktu attīstības centru. Kopumā tas nosaka, ka pamatā saites veidojas ar Rīgu un savstarpējie savienojumi starp pagastiem, Vangažu pilsētu un ciemiem ir vāji attīstīti.

[56] Strauji augošajās apdzīvotajās vietās jāattīsta publiskā infrastruktūra (ielas, mobilitātes punkti, publiskās ārtelpas teritorijas), ar laiku jāizvērtē pašvaldības pakalpojumu nodrošinājums (pirmskolas izglītība, sociālais dienests).

²⁰ CSP 2022. gada sākumā. RIG010. Iedzīvotāji pēc dzimuma un vecuma grupām reģionos, novados, pilsētās, pagastos, ciemos (atbilstoši robežām 2022. gada sākumā), apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās (eksperimentālā statistika) 2000 - 2022

²¹ turpat.

5. Ekonomika

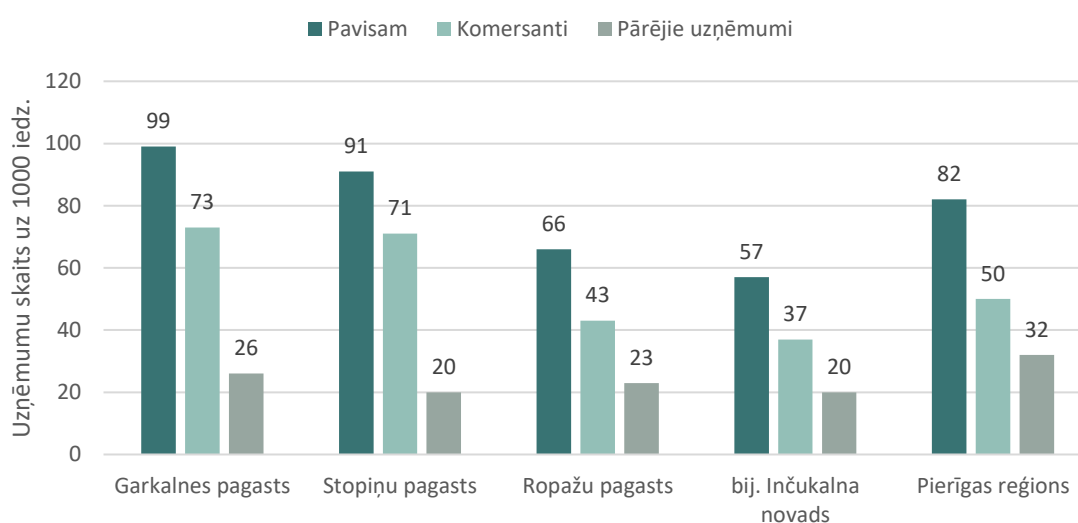
5.1 Vispārējs raksturojums

[58] Kopējais ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits Ropažu novadā ir 2564²². No tiem septiņi uzņēmumi ar nodarbināto skaitu 250 un vairāk²³.

[59] Uz 1000 iedzīvotājiem jaunajā novadā ir 85 ekonomiski aktīvie uzņēmumi, no tiem 62 ir komersanti un 23 ir pārējie uzņēmumi.²⁴

[60] 82 uzņēmumi uz 1000 iedzīvotājiem ir arī vidējais rādītājs Pierīgā. Augstākais ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Pierīgā ir bijušajā Mārupes novadā (117 uzņēmumi, no tiem 92 komersanti).

Attēls 11. Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2020. gadā (dati CSP atsevišķi par Vangažu pilsētu netiek uzskaitīti)²⁵

[61] Ropažu novadā atrodas četri uzņēmumi, kas atrodas 100 uzņēmumu grupā ar lielāko apgrozījumu Latvijā 2019. gadā, un tie visi atrodas Stopiņu pagastā – SIA “DEPO DIY”, SIA “Tamro”, SIA “AMBER DISTRIBUTION LATVIA” un SIA “Paul Mason Properties”.

Tabula 4. Desmit lielākie Ropažu novada uzņēmumi pēc apgrozījuma (Lursoft²⁶)

Nr.p.k.	Uzņēmums	Darbības veids (pēc NACE)	Apgrozījums, EUR	Darbības vieta Ropažu novadā
1	DEPO DIY, SIA	Pārējā mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos	249 203 388 (23.vietā Latvijā)	Noliktavu iela 7, Dreiliņi, Stopiņu pagasts

²² CSP tabula UZS010 Ekonomiski aktīvi uzņēmumi reģionos, republikas pilsētās un novados (dati par Garkalnes, Stopiņu un Ropažu pagastiem, neskaitot Vangažu pilsētu, jo pieejami dati tikai par Inčukalna pagastu kopumā, atsevišķi neizdalot Vangažus)

²³ CSP tabula UZS030. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi reģionos, republikas pilsētās un novados sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita un galvenajiem darbības veidiem

²⁴ CSP tabula UZS040. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados uz 1000 iedzīvotājiem. Dati par 2020. gadu.

²⁵ CSP tabula UZS040. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi reģionos, republikas pilsētās un novados uz 1000 iedzīvotājiem 2013 – 2020. Dati par 2020. gadu.

²⁶ Lursoft, 2019. g. <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/gada-parskati/ar-lielako-gada-apgrozijumu/>

Nr.p.k.	Uzņēmums	Darbības veids (pēc NACE)	Apgrozījums, EUR	Darbības vieta Ropažu novadā
2	Tamro, SIA	Farmaceutisko izstrādājumu vairumtirdzniecība	138 916 535 (48.vietā Latvijā)	Noliktavu iela 5, Dreiliņi, Stopiņu pagasts
3	AMBER DISTRIBUTION LATVIA, SIA	Dzērienu vairumtirdzniecība	123 423 725 (53.vietā Latvijā)	Noliktavu iela 11, Dreiliņi, Stopiņu pagasts
4	Paul Mason Properties, SIA	Pārējā mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos	81 928 301 (88.vietā Latvijā)	Biķeru iela 2, Dreiliņi, Stopiņu pagasts
5	KNAUF, SIA	Būvniecībai paredzēto betona izstrādājumu ražošana	70 879 884	Daugavas iela 4, Saurieši, Stopiņu pagasts
6	Gaujas Koks, SIA	Zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana	66 057 285	Gaujas iela 24/35, Vangaži, Vangažu pilsēta
7	Do It, SIA	Mēbeļu, paklāju un apgaismes ierīču vairumtirdzniecība	64 718 368	"Rīgas-Siguldas šoseja 1E", Berģi, Garkalnes pagasts
8	BSW LATVIA, SIA	Zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana	55 028 239	Granīta iela 24, Rumbula, Stopiņu pagasts
9	BALTĀ BURA, SIA	Dzērienu vairumtirdzniecība	44 982 271	Getliņu iela 18, Rumbula, Stopiņu pagasts
10	Kronus, SIA	Koka taras ražošana	41 317 816	Dauguļu iela 19, Ulbroka, Stopiņu pagasts

[62] Ropažu novadā atrodas trīs no 100 straujāk augošajiem uzņēmumiem Latvijā 2021. gadā – Sauriešos esošais SIA “LP express”, kas nodarbojas ar kravu pārvadājumiem, Muceniekos esošais SIA “CLT Profi”, kas nodarbojas ar kokmateriālu, būvmateriālu un sanitārtehnikas ierīču vairumtirdzniecību un ēku būvniecību, un Dreiliņos esošais SIA “Lions DF Serviss”, kas nodarbojas ar gaļas un gaļas produktu vairumtirdzniecību.²⁷

[63] Uzņēmumu radītā pievienotā vērtība 193,2 milj. eiro (2017). Lielākā daļa radīta Stopiņu pagastā – 132.2 milj. eiro, bijušajā Inčukalna novadā – 34,9 milj. eiro, Garkalnes pagastā 34 milj. eiro un Ropažu pagastā 19.8 milj. eiro.

[64] Augstākie rādītāji gan darba vietu skaita ziņā (tirdzniecībā 1121), gan saražotās produkcijas vērtībā (apstrādes rūpniecībā 56 milj. eiro), gan pievienotās vērtības ziņā (tirdzniecībā 23 milj. eiro) salīdzinājumā ar citām teritorijām ir Stopiņu pagastā.

[65] Visattīstītākās nozares Ropažu novadā ir tirdzniecība un apstrādes rūpniecība, kur ir visvairāk nodarbināto (tirdzniecībā 2985 un apstrādes rūpniecībā 1815), visvairāk darba vietu (tirdzniecībā 2859 un apstrādes rūpniecībā 1775), lielākā produkcijas vērtība (tirdzniecībā 129 milj. un apstrādes rūpniecībā 147 milj. eiro) un lielākā pievienotā vērtība (tirdzniecībā 60 milj. un apstrādes rūpniecībā 34 milj. eiro).²⁸ Tikai Vangažu pilsētā apstrādes rūpniecībā ir lielāks darba vietu skaits kā tirdzniecībā. Garkalnes pagastā attīstīta nozare ir arī Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi (479 darba vietas un 493 nodarbinātie). Ropažu novadā

²⁷ Lursoft: <https://blog.lursoft.lv/2022/11/16/top-100-strajak-augosie-uznemumi-latvija-2021-gada/>

²⁸ CSP tabula NPV011. Nodarbināto iedzīvotāju skaits, darbvieta skaits, radītā pievienotā un produkcijas vērtība pēc faktiskās dzīvesvietas un NACE reģionos, republikas pilsētās, novados, novadu pilsētās, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās (eksperimentālā statistika), 2017

liela nozīme ir arī tādām nozarēm kā būvniecība un veselības un sociālā aprūpe.

Tirdzniecība

[66] Ropažu novadā darbojas vairāki vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības uzņēmumi, kuri ir nozīmīgi visā Latvijā. Kā lielākie no tiem ir iepriekš minētie SIA “DEPO DIY”, SIA “Tamro”, SIA “Amber Distribution Latvia”, SIA “Paul Mason Properties”. Lielākie tirdzniecības uzņēmumi atrodas Stopiņu pagastā.

[67] SIA “DEPO DIY” nodarbojas ar būvmateriālu, apdares materiālu, dārza preču, dārza tehnikas un inventāra, sēklu, stādu, zoopreču, dzīvnieku barības u.c. tirdzniecību. Uzņēmuma veikali ir izvietoti Rīgā un lielākajās Latvijas pilsētās.

[68] SIA “Tamro” ir daļa no *Tamro Baltics*, kas ir lielākais medikamentu vairumtirgotājs Baltijas reģionā, kā arī vadošais Baltijā mazumtirdzniecības sektorā. Tamro Baltics ir daļa no starptautiskās PHOENIX grupas, kas pārvalda medikamentu izplatīšanu 27 Eiropas valstīs²⁹.

[69] SIA “Amber Distribution Latvia” nodarbojas ar dzērienu vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību. Uzņēmums ir vadošais izplatītājs kopš 1990. gada, 2007. gadā uzņēmumu pārņēma mātes uzņēmums SPI Group un šobrīd tas ir daļa no holdinga Amber Beverage Group.

[70] SIA “Paul Mason Properties” ir Zviedrijas mēbeļu un mājsaimniecības preču kompānijas “Ikea” pārvaldītājs Latvijā. Tirdzniecības veikals atklāts 2018. gada rudenī un atrodas Stopiņu pagastā pie Rīgas pilsētas robežas. Tā platība ir aptuveni 35 000 m² un ir lielākais IKEA iepirkšanās centrs Baltijas valstīs. Īsā laikā uzņēmums kļuvis par vienu no lielākajiem uzņēmumiem pēc nodarbināto skaita, kā arī ir viens no TOP 10 uzņēmumiem pēc apgrozījuma.

Apstrādes rūpniecība un būvniecība

[71] Ropažu novadā darbojas dažādu jomu apstrādes rūpniecības uzņēmumi. Lielākie apstrādes rūpniecības uzņēmumi darbojas kokapstrādes jomā, tie ir SIA “BSW LATVIA”, SIA “Kronus”, SIA “Gaujas koks”, SIA “MARKO KEA”, SIA “IZOTERMS”, SIA “KNAUF”. Liela daļa šo uzņēmumu Ropažu novadā darbojas jau vairāk nekā 20 gadus, un to tirgus ir ne tikai Latvijā, bet arī citur pasaulē. Pie lielākajiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem Ropažu novadā iekļaujas arī SIA “AluFactory”, kas veic metāla konstrukciju un to sastāvdaļu ražošanu.

Būvniecība un būvniecības materiālu ražošana

[72] SIA “Consolis Latvija” ražo modernas dzelzsbetona konstrukcijas dažādu objektu būvniecībai un infrastruktūras attīstībai³⁰. SIA “Garkalnes grants” veic karjeru izstrādi un zemes darbus. Ulbrokā esošais uzņēmums SIA “ALS būve” nodarbojas ar māju būvniecību un rekonstrukciju. Stopiņu pagastā atrodas AS “Latvijas tilti”, kas veic tiltu un tuneļu būvniecību visā Latvijā.

Transports un uzglabāšana

[73] Transporta un uzglabāšanas nozare ir viena no visplašāk pārstāvētajām uzņēmējdarbības nozarēm Ropažu novadā, jo šeit ir izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums un automaģistrāles. Lielākie transporta un uzglabāšanas uzņēmumi Ropažu novadā ir SIA “DINOTRANS”, SIA “Arfi Line”, SIA “Kim Johansen Transport”, SIA “LARS prim” un SIA “MGM transport”. Tie izvietoti Rīgas pierobežā un nodrošina transporta pakalpojumus visā Eiropā.

[74] Lai gan pašreizējā situācijā Ropažu novadā lielākie uzņēmumi lielākoties atrodas tieši Rīgas pierobežā – Stopiņu un Garkalnes pagastos, tomēr augsts uzņēmumu blīvums ir arī

²⁹ <https://www.tamrobaltics.com/company/par-uzmumu-1>

³⁰ <https://www.consolis.lv/risinajumi/>

Zaķumuižā (20), Ropažos (18), Vangažos (18), Muceniekos (10). Nākotnē, attīstoties autoceļu tīklam un Rail Baltica dzelzceļa līnijai ar kaimiņu Salaspils novadā plānoto dzelzceļa intermodālo mezglu, Ropažu novada uzņēmējdarbības potenciāls ievērojami pieaugs.

Investīcijas

[75] Ar katru gadu palielinās ārvalstu tiešo investīciju apjoms Ropažu novadā. Kopējais ārvalstu tiešo investīciju apjoms Ropažu novadā ir 204,91 milj. eiro (nav iekļauta Vangažu pilsēta).³¹

[76] Pēdējos gados vieni no redzamākajiem investīciju projektiem ir tirdzniecības centru “Ikea” un “Sāga” izveide Dreiliņos.

[77] Ne tikai privātais sektors, bet arī pašvaldība iegulda uzņēmējdarbības attīstībā novadā gan ieguldot tieši uzņēmējdarbības infrastruktūrā, gan transporta infrastruktūrā.

Nodarbinātība

[78] Nodarbināto iedzīvotāju skaits Ropažu novadā ir 13828, kopējais darba vietu skaits – 16292. Nodarbināto saražotā pievienotā vērtība 271,5 milj. eiro. Augstākā produktivitāte ir Garkalnes pagastā, kur vienas nodarbinātās personas saražotā produkcijas vērtība ir 57921 eiro un 1 nodarbinātā saražotā pievienotā vērtība 24295 eiro. Zemāki rādītāji ir Ropažu pagastā – attiecīgi 38393 eiro un 15089 eiro.³²

[79] Pēc faktiskās darba vietas Ropažu novadā ir nodarbinātas 15980 personas, tostarp darbinieki, par kuriem nodokļus maksā darba devējs, ir 95% un pašnodarbinātas personas 5%. Stopiņu pagastā ir visvairāk darba vietu – 9444 (59%), Garkalnes pagastā – 2948 (18%), Vangažos – 1066 (7%) un Ropažu pagastā – 2522 (16%).³³

[80] Darba alga (neto jeb pēc nodokļu nomaksas) ir 781 EUR/mēn.³⁴, kas ir tuvu Rīgas algu līmenim. Augstākās algas ir Stopiņu pagastā – gan sabiedriskajā sektorā (935/mēn. EUR), gan valdības un pašvaldības sektorā (738/mēn. EUR), gan privātajā sektorā (974/mēn. EUR). Zemākās algas sabiedriskajā (686/mēn. EUR), valdības un pašvaldību (692/mēn. EUR) sektoros ir Ropažu pagastā. Visās teritoriālajās daļās augstākās algas ir privātajā sektorā salīdzinājumā ar publisko sektoru; īpaši Vangažu pilsētā (1036/mēn. EUR).

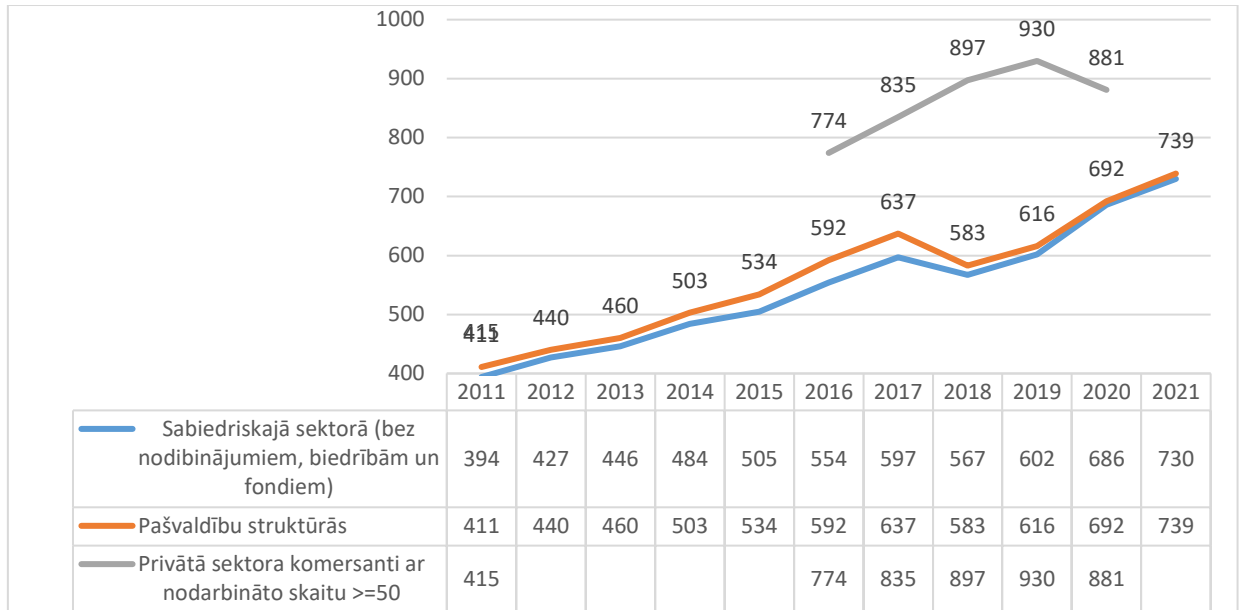
³¹ Lursoft dati uz 14.06.2021.

³² CSP tabula NPV010. Nodarbināto iedzīvotāju skaits, darbvietu skaits, radītā pievienotā un produkcijas vērtība pēc faktiskās dzīvesvietas reģionos, republikas pilsētās, novados, novadu pilsētās, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās (eksperimentālā statistika, 2017)

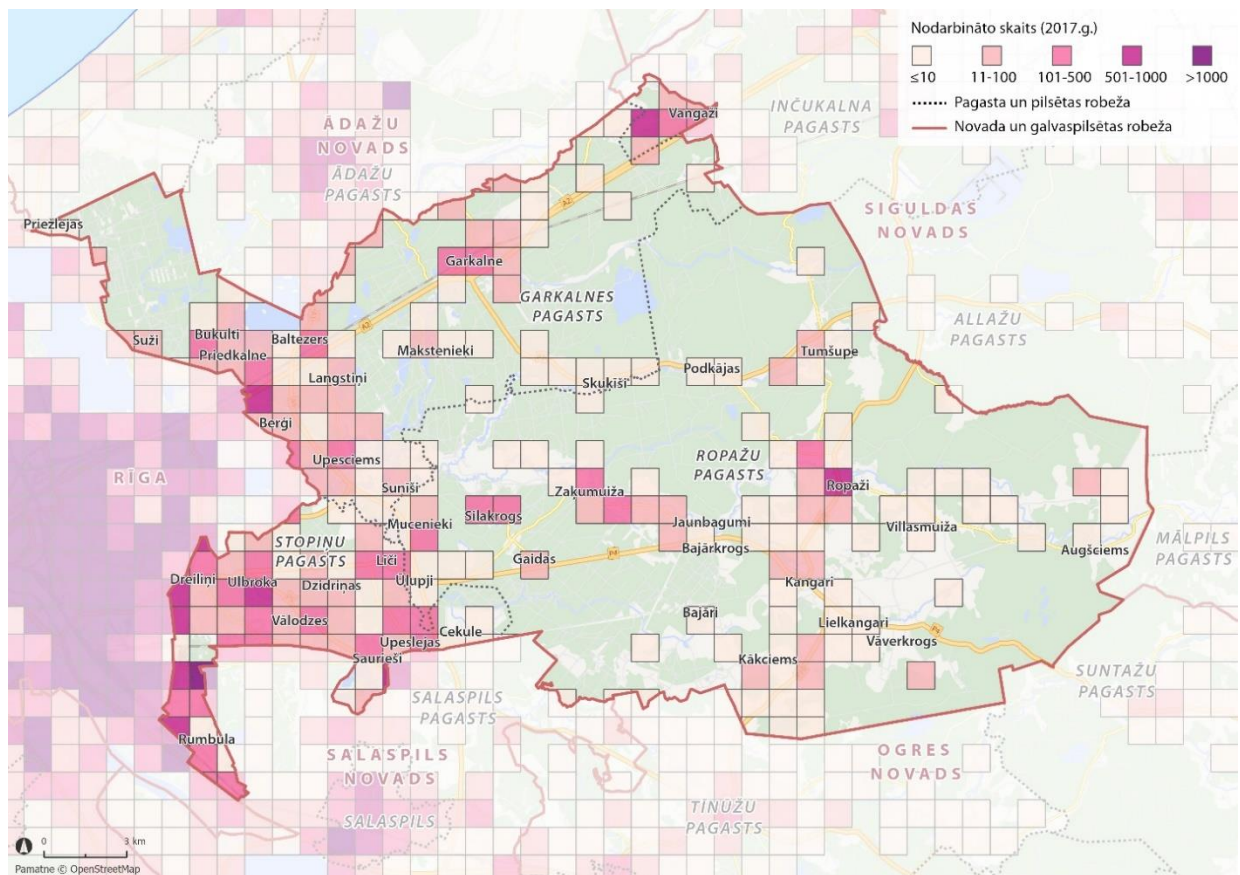
³³ CSP Nodarbināto skaits pēc faktiskās darbvietas 2019. gadā https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START/DVA050REL/

³⁴. Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa republikas pilsētās un novados (eiro) 2020. gadā (pirms ATR).

Attēls 12. Darba alga (neto) Ropažu novadā (pēc ATR)³⁵

Attēls 13. Nodarbināto skaits un izvietojums Ropažu novadā (2017. g., CSP eksperimentālā statistika)

[81] Minimālo darba algu vai mazāk³⁶ saņem 2308 darba ņēmēji pēc deklarētās dzīves vietas (15,2% no darba ņēmēju skaita ar darba ienākumiem)³⁷. Darba ņēmēju skaits, kas saņem

³⁵ CSP tabula DSV060. Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa republikas pilsētās un novados (eiro) – Neto 2021. gadā

³⁶ Minimālā darba alga 2016. gadā - 370,00 eiro, 2017. gadā - 380,00 eiro, 2018., 2019., 2020. gadā - 430,00 eiro

³⁷ CSP tabula - DSN050. Darba ņēmēju skaita sadalījums pēc mēneša bruto darba ienākumiem republikas pilsētās un novados 2020. gadā

minimālo algu vai mazāk, pēdējo gadu laikā ir samazinājies – 2016. gadā 21% Ropažu pagasta un 20% Inčukalna novada nodarbināto saņēma minimālo algu un mazāk, bet Garkalnes pagastā 18% un Stopiņu pagastā 17%.

[82] Bezdarba līmenis³⁸ ir 4,4% jeb 955 bezdarbnieki³⁹. Visās novada teritoriālajās daļās ir zems bezdarba līmenis, un bezdarba rādītāji ir līdzīgi Rīgas (4,7%) un vidējiem Latvijas (6%) rādītājiem, izņemot Latgales reģionu, kur bezdarba līmenis saglabājas augstāks (11,3%).

Pašvaldību teritorijas attīstības indekss⁴⁰

[83] Ropažu novadu veido pašvaldības, kas no 110 novadu pašvaldībām pēc teritorijas attīstības indeksa 2019. gadā atradās **ranga augšgalā** – Garkalnes novads 2.vietā, Stopiņu novads 4.vietā, Ropažu novads 14.vietā un Inčukalna novads 21.vietā.

Tabula 5. Novadu teritorijas attīstības līmeņa indeksi pēc 2019. gada datiem

Novadu teritorijas attīstības līmeņa indeksi pēc 2019. gada datiem	Garkalnes novads	Inčukalna novads	Ropažu novads	Stopiņu novads
Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedz.	0.535	-0.003	0.100	0.528
Bezdarba līmenis	0.129	0.059	0.138	0.118
Trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā	0.096	0.090	0.082	0.083
Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedz.	-0.007	0.050	0.052	-0.011
Dabiskās kustības saldo uz 1000 iedz.	0.175	0.045	0.017	0.160
Ilgtermiņa migrācijas saldo 1000 iedz.	0.272	0.026	0.039	0.371
Iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem	0.107	0.008	0.055	0.091
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa lielums uz 1 iedz.	0.581	0.102	0.117	0.371
Attīstības līmeņa indekss 2019. gadā	2	21	14	4
Attīstības līmeņa indekss 2018. gadā	2	22	14	4

[84] Turpmāk teritorijas attīstības indekss netiks aprēķināts, tā vietā – novadu iekšzemes kopprodukts.

³⁸ Reģistrēto bezdarbnieku skaits pret iedzīvotāju skaitu darbības vecumā administratīvajā teritorijā (administratīvais dalījums līdz 01.07.2020.)

³⁹ NVA dati 2020. gada 31.decembrī (<https://www.nva.gov.lv/lv/2020gads>)

⁴⁰ Teritorijas attīstības indekss ir statistika, kas iekļauta Oficiālajā statistikas programmā 2017.-2019. gadam, atbilstoši 2016. gada 20.decembra Ministru kabineta noteikumos Nr.813 noteiktajam. Teritorijas attīstības līmeņa indekss raksturo attīstības līmeni attiecīgajā gadā, parādot teritoriju augstāku vai zemāku attīstību salīdzinājumā ar vidējo attīstības līmeni valstī. Tas ir vispārināts rādītājs, ko aprēķina atsevišķi plānošanas reģioniem, republikas pilsētām un novadiem.

Lai rādītāji būtu savā starpā salīdzināmi, aprēķinā tiek izmantoti astoņu dažādu rādītāju standartizētās vērtības un katrai no tām ir noteikts savs nozīmības svars (ietekme).

Novadu vai republikas pilsētu grupas aprēķinā tiek izmantoti sekojoši rādītāji:

- ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.25);
- bezdarba līmenis, %, (svars – 0.15);
- trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā, %, (svars – 0.1);
- kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.05);
- dabiskās kustības saldo uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.1);
- ilgtermiņa migrācijas saldo uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.1);
- iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem, (svars – 0.05);
- iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju, eiro, (svars – 0.2).

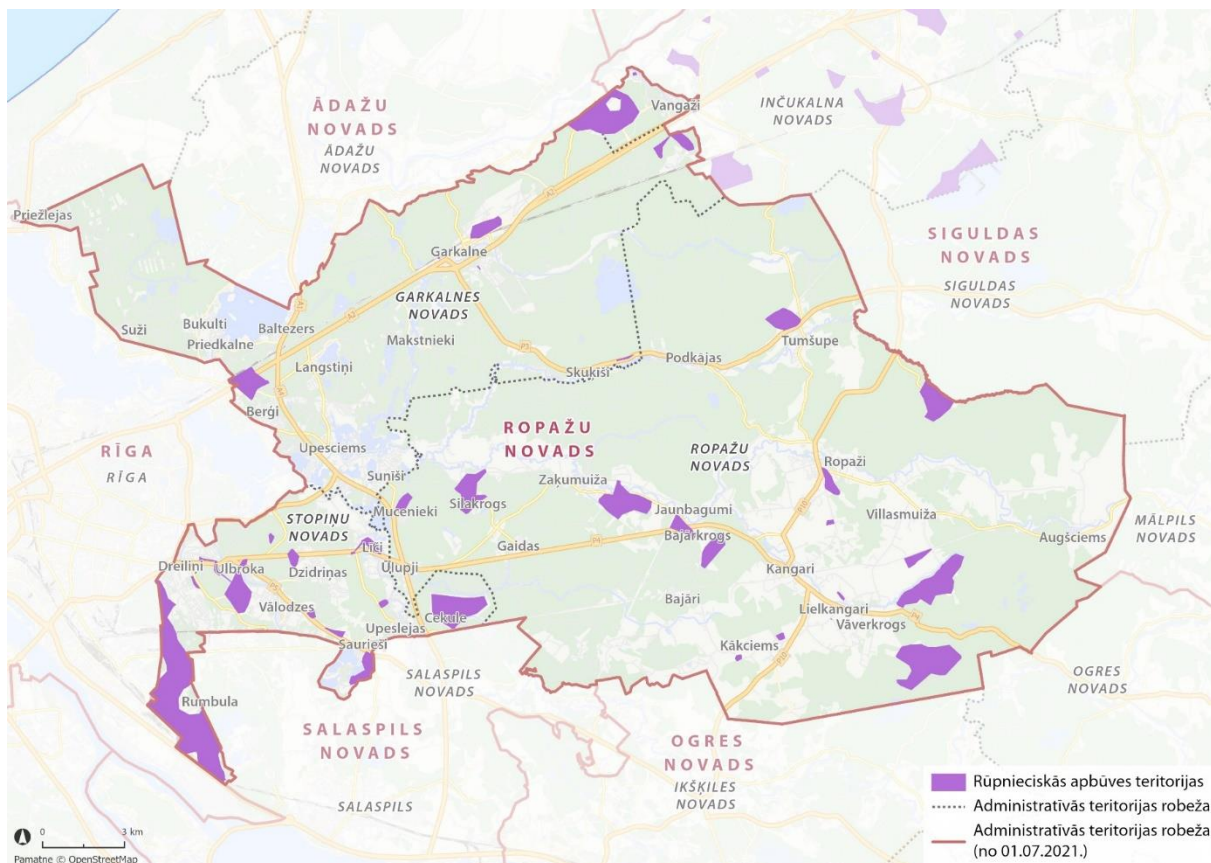
Uzņēmējdarbības attīstības perspektīvas

[85] Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027. gadam prioritātē “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība”, kā arī VARAM Rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam, Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gada, Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021. - 2027. gadam un citi nacionālie politikas dokumenti paredz pāreju uz aprites ekonomiku, tostarp ievērojot vides kvalitātes prasības Eiropas zaļā kursa ietvaros.

[86] Uzņēmējdarbības teritorijas saskaņā ar bijušo pašvaldību teritoriju plānojumiem atrodas izklidēti – Bergos, Cekulē, Dreiliņos, Rumbulā, Ulbrokā, Vangažos un vairākās vietās Ropažu pagastā. Tās noteiktas pēc dažādiem principiem, piemēram, Ropažu pagastā tajās iekļautas derīgo izrakteņu atradnes.

[87] Pierīgas izdevīgais transporta novietojums nosaka, ka Ropažu novadā ir gan ērti dzīvot, gan ērti nodarboties ar uzņēmējdarbību. Pēdējos gados ir izveidojusies sava veida konkurence starp teritorijas attīstības mērķiem – pievilcīga un zaļa dzīvesvieta Pierīgā ar iespējām strādāt Rīgā un baudīt Rīgas pakalpojumus vai vide uzņēmumiem galveno valsts automaģistrāļu un Rīgas noieta tirgus tuvumā. Konflikti izpaužas ražotņu un dzīvojamās apbūves robežteritorijās, iedzīvotājiem iebilstot pret transporta intensitātes paaugstināšanos uz valsts un pašvaldību ceļiem uzņēmumu apkārtnē.

Attēls 14. Līdz ATR pastāvējušo pašvaldību teritoriju plānojumos noteiktās rūpnieciskās apbūves teritorijas

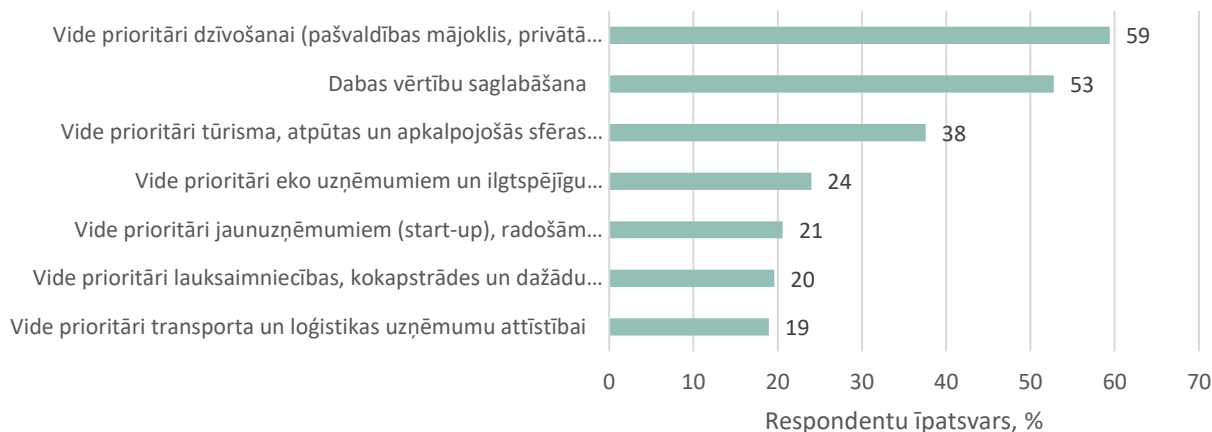

[88] Iedzīvotāju aptaujas⁴¹ ietvaros jautājot, kas ir pagastu un Vangažu pilsētas attīstības virzieni, vairāk kā puse iedzīvotāju (60% no 796 respondentiem) uzskata, ka prioritāri pagastos

⁴¹ Ropažu novada iedzīvotāju aptauja, kas notika stratēģijas un attīstības programmas izstrādes ietvaros 2021. gada martā, piedaloties 796 iedzīvotājiem.

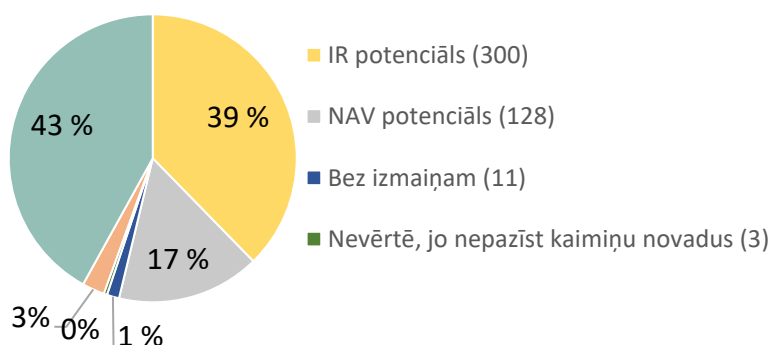
un Vangažu pilsētā ir jānodrošina vide dzīvošanai (pašvaldības mājoklis, privātā sektora attīstīti mājokļi un to un atbalstošie pakalpojumi), 53% aptaujāto iedzīvotāju uzskata, ka jānodrošina dabas vērtību saglabāšana. Daudz (38%) ir to iedzīvotāju, kas uzskata, ka jāattīsta tūrisms, atpūtas un apkalpojošās sfēras uzņēmumi. Mazāk par ceturto daļu ir to, kas uzskata, ka jāattīsta uzņēmējdarbība – ilgtspējīgu saimniekošanas veidu (aprites ekonomikas) uzņēmumi (24%), IT, finanšu sektora, radošo industriju un jaunuzņēmumi (start-up) (21%), lauksaimniecības, kokapstrādes u.c. pārstrādes ražotnes (20%), transporta un loģistikas uzņēmumi (19%).

Attēls 15. Iedzīvotāju atbildes uz jautājumu “Kādi, Jūsaprāt, ir Jūsu pašvaldības attīstības virzieni”

[89] Uz jautājumu par jaunā Ropažu novada attīstības iespējām kopumā atbildēja mazāk respondentu (vairums izteicās par administratīvi teritoriālo reformu), bet tie, kas atbildēja uz jautājumu, biežāk norāda, ka Ropažu novadā būs labākas iespējas infrastruktūras sakārtošanai (56 respondenti), ka Ropažu novads ir Pierīgas dzīvesvieta ģimenēm (55 respondenti), būs labāka pašvaldības pārvaldība (36 respondenti), uzlabota mobilitāte (35 respondenti), tūrisma attīstības iespējas (34 respondenti), ekonomiskā attīstība (33 respondenti), vides un dabas, īpaši Pierīgas mežu saglabāšana (31 respondents), uzlabotas finansējuma piesaistes iespējas, lielāks pašvaldības budžets (15 respondenti), rūpnieciskās ražošanas attīstības potenciāls (12 respondenti), kultūras, izklaides, sporta iespēju uzlabošanās (11 respondenti) u.c.

Attēls 16. Iedzīvotāju aptaujas rezultāti par jautājumu “Kāds, Jūsaprāt, būs jaunās (apvienotās) Ropažu novada pašvaldības teritorijas potenciāls nākotnē?”

5.2 Tūrisms

[90] Rīga un Pierīga dominē Latvijas vietējā un starptautiskajā tūrismā, un Ropažu novada tūrisma nozare iekļaujas Rīgas un Pierīgas tūrisma aprītē. Ropažu novada tūrisma piedāvājumu var raksturot kā brīvdienu un hobiju tūrismu.

[91] Saskaņā ar CSP datiem Ropažu novadā ir 10 tūrisma uzņēmumi, no kuriem seši darbojas

Garkalnes pagastā.⁴² Tūristu mītņu skaits ir 6-7 ziemas periodā, 9-11 vasaras periodā. Pamatā tie ir 1-2-vietīgi numuri. Gultasvietu skaits – ap 300, gada pirmajā ceturksnī – nedaudz virs 200 numuriem.⁴³ Tā kā tūrisma pakalpojumus sniedz arī lauku saimniecības u.c., kas ne vienmēr tiek uzskaitītas kā tūrisma uzņēmumi, faktiskais skaits pārsniedz 20 tūristu mītnes.

[92] Ropažu novadam ir vairākas priekšrocības, lai piesaistītu tūristus, - dabas (ūdeņu, mežu) resursi, tuvs attālums no Rīgas, mūsdienīga kultūras infrastruktūra kā kultūras centrs “Ulbrokas pērle” u.c.

[93] ExitRiga projektā izveidotajā bukletā⁴⁴ Ropažu novadā tiek piedāvāti 28 tūrisma objekti, starp kuriem ir gan viesu nami, gan izziņas, gan aktīvās atpūtas objekti.

[94] Populārākie aktīvās atpūtas objekti Ropažu novadā: multifunkcionāls autosporta un aktīvās atpūtas Sporta komplekss 333, Riga Shooting Center, kas piedāvā sporta šaušanu pa lidojošiem mērķiem, Enduro moto meža taka, jāšanas sporta kompleksi Garkalnē un Ropažu pagastā, Sauriešu ūdenskrātuve, veikšanas iespējas pie Baltvillas, “Sila Priedēs”.

[95] Ropažu novadā ir izcilas iespējas attīstīt tūrismu pie ūdens. Aktīvās atpūtas pie ūdens piedāvājumu papildina makšķerēšanas un citi atpūtas veidi (viesu nams “Kalna Spuļļu dīķi”, Brīvdienu māja “Alberta dīķi” u.c.).

[96] Kultūras tūrisma jomā populārākie objekti ir Līgo parks un estrāde, kultūras centrs “Ulbrokas pērle”.

[97] Ar veselības tūrismu saistītais piedāvājums ir sākot ar skaistumkopšanas un SPA pakalpojumiem (viesnīca “Baltvilla”) līdz specializētajiem veselības aprūpes pakalpojumiem (VC “Baltezers” un rehabilitācijas centrs, Tuberkulozes un plaušu slimības centra atrašanos Upeslejās).

[98] Militārais tūrisms var attīstīties, balstoties uz Cekules munīciju noliktavas (1920.-1995. g.) vēsturi un zemessardzes darbību.

[99] Zinātnes un vēstures tūrisms var attīstīties, balstoties uz bijušo Lauksaimniecības tehnikas zinātnisko institūtu⁴⁵, balstoties uz novadā dzimušajiem vai dzīvojošajiem kultūras, sporta un citiem sabiedriskiem darbiniekiem, kā piemēram, Garkalnes pagastā izveidota Rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa piemiņas istaba un izziņas taka, balstoties uz kultūrvēstures pieminekļiem. Klubs “Rodenpoys” atveido Ropažu viduslaiku vēstures amatus, tērpus, cīņas, rīko ekskursijas.

[100] Pārgājienu un velobraucienų jomā, kur apvienojas gan dabas tūrisms, gan kultūras mantojuma un industriālā mantojuma iepazīšana, nozīmīgākais piedāvājums saistīts ar dabas liegumu “Lielie Kangari”, slēgtās Rīgas–Ērgļu dzelzceļa līnijas Kangaru staciju, Rīgas-Sanktpēterburgas dzelzceļa stacijām “Rodenpoiss”, “Ropaži”, “Garkalne”, Zirgu pasta staciju “Rodenpoiss”, dabas un izziņu taku gar Tumšupes upi “Ozolu taka”.

[101] Sakrālā tūrisma piedāvājumā nozīmīgākais objekts ir Ropažu evaņģēliski luteriskā baznīca.

[102] Ropažu novadā aizvien pieaug viesu māju skaits. Papildus naktsmītņu piedāvājumam, tiek piedāvāti daudzveidīgi atpūtas pakalpojumi - “Vulfas kundzes” tūrisma mītne un ekskursijas kamanās ar haskijiem, viesu nams “Namdaru darbnīca” ar īpašām ekskursijām, koka darbiem un pasākumiem, “Krīvu klēts” ar lauku saimniekošanas priekšmetu muzeju, kāzu

⁴² CSP tabula UZS030. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi reģionos, republikas pilsētās un novados sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita un galvenajiem darbības veidiem (NACE 2. red.) 2013 – 2020. Nav iekļauti dati par Vangažu pilsētu.

⁴³ CSP tabula TUV050c. Viesnīcas un citas tūristu mītnes reģionos, republikas pilsētās un novados

⁴⁴ <https://www.ropazi.lv/lv/media/9569/download?attachment>; neiekļauj informāciju par Vangažiem

⁴⁵ Stopiņu novada tūrisma un rekreācijas tematiskais plānojums līdz 2030. gadam

apkalpošanu u.c.

[103] Ropažu novada pašvaldība ir izveidojusi Ulbrokas tūrisma informācijas centru un Tūrisma un informācijas punktu Ropažos. Tūrisma informācijas centrs piedāvā septiņus pastaigu maršrutus un velo maršrutu "Zaļais ceļš". Caur novada teritorijai ir izveidoti vairāki starptautiski maršruti kā Mežtaka⁴⁶ un reģionāls velo maršruts Nr.12 "Lejasdaugava - Ogres ieleja".

Secinājumi

[104] Labs nodrošinājums ar valsts autoceļiem un dzelzceļu nokļūšanai Rīgā, laba sasaiste ar Rīgu, kur pieejami valsts iestāžu, banku, augstskolu un citi pakalpojumus, Latvijas lielākais darbaspēka un produkcijas realizācijas tirgus, piekļuve starptautiskiem transporta mezgliem (dzelzceļš, lidosta, ostas) ir veicinājis loģistikas un transporta, tirdzniecības, apstrādes rūpniecības nozaru uzņēmumu attīstību.

[105] Ropažu novadā ir Pierīgai raksturīga augsta ekonomiskā aktivitāte – 82 uzņēmumi uz 1000 iedzīvotājiem, augsts nodarbinātības līmenis un darba samaksa.

[106] Lielākie tirdzniecības un loģistikas uzņēmumi atrodas pie Rīgas robežas un tuvu automaģistrālēm (SIA "DEPO DIY", SIA "Tamro", SIA "Amber Distribution Latvia" un SIA "Paul Mason Properties"), savukārt apstrādes rūpniecības uzņēmumi – Vangažos, Ropažu pagastā.

[107] Stratēģijā ir jānosaka vadlīnijas uzņēmējdarbības un dzīvojamās vides attīstībai, lai neveicinātu negatīvo ietekmi uz dzīvojamām zonām un lai radītu uzņēmējdarbības attīstībai labvēlīgu vidi.

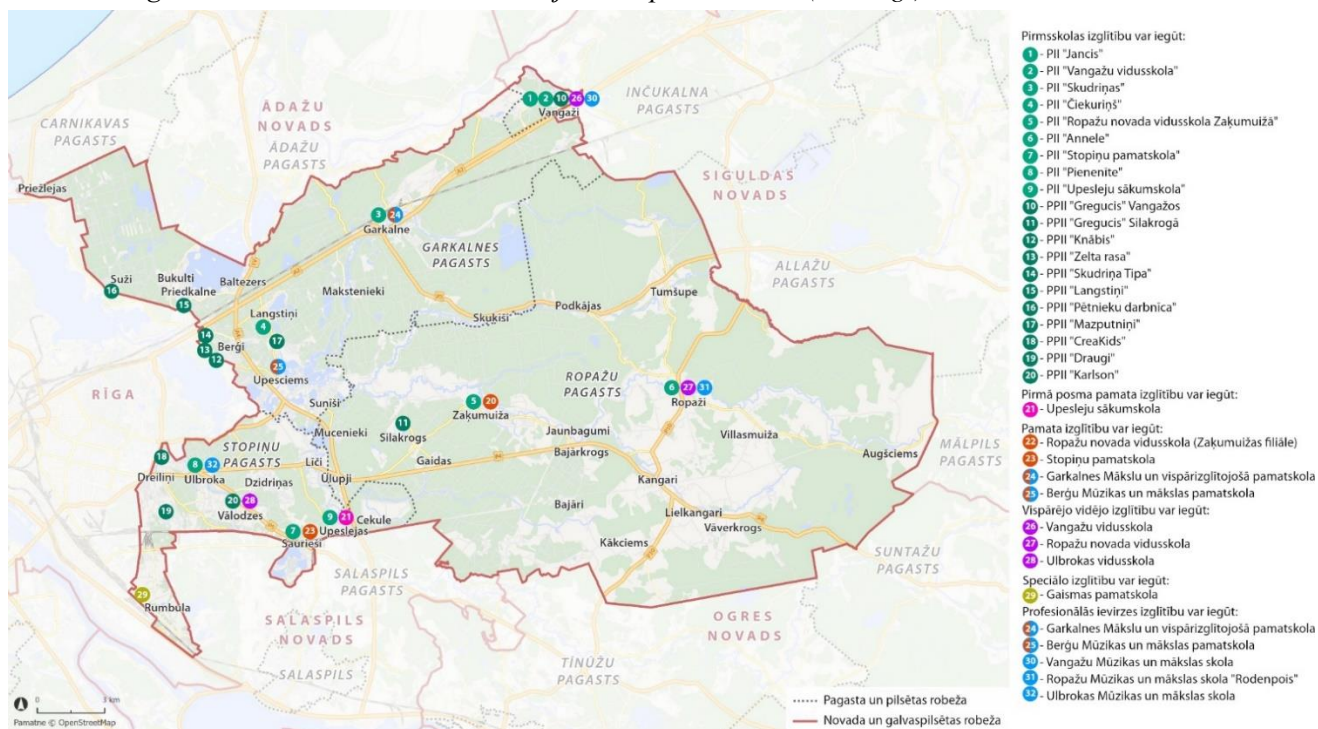
⁴⁶ <https://baltictrails.eu/lv/forest/itinerary/9>

6. Pakalpojumi

6.1 Izglītības pakalpojumi

[108] Ropažu novadā 31 apdzīvotā vietā ir pieejami izglītības iestāžu pakalpojumi, t.sk. 16 apdzīvotajās vietās – pašvaldības izglītības iestāžu pakalpojumi.

Attēls 17. Izglītības iestāžu teritoriālais izvietojums Ropažu novadā (2021. g.)

[109] Izglītības pakalpojumus koordinē Ropažu novada pašvaldības Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departaments, pārraugot Ropažu novada pašvaldības izglītības iestāžu darbu, nodrošinot ar izglītību saistītu pasākumu organizēšanu novadā, koordinējot pedagogu tālākizglītības, kvalifikācijas pilnveidošanas un metodisko darbu un veicot citas funkcijas un uzdevumus⁴⁷.

[110] Ropažu novadā strādā 1055 pedagogi un tehniskie darbinieki.⁴⁸

[111] Ropažu novada izglītības iestādes un pedagogi ir piedalījušies valsts un starptautiskajos projektos izglītības jomā "Kompetenču pieeja izglītībā", "Latvijas skolas soma", "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai "PuMPuRS"" un Eiropas Sociālā fonda projektā Nr. 8.3.5.0/16/I/001 „Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”, kurā 2021./2022.mācību gadā piedalās Ropažu vidusskola un Ulbrokas vidusskola.

Pirmsskolas izglītība un bērnu pieskatīšana

[112] Ropažu novadā ir 17 pirmsskolas izglītības pakalpojumu sniegšanas vietas 15 apdzīvotajās vietās:

- a. pieci pašvaldību bērnudārzi - PII "Pienenīte" Ulbrokā, PII "Jancis" Vangažos, PII

⁴⁷ Ropažu novada pašvaldības Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departamenta nolikums, apstiprināts 2022. gada 26.janvārī ar Ropažu novada pašvaldības domes 26.01.2022. sēdes lēmumu (protokols Nr. 25/2022, 42.§)

⁴⁸ Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departaments. Izglītības un jaunatnes nodaļas pārskats 2021./2022.m. g.

“Čiekuriņš” Langstiņos, Garkalnes pagastā, PII “Skudriņas” Garkalnē, PII “Annele” Ropažos, četri PI grupas pie skolām – Stopiņu pamatskolas Sauriešos, Upesleju sākumskolas Upeslejās, Vangažu vidusskolas Vangažos un Ropažu vidusskolas Zaķumuižā;

- b. deviņi privātie bērnudārzi – “Karlson”, “Draugi” un “CreaKids” Stopiņu pagastā, “Knābis”, “Langstiņi”, “Pētnieku darbnīca”, “Skudriņa Tipa” un “Mazputniņi” Garkalnes pagastā, “Gregucis” Ropažu pagastā.

Tabula 6. Pirmsskolas grupu skaits pašvaldības izglītības iestādēs

Izglītības iestāde	Grupu skaits	Apdzīvotā vieta
PII Piemenīte	19	Ulbroka
PII Annele	11	Ropaži
PII Jancis	7	Vangaži
PII Skudriņas	7	Garkalne
PII Čiekuriņš	14	Langstiņi
Stopiņu pamatskola	6	Saurieši
Upesleju sākumskola	9	Upeslejas
Ropažu vidusskola	6	Ropaži, Zaķumuiža
Vangažu vidusskola	3	Vangaži

[113] Kopējais bērnu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs 01.08.2022. bija 2049 bērni. No tiem 1839 bērni apguva pirmsskolas izglītības programmas.⁴⁹ Pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs 01.01.2021. bija 1666 bērni, 01.01.2022. – 1637 bērni.⁵⁰

[114] Bērni Ropažu novada pirmsskolas izglītības iestādēs tiek uzņemti no 18 mēnešu vecuma.⁵¹ (izņemot pirmsskolas izglītības grupās pie Ropažu vidusskolas, kur uzņem bērnus no 3 gadu vecuma).

[115] Reizi gadā VARAM apkopo informāciju no pašvaldībām par bērnu skaitu rindā uz pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm. Apkopojot pašvaldību iesniegtos datus, secināms, ka uz 2021. gada 1. oktobri kopumā 21 pašvaldībā rindā uz pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm bija pavisam 7 788 bērni. Salīdzinājumā ar 2020. gada 1. oktobri, bērnu skaits rindā uz pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm ir samazinājies par 2 243. Ropažu novadā⁵²

Tabula 7. Bērnu skaits, kuri sasnieguši pusotra gada vecumu un ir rindā uz Ropažu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm uz 2021. gada 1. oktobri (pašvaldību iesniegtā informācija VARAM)

Teritoriālā daļa	Bērnu skaits, kuri sasnieguši pusotra gada vecumu un ir rindā uz Ropažu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm uz 2021. gada 1. oktobri
Garkalnes pagasts	224
Ropažu pagasts	94
Stopiņu pagasts	170
Vangažu pilsēta	33
pašvaldībā kopā	521

[116] Ropažu novada pašvaldība ir noslēgusi līgumus ar 72 privātām pirmsskolas izglītības iestādēm (t.sk. 11 PII vai to filiāles atrodas Ropažu novadā), par kuriem pašvaldība maksā mērķdotāciju.⁵³ Pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu bērnu vecumā no 1,5 gadiem privātās

⁴⁹ Ropažu novada Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departamenta informācija

⁵⁰ Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departaments. Izglītības un jaunatnes nodaļas pārskats 2021./2022.m. g.

⁵¹ Ropažu novada pašvaldības 01.12.2021. saistošie noteikumi Nr.28/21. “Kārtība, kādā Ropažu novada pašvaldība īsteno pirmsskolas izglītības nodrošināšanas funkciju”

⁵² <https://www.varam.gov.lv/lv/pirmsskolas-izglitibas-iestazu-pieejamiba>

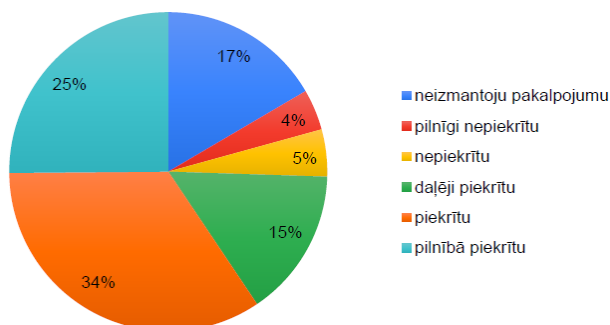
⁵³ Ropažu novada mājas lapa, sadaļa “Pirmsskolas izglītība (<https://www.ropazi.lv/lv/media/26258/download?attachment>)

pirmsskolas izglītības iestādes apmeklējumam.⁵⁴

[117] Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniegšanai Ropažu novadā ir reģistrējušās 163 pilna laika aukles un 6 īslaicīgas aukles.⁵⁵

[118] Iedzīvotāju viedoklis par pirmsskolas izglītības iestāžu kvalitāti: 59% no respondentiem kvalitāte apmierina, 15% - daļēji apmierina, 9% neapmierina, bet 17% pirmsskolas izglītības pakalpojumus neizmanto.

Attēls 18. Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apkalpojumu "Tuvākajā apkārtnē ir pieejamas labas kvalitātes pirmsskolas izglītības iestādes (bērnudārzi)"

[119] Aktuālie pašvaldību investīciju projekti, kas uzlabos pirmsskolas izglītības pakalpojumu piedāvājumu un kvalitāti novada teritoriālajās daļās:

- Stopiņu pagastā PII Pienenītes jauns korpuss sešām grupām Ulbrokā, jauns bērnudārzs Dreiliņos un pirmsskolas grupu izbūve Upeslejās Upeslejas sākumskolā;
- Ropažu pagastā Ropažos PII Annele ēkas pārbūve un teritorijas labiekārtošana, PII Annele filiāles Zaķumuižā ēkas pārbūve un teritorijas labiekārtošana, plānotā Ropažu novada vidusskolas PII daļas teritorijas labiekārtošana un plānotā multifunkcionāla centra ar PII izbūve Silakrogā (šobrīd finansējums nav pieejams un pirmsskolas izglītības pakalpojums tiek nodrošināts ar pašvaldības mērķdotāciju privātajā PII Gregucis);
- Vangažos renovētajās ēkas 1. stāvā 2021. g. septembrī tiek plānots atvērt vēl jaunas grupas privātajā PII Gregucis ar pašvaldības līdzfinansējumu;
- Garkalnes pagastā un Zaķumuižā ir realizēta moduļa tipa pirmsskolas ēku būvniecības.

Pamata un vidējā vispārējā izglītība un interešu izglītība

[120] Ropažu novadā ir viena sākumskola (1.-6.klasei) – Upesleju sākumskola Stopiņu pagastā.

[121] Ropažu novadā ir četras pamatskolas (1.-9.klasei) – Berģu mūzikas un mākslas pamatskola Upesciemā, Garkalnes mākslu un vispārīzglītojošā pamatskola Garkalnē, Ropažu vidusskolas Zaķumuižas filiāle Zaķumuižā un Stopiņu pamatskola Sauriešos, kurās kopā mācās 1098 izglītojamie. (Tabula 8).

[122] Ropažu novadā ir trīs vidusskolas Ulbrokas vidusskola Stopiņu pagastā, Vangažu vidusskola Vangažos, Ropažu vidusskola Ropažos, kurās kopā vidusskolas klasēs mācās 2020./2021.m. g. 162 izglītojamie, 2021./2022.m. g. 166 izglītojamie un 2022./2023.m. g. 161 izglītojamais.

[123] Kopā Ropažu novadā vispārējo izglītību 2021./2022. māc. gadā apguva 3030 bērni.

⁵⁴ Ropažu novada pašvaldības 01.09.2021. saistošie noteikumi Nr.10/21 "Kārtība par pašvaldības atbalstu privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm un privātajiem bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzējiem Ropažu novadā un samaksas kārtība"

⁵⁵ <https://www.viis.gov.lv/registri/bups>

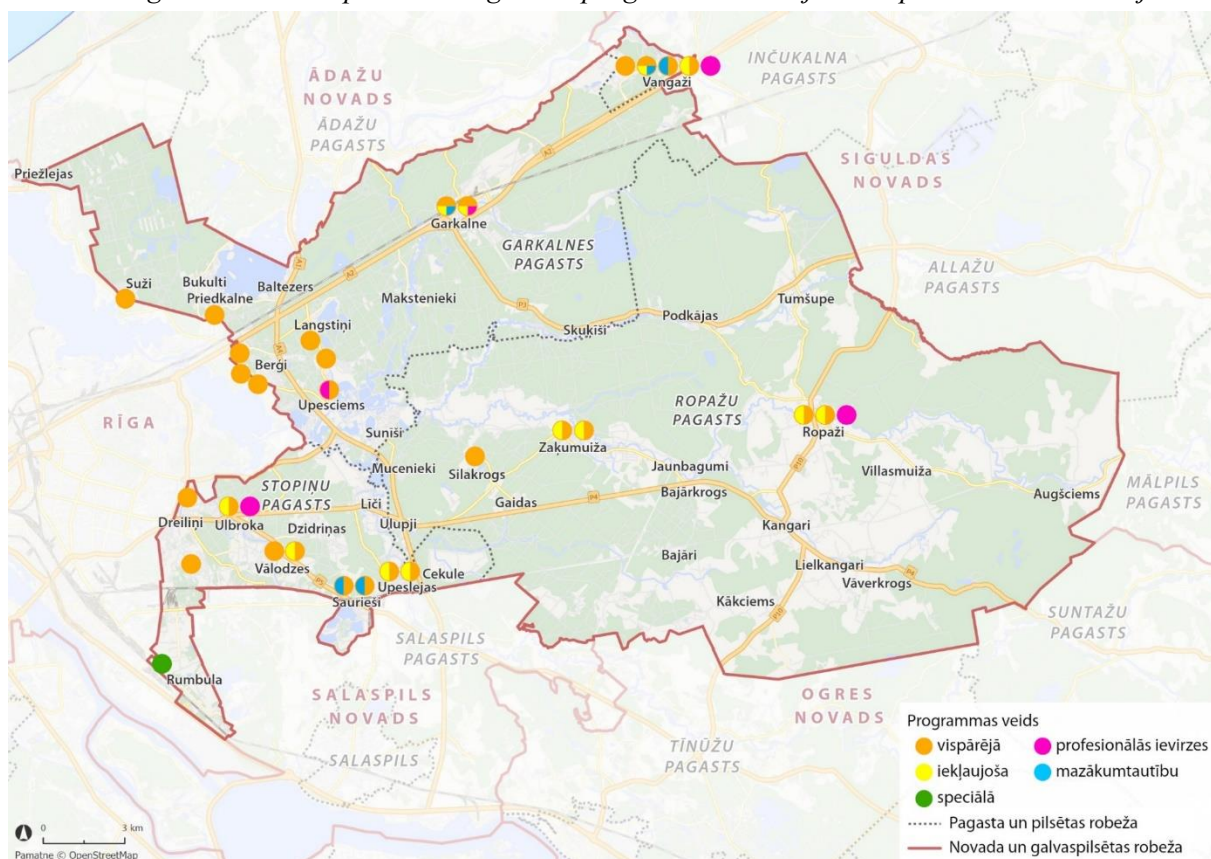
Tabula 8. Izglītojamo skaits Ropažu novada izglītības iestādēs vispārējās izglītības programmās 2022./2023.m. g. sākumā⁵⁶

Izglītības iestāde	Izglītojamo skaits
Ulbrokas vidusskola	1022
Vangažu vidusskola	401
Ropažu vidusskola, kopš 01.08.2019. ietver filiāli Zaķumuižā	636
Stopiņu pamatskola (Saurieši)	195
Berģu Mūzikas un mākslas pamatskola (Upesciems)	550
Garkalnes Mākslu un vispārīzglītojošā pamatskola	302
Upesleju sākumskola (1-6.kl.)	63
Kopā	3169

[124] Pamatizglītības programmu (kods: 2101111) nodrošina Berģu Mūzikas un mākslas pamatskola (Upesciems), Garkalnes Mākslu un vispārīzglītojošā pamatskola, Stopiņu pamatskola (Saurieši), Ulbrokas vidusskola, Ropažu vidusskola un Vangažu vidusskola. Pamatizglītības mazākumtautību programmu (2101121) nodrošina Garkalnes Mākslu un vispārīzglītojošā pamatskola, Stopiņu pamatskola (Saurieši) un Vangažu vidusskola. Ulbrokas vidusskola piedāvā arī Pamatizglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programmu (2101311). Upesleju sākumskolā tiek nodrošināta pamatizglītības pirmā posma programma (1.-6. klase).

[125] Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programmu (31011011) nodrošina Ropažu vidusskola un Vangažu vidusskola un vispārējās vidējās izglītības programmu (31016011) nodrošina Ulbrokas vidusskola, Ropažu vidusskola un Vangažu vidusskola.

Attēls 19. Izglītības iestādēs piedāvāto izglītības programmu izvietojums Ropažu novada teritorijā

[126] Aizvien vairāk vispārējās izglītības iestādēs mācās bērni, kuriem ir mācīšanās grūtības.

⁵⁶ <https://www.ropazi.lv/lv/vispareja-pamatizglitiba-un-videja-izglitiba>

Paralēli vispārējās izglītības programmām izglītības iestādēs tiek īstenotas speciālās pamatizglītības programmas. Skolās tiek nodrošināts atbalsta personāls (psihologs, speciālās izglītības pedagogs, logopēds, fizioterapeits, pedagogu palīgs, sociālais pedagogs, speciālais pedagogs, karjeras konsultants, māsa (vispārējā aprūpes māsa).

[127] Pašvaldība attīsta izglītības iestāžu infrastruktūru:

- a. plānota Ulbrokas vidusskolas piebūves būvniecība, nodrošinot telpas pamatskolai, bibliotēkai un atbalsta personālam;
- b. plānota Stopiņu pamatskolas piebūves Sauriešos būvniecība virtuvei, ēdamzālei, sporta zālei, tostarp nodrošinot sporta zāles izmantošanu gan skolēniem un sporta komandām, gan iedzīvotājiem pēc skolas laika.

[128] Pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu pamatizglītības programmu apguvei arī privātajās izglītības iestādēs.⁵⁷

[129] Interesu izglītības programmas tiek īstenotas visās vispārējās izglītības iestādēs, kā arī Ropažu pagasta Ropažu Sporta centrā, Ropažu pagasta Zaķumuižas sporta zālē, Stopiņu pagasta Ulbrokas sporta kompleksā, Garkalnes pagasta Upesciema stadionā un Garkalnes stadionā.

[130] Sporta centros tiek īstenotas arī pieaugušo neformālās izglītības programmas. Ropažu novada pašvaldībā ir izveidota Interesu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšanas komisija, kas izsniedz licences juridiskām un fiziskām personām (izņemot valsts un pašvaldības izglītības iestādes) interešu un pieaugušo neformālās izglītības programmu īstenošanai.^{58, 59}

Speciālā izglītība

[131] Ropažu novada Rumbulā ir speciālā izglītības iestāde Gaismas pamatskola, kas 2022./2023. mācību gadā realizē Speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811), Speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015911), Profesionālās pamatizglītības programmu "Ēdināšanas pakalpojumi", kuras rezultātā izglītojamie iegūst 1. profesionālās kvalifikācijas līmeņa kvalifikāciju „Virtuves darbinieks” (22811021), Profesionālās pamatizglītības programmu "Komerzcinība", kuras rezultātā izglītojamie iegūst 1. profesionālās kvalifikācijas līmeņa kvalifikāciju pārdevēja palīgs (22341021).

[132] 2022./2023. mācību gadā Gaismas pamatskolā mācījās 86 izglītojamie, kas apguva speciālās pamatizglītības programmas, un 14 izglītojamie, kas apguva profesionālās pamatizglītības programmas, kurās uzņem tikai speciālās pamatizglītības programmas beigušos jauniešus. Gaismas pamatskolā ir pieejams atbalsta personāls - pedagoga palīgi, psihologs, logopēds, mūzikas terapeits, kanisterapeits, ergoterapeits, aukles.

[133] Speciālās izglītības programmas nodrošina arī vispārējās izglītības iestādēs izglītojamajiem ar mācīšanās grūtībām, kuri integrēti vispārējās izglītības iestādēs: Ropažu pirmsskolas izglītības iestādē "Annele", Garkalnes pirmsskolas izglītības iestādē "Skudriņas",

⁵⁷ Ropažu novada pašvaldības 10.11.2021. saistošie noteikumi Nr.22/21 "Par Ropažu novada pašvaldības līdzfinansējumu pamatizglītības programmu apguvei privātajās izglītības iestādēs"

⁵⁸ Ropažu novada pašvaldības 09.02.2022. saistošie noteikumi Nr. 5/22 "Par interešu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšanas kārtību"

⁵⁹ Ropažu novada pašvaldības Interesu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšanas komisijas nolikums (apstiprināts ar Ropažu novada pašvaldības domes 23.03.2022. sēdes lēmumu (protokols Nr.33/2022,53.§)

Ulbrokas pirmsskolas izglītības iestādē "Pienuite", Upesleju sākumskolā, Garkalnes Mākslu un vispārizglītojošā pamatskolā, Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolā, Ropažu vidusskolā, Ulbrokas vidusskolā un Vangažu vidusskolā.

Profesionālās ievirzes izglītības iespējas

[134] Mūziku un mākslu Ropažu novadā var apgūt piecās izglītības iestādēs – Ulbrokas Mūzikas un mākslas skolā, Vangažu Mūzikas un mākslas skolā, Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolā, Garkalnes Mākslu un vispārizglītojošā pamatskolā un Ropažu Mākslas un mūzikas skolā. Kopā novadā 2021./2022.māc. g. mūzikas un mākslas programmās mācījās 937 audzēkņi.

[135] Ropažu Mūzikas un mākslas skola „Rodenpois”, kas darbojas Ropažos un Zaķumuižā, 2021./2022.māc. g. mācījās 159 audzēkņi. Ropažos tiek nodrošināta astoņu profesionālās ievirzes izglītības programmu īstenošana – septiņas mūzikas un vienu mākslas programmas. Zaķumuižā tiek īstenotas klavierspēles, ģitāras spēles, flautas spēles programmas un vizuāli plastiskās mākslas mācību programmas.

[136] Ulbrokas Mūzikas un mākslas skolā 2021./2022. māc. g. mācījās 275 audzēkņi. Skolā īsteno 14 profesionālās ievirzes izglītības programmas mākslā un mūzikā – vienu mākslā un 13 mūzikā.⁶⁰

[137] Vangažu Mūzikas un mākslas skolā 2020./2021.māc. g. mācījās 100 audzēkņi, kuriem piedāvāta apmācība sešās mūzikas programmās un vienā mākslas programmā.⁶¹

[138] Berģu Mūzikas un mākslas pamatskolā 2021./2022. māc. g. skolēnu skaits mūzikas un mākslas ievirzes programmās bija 253. Skolā var apgūt piecas mūzikas novirziena un vienu mākslas novirziena izglītības programmu.

[139] Garkalnes Mākslu un vispārizglītojošā pamatskola piedāvā iespēju apgūt septiņas mūzikas un vienu mākslas profesionālās ievirzes izglītības programmu. 2021./2022. m. g. profesionālās ievirzes programmās skolā mācījās 150 audzēkņi.⁶²

[140] Aktuālie projekti 2021. gadā ir Ulbrokas mūzikas skolas piebūve un Ropažu mūzikas un mākslas skolas "Rodenpois" un Ulbrokas mūzikas skolas energoefektivitātes paaugstināšana.

[141] Ropažu novadā ir aktuāla sporta ievirzes izglītības piedāvājuma izveide, ko varētu nodrošināt izmantojot esošās pagastu un Vangažu pilsētas sporta tradīcijas un pašvaldības un izglītības iestāžu sporta bāzes.

Secinājumi:

[142] Saskaņā ar demogrāfisko izmaiņu tendencēm⁶³ bērnu skaits 0-6 gadu vecumā Ropažu novadā varētu nedaudz samazināties (2028. gadā 0-6 gadu vecumā Ropažu novadā prognozētais bērnu skaits varētu būt 2433 bērni, kas ir par 110 bērniem mazāk kā 2022. gadā). Tomēr tāpat aktuāli paliks izaicinājumi, kas ir saistīti ar pirmsskolas izglītības pakalpojumu nodrošināšanu Ropažu novada teritorijā:

- a. Lielas rindas uz bērnudārziem un nepieciešamība pēc jauniem bērnudārziem vai vietu palielināšanas esošajos bērnudārzos;
- b. Mainīgs pieprasījums pēc vietām bērnudārzos, kas ir saistīts ar vecāku

⁶⁰ <http://www.umms.lv/>

⁶¹ <https://www.ropazi.lv/lv/strukturvieniba/vangazu-muzikas-un-makslas-skola>

⁶² <https://www.ropazi.lv/lv/strukturvieniba/garkalnes-makslu-un-visparizglitojosa-pamatskola>

⁶³ SIA “Grupa93” demogrāfiskā prognoze, kas veidota izmantojot CSP iedzīvotāju statistiku par 2016.-2020. gadu. Skatīt 1.pielikumā.

braucieniem uz darbu, pamatā uz Rīgu, un bērnudārzu izvēli tuvāk vecāku darba vietai;

- c. Bērnu, pedagogu un vecāku labbūtība;
- d. Izglītojamo ar speciālām vajadzībām integrēšana pirmsskolas izglītības iestādēs;
- e. Pieprasījuma apmierināšana pēc īslaicīgiem bērnu pieskatīšanas pakalpojumiem (piemēram, starp bērnudārza slēgšanu un vecāku atgriešanos no darba).

[143] Nepieciešams nodrošināt izglītības infrastruktūru vispārējai pamata, interešu un profesionālās ievirzes izglītībai, īpaši 5.-9. klašu vecuma grupā, kur, ņemot vērā pēdējo gadu demogrāfiskās tendences, sagaidāms pieaugums (2822 bērni 2030. gadā). Pirmās līdz ceturtās klases vecumā prognozējams, ka kopējais skaits novadā līdz 2026. gadam pieaugs un sasniegs 2078 bērnus. Pēc 2026. gada pieaugums mazināsies un 2030. gadā 5.-9. klašu grupā būs 1877 bērni, kas tāpat pārsniegs 2021. gada līmeni.

[144] Vidusskolas vecuma grupā nav izteiktu tendenču – prognozējamais skolēnu skaits pa gadiem gan pieaug, gan samazinās. Modelis parāda, ka 2030. gadā vidusskolas vecuma grupā būs 1586 bērni. Vidējās izglītības piedāvājumā jāņem vērā apkārtējo pašvaldību nodrošinājums. Tā, Rīgas pašvaldības Juglas un Bukultu apkaimēs dzīvojošās ģimenes nereti izvēlas bērnus sūtīt Ropažu novada izglītības iestādēs, un viens no iespējamiem attīstības scenārijiem ir paplašināt Berģu mūzikas un mākslas pamatskolu Upesciemā, piedāvājot arī vidējās vispārējās izglītības programmu.

[145] Izmantojot esošās pagastu un Vangažu pilsētas sporta tradīcijas un pašvaldības un izglītības iestāžu sporta bāzes un apzinot izglītojamo pieprasījumu, Ropažu novadā ir jāveic izpēte par sporta ievirzes izglītības iestādes nepieciešamību.

[146] Aizvien vairāk vispārējās izglītības iestādēs piesakās bērni, kuriem ir mācīšanās grūtības. Izglītības iestādēs ir nodrošināts palīgpersonāls, tomēr pieprasījums pēc speciālistiem turpina pieaugt – nepieciešama pedagogu apmācība, vairāk pedagogu palīgu atbilstoši bērnu ar īpašām vajadzībām skaitam klasē, skolas telpu un ārtelpu pārbūve atbilstoši vides pieejamības prasībām. Jāveido apstākļi logopēdu, mūzikas pedagogu un cita palīgpersonāla sadarbībai un metodiskai vadībai novada ietvaros. Kā arī jāveic vecāku izglītošana un jāveicina starpinstitucionālā sadarbība.

[147] Ņemot vērā, ka izglītības iestādes ir teritoriāli izkaisītas, ļoti nozīmīga ir sadarbība starp skolām jaunā novada kopējo vērtību attīstīšanai un novada mēroga izglītības pārvaldības sistēmas attīstīšana. Novadā kopēji risināmie jautājumi būtu saistāmi ar pedagogu un iekļaujošas izglītības palīgpersonāla metodisku vadību, profesionālās kvalifikācijas un karjeras attīstību, atbalsta sniegšanu pedagogiem un jaunu speciālistu piesaisti novadam.

[148] Pašvaldības atbalstā pedagogiem un jaunu speciālistu piesaistei ir jāietver, piemēram, pieejams mājoklis, īres dzīvokļi, konkurētspējīgs atalgojums, izaugsmes un karjeras iespējas.

6.2 Jaunatnes politika

[149] Jaunatnes politikas virsuzdevums ir sniegt atbalsta pakalpojumus jauniešiem⁶⁴, lai pārejas periods no bērna uz pieaugušā statusu būtu iespējami harmonisks un veselīgs, lai jaunieši ātrāk atrastu savu vietu dzīvē kā atbildīgs pieaugušais un pilsonis.

[150] Jaunatnes politikas jomā vadošā valsts pārvaldes iestāde ir Izglītības un zinātnes ministrija. Pašvaldība, pildot pašvaldības kompetencē esošās funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība nodrošina institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni pašvaldībā, piemēram, pašvaldības izveido darba vietu jaunatnes lietu speciālistam, vai jaunatnes darbiniekam, vai izveido jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju, vai jauniešu domi, vai nodibina pašvaldības iestādi “jauniešu centrs”.

[151] Ropažu novada pašvaldības resursi ir:

- a. domes komiteja, kas atbild par izglītības, kultūras, sporta un arī jaunatnes lietām,
- b. Ropažu novada pašvaldības institūcija “Jauniešu dome” ar mērķi nodrošināt Ropažu novada jauniešu interešu pārstāvniecību un vajadzību aizstāvību, dotu iespēju jauniešu iniciatīvām, piedāvātu problēmu risinājumus no jauniešu skatpunkta,⁶⁵
- c. Jaunatnes lietu speciālisti.

[152] Galvenais uzdevums jaunatnes lietu speciālistiem novadā ir sniegt jauniešiem iespējas produktīvi un kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku, mudināt jauniešus dažādām pašizaugsmes nodarbībām, kursiem, projektiem, kā arī veicināt brīvprātīgo darbu sabiedrības labad. Svarīgi ir arī motivēt, uzklaut un atbalstīt jauniešus viņu ikdienas gaitās. Tāpēc pašvaldībā ir vairāki labi funkcionējoši kanāli, sociālo tīklu lapas, caur kurām nodot vajadzīgo informāciju jauniešiem.:

- a. Whatsapp grupa “Ropažu novada jaunieši” grupā ir vairāki jaunieši no novada pagastiem. Tiek ievietota informācija par Erasmus+ projektiem, kursiem, brīvprātīgā darba lūgumiem un pasākumiem, kas notiek novadā;
- b. Whatsapp grupa “Tvaiks” – grupa, kas domāta Jauniešu domei un saziņai saistībā ar organizētajiem pasākumiem;
- c. Instagram konts ropazu_jd tiek ievietota informācija par visiem pasākumiem, kā arī dažādas bildes un iespējas pašizaugsmei;
- d. Facebook lapa “Ropažu novada jaunieši”, kurā tiek ievietota informācija par pasākumiem, iespējām jauniešiem un publicētas bildes, video ar paveiktajiem labajiem darbiem.

[153] Ropažu novadā tiek organizēti pasākumi un realizēti valsts un pašvaldību programmas un projekti, piemēram, jauniešu festivāls “EU, Ropaži!” (ap 100 jauniešu un ap 50 pieaugušo un bērnu), ziemas pasākums “Uzputenis” (ap 200 jauniešu); Skeitparka sezonas atklāšanas pasākums (ap 50 jauniešu); meistarklase par veselīgu uzturu (20 jaunieši), jauniešu pasākums “TVAIKS”, jauniešu gada balva, jauniešu nometnes, ēnu dienas, sporta pasākumi u.c.⁶⁶

[154] Saskaņā ar Jaunatnes politikas pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam un uz tā pamata izstrādāto Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2021.-2023. gadam, ir svarīgi, lai jauni cilvēki vēlas dzīvot, strādāt, veidot ģimeni, attīstīt uzņēmumus un kvalitatīvi pavadīt savu brīvo laiku

⁶⁴ Saskaņā ar Jaunatnes likumu jaunieši ir personas vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

⁶⁵ Ropažu novada Jauniešu domes nolikums (<https://www.ropazi.lv/lv/media/14248/download?attachment>)

⁶⁶ Ropažu novada publiskais pārskats par 2020. gadu

Latvijā, nevis dotos labākas dzīves meklējumos ārpus Latvijas robežām. Plāna periodā 2021.-2023. gadam jaunatnes politikas īstenošanai Latvijā kopā ir plānoti 46,2 milj. eiro, tai skaitā 13,8 milj. eiro tiek paredzēti no pašvaldību budžetiem, 24,9 milj. eiro no valsts budžeta un 7,5 milj. eiro no Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai paredzētajiem līdzekļiem (Erasmus+: ESK, Eiropas atveseļošanas un noturības mehānisms, ES Jaunatnes dialogs, ESF projekts "Proti un dari!" Nr. 8.3.3.0/15/I/001, ESF projekts SAM 8.3.4., EEZ finanšu instruments, ELFLA, EJZF).

Secinājumi

[155] Jauniešu dome šobrīd aktīvi pilda funkcijas, kas saistās ar dažāda vecuma jauniešu tīklošanos, aktivizēšanu pasākumiem un iesaistīšanos dažāda mēroga projektos, kā arī jauniešu viedokļa apkopošanu pašvaldības darbā, lai piedāvātu problēmu risinājumus no jauniešu skatupunkta.

[156] Lai arī turpmāk Jauniešu dome varētu aktīvi turpināt uzsākto, nepieciešams attīstīt kvalitatīvu un ilgtspējīgu sistēmu darbam ar jaunatni Ropažu novadā, stiprinot jauniešu pašpārvaldes (jauniešu domes, izglītības iestāžu skolēnu padomju) un jauniešu speciālistu kapacitāti īpaši tādās jomās kā jauniešu neformālā izglītība, jauniešu iniciatīvu īstenošana, brīvprātīgais darbs, karjeras attīstība, tīklošanās, profesionālās pieredzes apgūšana sadarbībā ar uzņēmējiem u.c. Viens no būtiskiem atbalsta veidiem ir pašvaldības atbalsts ar pašvaldības transportu.

[157] Svarīgas ir telpas vai vietas ārtelpā, kas tiek uzturētas kā vietējā ciema vai pilsētas jauniešu pulcēšanās un organizēšanās vietas, t.sk. saistītas ar brīvā laika pavadīšanu, brīvprātīgo darbu (t.sk. spēles formātā), sportošanu u.tml.

[158] Jāturpina iesaistoša, jauniešus uzrunājoša komunikācija, lai vairāk jauniešu uzdrīkstētos un gūtu interesi iesaistīties.

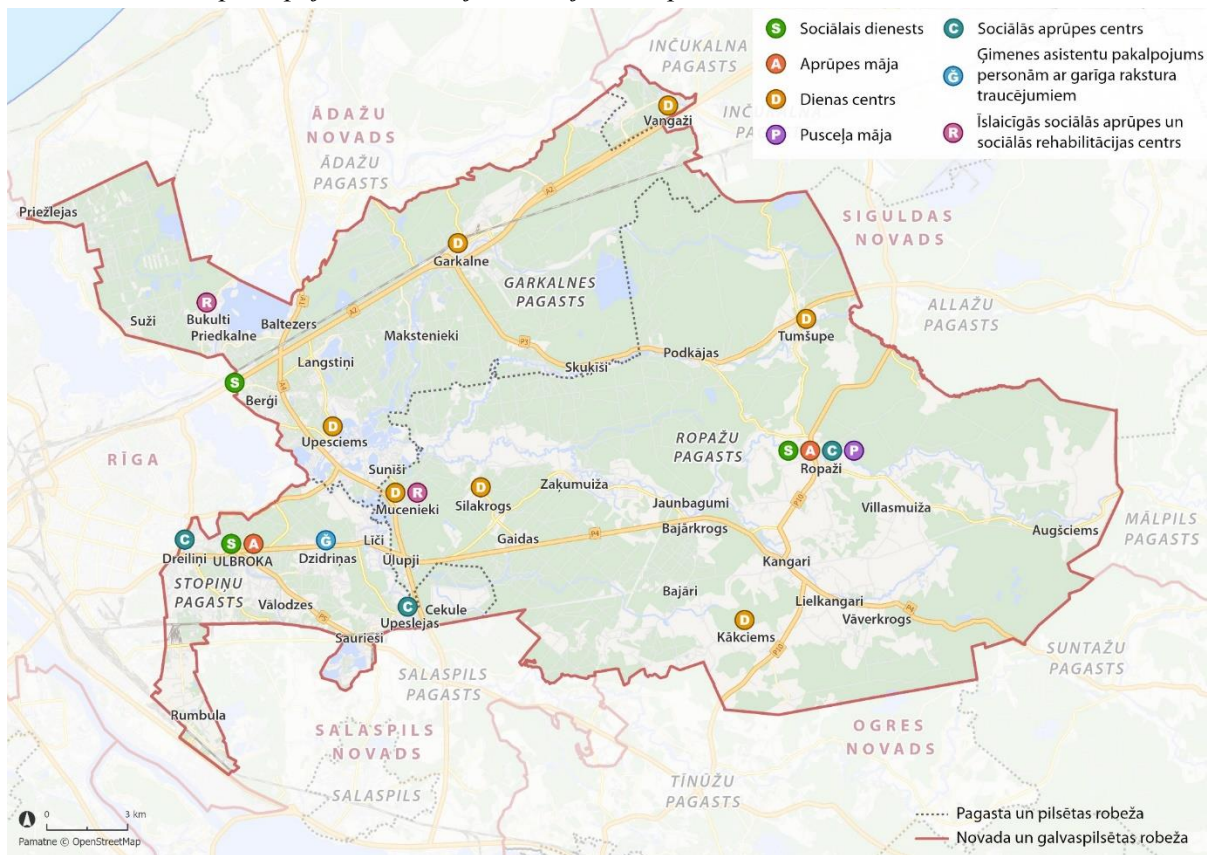
[159] Jāturpina projektā "Proti un dari!" uzsāktie darbības virzieni NEET jauniešu integrācijai, kā arī radošās attīstības, multifunkcionālo centru un dienas centru aktivitātes jauniešiem.

6.3 Sociālie pakalpojumi

[160] Līdz Ropažu novada izveidei darbojās trīs sociālie dienesti – Garkalnes novada pašvaldības sociālais dienests, Ropažu novada pašvaldības sociālais dienests, Stopiņu novada pašvaldības sociālais dienests un Vangažu pilsētā - Inčukalna novada sociālā dienesta pieci darbinieki (Meža ielā 1, Vangažos) un 1 sociālais darbinieks dienas centrā. Pēc Ropažu novada izveides ir izveidots vienots pašvaldības **Sociālais dienests** Ulbrokā, Acones ielā 4. Sociālā dienesta pakalpojumus novada iedzīvotāji var saņemt arī tuvāk savai dzīves vietai Garkalnes pagasta iedzīvotāji – Bergos Brīvības gatvē 455, Ropažu pagasta iedzīvotāji – Ropažos, Rīgas ielā 13 un Vangažu iedzīvotāji – Vangažu pilsētā Meža ielā 1.⁶⁷

[161] Ropažu novada Sociālais dienests nodrošina **aprūpes mājās** pakalpojumu. 2021. gadā pašvaldība nodrošināja 50 klientu aprūpi mājās. Sociālajā dienestā strādā 3 aprūpes darbinieki, kas aprūpēja 44 klientus un sešus klientus – nevalstiskais sektors.⁶⁸

Attēls 20. Sociālo pakalpojumu sniedzēju izvietojums Ropažu novadā

[162] Ropažu novadā ir izveidoti pieci radošās attīstības centri Stopiņu pagastā (Sauriešos, Līčos, Upeslejās, Cekulē, Ulbrokā), četri multifunkcionālie centri Ropažu pagastā (Muceniekos, Kākcīemā, Silakrogā, Tumšupē), dienas centrs Vangažos un divi dienas centri Garkalnes pagastā (Garkalnē, Upesciemā). Dienas centros iespējams saņemt sociālā darbinieka konsultācijas, centru klientiem tiek piedāvātas iespējas lietot datoru, kā arī apgūt datora lietošanu, vingrošanas nodarbības, sociālā rehabilitācija ilgstošiem bezdarbniekiem, tiek organizēti kopīgi rīti jaunajām māmiņām, senioru rīti u.c. tematiskie pasākumi.

[163] Ropažu pagastā aktīvi darbojas divas senioru kopas - Zaķumuižas senioru kopa (darbojas seniori no Zaķumuižas ciema, Nāģelmuižas, Bājāriem, Silakroga, Muceniekiem) un Ropažu

⁶⁷ <https://ropazi.lv/lv/ropazu-novada-dome/jaunumi/o/darbu-uzsakusas-reorganizetas-pasvaldibas-ie-9129>

⁶⁸ Šeit un turpmāk informācija saskaņā ar Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistru (<https://vspmis.lm.gov.lv/Public/PubliccetsPakalpojums>) un pašvaldību sniegto informāciju

senioru kopa (darbojas seniori no Ropažu ciema, Augšciema, Kākciena, Tumšupes). Dienas centru Muceniekos, Kākcienā, Silakrogā, Tumšupē gada apmeklējums vidēji astoņi tūkstoši.

[164] Dienas centrā "Vangaži" aktīvi darbojas amatnieku kopa, kas apvieno seniorus, pilsētas iedzīvotājus un ieinteresētos no pilsētas apkārtnes, lai tie iesaistītos dažādās aktivitātēs pēc to interesēm: origami, adīšana, šūšana, izšūšana, kreļļu vēršana. Tāpat pilsētā darbojas pensionāru un invalīdu kopas.

[165] Ropažu novada pašvaldība sadarbojas ar citiem Ropažu novada teritorijā esošajiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem. Ropažu novadā atrodas trīs **ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas** institūcijas:

- a. valsts sociālās aprūpes centra "Zemgale" filiāle "Ropaži" Ropažu pagasta Ropažos, kurā uzturas pilngadīgas personas ar fiziska rakstura traucējumiem un personas ar garīga rakstura traucējumiem (vietu skaits 305);
- b. SIA Kondratjev un KO aprūpes centrs "Julija" Stopiņu pagasta Upeslejās (pie Tuberkulozes un plaušu slimnīcas), kurā uzturas pensijas vecuma personas un pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem (vietu skaits 49);
- c. SIA "J un M" pansionāts "Sofija" Stopiņu pagasta Dreiliņos, kurā uzturas pensijas vecuma personas (sievietes) (vietu skaits 10).

[166] Valsts sociālās aprūpes centra "Zemgale" filiālē "Ropaži" ir pieejams sociālais pakalpojums "**pusceļa māja**", kurā personām palīdz apgūt patstāvīgai dzīvei nepieciešamās pašaprūpes iemaņas un apgūt vai nostiprināt dzīves prasmes (klientu skaits: 22).

[167] Ropažu novadā ir biedrības "Latvijas Sarkanais Krusts" izveidotais **sociālās rehabilitācijas centrs** pie Patvēruma meklētāju centra Muceniekos, Ropažu pagastā, kas sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus krīzes situācijā nonākušām pilngadīgām personām un bēgļiem un personām, kas ieguvušas alternatīvo statusu. Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrs "Mucenieki", kas Ropažu novadā ir izveidots 1998. gadā un pilnībā tiek finansēts no valsts līdzekļiem saskaņā ar "Rīcības plānu personām, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošanai un uzņemšanai Latvijā", nodrošinot izmitināšanu, uzturēšanu, veselības aprūpi, ēdināšanu, latviešu valodas un cita veida apmācības sadarbībā ar nozaru ministrijām (klientu skaits 240).

[168] Ropažu novadā ir viens **ģimenes asistenta** pakalpojums **pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem** Stopiņu pagasta Dzidriņās, ko sniedz SIA "RB Ģimenes asistentu serviss" (klientu skaits 30).

[169] Starp Sociālā dienesta klientiem ir 53 bērni ar invaliditāti un 126 pilngadīgas personas ar invaliditāti.

Sociālā palīdzība

[170] Pašvaldība 2021. gadā sociālās palīdzības pabalstus sniedza 261,3 tūkst. eiro apmērā, t.sk. 74% naudā un 26% natūrā.⁶⁹

[171] **Trūcīgas māsaimniecības (personas) statuss** 2021. gadā bija spēkā 310 māsaimniecībām, kurās dzīvo 488 personas, t. sk. 127 bērni, t.sk. 6 bērni ar invaliditāti. Trūcīgas personas statuss bija 132 pensijas vecuma personām un 105 personām ar invaliditāti. Ienākumu testētie pašvaldības sociālās palīdzības pabalsti izmaksāti 835 māsaimniecībām jeb 2147 personām, no kurām 1092 ir bērni un 377 ir pensijas vecuma personas.

⁶⁹ LM Pārskats par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību novada/republikas pilsētas pašvaldībā (<https://www.lm.gov.lv/lv/par-2021-gadu>)

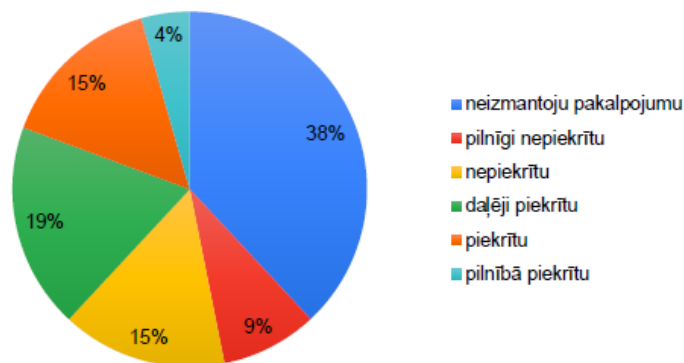
[172] **Maznodrošinātas mājsaimniecības statuss** 2021. gadā bija spēkā 142 mājsaimniecībām jeb 240 personām, no kurām bija 77 bērni, t.sk. 4 bērni ar invaliditāti, 44 pilngadīgas personas ar invaliditāti un 38 pensijas vecuma personas. Pabalstos, lai sasniegtu valsts noteikto garantēto minimālo ienākumu sliekšni, tika izmaksāti 116,1 tūkst. eiro. Pašvaldības noteiktais augstākais maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu līmenis pirmajai personai 2021. gadā bija 381 eiro (tas ir zemāks par 436 eiro jeb par 2021. gadā valstī noteikto maksimālo ienākumu sliekšni trūcīgai personai) un pašvaldības noteiktais zemākais maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu līmenis pirmajai personai – 267 eiro (tas ir zemāks par 272 valstī noteikto pieļaujamo zemāko sliekšni).

[173] Pabalstus, lai garantētu minimālo ienākumu sliekšni⁷⁰, Ropažu novadā saņem 150 mājsaimniecības jeb kopā 240 personas, t.sk. 72 bērni un 44 pensijas vecuma personas.

[174] **Iedzīvotāju aptaujā** sociālos pakalpojumus vērtējušo īpatsvars bija zems, tā kā šos pakalpojumus izmanto tikai noteiktas mērķa grupas.

Kopumā 19% respondentu sociālo pakalpojumu kvalitāte apmierina, 19% daļēji apmierina un 24% neapmierina.

Attēls 21 Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu "Tuvākajā apkārtnē ir pieejamas labas kvalitātes sociālie pakalpojumi"

[175] Ropažu novada pašvaldība maksā par sociālās aprūpes pakalpojumiem, izvietojot sava novada iedzīvotājus citu pašvaldību sociālās aprūpes iestādēs. Ropažu pagasta iedzīvotāji ir izmitināti Engurē, Saulkrastos un Mālpilī, jo uz vietas pagastā trūkst pansiju un aprūpes namu.

[176] Visas Ropažu novadā iekļautās pirms ATR esošās pašvaldības bija iesaistījušās deinstitucionalizācijas procesā – Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansētajā projektā, kas ilgst no 2015.-2023. gadam⁷¹, piedaloties **Rīgas plānošanas reģiona Deinstitucionalizācijas plāna 2017.-2020. gadam** izstrādē un ieviešanā⁷².

- Saskaņā ar plānu Ropažu novadā ir 318 pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem (turpmāk – GRT) (Tabula 9). Plānā izvērtētas aptuveni tikai 20% no visām personām ar GRT. Pilns vajadzību pēc pakalpojumiem skaits būtu krietni lielāks, ja tiktu izvērtētas visas personas.

Tabula 9. Personu skaits ar garīga rakstura traucējumiem (GRT)⁷³

pašvaldība pirms ATR	2014. g.	2015. g.	2016. g.
Garkalnes pašvaldība	32	35	41

⁷⁰ Sociālo pakalpojumu un palīdzības likuma 33.panta pirmā daļa: "Garantētais minimālais ienākumu sliekšnis ir 109 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 76 euro pārējām personām mājsaimniecībā."

⁷¹ <https://www.lm.gov.lv/lv/informacija-par-projektu>

⁷² <https://rpr.gov.lv/project/deinstitucionalizacija-di/>. Plāna mērķgrupas ir DI projekta mērķa grupas ir pilngadīgas personas ar garīgas rakstura traucējumiem, bērni ar funkcionāliem traucējumiem (to likumiskie pārstāvji vai audžuģimenes) un bērni ārpusģimenes aprūpē, kam veikts individuālo vajadzību izvērtējums un individuālo atbalsta plānu izstrāde projekta "Deinstitucionalizācija un sociāli pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem" ietvaros, kā arī potenciālie aizbildņi, adoptētāji, audžuģimenes

⁷³ Datu avots: LabIS, 31.12.2016

Inčukalna pašvaldība	62	76	84
Ropažu pašvaldība *	105	108	113
Stopiņu pašvaldība	75	74	80

* Pašvaldības, kuru teritorijā atrodas VSAC pilngadīgām personām ar GRT

- b. Bērni ar funkcionāliem traucējumiem Ropažu novadā ir 124. Pastāv risks, ka šie bērni var nonākt ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās, pēc sociālo darbinieku aptaujas – 11 bērni Vangažos (2021. g.), septiņi bērni Garkalnes pagastā, septiņi bērni Stopiņu pagastā un seši bērni Ropažu pagastā. Kā secināts plānā, viena no nepieciešamībām integrācijai pilnvērtīgai dzīvošanai sabiedrībā ir vides pielāgojumi, to skaitā personu dzīvesvietā, kā arī jānodrošina atbilstoši pakalpojumi, kas atslogo vecāku vai to likumisko pārstāvju ikdienu, tajā skaitā veicinot iekļaujošas izglītības pakalpojumu nodrošinājumu. Ropažu novadā personām ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem tiek piedāvāti šādi sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi:

- psihologa pakalpojumi Garkalnes pagastā,
- dienas centra, psihologa, specializētā autotransporta pakalpojums, sociālā darbinieka konsultācijas Vangažos,
- 100 eiro kompensācija par izmantotajiem pakalpojumiem un/vai rehabilitāciju, kuru vecāki saņēmuši par maksu kādā no citām pašvaldībām Ropažu pagastā,
- Fizioterapijas pakalpojums Stopiņu pagastā.

Tabula 10. Bērnu skaits ar funkcionāliem traucējumiem⁷⁴

	2014. g.	2015. g.	2016. g.
Garkalnes pašvaldība	21	19	21
Inčukalna pašvaldība	39	30	36
Ropažu pašvaldība	28	30	28
Stopiņu pašvaldība	37	39	39

Tabula 11. Bērnu ar funkcionāliem traucējumiem skaits un traucējumu veidi

Pašvaldība pirms ATR	Bērni ar invalīditāti	T.sk. ar FT					T.sk. atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību skaits
		Redzes	Dzirdes	Kustību	Psihiskie	Citi	
Garkalnes pašvaldība	14	1	1	0	4	8	3
Vangažu pilsēta	22	0	0	1	11	10	7
Ropažu pašvaldība	22	2	1	2	7	10	8
Stopiņu pašvaldība	37	4	3	3	4	23	14

- c. Ārpusģimenes aprūpē atrodas 51 bērns. Visizplatītākais ārpusģimenes aprūpes veids Ropažu novadā, līdzīgā kā visā Rīgas plānošanas reģionā, ir aizbildnība.

⁷⁴ Datu avots: LabIS, 31.12.2016

Tabula 12. Ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu skaits

Pašvaldība pirms ATR	Ārpus-ģimenes aprūpē esošo bērnu skaits	Ārpusģimenes aprūpes veids		
		Aizbildnība	Audzūgimene	BSAC*
Garkalnes pašvaldība	5	3	0	2
Vangažu pilsēta	8	2	6	0
Ropažu pašvaldība	15	9	5	1
Stopiņu pašvaldība	23	20	3	0

* Valsts vai pašvaldības finansētas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas

- d. Ropažu novadā ir 27 aizbildņi, 3 audžuģimenes un nav nevienas personas, kura atzīta par adoptētāju (kopā RRP partnerpašvaldībās ir 592 aizbildņi, 143 audžuģimenes un 12 personas, kuras atzītas par adoptētāju).

Tabula 13. Aizbildņu, audžuģimeņu un personu skaits, kuras atzītas par adoptētājiem

Pašvaldība pirms ATR	Aizbildņu kopējais skaits	Audzūģimeņu kopējais skaits	Personu skaits, kuras atzītas par adoptētājiem
Garkalnes pašvaldība	3	0	0
Vangažu pilsēta	2	3	0
Ropažu pašvaldība	9	0	0
Stopiņu pašvaldība	13	0	0

[177] Saskaņā ar Rīgas plānošanas reģiona Deinstitutionalizācijas plāna 2017.-2020. gadam Ropažu novadā nav plānots attīstīt pakalpojumu sniegšanas vietas ar ERAF atbalstu. Bijusī Garkalnes novada pašvaldība ir noslēgusi nodomu protokolu ar Saulkrastu novada pašvaldību par sadarbību pakalpojuma nodrošināšanai septiņiem bērniem ar funkcionālajiem traucējumiem.

Secinājumi

[178] Sociālo pakalpojumu jomā ir maz pašvaldības investīciju (nav pašvaldību prioritāte).

[179] Galvenie izaicinājumi, kas saistīti ar sociālo pakalpojumu nodrošināšanu jaunajā novadā, ir:

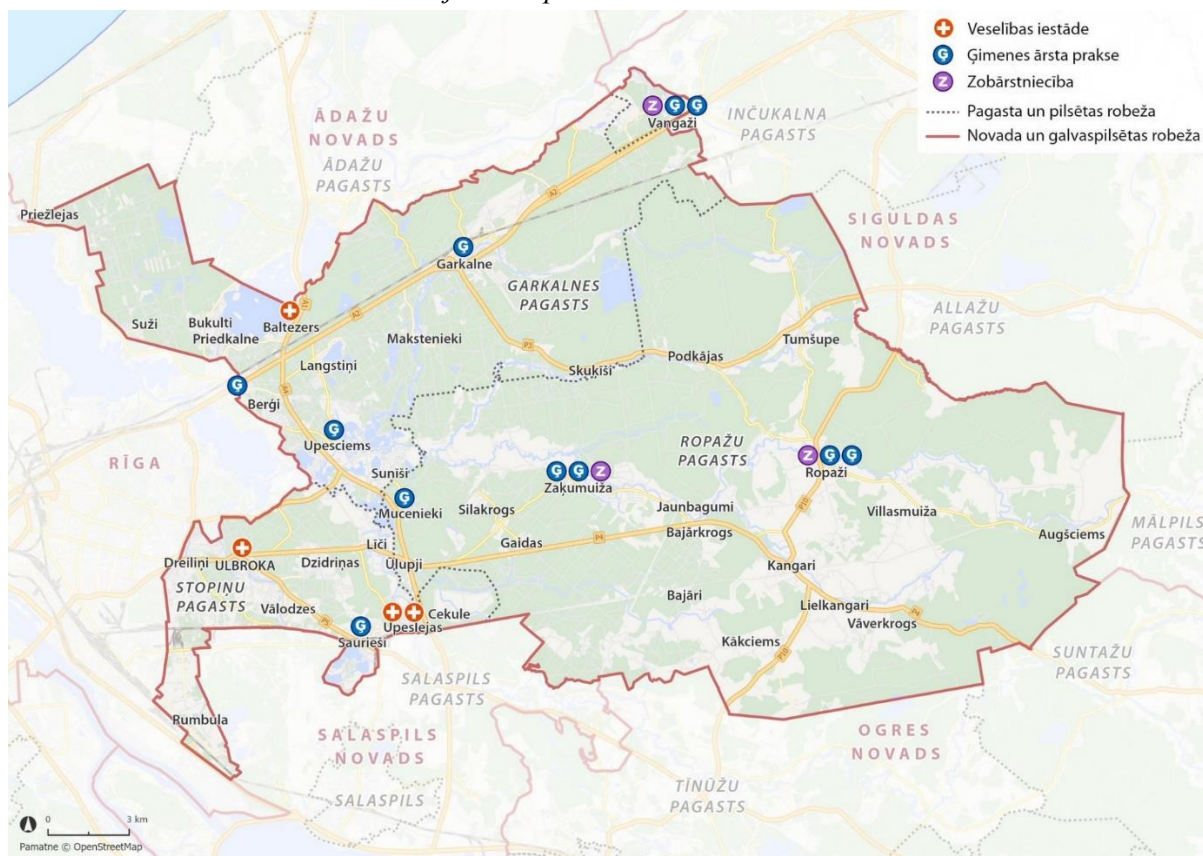
- Ropažu novada teritorijā ir nepieciešams organizēt vienotu sociālo dienestu un paplašināt sociālo pakalpojumu klāstu, ņemot vērā konkrēto mērķa grupu vajadzības;
- Nepieciešams nodrošināt un paplašināt novadā esošos sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus senioriem, ņemot vērā sabiedrības novecošanās tendences;
- Jārada vide, lai personas ratiņkrēslos varētu iekļauties sabiedrībā, būt sociāli aktīvi;
- Trūkst izmitināšanas iestādēm alternatīvu pakalpojumu personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem;
- Jāveido vienotu sistēmu un labi koordinētu sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sistēmu Ropažu novadā, lai sniegtu atbalstu iedzīvotājiem sociālo problēmu mazināšanā.

6.4 Veselības aprūpes pakalpojumi

[180] Ropažu novadā nozīmīgākās ārstniecības iestādes ir:

- a. PA "Stopiņu ambulance" Ulbrokā. Ambulancē ir pieejami ģimenes ārsta, zobārsta, ginekologa, pulmonologa, homeopāta un uztura speciālista pakalpojumi.⁷⁵
- b. Upesleju doktorāts, PA "Stopiņu ambulance" struktūrvienība. Doktorātā ir pieejami SIA "SenSil" ģimenes ārsta un zobārstniecības pakalpojumi.⁷⁶
- c. Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionārs "Tuberkulozes un plaušu slimību centrs" Stopiņu pagasta Upeslejās. Stacionārā veic diagnostiku un ārstēšanu pacientiem ar tuberkulozi un citām plaušu slimībām. Gada laikā tiek izmeklēti 7 500 pacienti un veiktas ap 25 tūkst. ambulatoras pieņemšanas. Stacionārā ir izvietotas 305 pacientu gultas. Pacienti ar tuberkulozi un citām plaušu slimībām (ieskaitot onkoloģiskās) tiek piedāvātas augsta līmeņa diagnostikas un ārstēšanas iespējas, ieskaitot torakālo ķirurģiju.
- d. SIA "Balt Aliance" dibinātā ārstniecības iestāde "Veselības centrs "Baltezers"" Garkalnes pagasta Baltezerā. Veselības centrā iespējams saņemt rehabilitācijas pakalpojumus, procedūras un konsultācijas veselības un labsajūtas uzlabošanai, piemēram, dažādas ūdens procedūras, siltuma aplikācijas, ergoterapiju, fizioterapiju un masāžas t.sk. bērniem.⁷⁷

Attēls 22. Ārstniecības iestāžu izvietojumu Ropažu novadā

[181] Ropažu novadā pacientu aprūpi veic 15 ģimenes ārsti:

- a. SIA "Thymus", dr. Ligita Zeltiņa Ropažos;
- b. Kristīnes Birznieces-Bērziņas ģimenes ārsta prakse Ropažos;

⁷⁵ <http://www.stopinuambulance.lv/par-mums>

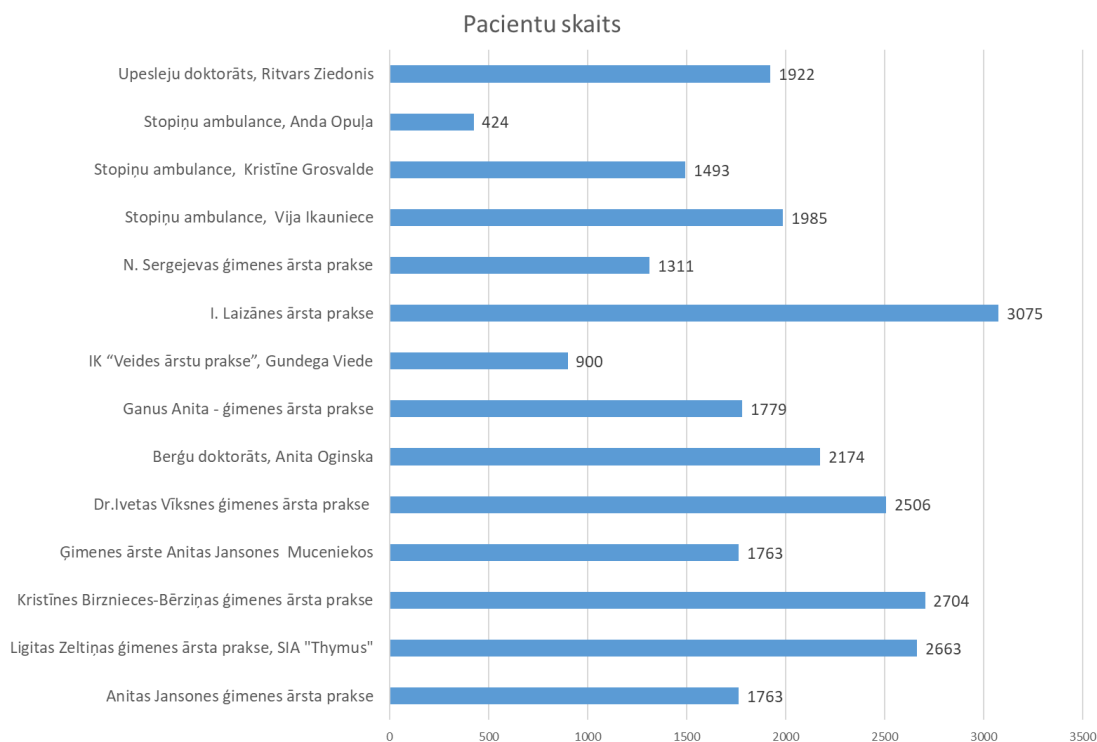
⁷⁶ <https://stopini.lv/lv/novads/veseliba/medicinas-specialistu-pakalpojumi>

⁷⁷ <https://vcbaltezers.lv/>

- c. PA “Stopiņu ambulance”, dr. Vija Ikauniece, dr. Kristīne Grosvalde un dr. Anda Opuļa Ulbrokā;
- d. I. Laizānes ārsta prakse SIA Vangažos;
- e. N. Sergejevas ģimenes ārsta prakse SIA Vangažos;
- f. Anitas Jansones ģimenes ārsta prakse Zaķumuižā;
- g. Upesleju doktorāts, dr. Ritvars Ziedonis;
- h. Veides ārstu prakse IK, dr. Gundega Veide un dr. Artūrs Veide Upesciemā;
- i. Ganus Anitas ģimenes ārsta prakse Garkalnē;
- j. SIA “Īvetas Vīksnes ģimenes ārsta prakse” Sauriešos;
- k. Anitas Jansones ģimenes ārsta prakse Zaķumuižā;
- l. Doktorāts “Berģi” SIA, dr. Anita Oginska.

[182] Ropažu novadā 2020. gadā uz 10 000 iedzīvotāju tika noteikti 4,6 ģimenes ārsti (Latvijā uz 10 000 iedzīvotāju ir 3,03 ģimenes ārsti)⁷⁸. Gandrīz pie visiem ģimenes ārstiem Ropažu novadā ir vairāk kā 1 000 pacientu, pie trim – virs 2 000 un pie I. Laizānes pacientu skaits pārsniedz 3 000. (Attēls 23)

Attēls 23. Ģimenes ārsti un to pacientu skaits Ropažu novadā (Nacionālā veselības dienesta dati 2021. gada aprīlī)

[183] Zobārstniecības pakalpojumus iespējams saņemt sešās apdzīvotajās vietās:

- a. Astrīdas Pērkones zobārsta prakse Ropažos;
- b. Elītas Ārgules zobārsta prakse Zaķumuižā;
- c. PA “Stopiņu ambulance” Ulbrokā;
- d. SIA “SenSil” Upeslejās;
- e. SIA "Dr. Oltes zobārstniecība" Vangažos;
- f. Bagirova Ilona ārsta prakse zobārstniecībā Sauriešos.

[184] Pašvaldība nodrošina sabiedrības veselības aprūpes pieejamības speciālistu.

[185] Ropažu novadā veiktie veselības veicināšanas pasākumi – lekcijas, nodarbības, brīvās sarunas, fizisko aktivitāšu pasākumi, kas veicina izpratni par veselīgu uzturu, fizisko aktivitāšu iekļaušanu ikdienas ritmā, garīgo pilnveidošanos, atkarību mazināšanos u.c. – tiek nodrošināti

⁷⁸ Nacionālais veselības dienests

ar divu Eiropas Sociālais fonda projektu finansējumu līdz 2023. gadam:

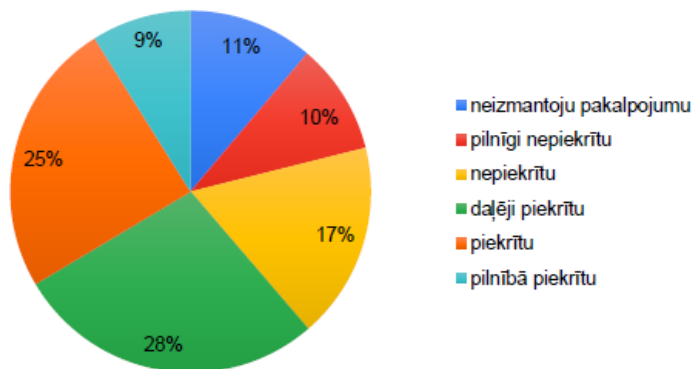
- a. projekts “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Ropažu novadā” (Nr.9.2.4.2/16/I/065);
- b. projekts “Stopiņu pagasta iedzīvotāju veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” (9.2.4.2/16/I/014).

[186] Ropažu novada pašvaldība ir Veselības ministrijas izveidotā Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla dalībniece, kura ietvaros sadarbībā ar Slimību profilakses un kontroles centru Latvijas Pašvaldību savienību, Pasaules Veselības organizācijas pārstāvniecību Latvijā un Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīcas Sabiedrības veselības fakultāti tiek sekmēta labās prakses piemēru, pieredzes un ideju apmaiņa starp pašvaldībām, saņemts metodoloģiskais atbalsts dažādu sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jautājumu risināšanā lokālā līmenī un paaugstināta pašvaldību darbinieku izglītību sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jautājumos.

[187] Iedzīvotāju aptaujā veselības aprūpes pakalpojumi ir novērtēti labi - 34% respondentu tie apmierina, 28% daļēji apmierina, 27% neapmierina.

Veselības aprūpes pakalpojumus neizmanto 11%, kas varētu liecināt par pakalpojumu saņemšanu Rīgā vai citās kaimiņu pašvaldībās.

Attēls 24 Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu “Tuvākajā apkārtnē ir pieejamas labas kvalitātes veselības aprūpes pakalpojumi”

Secinājumi

[188] Ropažu novadā ir plašs un attīstīts ģimenes ārstu prakšu tīkls. Optimālā līmenī ir pieejami specializētie pakalpojumi, tomēr to attīstība nav plaši plānota, tā kā tuvu atrodas Rīgā pieejamie specializētie veselības aprūpes pakalpojumi.

[189] Likumā noteikto pašvaldības funkcijas īstenošanai – veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanai pašvaldībai ir jāsniedz atbalsts ārstniecības iestādēm un ārstniecības personām, lai attīstītu ģimenes ārstu, primārās veselības aprūpes centru un zobārstniecības prakšu infrastruktūru, ņemot vērā tehnoloģiju attīstības tendences, - arī lai attīstītu iespējas saņemt pakalpojumu attālināti (telemedicīna).

[190] Ropažu novadā saistībā ar valsts veselības aprūpes specializētajiem pakalpojumiem (Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionārs “Tuberkulozes un plaušu slimību centrs” Stopiņu pagasta Upeslejās) var attīstīt saistītus tūrisma un rekreācijas pakalpojumus.

[191] Pašvaldībai jāturpina veselības veicināšanas pasākumi, speciālistu profesionālo iemaņu pilnveidošana un sadarbība Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā.

6.5 Sabiedriskās kārtības pakalpojumi un civilā aizsardzība

[192] Noziedzības līmenis Ropažu novadā ir 135 noziedzīgie nodarījumi uz 10 000 iedzīvotāju ir zemāks kā Pierīgā vidēji (157 noziedzīgie nodarījumi uz 10 000 iedzīvotāju). Starp teritoriālajām daļām zemākais noziedzības līmenis ir Ropažu pagastā (91 noziedzīgs nodarījums uz 10 000 iedzīvotāju), un tas ir arī zemākais noziedzības līmenis Pierīgā. Zems noziedzības līmenis ir arī bijušajā Inčukalna novadā (93), bet augstāks tas ir Stopiņu (175) un Garkalnes (181) pagastos.⁷⁹

[193] Līdz ar Ropažu novada izveidošanu ir izveidota **pašvaldības policija**, kas apkalpo visu novada teritoriju. Kopējais darbinieku skaits Ropažu novada pašvaldības policijā ir 54 – Garkalnes pagastā un Vangažu pilsētu strādā 13 darbinieki, Ropažu pagastā – 14 darbinieki un Stopiņu pagastā – 25 darbinieki. Ir izveidots vienots novada pašvaldības policijas reģistrēto notikumu reģistrs. Kopējais policijas apkalpoto notikumu skaits no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. oktobrim ir 3 744, no kuriem 1 521 ir bijis iedzīvotāju izsaukums. Prognozējamais apkalpojamo notikumu skaits gadā ir 12 000. Uzsākto administratīvo procesu skaits 2020. gadā Garkalnes pašvaldības policijā ir bijis 386, Stopiņu pašvaldības policijā 383 un Ropažu pašvaldības policijā 268.

[194] Sākot ar 2021. gadu jaunā Ropažu novada pašvaldības policija strādā diennakts režīmā, nodrošinot vienlaicīgi ne mazāk kā trīs operatīvās grupas un ātru izsaukumu apkalpošanu. Sākot ar 2022. gada martu darbojas Ropažu novada pašvaldības policijas vienotais tālrunis diennakts izsaukumiem.

[195] Pašvaldības policija piedalās arī glābšanas darbos — ugunsgrēku un dabas stihiju seku novēršanā.

[196] Laika posmā no 2016. līdz 2020. gadam Ropažu novada teritorijā gadā reģistrēto glābšanas darbu un ugunsgrēku skaits ir no 116 – 151. Vislielākais negadījumu skaits bija 2019. gadā – 151 negadījums. Viszemākais negadījumu skaits bija 2020. gadā – 116 negadījumi. Vislielākais bojā gājušo skaits bija 2018. gadā – 5 bojā gājušie, 2020. gadā bojā gājušo skaits – 3 cilvēki.⁸⁰

Attēls 25 Glābšanas darbu un ugunsgrēku statistika

[197] 2021. gadā Ropažu novadā notikuši 99 ugunsgrēki; cietuši 6 cilvēki.

[198] Ropažu novadā ir izstrādāts “Ropažu novada pašvaldības sadarbības teritorijas civilās

⁷⁹ CSP tabula SKG021. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits reģionos, republikas pilsētās un novados 2019. gadā

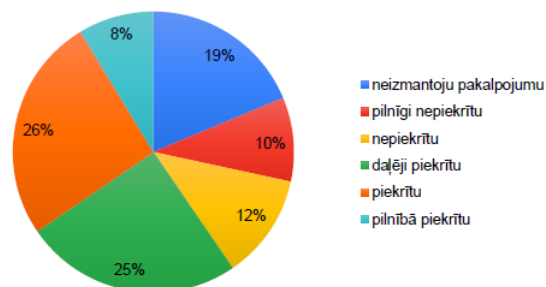
⁸⁰ VUGD Pārskats par glābšanas darbiem, ugunsgrēkiem un to radītajām sekām

aizsardzības plāns”⁸¹ un nodibināta Ropažu sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija 31 personu sastāvā, kurā ir pārstāvji no pašvaldības, pašvaldības iestādēm un uzņēmumiem un valsts iestādēm un uzņēmumiem.⁸²

[199] Iedzīvotāju aptaujā pašvaldības policijas pakalpojumi ir novērtēti labi - 34% respondentu tie apmierina, 25% daļēji apmierina, 22% neapmierina.

[200] Policijas pakalpojumus neizmanto 19% respondentu.

Attēls 26 Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu
 “Tuvākajā apkārtnē ir pieejami labas kvalitātes pašvaldības policijas pakalpojumi”

Secinājumi

[201] Drošības un civilās aizsardzības jautājumi galvenokārt ir saistīti ar valsts dienestu darbību, pašvaldībai aktīvi līdzdarbojoties, kā tas ir paredzēts Ropažu novada pašvaldības sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā.

[202] Sabiedriskās kārtības jomā nozīmīgākie jaunās Ropažu novada pašvaldības paveiktie darbi ir izveidotā pašvaldības policija ar vienotu struktūru novada teritorijā.

[203] Nākotnē būtu jāattīsta pašvaldības policijas materiāli tehniskā bāze un speciālistu zināšanas, lai pilnvērtīgi nodrošinātu pašvaldības policijas pienākumu izpildi, līdz ar to sekmētu sabiedrisko kārtību, un pilnvērtīgi nodrošinātu sadarbību ar valsts policiju un citiem valsts dienestiem (VUGD, VMD u.c.)

[204] Nākotnē būtu jāattīsta arī publisko teritoriju un pašvaldības iestāžu video novērošanas un uzraudzības sistēmas, veidojot vienotu novērošanas pārraudzības tīklu novada teritorijā.

⁸¹ <https://www.ropazi.lv/lv/media/14149/download?attachment>

⁸² Komisijas nolikums apstiprināts ar Ropažu novada domes 18.08.2021. (sēdes protokols Nr. 8/21 p.73) <https://www.ropazi.lv/lv/ropazu-novada-pasvaldibas-sadarbibas-teritorijas-civilas-aizsardzibas-plans>

6.6 Kultūras, sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumi

[205] Sporta, fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas piedāvājumu Ropažu novadā nodrošina trīs pašvaldības sporta iestādes, kuras apsaimnieko pašvaldības sporta infrastruktūru un organizē sporta dzīvi pagastos un Vangažu pilsētā. Nozīmīga sporta dzīves sastāvdaļa ir izglītības iestāžu vai citu iestāžu sporta infrastruktūra un organizētie pasākumi. Kā arī sporta un aktīvās atpūtas piedāvājumu attīsta privātais sektors (Attēls 27).

- a. Ropažu novada pašvaldības iestāde “**Ulbrokas sporta komplekss**” un tās struktūrvienībā “Stopiņu baseins” nodrošina sporta un aktīvās atpūtas aktivitāšu organizēšanu un īstenošanu Ropažu novada Stopiņu pagasta teritorijā⁸³. Sporta kompleksā ir peldbaseins, divas sporta zāles, trenāžieru zāle, aerobikas zāle, stadions. Tiek organizētas handbola, futbola, basketbola, florbola, kamaniņu, peldēšanas, ūdens aerobikas, volejbola, aerobikas, hokeja, karatē, džudo, galda tenisa un modernās dejas nodarbības un sacensības.⁸⁴ Ulbrokas sporta kompleksa infrastruktūru izmanto gan Ulbrokas vidusskolas izglītojamie, gan Stopiņu pagasta iedzīvotāji.
- b. **Ropažos** Ropažu novada pašvaldības iestāde “Ropažu sporta centrs” realizē pašvaldības interešu un neformālās izglītības programmas sportā, rīko sporta un veselības veicināšanas pasākumus, sadarbojas ar sporta federācijām, organizācijām un biedrībām: SK "Brīze", FK "Valor", SK "Boule", SK "Hagakure", "Mērķī", VK "Ropaži", FK "Reinards/Ropaži", "Aktīvi vecāki Ropažu novadam". Sporta centrā ir sporta zāle ar tribīnēm, trenāžieru zāle, cīņas, aerobikas zāle, tenisa korti, pludmales volejbola laukums ar tribīnēm, ielu basketbola laukums, slidošanas – hokeja laukums, skeitparks un stadions. Stadionam ir nepieciešama seguma atjaunošana. Ropažu vidusskolas sporta stadions galvenokārt tiek izmantots skolēnu mācību procesam, sporta interešu izglītības programmām. Vidusskolas sporta stadionam tiek veikta atjaunošana.
- c. **Zaķumuižā** Ropažu novada pašvaldības iestādes “Ropažu sporta centrs” struktūrvienībā “Zaķumuižas sporta zāle” tiek organizētas vingrošanas, nūjošanas, karatē, vieglatlētikas, futbola, volejbola un kamaniņu sporta nodarbības jauniešiem, pieaugušajiem un arī senioriem. Zaķumuižā ir pieejams arī peldbaseins bērniem līdz 6 gadu vecumam. Āra teritorijā ir pieejams disku golfa laukums, skrejceļš, basketbola laukums (sliktā tehniskā stāvoklī) un āra trenāžieru sektors.⁸⁵ Nepieciešama stadiona atjaunošana. Zaķumuižā tiek realizēts Ropažu Garkalnes partnerības projekts “Multifunkcionālas velotrases ar skeitparka elementiem izveide Zaķumuižas ciemā”.
- d. Ropažu novada pašvaldības iestāde “Garkalnes sporta centrs” nodrošina sporta un aktīvās atpūtas aktivitāšu organizēšanu un īstenošanu Ropažu novada Garkalnes pagasta un Vangažu pilsētas teritorijā⁸⁶. **Garkalnē** ir publiski pieejams basketbola laukums un futbola laukums ar āra trenāžieriem. Garkalnes Mākslu un vispārīgizglītojošās pamatskolas sporta bāze (zāle un stadions) piedāvā aerobiku, atlētisko vingrošanu, basketbolu, florbolu, futbolu, tenisu, vieglatlētiķu un volejbolu. Garkalnes sporta centram šobrīd nav sporta zāles. Būtu nepieciešama universāla sporta halle, kura apkalpotu Garkalnes, Upesciema un pārējo Garkalnes

⁸³ Ulbrokas sporta kompleksa nolikums apstiprināts ar Ropažu novada pašvaldības domes 18.08.2021. sēdes lēmumu (protokols Nr.8/21, 67.p.)

⁸⁴ <https://www.stopini.lv/lv/sports/ulbrokas-sporta-komplekss>

⁸⁵ <https://ropazi.lv/lv/sports/zakumuizas-sporta-zale/>

⁸⁶ Garkalnes sporta centra nolikums, <https://www.ropazi.lv/lv/media/25215/download?attachment>

pagasta ciema iedzīvotājus.

- e. Garkalnes Sporta centra pārvaldībā ir **Upesciema** stadions. Upesciema stadions Garkalnes pagastā ir Baltijas mērogā atzīts regbija un petanka stadions. Tas ir arī viens no labākajiem dabīgās zāles laukumiem futbolā. Stadionā trenējas profesionālie sportisti un tajā regulāri notiek starptautiskās un vietējās spēles Upesciemā arī ir multifunkcionāls asfalta veloparks. Upesciema sporta infrastruktūru papildina Berģu mākslas un mūzikas pamatskolas sporta zāle, kā arī hokeja laukums un velotrase.
- f. **Langstiņos** ir publiski pieejams āra smilšu volejbola laukums.
- g. **Bukultos** ir basketbola laukums, ziemas sezonā ir pieejama slidotava.
- h. **Vangažos** darbojas Vangažu sporta centrs.⁸⁷ Vangažu vidusskolas sporta zāle un stadions nodrošina skolēniem sporta nodarbības un interešu pulciņus, kā arī basketbola, volejbola, futbola, florbola, handbola, teikvando un citām sporta nodarbībām. Vangažu futbola laukumā un stadionā regulāri notiek vietējas nozīmes spēles un turnīri.⁸⁸ Nepieciešams sakārtot Vangažu sporta laukumam blakus esošo teritoriju. Bērnu un jauniešu attīstības centrs sporta klubs “Gauja” izmanto sporta kompleksu Vangažos Gaujas ielā 25 (bijušās Vangažu arodskolas sporta bāze), piedāvājot plašu sporta veidu klāstu – sporta aerobika, bokss, džudo, šahs u.c.⁸⁹
- i. Sporta bāzi **Sauriešos** nodrošina Stopiņu pamatskolas sporta zāle un stadions⁹⁰.
- j. **Upesleju** sākumskolas sporta bāzē skolēniem ir iespēja piedalīties handbola, futbola, karatē, slēpošanas, nūjošanas, tūrisma pulciņā un sporta pulciņā vispārējai fiziskajai sagatavotībai. Upeslejās ir arī brīvpieejas sporta laukums.
- k. **Silakrogā** ir izbūvēts futbola un strītbola laukums kā arī āra trenāžieri. Laukumus būtu nepieciešams papildāt ar jaunu aprīkojumu. Blakus Silakrogam esošais SIA “Baltic ring 333” sporta komplekss 333 Ropažu pagasta “Sila priedēs” ir Latvijā zināms plašs aktīvās atpūtas komplekss. Kompleksā ir kartingu trase, kvadriciklu un krosa motociklu noma, apmācību kursu programmas drošas braukšanas poligonā, ūdens pūšļa parks, balto smilšu pludmale ar diviem volejbola laukumiem, SUP dēļu nomu, piknīka vietām, aktīvās atpūtas infrastruktūru un bērnu spēļu laukumu, kā arī naktsmītņu pakalpojumi kempingu mājās. Izveidotā infrastruktūra tiek iznomāta apmācībām, nodarbībām un brīvā laika pasākumiem.⁹¹
- l. **Kākiemā** ir strītbola laukums, pludmales volejbola laukums un āra trenāžieri.
- m. **Tumšupes** sporta laukumā iedzīvotājiem ir iespējams izmantot āra trenāžierus, spēlēt futbolu, volejbolu un badmintonu.
- n. **Mucenieku** stadionam EEZ projektā “Ar integrāciju saistīti pasākumi Muceniekos” ir paredzēti atjaunošanas darbi.
- o. **Ličos** un **Cekulē** ir brīvpieejas sporta laukumi.
- p. **Baltezerā** ir veselības centra “**Baltezers**” sporta centrs, kas piedāvā trenāžieru zāles, aerobikas, nūjošanu, kā arī fizioterapeita pakalpojumus, kā arī pašvaldības

⁸⁷ Vangažu sporta centra nolikums, Apstiprināts ar Ropažu novada pašvaldības domes 14.08.2022. sēdes lēmumu Nr.1561 (protokols Nr.47/2022.)

⁸⁸ <http://sportaregistrs.lv/vangazu-vidusskolas-sporta-zale-328>

⁸⁹ www.skgauja.lv

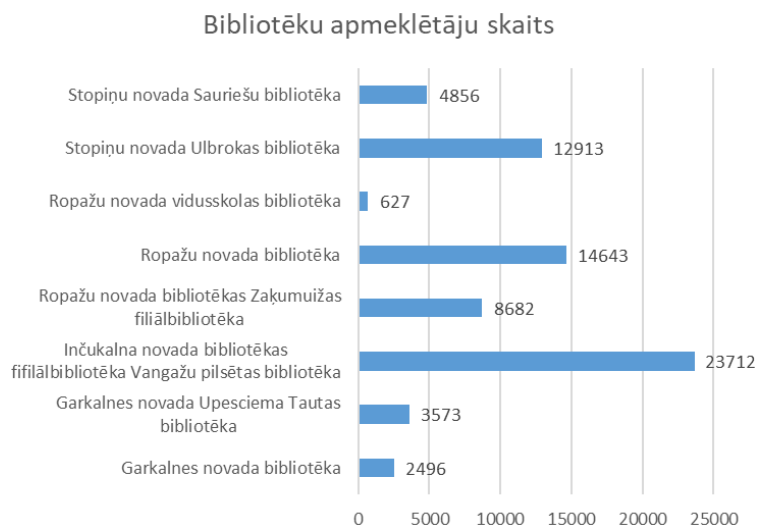
⁹⁰ <http://www.stopinupamatskola.lv/>

⁹¹ <https://333.lv/>

Pērle”⁹⁵ ar struktūrvienību Tautas Lietišķās mākslas studiju “Ulbroka”), Bergos (Garkalnes pagasta kultūras centrs “Bergī”⁹⁶), Ropažos (Ropažu kultūras centrs⁹⁷), Zaķumuižā (Ropažu pagasta Zaķumuižas kultūras nams) un Vangažos (Vangažu pilsētas kultūras nams⁹⁸);

- b. Brīvdabas **estrādes** atrodas Ulbrokā – Līgo parks un estrāde un Ropažos – Ropažu estrāde; Kultūras nama pārraudzībā atrodas vasaras koncertvieta “Strauta pļava”;
- c. **Bibliotēkas** atrodas Ulbrokā, Sauriešos, Vangažos, Garkalnē, Upesciemā un Ropažos, filiālbibliotēka atrodas Zaķumuižā un grāmatu izsniegšanas punkti Tumšupē, Kākcimā, Muceniekos un Silakrogā;
- d. Garkalnes pagasta bibliotēkā ir iekārtota Jāņa Jaunsudrabiņa piemiņas istaba un Garkalnē izveidota Jāņa Jaunsudrabiņa izziņu taka.
- e. Vangažu vidusskolā ir izveidots skolas muzejs par skolas un Vangažu pilsētas vēsturi. Ropažu vidusskolā un Ropažu vidusskolas Zaķumuižas filiālē ir Ropažu pagasta vēstures ekspozīcijas.
- f. Stopiņu pagasta vēstures mantojumu ir apkopojusi māju “Krīvi” Ulbrokā saimnieki, kas savā saimniecībā no sadzīves priekšmetiem un darba instrumentiem ir izveidojuši muzeju “Krīvu klēts” un kalēja un amatnieka darbnīcas.

Attēls 28 Ropažu novada bibliotēku apmeklētāju skaits 2019. gadā⁹⁹

[208] Ropažu novadā ir aktīva kultūras dzīve – darbojas vairāk nekā 40 mākslinieciskie kolektīvi, radošās darbnīcas, mākslas un mūzikas studijas (2021. g.). Piemēram:

- a. **Kori:** Stopiņu pagastā: sieviešu koris “Madara”, jauktais koris “Ulbroka”, Ropažu pagastā: jauktais koris “Ropaži”, Ropažu novada Zaķumuižas jauktais koris “Ozolzīle”, Garkalnes pagastā: jauktais koris “Pa saulei”, jauktais koris “Garkalne”.
- b. **Vokālās grupas:** Stopiņu pagastā: vecākās paaudzes vokālais ansamblis “Sagšas”,

⁹⁵ Kultūras centra “Ulbrokas Pērle” nolikums apstiprināts ar Ropažu novada pašvaldības domes 2021. gada 1. decembra lēmumu (Protokols Nr.18/2021, 12.p.): <https://www.ropazi.lv/lv/media/10416/download?attachment>

⁹⁶ Kultūras centra “Bergī” nolikums apstiprināts ar Ropažu novada pašvaldības domes 2021. gada 1. decembra lēmumu (Protokols Nr.18/2021, 14.p.): <https://www.ropazi.lv/lv/media/10413/download?attachment>

⁹⁷ Ropažu Kultūras centra nolikums apstiprināts ar Ropažu novada pašvaldības domes 2021. gada 1. decembra lēmumu (Protokols Nr.18/2021, 13.p.): <https://www.ropazi.lv/lv/media/10419/download?attachment>

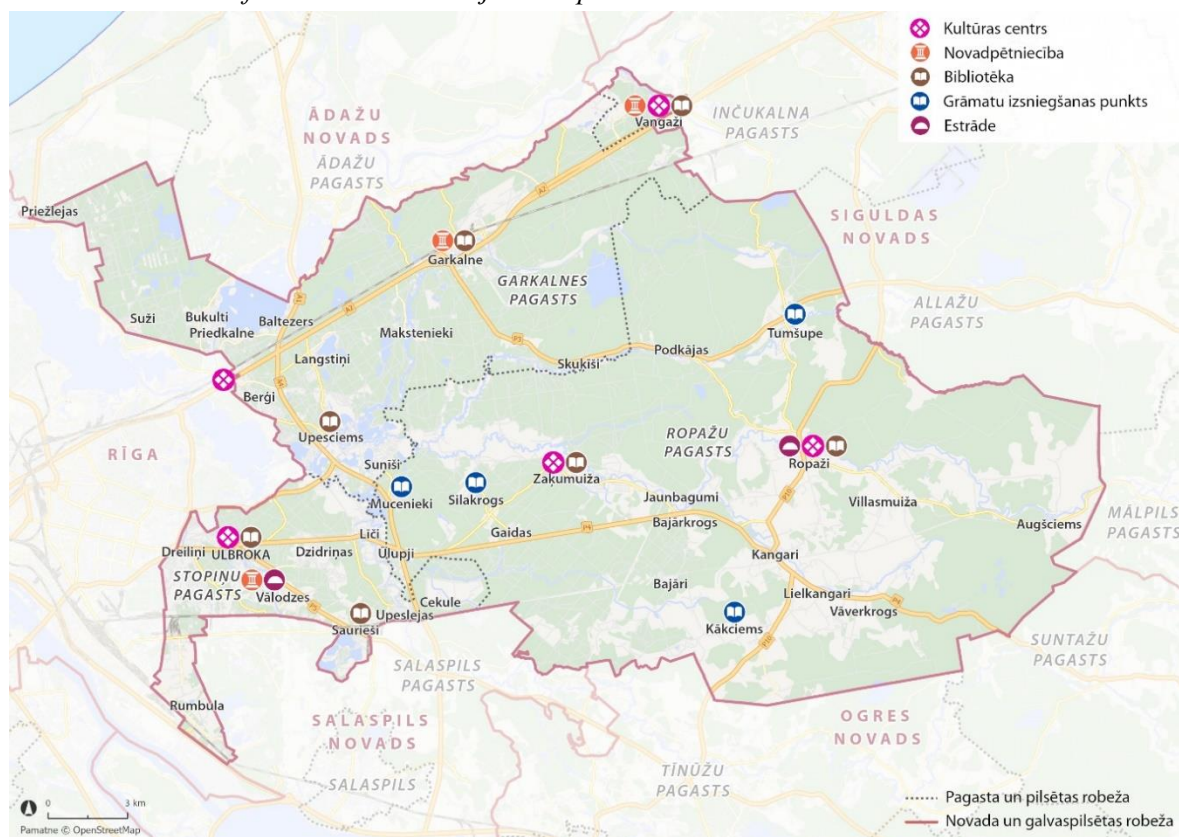
⁹⁸ Vangažu pilsētas kultūras nama nolikums apstiprināts ar Ropažu novada pašvaldības domes 2021. gada 1. decembra lēmumu (Protokols Nr.18/2021, 11.p.): <https://www.ropazi.lv/lv/media/10410/download?attachment>

⁹⁹ Latvijas kultūras datu portāls

Ropažu pagastā: vokālais ansamblis "Sarma", vīru vokālais ansamblis "Karma", folkloras kopa "Oglīte", Vangažos: bērnu vokālais ansamblis "Karuselis", bērnu vokālais ansamblis "Pumpurīni" (no 4 g. vecuma), ukraiņu biedrības vokālais ansamblis "Jatraņ", krievu vokālais ansamblis "Krievu Kadriļa", baltkrievu vokālais ansamblis "Žuravka", sieviešu vokālais ansamblis "Kaprīze", Garkalnē senioru kopa "Strauts".

- c. **Mūzikas grupas:** Stopiņu pagastā: akordeonistu ansamblis "Akcents", Ropažu pagastā: Jauniešu rokgrupa "Fools on Parade".
- d. **Deju kolektīvi:** Stopiņu pagastā: vidējās paaudzes deju kolektīvs "Luste", vidējās paaudzes deju kolektīvs "Stopiņš", senioru deju kolektīvs "Ulenbroks", Ropažu pagastā: bērnu un jauniešu deju kolektīvs "Cielaviņa", vidējās paaudzes tautas deju kolektīvs "Rudzi", līnijdeju grupa "Rabbit Line", Vangažos: bērnu deju kolektīvs "Pīlādītis", vidējās paaudzes deju kolektīvs "Augšup", estrādes deju grupa "Ciprese", Garkalnes pagastā: senioru deju kolektīvs "Baltābele"; vidējās paaudzes deju kolektīvs "Greizie Rati", tautas deju ansamblis "Ritenītis", deju kolektīvs "Mazais Ritenītis", bērnu tautas deju kolektīvs "Pasaciņa", Garkalnes novada deju kolektīvs "Madara", vidējās paaudzes deju kolektīvs "Saime".
- e. **Amatierteātri:** Stopiņu pagastā amatierteātris "Dille", Vangažos teātra pulciņš "Pigoriņi", Ropažu pagasta Zaķumuižā jaunatnes teātra studija.
- f. **Mākslas studijas:** Stopiņu pagastā: tautas lietišķās mākslas studija "Ulbroka", Ropažu pagastā: gleznošanas mākslas studija un lietišķās mākslas studija "Madaras" pieaugušajiem, Garkalnes pagastā pašvaldības atbalstīta mākslinieku darbnīca (gleznošanas studija).

Attēls 29. Kultūras infrastruktūras izvietojums Ropažu novadā.

[209] Pašvaldības organizēto kultūras pasākumu skaits 2020. gadā ir vairāk kā 200 koncerti, izstādes, teātra izrādes, ciema dienas u.c. tematiskas dienas, lekcijas, tradīciju svētku un valsts

svētku pasākumi, nodarbību cikli, balles u.c.

[210] Pašvaldības realizētie tūrisma, kultūras mantojuma un dabas vērtību aizsardzības un līdzīgi projekti ir viens no veidiem brīvā laika un interešu aktivitāšu piedāvājumiem, piemēram, ekoorientēšanās, tirgi, apmācības projektā EXIT RĪGA, kura mērķis ir veidot vienotu tūrisma piedāvājumu Pierīgā, piedāvājot plašas tūrisma un izklaides iespējas 50 kilometru rādiusā ap galvaspilsētu un kurā ir iesaistījušies 14 novadi un 6 partnerības¹⁰⁰.

[211] Sporta un kultūras jautājumus pašvaldībā koordinē Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departaments. Lai sekmētu novada iedzīvotāju ieinteresētību kultūras procesos, to popularizēšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā, amatiermākslas kolektīvu radošo aktivitāti un dalību kultūras aktivitātēs Latvijā un ārvalstīs, pašvaldība sniedz atbalstu kultūras un mākslas veicināšanai, līdzfinansējot individuālo dalībnieku un kolektīvu dalību konkursos, festivālos un koncertturnejās Latvijā un ārvalstīs, kultūras un mākslas projektus Ropažu novada administratīvajā teritorijā un piešķirot naudas balvas par izciliem sasniegumiem.¹⁰¹

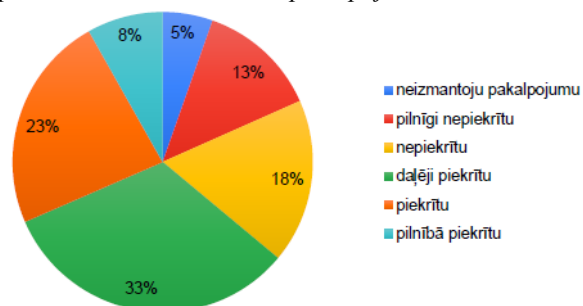
[212] Ropažu novadam ir jādoma par novada mēroga pasākumiem, kas vienotu jaunizveidoto Ropažu novadu. Tāpat pašvaldībā ir jāizvērtē gatavība dibināt novada profesionālās ievirzes izglītības iestādi sporta (kā arī deju) jomā, jo tam novadā ir nepieciešamie infrastruktūras, audzēkņu un pedagoģu resursi.

[213] Aktuālās vajadzības ir saistītas ar kultūras iestāžu ēku energoefektivitātes paaugstināšanu un telpu pielāgošanu mūsdienīgiem kultūras procesiem (Zaķumuižas kluba ēka, Vangažu kultūras nams un Vangažu kultūras nama nepabeigtās daļas pārbūve par āra apjumu skatuvi).

[214] Iedzīvotāju aptaujā aktīvās atpūtas, sporta, kultūras un interešu pakalpojumi ir novērtēti labi – 31% respondentu tie apmierina, 33% daļēji apmierina, 31% neapmierina.

Aktīvās atpūtas, sporta, kultūras un interešu pakalpojumus tuvākajā apkārtnē neizmanto tikai 5%, tātad neskatoties uz trešdaļu neapmierināto iedzīvotāju, iedzīvotāju iesaistīšanās brīvā laika aktivitātēs savā novadā ir augsta.

Attēls 30 Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu "Tuvākajā apkārtnē ir pieejamas labas kvalitātes atpūtas, sporta, kultūras un interešu pakalpojumi"

[215] Kultūras centrs "Ulbrokas Pērle" iedzīvotāju aptaujā tika izcelts arī kā viens no Ropažu novada pašvaldības objektiem, kas kalpo par novada vizītkarti.

Secinājumi

[216] Ir nepieciešams izstrādāt Ropažu novada sporta jomas attīstības plānu, detalizēti apzinot jaunā novada sporta jomas resursus, sporta veidus, kolektīvus u.tml., tostarp paredzot pašvaldības atbalstu arī sportistiem, sporta speciālistiem un sporta kolektīviem, ietverot arī pielāgoto sportu, veterānu sportu un veselības veicināšanas pasākumus, un izstrādāt novada sporta politikas mērķus un rīcības plānu.

[217] Ir nepieciešams izstrādāt Ropažu novada kultūras jomas attīstības plānu, detalizēti apzinot jaunā novada kultūras jomas resursus, novada mēroga pasākumus, kultūras speciālistus un kolektīvus u.tml. un izstrādāt novada kultūras politikas mērķus un rīcības plānu.

¹⁰⁰ <https://exitriga.lv/>

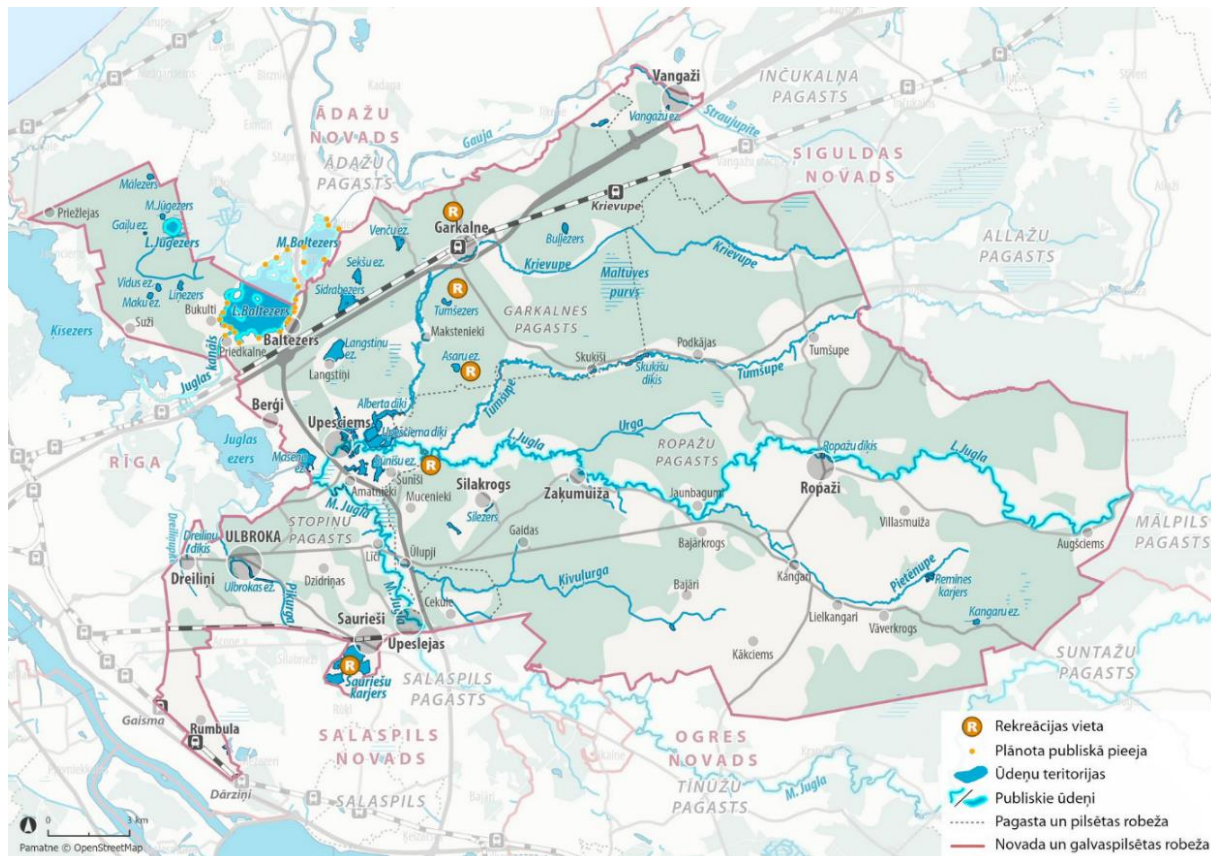
¹⁰¹ Ropažu novada 26.10.2022. saistošie noteikumi Nr.50/22 "Par pašvaldības atbalstu kultūras un mākslas veicināšanai Ropažu novadā"

[218] Kultūras un sporta jomu attīstības plānos jāparedz integrācija ar Rīgas metropoles un Rīgas plānošanas reģiona līmeņa pasākumiem, lai pozicionētu Ropažu novadu atbilstoši ilgtspējīgas attīstības stratēģijas uzstādījumiem.

6.7 Publiskā ārtelpa

Peldvietas un ūdensmalas

Attēls 31. Ūdensobjekti Ropažu novadā

[219] Ropažu novadā nav iekšzemes peldvietu sarakstā iekļauto peldvietu¹⁰², bet ir publiskas atpūtas vietas, ko iedzīvotāji izmanto rekreācijai, tostarp peldēšanai. Veselības inspekcija 2022. gadā veica monitoringu 16 novada neoficiālajās peldvietās, un tās ir¹⁰³:

- Langstiņu ezerā,
- Lielajā Baltezerā pie rehabilitācijas centra “Baltezers” un Bukultos, pie Saulstaru ielas 2a, un iztekā no Lielā Baltezera Juglas kanālā pie Neļķu ielas,
- Lielajā Juglā Upesciemā, Ropāžos un Zaķumuižā,
- Tumšupē ciemā Podkājas,
- Mazajā Juglā Upeslejās,
- Sauriešu karjerā pie Cīruļu ielas,
- Ulbrokas ezerā,
- Peldezerā,
- Asaru ezerā,

¹⁰² Ministru kabineta 2017. gada 28. novembra noteikumi Nr.692 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” 2.pielikums “Iekšzemes peldvietas”

¹⁰³ Veselības inspekcija, informācija par peldvietu ūdens kvalitāti, <https://www.vi.gov.lv/lv/peldvietu-udens-kvalitate>

- j. Vangažos Vangažu ezerā pie Gaujas ielas 23A un "Silezeros",
- k. Silezerā Ropažos.

[220] Saskaņā ar Veselības inspekcijas veiktā monitoringa rezultātiem 2022. gada peldsezonā šajās vietās bija atļauts peldēties, t.i. peldūdeņu kvalitāte atbilda normatīvo aktu prasībām. Taču divās peldvietās Lielajā Baltezerā (pie rehabilitācijas centra "Baltezers" un Bukultos, Saulstaru ielas 2a), ilgstoši pastāvot karstam laikam, 2022. gada augustā bija novērota epizodiska zilaļģu savairošanās. Saskaņā ar Veselības inspekcijas slēdzienu, ja peldvietā zilaļģes parādās masveidā un pārklāj peldvietas ūdens teritoriju, tad peldēties ir aizliegts¹⁰⁴.

Parki un cita publiskā ārtelpa ciemos un Vangažu pilsētā

[221] Ropažu novadā pēdējos gados aizvien vairāk tiek pievērsta uzmanība parku, skvēru, atpūtas vietu pie ūdens un pie pašvaldību iestādēm labiekārtošanai, tiek iekārtoti bērnu rotaļu laukumi (sporta laukumi u.c. sporta infrastruktūra un estrādes u.c. kultūras iestāžu teritoriju infrastruktūra ir raksturota 6.6.nodaļā).

[222] **Vangažos** pie Vangažu ezera atrodas publiska atpūtas vieta ar smilšu pludmali, laipu un fizisko aktivitāšu labiekārtojumu. Pretī Vangažu namsaimnieka ēkai Gaujas ielā 12 ir labiekārtots skvērs ar soliņiem, apstādījumiem un pulksteni. Daudzdzīvokļu namu pagalmos (t.i., starp Vidzemes ielas 11. un 15. māju, pie Dārzu ielas 14, pie Parka ielas 6) ir bērnu rotaļlaukumi.

[223] Garkalnes pagasta ciemi – Bukulti, Priedkalne un Baltezers – izvietoti Lielā Baltezera krastā. **Bukultos** atrodas sešas publiskās piekļūšanas vietas Lielajam Baltezeram, no kurām divas ir pieejamas arī ar autotransportu. **Priedkalnē** ir divas publiskās piekļūšanas peldvietas, kā arī laivu piestātne ar nobrauktuvi motorizēto un citu ūdens transportlīdzekļu ielaišanai ezerā. **Baltezerā** ir pieejamas sešas peldvietas, un pie divām no tām ir iespējams piekļūt ar transportlīdzekļiem, t.sk vienai ir laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu ceļš. Vienā no peldvietām ir arī bērnu rotaļlaukums. Teritorija ap viesnīcu „Baltvilla” un rehabilitācijas centru veido arī Baltezera ciema publiskās dzīves centru.

[224] Pie Langstiņu ezera **Langstiņos** ir pludmale, labiekārtots bērnu laukums un volejbola laukums. **Berģos, Padebešos** un **Sunīšos** bērnu laukumi ir tikai pirmsskolas izglītības iestāžu teritorijās. **Upesciemā** pie Berģu Mūzikas un Mākslas pamatskolas arī ir bērnu rotaļlaukums. Upesciemu un Berģus savieno gājēju un velosipēdu ceļš. Berģu, Upesciema, Sunīšu, Amatnieku, arī Langstiņu apbūve ar laiku var saplūst, veidojot "lielciemu", kura sabiedriskais centrs ar pakalpojumiem un publiskajām iestādēm būs tagadējā Upesciema centrālā daļa. Pašvaldībā ir iepļānots izstrādāt Upesciema centra teritorijas attīstības koncepciju ar mērķi saglabāt apbūves individualitāti, izcelt vērtīgos arhitektoniskos un ainavas elementus un nodrošināt nepieciešamos infrastruktūras objektus, veidojot labiekārtotu, interesantu un ērtu ciema centra publisko ārtelpu.

[225] **Ulbrokas un Vālodžu** ciemu publisko ārtelpas nozīmīga sastāvdaļa ir labiekārtotās sabiedrisko iestāžu teritorijas pie Ulbrokas vidusskolas, Ulbrokas sporta kompleksa, peldbaseina u.c. Pie bērnodārziem atrodas atjaunoti rotaļlaukumi. Iezīmīgākā no visām publiskajām ārtelpām ir pie 2020. gadā Ulbrokā atklātā kultūras centra "Ulbrokas pērle" – labierīkota atpūtas zona ar apstādījumiem, soliem un vakaros izgaismotu strūklaku. Institūta ielā 36A atrodas Simtgades skvērs, kura centrālais objekts ir izgaismots pulkstenis, atpūtas sols bezgalības zīmes formā, teritorija ir labiekārtota ar gājēju ceļiem un apstādījumiem. Pie Ulbrokas ezera izvietots skeitparks. Netālu no skeitparka atrodas Ulbrokas ezermalas labiekārtotās teritorijas ar skatu laipu, peldvietām, sporta laukumiem, āra treniņiem un

¹⁰⁴ Veselības inspekcija, peldvietu ūdens kvalitātes monitoring informācija, 2022. gads, <https://www.vi.gov.lv/lv/peldvietu-udens-kvalitate>

dažādām aktīvās atpūtas trasēm.

[226] **Sauriešu** publiskā ārtelpa veidojas ap Sauriešu karjeru – pastaigu, skriešanas, aktīvās atpūtas takas, peldvietas. Daudzdzīvokļu namu Burtnieku ielā 15 un Strēlnieku ielā 3 pagalmos atrodas bērnu rotaļlaukumi.

[227] **Upeslejās** starp daudzdzīvokļu mājām Zahārija Stopija ielā ir bērnu rotaļlaukums.

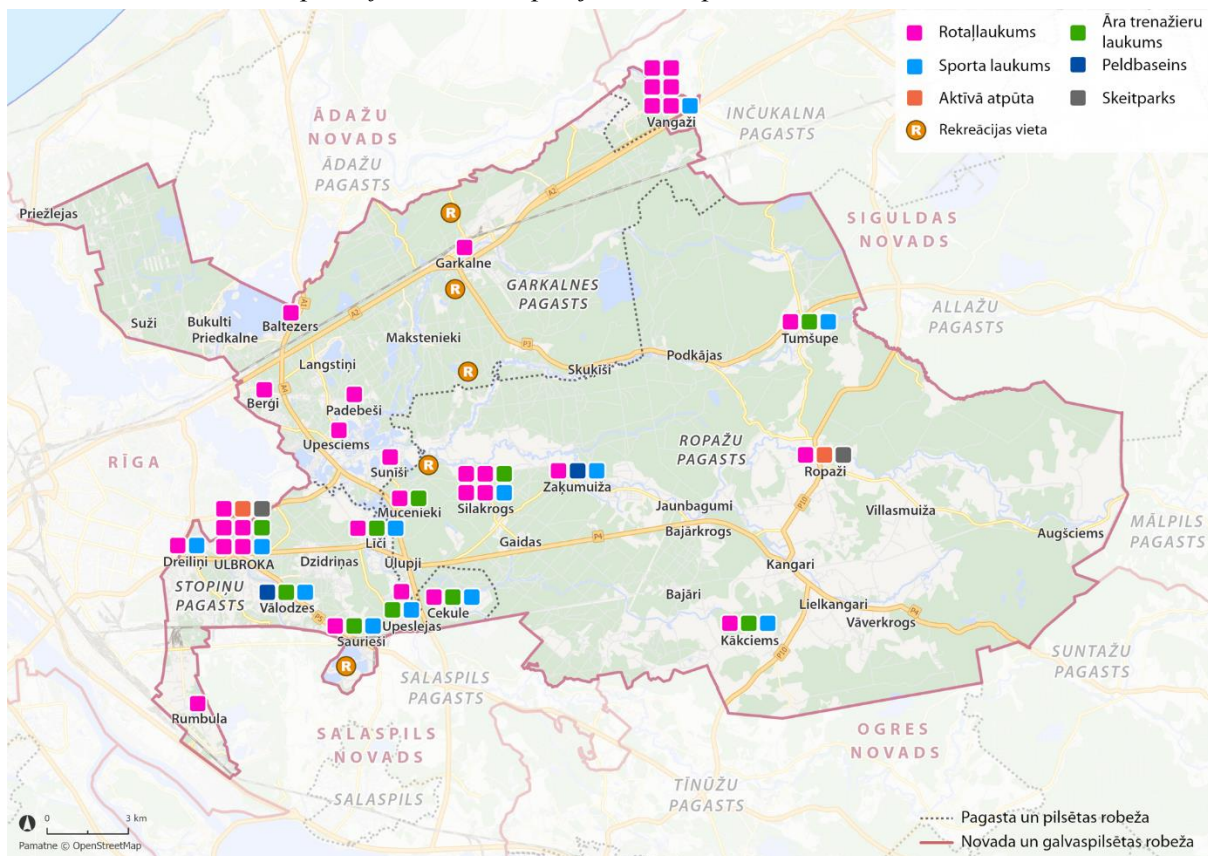
[228] **Dreiliņos** jauno mājokļu projektā “Dreilinga mājas” starp ēkām plānots izveidot labiekārtotu teritoriju ar bērnu rotaļlaukumiem, soliņiem un apstādījumiem. **Rumbulā** atrodas Rubeņu kalna pļavas un brīvdabas skatuve.

[229] **Cekulē** ir viens bērnu laukums, kā arī sporta laukums ar āra trenāžieriem.

[230] **Ropažu ciema** publisko ārtelpu veido skeitparks, aktīvās atpūtas teritorija pie Lielās Juglas peldvietā “Dambis” un bērnu rotaļlaukums. 2022. gadā izbūvēts tirgus laukums. **Tumšupē** ir bērnu laukums, sporta laukums, āra trenāžieru laukums, kā arī peldvieta “Tumšupe”. Ropažu pagasta **Kākcīemā** ir bērnu rotaļu laukums un laukums ar āra trenāžieriem. **Silakrogā** pieejami četri bērnu laukumi, kā arī laukumi ar āra trenāžieriem. **Muceniekos** ir bērna laukums un āra trenāžieri.

[231] Sužos, Podkājās, Villasmuižā, Augšciemā, Lielkangaros, Kangaros, Vāverkrogā, Bajāros, Bajārkrogā, Jaunbagumos, Gaidās, Dzidriņās un citos lauku apbūves, jaunās savrupmāju apbūves un vasaras dārzu ciemos publiskās ārtelpas teritoriju ir maz vai nav vispār.

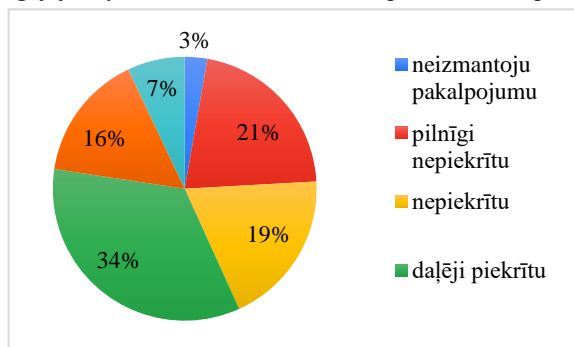
Attēls 32. Publiskās ārtelpas infrastruktūras pieejamība Ropažu novada ciemos

[232] Iedzīvotāju aptaujā 40% respondentu nav apmierināti ar publisko ārtelpu un gājēju infrastruktūru, kas ir augsts rādītājs.

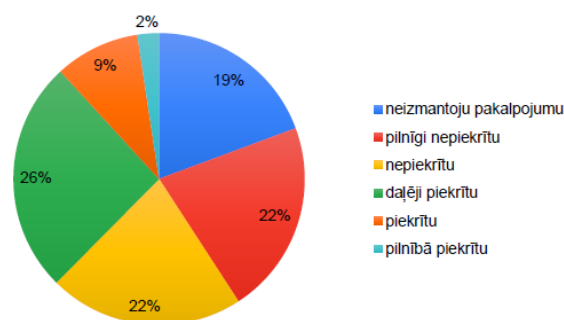
[233] 23% respondenti ir apmierināti, 34% - daļēji apmierināti un tikai 3% to nevērtēja.

Attēls 33 Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu "Attīstīta gājēju infrastruktūra, labiekārtota publiskā ārtelpa"

[234] Nozīme ir arī vides pieejamībai. Tikai 11% respondentu ir apmierināti ar vides pieejamību, 26% ir daļēji apmierināti, 44% neapmierināti, bet 19% to nevērtēja.

Attēls 34. Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu "Apdzīvotajās vietās ir nodrošināta vides pieejamība (cilvēkiem ar kustību traucējumiem, vājredzīgajiem, vājdzirdīgajiem)"

Secinājumi

[235] Aptaujas rezultāti liecina, ka darbs pie publiskās ārtelpas uzlabošanas Ropažu novadā ir jāturpina.

[236] Nepieciešams izveidot labiekārtojumu vai paplašināt esošās labiekārtotās teritorijas, kas jau tagad ir iecienītas vietas pie ūdens (Sauriešu karjers, Ulbrokas ezers, Vangažu ezers u.c.).

[237] Katrā apdzīvotā vietā jāveido vismaz vienu publisko teritoriju, kas veido ciema identitāti, vietzīmi (Dzirdriņās Sauliešu ozols, piem.).

[238] Katrā blīvi apdzīvotā vietā jārod iespēja veidot publiski pieejamu bērnu rotaļu laukumu un āra fizisko nodarbību infrastruktūru visām vecuma grupām.

[239] Ciemiem, kas ir attīstījušies pēdējo desmitgažu laikā, būtu izstrādājami ciema labiekārtojuma koncepcijas, t.sk. veidojot kopēju koncepciju tuvu esošajiem ciemiem.

[240] Ropažu novads ir bagāts ar upēm, ezeriem un mākslīgām ūdenstilpēm. Gandrīz katrai apdzīvotajai vietai cauri tek upe, vai apdzīvotā vieta atrodas pie ezera, vai pie mākslīgas ūdenstilpnes (dīķa vai appludināta karjera). Tomēr ūdensmalu pieejamība ir zema, un ūdeņu loma vēl nav pietiekami izmantota kvalitatīvas dzīvesvides un atpūtas vides veidošanā.

[241] Ir nepieciešams izstrādāt kopēju Ropažu novada ūdensmalu koncepciju ("ūdeņu karte"), tostarp piekļuves pie ūdeņiem, laivošanas maršrūtus, motorizēto ūdenstransportu līdzekļu izmantošanas vietas, atpūtas vietas un ūdensmalu labiekārtojumu, un iespējas izveidot oficiālu iekšzemes peldvietu Ropažu novadā.

[242] Turpmākajā publiskās ārtelpas un ūdens izmantošanas plānošanā jāiesaista kaimiņu pašvaldības, SIA "Rīgas meži", AS "Latvijas Valsts meži", biedrības, privātie īpašnieki u.c. puses, lai labiekārtoti maršruti tiktu izplānoti vienotā tīklā līdz atpūtas objektiem (piem., meža teritorija "Garkalnes bloda", zaļais koridors saistībā ar Dreiliņupīti), attīstot kopēju Rīgas

metropoles un Rīgas plānošanas reģiona tūrisma piedāvājumu.

7. Daba

7.1 Īpaši aizsargājamās dabas vērtības un to aizsardzība

[243] Dabas teritoriju veidojošās ekosistēmas (ūdeņi, meži, pļavas, purvi un citas) nodrošina ekosistēmu pakalpojumus, tostarp, ūdens, gaisa un vielu apriti, augsnes un tās auglības veidošanu, sugu dzīvotnes, klimata un ūdens aprites regulēšanu, CO₂ piesaisti, biomasas, t.sk. koksnes, kā arī dažādu produktu veidošanu. Ekosistēmām ir arī zinātniska un dabas izziņas vērtība, tās ir kultūras mantojums dabas ainavās, rekreācijas un aktīvās atpūtas resurss.

[244] Ropažu novadā atrodas četras īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Attēls 35):

- Pēc platības lielākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija ir dabas liegums “Lielie Kangari”, kur atrodas Latvijā lielākā osu grēda, kas stiepjas 28 km garumā, Kangaru ezers un Lielais Kangaru purvs.
- Dabas liegums “Garkalnes meži” izveidots vairāku retu putnu sugu aizsardzībai, tostarp tajā uzturas 80-90% no kopējās zaļo vārnu ligzdojošo pāru nacionālās populācijas.
- Dabas liegums “Lielā Baltezera salas” izveidots salu ekosistēmu saglabāšanai (Ropažu novadā atrodas Priežu, Auzu un Mazā sala).
- Dabas liegums “Buļļezers” savā laikā izveidots beznoteces oligotrofa mežezera aizsardzībai, kas laikā gaitā pārveidojies par eitrofu ezeru. Dabas liegumam “Buļļezers” nav NATURA 2000 teritorija.

[245] Dabas liegumiem, izņemot dabas liegumu “Buļļezers”, ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni. Taču dabas lieguma “Lielā Baltezera salas” dabas aizsardzības plāna darbības laiks ir beidzies 2014. gadā, dabas lieguma “Lielie Kangari” dabas aizsardzības plāna darbības laiks beidzas 2022. gada beigās, tādēļ mērķtiecīgai šo IADT, kā arī dabas lieguma “Buļļezers” dabas vērtību saglabāšanai, aizsardzībai un apsaimniekošanai ir jāizstrādā dabas aizsardzības plāni.

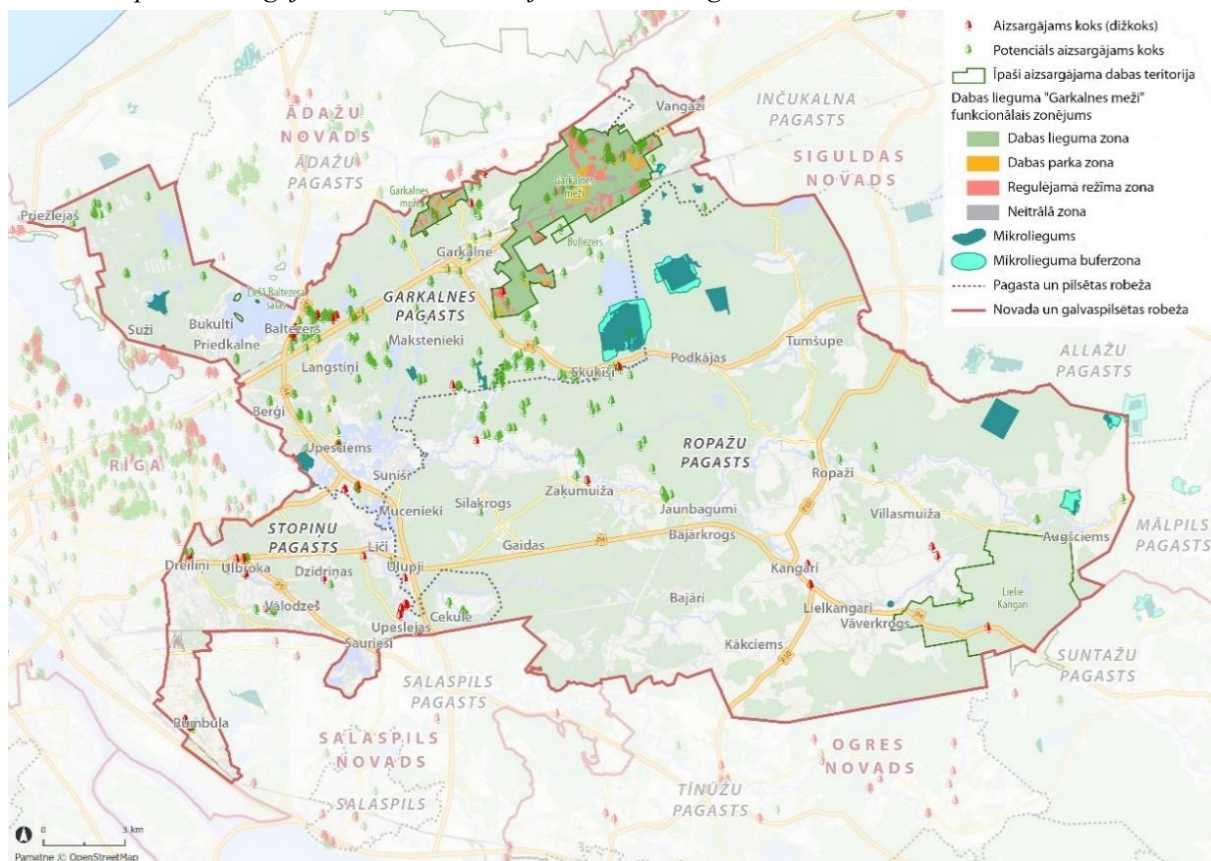
[246] Ministru kabinets 2022. gada 21. jūnijā apstiprināja dabas lieguma “Garkalnes meži” individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus.¹⁰⁵

[247] Ropažu novadā ir reģistrēti 48 aizsargājami koki (dižkoki), no kuriem lielākā daļa ir priedes (29) un ozoli (13), kā arī 303 potenciāli aizsargājami koki.¹⁰⁶ Lielākā daļa no aizsargājamiem un potenciālajiem aizsargājamiem kokiem atrodas Garkalnes pagastā. Dižkoki ir arī citi novadā esošie koki, kuri nav ietverti dabas datu pārvaldības sistēmā Ozols, ja tie atbilst 2010. gada 16.marta Ministru kabineta noteikumos Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” noteiktajiem kritērijiem.

[248] Ropažu novadā atrodas 32 mikroliegumi, no tiem 13 ietilpst īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. 25 mikroliegumi ir izveidoti putnu aizsardzībai, pieci biotopu aizsardzībai un divi vaskulāro augu un paparžaugu aizsardzībai. Mikroliegumu aizņemtā kopplatība ir 683,76 ha, un četriem mikroliegumiem ir noteiktas arī buferzonas.

¹⁰⁵ <https://www.ropazi.lv/lv/jaunums/stajusies-speka-dabas-lieguma-garkalnes-mezi-individualie-aizsardzibas-un-izmantosanas-noteikumi>

¹⁰⁶ DAP, Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”, 10.05.2021.

Attēls 35. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi¹⁰⁷

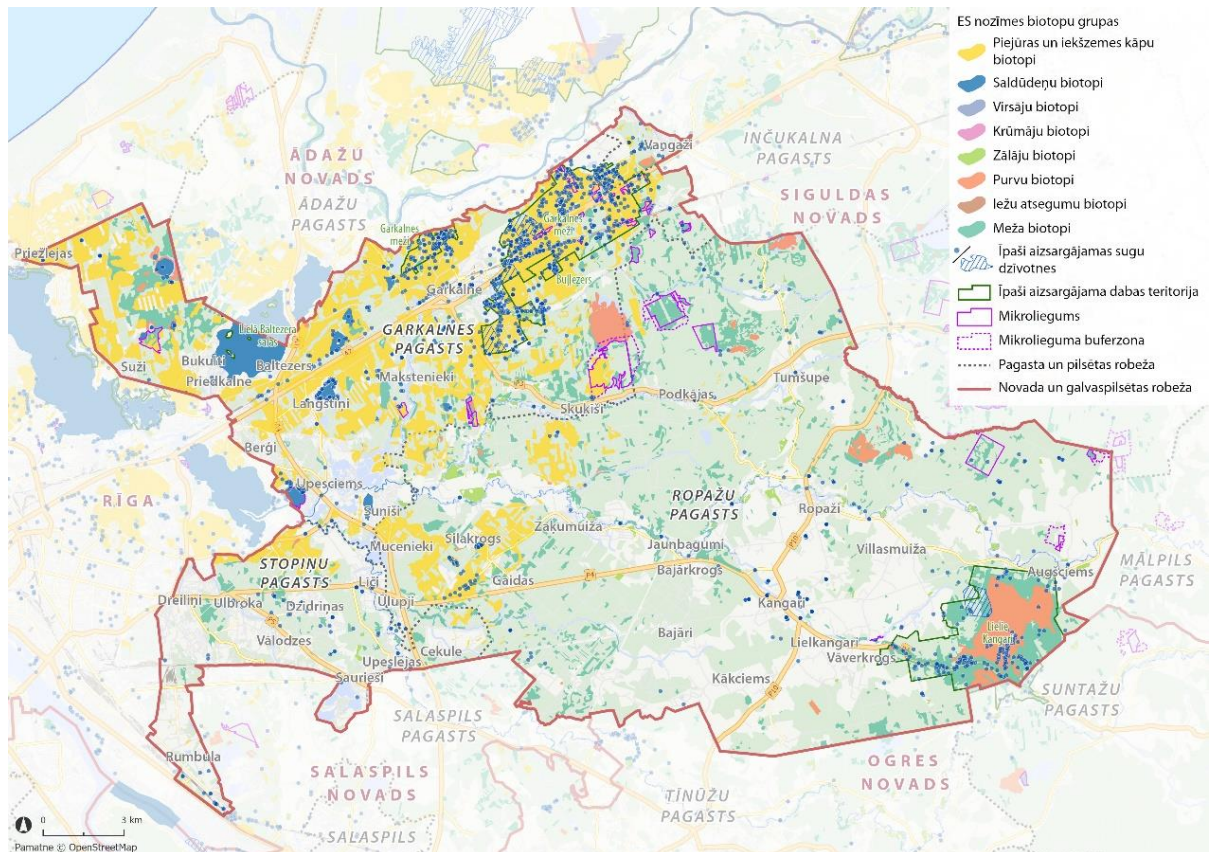
[249] Ropažu novadā ir sastopami 34 Eiropas Savienības nozīmes biotopu veidi. Izplatītākie biotopu veidi ir 2180 Mežainas piejūras kāpas, 9010* Veci vai dabiski boreāli meži un 91D0* Purvaini meži. Eiropas Savienības nozīmes biotopu aizņem 24,4% no kopējās novada platības. Lielākā daļa (79% pēc platības) atrodas ārpus īpaši aizsargājamām teritorijām un koncentrējas Garkalnes pagastā.

[250] Ropažu novadā ir reģistrētas 2030 īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes. Lielākoties tās sastopamas novada ziemeļu daļā dabas liegumā “Garkalnes meži”. Vislielāko īpatsvaru no īpaši aizsargājamām sugu dzīvotnēm sastāda paparžaugi un ziedaugi (42,61%) un zīdītāji (18,62%) (Attēls 36).

[251] Kā norādīts 9.nodaļā “Mājoklis”, daļa apbūvei paredzētā zonējuma nav ilgstoši apbūvēts, un ir nepieciešams izvērtēt iespēju grozīt apbūvei paredzētās zonas teritorijās, kurās nekustamo īpašumu attīstība apbūvei nav realizēta un kurās ir augsta Eiropas Savienības nozīmes biotopu un īpaši aizsargājamo sugu izplatība (piemēram, ap Māšēnu ezeru, Mazās Juglas applūstošajās teritorijās u.c. saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” datiem).

¹⁰⁷ DAP, Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”, 10.05.2021.

Attēls 36. Eiropas Savienības nozīmes biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu izvietojums Ropažu novadā¹⁰⁸

7.2 Derīgie izrakteņi

[252] Novada teritorija ir bagāta ar derīgajiem izrakteņiem, lielākoties dolomītu, bet sastopams arī māls, smilts, smilts-grants un kūdra.

[253] Licences vai atļaujas dažādu būvmateriālu izejvielu veidu ieguvei 2020. gada sākumā bija izsniegtas piecās atradnēs¹⁰⁹.

Tabula 14. Derīgo izrakteņu atradnes, kurām ir izsniegtas zemes dziļu izmantošanas licences derīgo izrakteņu ieguvei vai bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas¹¹⁰

Atradnes Nr. LVĢMC reģistrā	Atrašanās	Atradnes nosaukums	Derīgā izrakteņa veids	Kategorija	Krājumi 2021. gada 1. janvārī, tūkst.m ³	Derīgā izrakteņa izmantošana (atbilstoši Valsts vides dienesta sniegtajai informācijai)
B162	Garkalnes pagasts	Garkalne	smilts-grants	A	-19.4	Nav norādīts
			N	788.20	Ieguve nav notikusi	
		Garkalne	smilts	A	363.25	Nav norādīts
			N	1287.4	Realizācijai	
B2479	Ropažu pagasts	Dutkas	dolomīts	A	465.00	Ieguve nav notikusi

¹⁰⁸ DAP, Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols", 10.05.2021.

¹⁰⁹ VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

¹¹⁰ VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, <https://videscentrs.lvgmc.lv/lapas/krajumu-bilance>, 2020. gads

Atradnes Nr. LVĢMC reģistrā	Atrašanās	Atradnes nosaukums	Derīgā izrakteņa veids	Kategorija	Krājumi 2021. gada 1. janvārī, tūkst.m ³	Derīgā izrakteņa izmantošana (atbilstoši Valsts vides dienesta sniegtajai informācijai)
			dolomīts	A	1317.91	Šķembu ražošanai
B2591	Ropažu pagasts	Jaundutkas	dolomīts	A	2549.12	Ceļu būvniecībai
				N	48.40	Ieguve nav notikusi
			smilts	N	1399.96	Ceļu būvniecībai
B2595	Ropažu pagasts	Kalnagrāviši	dolomīts	A	1223.76	Pārstrādei un realizācijai
B2615	Ropažu pagasts	Ārēni	kūdra	N	10.60	Ieguve nav notikusi
		Ārēni	smilts-grants	A	19.00	Ieguve nav notikusi
		Ārēni	smilts	A	274.00	Ieguve nav notikusi
		Ārēni	dolomīts	A	1793.6	Pārstrādei un realizācijai

[254] Ropažu novadā atrodas arī daļa no valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes “Tūrkalne” (daļa atrodas Ogres novadā), derīgā izrakteņa izmantošanas veids – šķembu un dolomītmiltu ražošanai. Valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradne ir Ministru kabineta noteikta “*atradne, ... kuras krājumi nodrošina valsts vai vairāku tās reģionu vajadzības pēc attiecīgā derīgā izrakteņa*”¹¹¹. Ropažu novada atradnes daļā ir plānota dolomīta ieguves darbu turpināšana 1998. gada 22. jūlijā AS “*Siguldas Būvmeistars*” izsniegtās Zemes dzīļu izmantošanas licences Nr.8/22VP laukumā un paplašināmā teritorijā, kopā ~80,3 ha platībā.¹¹²

[255] Lielākā daļa no derīgo izrakteņu atradnēm atrodas novada dienvidaustrumdaļā – Ropažu pagastā. Pavisam Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrā novada teritorijā reģistrētas 62 būvmateriālu izejvielu un 59 kūdras atradnes¹¹³. Lielākajā daļā no tām derīgo izrakteņu ieguve nenotiek.

[256] Ropažu pagasta teritorijas plānojumā ir noteikti attālumi un ierobežojumi no derīgo izrakteņu ieguves teritorijas līdz dzīvojamai, publiskai apbūvei, dabas teritorijai, t.i., īpaši aizsargājama dabas teritorijai dabas liegumam “Lielie Kangari” (ņemot vērā ap šo teritoriju esošo bagāto zemes dzīļu resursu krājumu esamību), kas nodrošinās ne tikai dabas vērtību saglabāšanu teritorijā, bet arī tūrisma un rekreācijas potenciāla attīstību, lai novērstu vai mazinātu potenciālā piesārņojuma no derīgo izrakteņu ieguves ietekmi uz minētajām teritorijām. Derīgo izrakteņu ieguves ierobežojuma attālums no ciema robežas noteikts, ņemot vērā to, ka ciema teritorijās ir esošas un plānotas blīvas dzīvojamās un apbūves teritorijas.¹¹⁴

7.3 Virszemes ūdeņi

[257] Ropažu novada teritorijā esošie ūdensobjekti atrodas Daugavas upju sateces baseina

¹¹¹ 2012. gada 8.maija noteikumi Nr.321 “Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm”

¹¹² Vides pārraudzības valsts birojs. Ietekmes uz vidi novērtējums. Dolomīta ieguves darbu paplašināšana dolomīta atradnē “Tūrkalne”: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/dolomita-ieguves-darbu-paplasinasana-dolomita-atradneturkalne>

¹¹³ VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, <https://www.meteo.lv/apex/f?p=117:8:3343709138782201::NO:RP.1.2.3.4.5.6.7.8.9.10,rp::>

¹¹⁴ Ropažu novada Ropažu pagasta teritorijas plānojums: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_25415

apgabalā un neliela daļa – Gaujas upju sateces baseina apgabalā. Ūdeņu teritorijas novadā aizņem 4% no kopējās novada teritorijas.

[258] Novadu šķērso Lielā Jugla, Mazā Jugla, Tumšupe, Krievupe, Lēģerurga, Pietēnupe, Arupīte, Dreiliņupīte, Ķivuļurga, Piķurga, Daugulupīte, Nabiņurga un citas mazākas upes.

[259] Lielajā Juglā 36 km no ietekas Juglas ezerā atrodas Ropažu HES, tā ir lielākā no Ropažu novadā esošajām upēm un izteikti līkumaina.

[260] Lielākie ezeri novadā ir Lielais Baltezers (597,5 ha), no kura daļa ietilpst Ādažu novadā, un Lielais Jūgezers (66,5 ha). Ropažu novadā atrodas arī citi ezeri tādi kā Langstiņu ezers, Mašēnu ezers, Sudrabezers, Lielais Kangaru ezers un Silezers un Ruņģu ezers. Daudzi novada teritorijas ezeri tiek uzskatīti par mežezeriem, kas veido savdabīgas meža ainavas. Plašas teritorijas novada dienvidu daļā, apmēram 35 ha, aizņem Sauriešu ģipšakmens karjera ūdenskrātuves, kuras arī tiek izmantotas atpūtai.

[261] Lielais Baltezers, Lielais Jūgezers, Mazais Baltezers, Lielā Jugla, Mazā Jugla un Juglas kanāls ir publiskie ūdeņi¹¹⁵.

[262] Novadā nav ezeru vai upju, kur zvejas tiesības pieder valstij¹¹⁶.

[263] Lielā Jugla no Zaķmuižas līdz Juglas ezeram, Mazā Jugla un Lielais Baltezers ir prioritārie karpveidīgo¹¹⁷ zivju ūdeņi¹¹⁸, Lielā Jugla no Sudas un Mergupes satekas līdz Zaķumuižai un Tumšupe no Allažmuižas līdz grīvai ir prioritārie lašveidīgo¹¹⁹ zivju ūdeņi. Prioritārie zivju ūdeņi ir saldūdeņi, kuros nepieciešams veikt ūdens aizsardzības vai ūdens kvalitātes uzlabošanas pasākumus, lai nodrošinātu zivju populācijai labvēlīgus dzīves apstākļus.

[264] Novadā nav Ministru kabineta noteikumos Nr.692 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” (28.11.2017.) iekļautu peldvietu. Taču novadā iedzīvotāji rekreācijai izmanto upju un ezeru ūdeņus. Veselības inspekcija 2022. gadā veic monitoringu 16 novada neoficiālajās peldvietās un tās ir: Langstiņu ezerā, Lielajā Baltezerā pie sanatorijas, iztekā no Lielā Baltezera Juglas kanālā (Nelķu iela), Baltezerā (Bukulti, Saulstaru iela 2a), Lielā Jugla (Upesciems), Tumšupē (Podkājas), Mazā Jugla (Upeslejas), Sauriešu karjerā (Cīruļu iela), Ulbrokas ezerā, Peldezerā, Asaru ezerā, Vangažu ezerā (Gaujas iela 23A), "Silezeros" (Vangaži), Lielā Jugla (Ropaži), Lielā Jugla (Zaķumuiža), Silezerā (Ropažos)¹²⁰.

7.4 Pazemes ūdeņi

[265] Atbilstoši Latvijas teritorijas iedalījumam pazemes ūdensobjektos Ropažu novads atrodas pazemes ūdensobjekta (PŪO) D7, neliela daļa Q teritorijā¹²¹. Pazemes ūdeņi ir valsts nozīmes zemes dziļu resurss.¹²² Pazemes ūdeņu kvantitatīvais stāvoklis ir labs. Tas nozīmē, ka

¹¹⁵ LR Civillikuma Trešās daļas Lietu tiesības 1102. pants, I pielikums Publisko upju un ezeru saraksts

¹¹⁶ LR Civillikuma Trešās daļas Lietu tiesības 1115. pants un 1117. pants

¹¹⁷ Karpveidīgo zivju ūdeņos dzīvo vai tajos iespējams nodrošināt karpu dzimtas (*Cyprinidae*) zivju, kā arī līdaku (*Esox lucius*), asaru (*Perca fluviatilis*) un zušu (*Anguilla anguilla*) eksistenci.

¹¹⁸ Prioritāro zivju ūdeņu saraksts ir noteikts Ministru kabineta 2002. gada 12.marta noteikumu Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" 2. pielikumā.

¹¹⁹ Lašveidīgo zivju ūdeņos dzīvo vai tajos iespējams nodrošināt lašu (*Salmo salar*), taimiņu un strauta foreļu (*Salmo trutta*), alatu (*Thymallus thymallus*) un sīgu (*Coregonus*) eksistenci.

¹²⁰ Veselības inspekcija, informācija par peldvietu ūdens kvalitāti, <https://www.vi.gov.lv/lv/peldvietu-udens-kvalitate>

¹²¹ Precizētais iedalījums - Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. Rīga, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2021.

¹²² LR likums "Par zemes dziļēm", 02.05.1996., ar grozījumiem, 01.01.2011. redakcija.

pazemes ūdeņu ieguves apjoms nepārsniedz pieejamos pazemes ūdens resursus, pazemes ūdeņu līmeņa maiņas netraucē sasniegt noteiktos vides kvalitātes mērķus ar pazemes ūdensobjektiem saistītajos virszemes ūdensobjektos un nerada intrūzijas vai pazemes ūdeņu plūsmas maiņas draudus.

[266] Novadā atrodas 18 pazemes ūdeņu atradnes¹²³. Visās atradnēs, izņemot Sauriešos, pazemes ūdeņu veids ir saldūdens, Sauriešos - hlorīdu saldūdens. Septiņas pazemes ūdeņu atradnes tiek izmantotas novada ciemu Mucenieku, Ropažu, Sauriešu, Silakroga, Ulbrokas, Zaķumuižas ciemu, kā arī Vangažu pilsētas centralizētajai ūdensapgādei, piecās atradnēs (Baltezers, Baltezers I, Baltezers II, Zaķumuiža un Remberģi) ūdens tiek iegūts Rīgas pilsētas centralizētajai ūdensapgādei, sešās – uzņēmumu SIA "Zaķumuižas Avots" (2 atradnes) dzeramā ūdens ražošanai, SIA "Blue Circle" zivju audzētavas uzņēmuma darbības nodrošināšanai, SIA "Coca-Cola HBC Latvia", SIA "Getliņi EKO" un SIA "Knauf" ūdensapgādei.

[267] VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" datu bāzē "Urbumi" novada teritorijā ir reģistrēti 677 ūdensapgādes urbumi¹²⁴. Lielākais to kopskaits (477 urbumi) atrodas Garkalnes pagastā, kurā 346 urbumi ir ierīkoti SIA "Rīgas ūdens" izmantotajās pazemes ūdeņu atradnēs. Ropažu pagastā datu bāzē reģistrēti 84, Stopiņu pagastā – 116 ūdensapgādes urbumi. Līdz šim novadā ir veikta arī urbumi tamponēšana (likvidēšana): Garkalnes pagastā tamponēti 174 (SIA "Rīgas ūdens"), Ropažu pagastā – 7 un Stopiņu pagastā – 15 urbumi. Novecojušo, nekvalitatīvo vai turpmāk izmantošanai nevajadzīgo urbumu tamponēšana sekmē pazemes ūdeņu resursus aizsardzību, novēršot iespējamu pazemes ūdeņu piesārņošanu no virszemes.

[268] Ūdens ņemšana no dabīgajiem avotiem¹²⁵ un līdz ar to arī izmantošana saimnieciskajā darbībā no 2016. līdz 2020. gadam ir palielinājusies no 1125 tūkst.m³ līdz 1544 tūkst.m³ 2019. gadā un 1504 tūkst.m³ 2020. gadā¹²⁶. No pazemes ūdeņiem tiek ņemti 87 – 89% ūdens, pārējie – no lietus ūdeņiem. Iegūtā ūdens lielākā daļa 79 – 84 % laikā periodā no 2016. līdz 2020. gadam tiek izmantota komunālajām un sadzīves vajadzībām, galvenokārt nodrošinot centralizētas ūdensapgādes pakalpojumus iedzīvotājiem, pārējie ūdeņi tiek izmantoti ražošanas vajadzībām, ūdens zudumi ir nelieli (0,5 – 0,8%).

7.5 Atjaunīgie energoresursi

[269] Līdz ar virzību uz Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanu pieaug atjaunīgo enerģijas resursu nozīme enerģijas ražošanā. Ropažu novadā, ņemot vērā tā ģeogrāfisko novietojumu, pieejamie atjaunīgo energoresursu veidi ir saules starojums, vēja enerģija, ģeotermālā enerģija, kurināmā koksne, kā arī biomasas un ūdens.

Saules starojums

[270] Saules elektromagnētisko starojumu ietekmē dienas garums, mākoņainība, atmosfēras dzidrums. Mērenā klimata joslā raksturīgas lielas saules augstuma svārstības attiecībā pret

¹²³VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs,

<http://parissrv.lvgmc.lv/#viewType=waterTaken&incrementCounter=6>

¹²⁴ <https://www.meteo.lv/apex/f?p=117:4:1326228374971601::clear:NO:RP,4,6::>: Kopskaitā iekļauti urbumi, kuriem datu bāzē kā primārais izmantošanas uzdevums norādīta "hidroģeoloģiskā ekspluatācija". Urbumu skaitā nav ietverti hidroģeoloģisko novērojumu vai izpētes urbumi, kā arī likvidētie, aiztamponētie, dabā neatrastie un kartēšanas nolūkiem ierīkotie urbumi.

¹²⁵ Atbilstoši valsts statistiskā pārskata "2Ūdens" datiem, LVGMC,

<http://parissrv.lvgmc.lv/#viewType=water2reports&incrementCounter=1>

¹²⁶ No 2016. gada datiem izstrādātājs ir izslēdzis Valsts statistiskajā pārskatā "2Ūdens" Stopiņu novadā (tagad – pagastā) iekļauto SIA Knauf virszemes ūdeņu ņemšanu, jo tā tiek veikta Salaspils novadā Salaspils ģipšakmens karjerā.

apvārsni gada gaitā, kas izraisa krasas gadalaika maiņas, kā arī nosaka dienas garumu. Solārās iekārtas ļauj Saules starojuma enerģiju tieši pārveidot elektroenerģijā. Tās darbojas gan tad, kad laukā spīd spoža saule un gaisa temperatūra ir salīdzinoši augsta, gan uztver arī izkliedēto saules radiāciju, kas sasniedz zemākos atmosfēras slāņus nepārtraukti – neatkarīgi no laika apstākļiem un gadalaika.

[271] Informācija par mēneša vidējo diennakts saules starojuma summu uz dažādi orientētām virsmām par Ropažu novadu nav pieejama. Nepieciešamos datus var pieprasīt VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”.

[272] Kopumā Saules radiācijas izmantošana novadā ir iespējama jebkurā saules starojumam atklātā vietā, nodrošinot enerģiju gan atsevišķu nelielu objektu energoapgādi, gan arī kombinētajos ēku apsildes un elektroapgādes risinājumos.

[273] Saules enerģija jau šobrīd tiek plaši izmantota. Ropažu novada teritorija ir trešajā vietā 2022. gadā Latvijā pēc uzstādīto saules enerģijas mikroģeneratoru skaita - 660 ar saules paneļiem aprīkotām mājsaimniecībās (kopējā jauda apmēram 5,6 MW).¹²⁷

Vēja enerģija

[274] Vēja enerģija rodas, gaisa masām sastopot savā ceļā šķērsli un atdodot tam daļu savas enerģijas. Šo principu lieto mūsdienu vēja turbīnās. Vējš ar savu spēku iekustina turbīnas spārnus, radot mehānisko enerģiju, kura pēc tam ar ģeneratoru palīdzību tiek pārvērsta elektriskajā enerģijā. Enerģijas daudzums, ko var iegūt no vēja, ir proporcionāls vēja plūsmas iedarbības laukumam un vēja ātrumam kubā ($E \sim S \cdot v^3$). Vējš pieder pie atjaunīgiem, ekoloģiski nosacīti tīriem enerģijas avotiem.

[275] Vēja turbīnas enerģiju sāk ražot, līdzko vēja ātrums sasniedz 2,5 m/s. Nominālais vēja ātrums — 12 m/s. Vētrā turbīnas apstājas. Vispiemērotākās vietas vēja ģeneratoru izvietošanai ir jūras piekraste un atklāti pakalni. Latvijā šādas teritorijas vēja enerģijas izmantošanai atrodas Baltijas jūras piekrastē valsts rietumos un arī Rīgas jūras līča piekrastes ziemeļu daļā. Taču pēdējos gados vēja turbīnas tiek būvētas lielākas un augstākas, uzlabojas tehnoloģijas un līdz ar to pieaug to darbības efektivitāte, tādēļ vēja turbīnu ierīkošana 100 – 200 m un vēl lielākā augstumā, kur vēja ātrumi ir lielāki nekā piezemē, ir iespējama plašākās teritorijas Latvijā. Atbilstoši pieejamai informācijai par vēja ātrumu 100 m augstumā¹²⁸ Ropažu novadā vidējais vēja ātrums 5,4 – 6,2 m/s vai 6,3 – 7,0 m/s.

[276] Plānojot vēja elektrostaciju izvietošanu, jāņem vērā, ka nav ieteicama to atrašanās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās vai tiešā to tuvumā.

Ģeotermālā enerģija¹²⁹

[277] Ropažu novada teritorijā tāpat kā visā Latvijas teritorijā iespējams iegūt un izmantot zemas temperatūras ģeotermālos resursus <20°C; kas izmantojami nelielu objektu un individuālo ēku apsildīšanai un karstā ūdens sagatavošanai pielietojot siltumsūkņus. To ieguvei var izmantot dažādas sistēmas, vertikālas un horizontālās, tiešās siltuma apmaiņas un izmantojot siltumnesēja šķidrumu.

[278] Ropažu novadā sastopami arī vidējas temperatūras ģeotermālie resursi 20-30°C. Saskaņā ar pētījumiem¹³⁰ Ropažu novadā prognozējamās nogulumiežu slāņa Kembrija horizonta ūdeņu temperatūras sasniedz aptuveni 30°C, to ieguluma dziļums vidēji 400m -500m.

¹²⁷ <https://sadalestikls.lv/lv/elektroapgades-apskats>

¹²⁸ WindEnergy.lv; <http://www.windenergy.lv/map/lv/veja-atrums-100-metru-augstuma/>

¹²⁹ Apakšnodala par ģeotermālajiem resursiem sagatavota izmantojot ekspertes I. gavenas sniegtos materiālus

¹³⁰ Pārskats „Temperatūru pētījumu apkopojuma rezultāti Latvijas dziļurbumos” (VGF Nr. 13312), 2002.

[279] Augstas temperatūras ģeotermālie resursi novada teritorijā līdz šim nav konstatēti un nav prognozējami.

[280] Petrotermālie resursi Latvijas teritorijā pārsvarā nav pētīti. Ņemot vērā ģeoloģisko uzbūvi un datus par temperatūrām nogulumiežu segā var droši apgalvot, ka tie kristāliskajā pamatklintājā izplatīti visā Latvijas teritorijā. Veicot teorētiskus aprēķinus, ir aptuveni noteiktas zonas, kur to ieguluma dziļums varētu būt vismazākais. Ņemot vērā vispārējo ģeoloģisko uzbūvi, kā arī konstatēto siltumplūsmu kristāliskā pamatklintāja virsā, tiek prognozēts, ka karstajās zonās Liepājas rajona dienvidrietumu daļā un Latvijas centrālajā daļā (Jelgavas, Rīgas un Bauskas rajonos), izotermiskā virsma ar temperatūru >100 grādi varētu tikt sasniegta 2,7 km līdz 3 km dziļumā, pārējā Latvijas teritorijā visticamāk 3km – 4km dziļumā, taču iespējams arī mazākā dziļumā. Mūsdienīga urbumu ierīkošanas tehnika pilnībā nodrošina šādu dziļumu sasniegšanu un petrotermālo energoresursu izmantošanu. To izmantošanas intensitāte pasaulē pieaug, Petrotermālie resursi tiek izmantoti, piemēram Norvēģijā, Vācijā u.c.

[281] Petrotermālās enerģijas ieguve ļauj nodrošināt kā siltumapgādi, tā elektroapgādi, praktiski ļaujot atteikties no ļoti dārgā fosilā kurināmā. Tā kā petrotermālās enerģijas avots ir zemes dzīles, tas ir nemainīgs, neatkarīgs no ārējiem apstākļiem, praktiski neizsīkstošs energoresurss. Izmantojot mūsdienīgas urbšanas iekārtas, iespējams ierīkot kā atvērta, tā slēgta cikla petrotermālo staciju. Petrotermālās stacijas jaudu var palielināt, ierīkojot vairākus ieguves urbumus. Tādējādi tiek iegūta videi draudzīga elektroenerģija un siltums, neradot izmešus gaisā vai cita veida vides piesārņojumu.

Kurināmā koksne

[282] Kurināmā koksne (malka, koksnes atlikumi, kurināmā šķelda, koksnes briketes, koksnes granulas) ir visplašāk izmantotais AER, un tā patērīņš turpina palielināties katru gadu,.....”¹³¹

[283] Izvērtējot valsts statistiskā pārskata “2Gauss”¹³² datus par koksnes kurināmā izmantošanu Ropažu novadā, var secināt, ka izmantoto dažādu veidu koksnes kurināmā kopējam daudzumam¹³³ no 2018. līdz 2021. g. ir bijusi tendence palielināties, t.i. tas no 18626 tonnām 2018. gadā ir pieaudzis līdz 30103 tonnām 2021. gadā. Visstabilākais pieaugums konstatējams šķeldas izmantošanā. Koksnes kurināmā izmantošana turpmāk novadā ir intensificējama, jo tas ir nozīmīgs AER avots.

Secinājumi:

[284] Dabas teritorijas – neskartā daba īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ūdens un mežu bagātības – ir būtisks Ropažu novada attīstības resurss. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju klātbūtne novadā un pārējās zaļās zonas veido veselīgu dzīvesvidi, labu gaisa kvalitāti, rada iespējas aktīvai atpūtai dabā un pievienoto vērtību tūrisma pakalpojumiem Ropažu novadā.

[285] Ropažu novadā esošie meži ir daļa no Pierīgas zaļā loka un ir nozīmīgs gaisa kvalitātes resurss gan novadā, gan Rīgas pilsētai.

[286] Novada teritorija ir bagāta ar derīgajiem izrakteņiem, lielākoties dolomītu (Valsts nozīmes atradne “Tūrkalne”), bet sastopams arī māls, smilts, smilts-grants un kūdra. Derīgo izrakteņu resursi ir viens no novada nozīmīgiem tautsaimniecības attīstības priekšnoteikumiem. To ieguve jāveic nodrošinot labāko praksi, lai nenodarītu kaitējumu īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, ekoloģiskajiem procesiem un apdzīvotajām vietām.

¹³¹ Latvijas nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021. – 2030. gadam

¹³² VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/vide>

¹³³ Ietverti šādi kurināmā veidi: granulas, koksne, koksne (pārējais), malka un šķelda

[287] Lai Ropažu novads sekmīgi iekļautos virzībā uz Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanu un samazinātu fosilā kurināmā izmantošanu, prioritāra ir AER resursu ieguve un AER izmantošanas intensificēšana visās jomās – energoapgādē, transportā, ražošanā.

[288] Plānojot novada attīstību, ir izvērtējamas oficiālu iekšzemes peldvietu izveides iespējas, vērtējumā cita starpā jāietver novada neoficiālās peldvietas, kuras iedzīvotāji jau aktīvi izmanto. Jāuzlabo ūdensobjektu pieejamība.

8. Transports

8.1 Autoceļi, satiksmes intensitāte

[289] Ropažu novada teritoriju šķērso nozīmīgi četri valsts galvenie, tostarp arī starptautiskie autoceļi, pieci valsts reģionālie un 15 valsts vietējie autoceļi (Attēls 37; Tabula 15).

[290] Ropažu novadā esošo valsts autoceļu kopgarums ir 185 km, pašvaldības autoceļu garums – 228 km un pašvaldības ielu garums ir 180 km (nav iekļauti dati par pašvaldību ceļiem un ielām Vangažu pilsētā).

Tabula 15. Valsts autoceļi Ropažu novadā

Ceļa apzīmējums	Nosaukums
Eiropas TEN-T un valsts galvenie autoceļi	
A1 (E67)	Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)
A2 (E77)	Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene)
A4 (E67)	Rīgas apvedceļš (Baltezers – Saulkalne)
A6 (E22)	Rīga – Daugavpils
Valsts reģionālie autoceļi	
P2	Juglas papīrfabrikas ciemats-Upesciems
P3	Garkalne–Alaukstis
P4	Rīga–Ērgļi
P5	Ulbroka – Ogre
P10	Inčukalns–Ropaži–Ikšķile
Valsts vietējie autoceļi	
V31	Pievedceļš Muceniekiem
V32	Dreiliņi–Acones stacija
V33	Saurieši–Salaspils
V34	Līči–Upeslejas
V35	Šķirotava–Saurieši
V36	Juglas papīrfabrikas ciemats–Ulbroka
V53	Pievedceļš Rumbulas stacijai
V64	Pievedceļš Gaitiņu karjeram
V66	Sidgunda–Ropaži

V67	Pietēni–Purmaļi
V68	Dāvidi–Zaķumuiža–Bajārkrogs
V74	Ropaži–Raunas
V75	Ropaži–Griķukrogs
V76	Pievedceļš Kangaru stacijai
V99	Pievedceļš Vangažu stacijai

Attēls 37. Valsts un pašvaldību autoceļu tīkls Ropažu novadā

[291] Lielākā vidējā diennakts **satiksmes intensitāte** ir uz valsts galvenā autoceļa A2 (E77) Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene), bet tā ir augsta arī uz A1 (E67) Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži) un A4 Rīgas apvedceļš (Baltezers – Saulkalne) (E67) (Attēls 39).

Tabula 16. Satiksmes intensitāte uz valsts autoceļiem (VSIA "Latvijas Valsts ceļi", 2020. g.)

Ceļa apzīmējums	Ceļa nosaukums	Ceļa posms Ropažu novadā	Automašīnu skaits diennaktī, gab.	No tām kravas automašīnas, %
Valsts galvenie autoceļi				
A1 (E67)	Rīga(Baltezers) - Igaunijas robeža(Ainaži)	A2-V50	26 859	14
A2 (E77)	Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Veclaicene)	P3-V46	41 401	11
		V46-Vangažiem	28 998	13
A4 (E67)	Rīgas apvedceļš (Baltezers - Saulkalne)	A2-P2	16 684	25
		P2-P4	10 786	27
		P4-E77	11 848	29
A6 (E22)	Rīga - Daugavpils - Krāslava Baltkrievijas robeža (Patarnieki)	A2-A5	24 153	15
Valsts reģionālie autoceļi				
P10	Inčukalns - Ropaži - Ikšķile	A6-C39	3278	15

<i>Ceļa apzīmējums</i>	<i>Ceļa nosaukums</i>	<i>Ceļa posms Ropažu novadā</i>	<i>Automašīnu skaits diennaktī, gab.</i>	<i>No tām kravas automašīnas, %</i>
		C39-Kākciems	1267	19
		Kākciems-V66	2085	17
		V66-V64	5377	11
P2	Juglas papīrfabrika - Upesciems		11082	7
P3	Garkalne - Alauksts	A2-P10	1967	7
P4	Rīga - Ērgļi	P5-V34	22798	8
		V34-A4	7581	8
		A4-V68	7568	9
		V68-P10	3012	20
		P10-V968	2017	25
P5	Ulbroka - Ogre	P4-V33	12796	3
Valsts vietējie autoceļi				
V31	Pievedceļš Muceniekiem		1494	2
V32	Dreiliņi - Acones stacija		2011	9
			360	9
V33	Saurieši - Salaspils		4894	6
V34	Līči - Upeslejas		2941	3
V35	Šķirotava - Saurieši		7474	15
V36	Juglas papīrfabrikas ciemats - Ulbroka		5001	9
V64	Pievedceļš Gaitiņu karjeram		-	-
V66	Sidgunda - Ropaži		-	-
V67	Pietāni - Purmaļi		2348	5
V68	Dāvidi - Zaķumuiža - Bajārkrogs		3141	6
			1000	8
V74	Ropaži - Raunas		407	7
V75	Ropaži - Griķukrogs		288	4
			284	4
			824	7
V76	Pievedceļš Kangaru stacijai		111	4

[292] Vislielākā **svārstmigrācijas** intensitāte no Ropažu novada ir uz Rīgu, kurp ikdienā no Ropažu novada dodas 60,8% (9950) no kopējā svārstmigrantu skaita.¹³⁴ No Rīgas ir arī vislielākā svārstmigrācija uz Ropažu novadu (36,5% no kopējā svārstmigrantu skaita). Stopiņu pagastam ikdienas kustība uz un no Rīgas ir līdzvērtīga – uz Rīgu dodas 3579 Stopiņu pagasta iedzīvotāji un uz Stopiņu pagastu dodas 3483 rīdzinieki. No pārējiem pagastiem iedzīvotāji ikdienā vairāk dodas uz Rīgu (no Garkalnes pagasta 3268, no Ropažu pagasta 1712 un no bijušā Inčukalna novada 1479 iedzīvotāji).

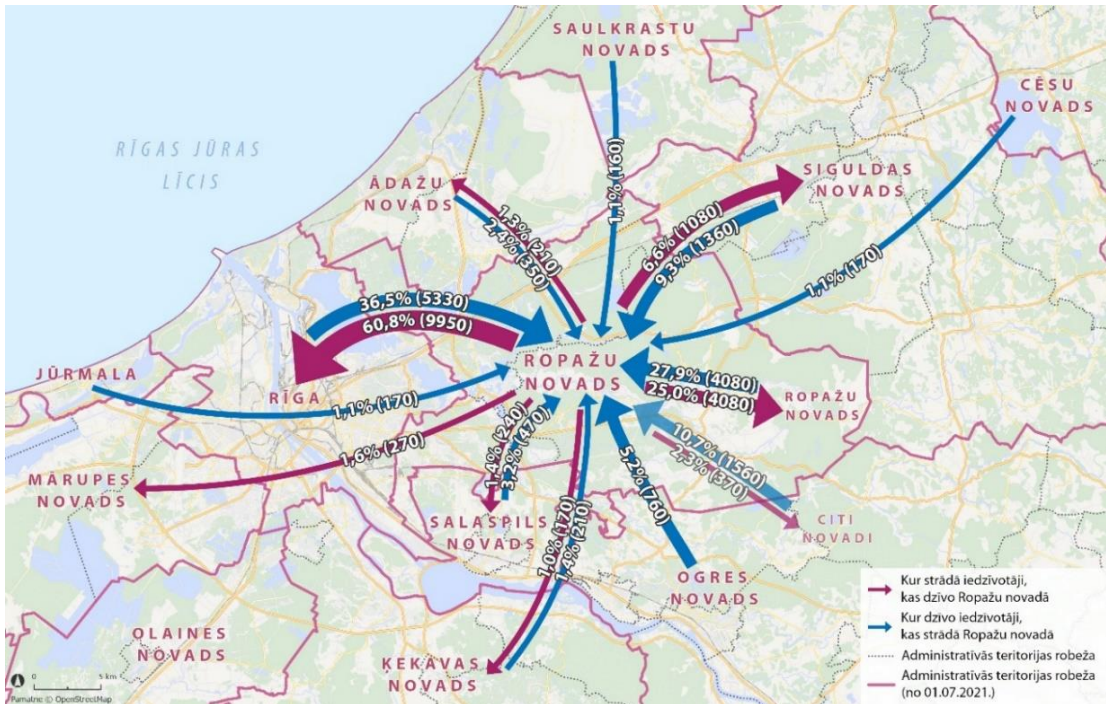
[293] Pastāv neliela savstarpējā ikdienas migrācija starp Ropažu, Stopiņu, Garkalnes pagastiem, Vangažu pilsētu (līdz 200 iedzīvotāju).

[294] Citi centri, kurp brauc strādāt Ropažu novada iedzīvotāji, ir Siguldas novads bijušā Inčukalna novada iedzīvotājiem un Salaspils novads Stopiņu pagasta iedzīvotājiem.

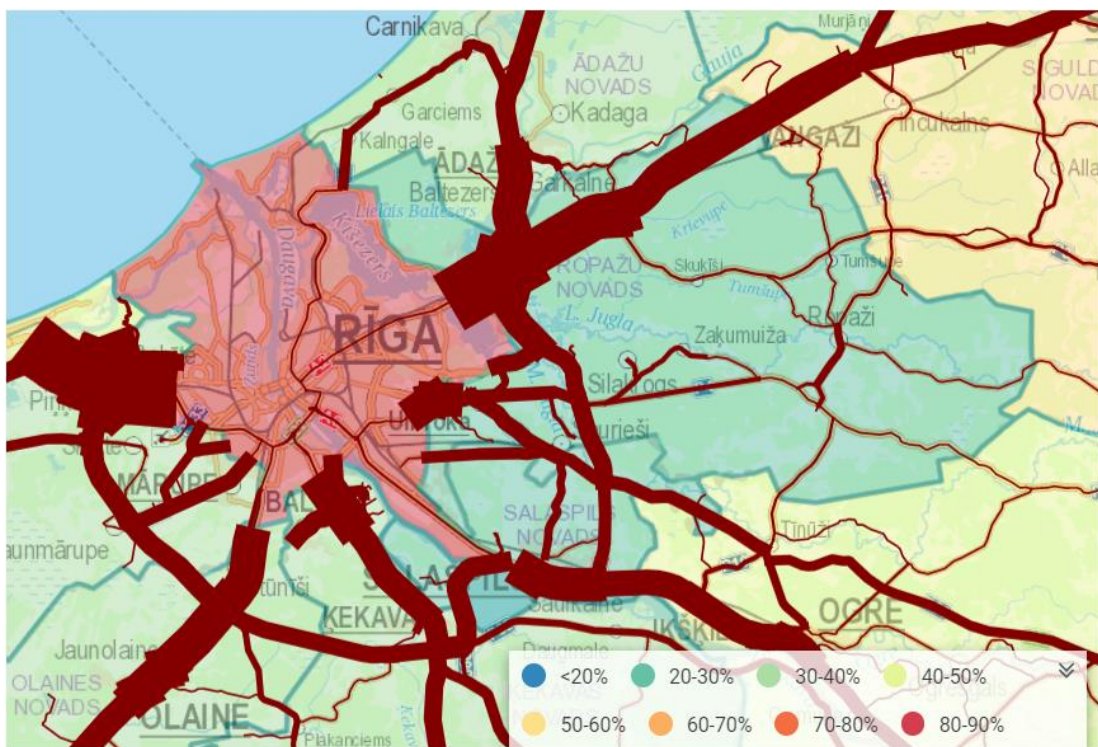
[295] Ropažu novadā uz vietas strādā tikai 23,6% nodarbināto.

¹³⁴ CSP tabula RIG050. Iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesli reģionos, republikas pilsētās, novados, novadu pilsētās, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās salīdzinot stāvokli divos datumos (eksperimentālās statistikas dati, 2017. g.)

Attēls 38. Ikdienas svārstmigrācija uz/no Ropažu novada (CSP¹³⁵)

Attēls 39. Satiksmes intensitāte* un savā pašvaldības teritorijā strādājošie (%)**

* Satiksmes intensitāte (gada vidējais caurbraucošo automašīnu skaits diennaktī konkrētajā ceļa posmā pēc LVC 2021. gada datiem)

** Savā pašvaldībā strādājošie: CSP aprēķini pēc 2017. gada datiem par nodarbinātajiem iedzīvotājiem pēc to deklarētās dzīvesvietas un faktiskās darbavietas adreses; "Jāņa sēta" pārrēķini atbilstoši 2022. gada pašvaldību robežām

¹³⁵ CSP tabula RIG050. Iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesli reģionos, republikas pilsētās, novados, novadu pilsētās, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās salīdzinot stāvokli divos datumos (eksperimentālās statistikas dati, 2017. g.)

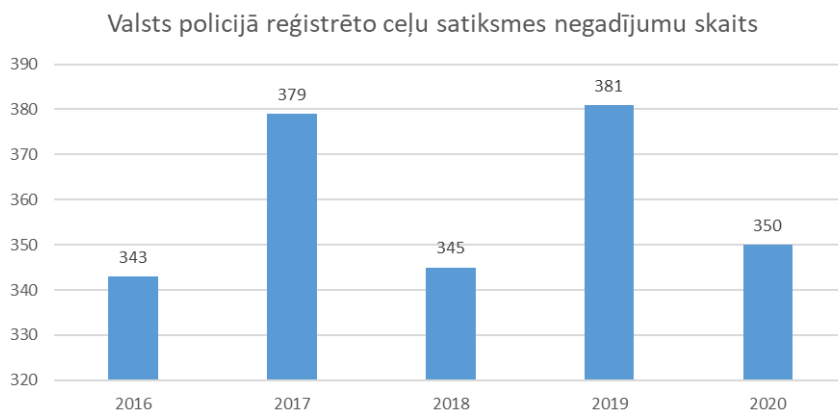
[296] Pēc CSDD datiem 2021. gada 1. janvārī Ropažu novadā reģistrēti 18 520 transportlīdzekļi (1,9% no Latvijā reģistrētajiem transportlīdzekļiem), no kuriem 2 123 ir kravas automašīnas, 13 324 vieglās automašīnas, 59 autobusi, 818 motocikli un tricikli, 1 698 piekaves un puspiekaves, 28 kvadricikli un 470 mopēdi.

[297] Tehniskā kārtībā esošie transportlīdzekļi 2021. gada 1. janvārī Ropažu novadā ir 16 511 transportlīdzekļi no kuriem 1 964 ir kravas automašīnas, 12 359 vieglās automašīnas, 49 autobusi, 690 motocikli un tricikli, 1 428 piekaves un puspiekaves un 21 kvadricikli¹³⁷.

[298] Vieglo automobiļu skaits uz 1 000 iedzīvotājiem Latvijā turpina pieaugt. Ja 2015. gada beigās **automobilizācijas līmenis** bija 345 automobiļi uz 1 000 iedzīvotājiem, tad 2020. gada beigās tas jau bija 390 automobiļi uz 1 000 iedzīvotājiem.¹³⁶

[299] Pēc Valsts policijas datiem ik gadu tiek reģistrēti 360 ceļu satiksmes negadījumi (Attēls 40)¹³⁷. Ievērojams negadījumu skaits noticis A4 Rīgas apvedceļa (Baltezers - Saulkalne) krustojumos ar valsts reģionālajiem ceļiem. VSIA “Latvijas Valsts ceļi” ir uzsācis autoceļa A4 Rīgas apvedceļa (Baltezers - Saulkalne) pārbūvi par ātrgaitas maģistrāli, un projekta rezultātā tiks uzlabota satiksmes drošība Ropažu novadā.

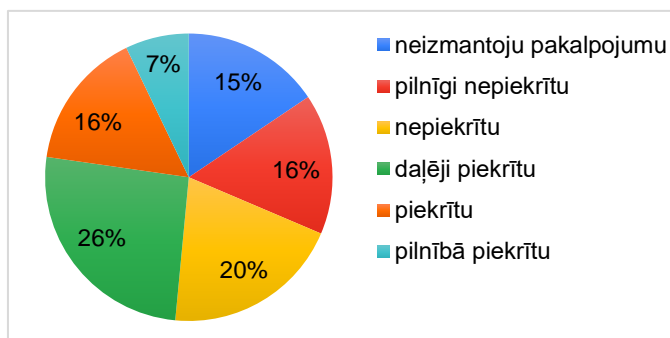
Attēls 40 Ceļa satiksmes negadījumu skaits 2016.-2020. g. (CSDD)

[300] Privātā automašīna ir galvenais Ropažu novada iedzīvotāju pārvietošanās veids, ko nosaka gan dzīvesveids ar mājām, darbu, bērnudārzu un citiem pakalpojumiem dažādās vietās, gan iedzīvotāju pārvietošanās paradumi.

[301] Iedzīvotāju aptaujā ceļu tīkls un sabiedriskais transports, kas veido savienojumus starp apdzīvotajām vietām un novada centru, ir novērtēti biežāk slikti. Tikai 23% respondentu tie apmierina, 26% daļēji apmierina, 36% neapmierina, neizmanto – 15%.

Attēls 41 Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu “Labi savienojumi (ceļu tīkls un sabiedriskais transports) starp apdzīvotajām vietām un novada centru”

[302] Ropažu novadu skar vairāki plānotie **transporta projekti** – Rīgas apvedceļa (Baltezers – Saulkalne) (A4), Baltezers apvedceļa izbūve un citu valsts autoceļu pārbūve.¹³⁸

¹³⁶ CS tabula TRC010. Vieglo automobiļu skaits uz 1 000 iedzīvotājiem gada beigās

¹³⁷ Ceļu satiksmes drošības direkcija

¹³⁸ <https://lvceļi.lv/aktualitates/top-plani-jaunajiem-autoceliem/>

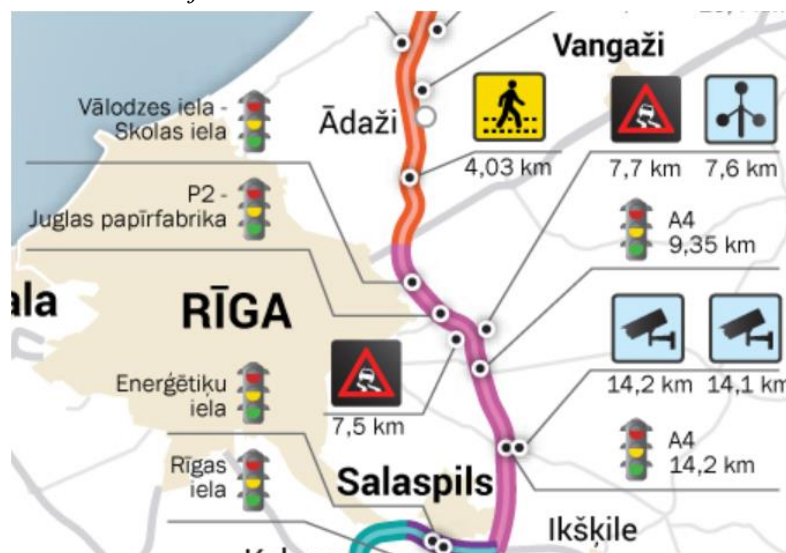
[303] Līdz ar Rīgas apvedceļa (Baltezers – Saulkalne) (A4) autoceļa tilta un Rail Baltica dzelzceļa tilta izbūvi pāri Rīgas HES ūdenskrātuvei uzlabosies Daugavas kreisā krasta – ostas, lidostas u.c. objektu – sasniedzamība no Ropažu novada. Rīgas apvedceļa, kas ir arī VIA Baltica (E67) pārbūve par automaģistrāli nodrošinās divlīmeņu krustojumus ar zemākas nozīmes valsts autoceļiem, kas uzlabos satiksmes drošību, saglabās Ropažu novadā esošo apdzīvoto vietu sasniedzamību automašīnām. Valsts autoceļu posmu pārbūve apdzīvotajās vietās maksimāli ievēro visu satiksmes dalībnieku vajadzības – tiek plānotas ietves un velosipēdu ceļi gar P5 autoceļu Ulbrokā, gar P4 autoceļu Dreiliņos, gar A2 autoceļu Rīga – Sigulda.

[304] 2022. gadā ir tapis zināms, ka valsts ir atteikusies no ieceres būvēt iepriekš plānoto jauno ceļu posmā Vangaži – Skulte autoceļa E67 jeb Tallinas šosejas (A1) maršrutu, kas ļautu apbraukt Baltezeru, tā kā iespējamās būvniecības izpētes un ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā tika konstatēti vairāki faktori – ļoti augstas būvniecības izmaksas, neapmierinoši jaunā autoceļa būvniecību pamatojošie ekonomiskie rādītāji, ievērojama ietekme uz vidi, lieli sabiedrības iebildumi un tas, ka jauna ceļa izbūve neatrisinās satiksmes problēmas valsts galvenā autoceļa A1 Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži) sākumposmā.

[305] VSIA “Latvijas Valsts ceļi” veic autoceļu plānoto atjaunošanu. Nozīmīgākie pabeigtie objekti Ropažu novadā ir Valsts reģionālā autoceļa P5 Ulbroka – Ogre posma km 20,54 – 25,00 pārbūve (ERAF, 2019. g.), Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene), km 15,40-25,50 km pārbūve, paaugstinot segas nestspēju (KF, 2016. g.), Rīgas apvedceļa (Baltezers – Saulkalne) autoceļa posma seguma 7,18 km garumā un tilta pār Mazo Juglu pārbūve, paaugstinot segas nestspēju (KF, 2018. g.). 2022. gadā noris valsts autoceļa P4 Rīga – Ērgļi seguma atjaunošana un ceļa pārbūve.

[306] Uz valsts autoceļiem tiek attīstīta intelektiskā transporta sistēma (ITS) digitālā infrastruktūra.¹³⁹ Ropažu novadu skar projekts “Uzlabota satiksmes vadība E67 transporta koridorā (saīsināti: SMART E67)”, kurā tiek uzstādītas mainīgās informācijas ceļa zīmes, modernizēti esošie luksofori un pielāgoti adaptīvam darba, uzstādītas jaunas laikapstākļu stacijas un modernizētas esošās, kā arī izveidots satiksmes reāllaika videonovērošanas un negadījumu novēršanas risinājums divos nozīmīgos satiksmes mezglos.

Attēls 42. Projekta “Uzlabota satiksmes vadība E67 transporta koridorā (saīsināti: SMART E67) pasākumi Ropažu novada teritorijā¹⁴⁰

¹³⁹ <https://lvceli.lv/celu-tikls/projekti/areja-finansejuma-projekti/napcore/>

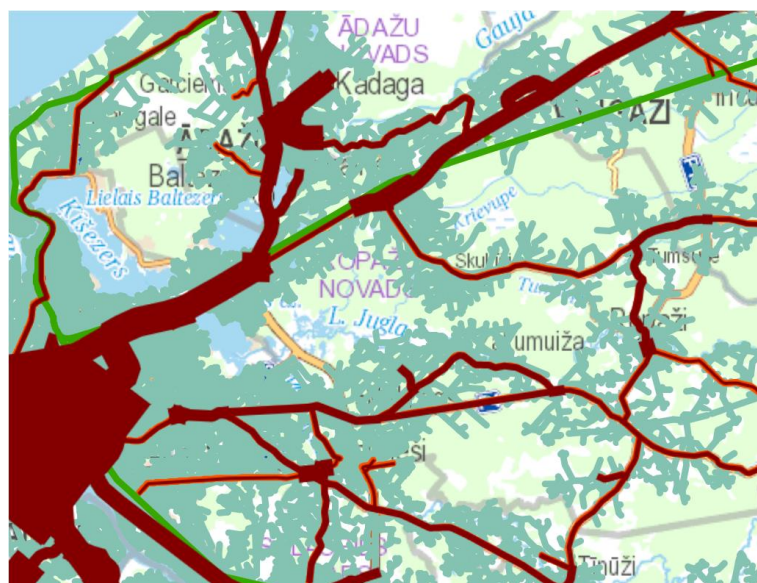
¹⁴⁰ <https://lvceli.lv/celu-tikls/projekti/areja-finansejuma-projekti/smart-e67-uzlabota-satiksmes-vadiba-e67-transporta-koridora/>

8.2 Sabiedriskais transports

[307] Pasažieru pārvadājumi ar autobusiem Ropažu novadā tiek veikti starppilsētu autobusu maršrutos starp lielākajām novada apdzīvotajām vietām un Rīgu. Pārvadājumus nodrošina SIA “Rīgas satiksme”, SIA “Galss Buss”, AS “CATA”, SIA “VTU Valmiera”, SIA “Sabiedriskais autobuss” un pašvaldības organizētie autobusi skolēnu pārvadāšanai.

[308] Ropažu novadā ir izvietotas 226 sabiedriskā transporta pieturvietas. Biežāka autobusu intensitāte ir uz valsts autoceļiem. Uz autoceļa A2 Rīga-Sigulda- Igaunijas robeža (Veclaicene) ir 11 reisi dienā, uz A6 Rīgas – Daugavpils autoceļa 16 reisi dienā, uz A4 apvedceļa – 26 reisi dienā (Attēls 43). Lielākā daļa pieturu ir sasniedzamas 3 km rādiusā. Autobusu pārvietošanās ātrums lielā daļā maršrutu ir pietiekami liels, jo tie brauc pa valsts galvenajiem un valsts reģionālajiem autoceļiem. Tomēr sabiedriskais transports, kā to arī apliecina iedzīvotāju aptaujas rezultāti (Attēls 44), nav populārs.

Attēls 43. Autobusu kustības intensitāte un autobusu pieturu sasniedzamība 3 km rādiusā (VARAM, ATR projekts¹⁴¹)*

* Sabiedrisko autobusu regulāro reisu skaits 2022. gada ziemas sezonas pirmdienas rītos ar izpildes sākumu no 06:30 līdz 09.00 pēc Autotransporta direkcijas sniegtās informācijas par reģionālās nozīmes reisiem un pieturām. Reģionālās nozīmes reisi neietver tos, kurus pasūta valstspilsētas

* Ceļu tīkls (ieskaitot kājnieku) 3 km attālumā ap sabiedriskā transporta pieturām. Dati pieturu izvietojumam sagatavoti atbilstoši “Autotransporta direkcija” sniegtajai informācijai par starppilsētu autobusu maršrutu pieturām un “Pasažieru vilciens” vilcienu kustības sarakstam 2022. gada sākumā; “Jāņa sēta” 2022. gada janvāra dati un aprēķini ceļu tīklam.

[309] Ropažu novada apdzīvoto vietu izklaidētā struktūra un automaģistrāļu radiālais izvietojums pret Rīgu veido situāciju, ka sabiedrisko transportu ne vienmēr ir izdevīgi izmantot. Brauciens ar autobusu, kura maršruts apkalpo vairākas apdzīvotās vietas, ir ilgāks kā brauciens ar vieglo automašīnu.

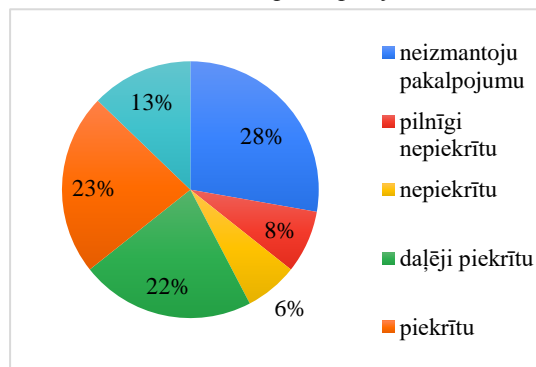
[310] Sabiedriskā transporta izmantošana ir zema. CSP 2017. gada mājsaimniecību pētījumā secināts, ka gandrīz 75% no kopējā pārvietošanās skaita no Pierīgas uz Rīgu vai pretējā virzienā tiek veiktas izmantojot automašīnu, 24% ar sabiedrisko transportu. Vēl mazāk sabiedrisko transportu lieto braucienos Pierīga - Pierīga – tikai 8%.

¹⁴¹ <https://atr.kartes.lv/>

[311] Iedzīvotāju aptaujā 28% respondentu atzīmē, ka sabiedrisko transportu neizmanto.

[312] 36% vērtē, ka ir laba sabiedriskā transporta pieejamība, 22% vērtē, ka tā ir daļēji laba un tikai 14% respondenti uzskata, ka sabiedriskā transporta pieejamība nav nodrošināta.

Attēls 44 Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu "Nodrošināta sabiedriskā transporta pieejamība"

[313] Garkalnē, Vangažos un Rumbulā var izmantot arī vilcienu (vairāk par pasažieru pārvadājumiem pa dzelzceļu 8.3. nodaļā).

[314] Pašvaldība organizē arī skolēnu autobusus izglītojamo nokļūšanai uz izglītības iestādēm.

[315] Satiksmes ministrijas sagatavotajā informatīvajā ziņojumā "Par reģionālās nozīmes sabiedriskā transporta pakalpojumu attīstību 2021.–2030. gadam"¹⁴² ir teikts, ka reģionālās nozīmes autobusu maršrutus, kas ir paralēli vilcieniem Pierīgā un ar kuriem pēc būtības tiek apkalpotas tās pašas apdzīvotās vietas, valsts saglabās, bet bez valsts dotācijām. Autobusu maršruti savienojumos Rīga - Ogre, Rīga - Salaspils, Rīga - Sigulda tiks apkalpoti uz komerciāliem principiem, taču to skaits varētu palielināties, ņemot vērā pieejamos valsts budžeta līdzekļus.

[316] Dreiliņos un citās pierobežas teritorijās ar Rīgu sagaidāma sabiedriskā transporta un veloinfrastruktūras uzlabošana. Rīgas pašvaldība attīsta metrobusa līniju un ar to saistītu veloceļu Dzelzavas ielas posmā no Jorģa Zemitāna tilta līdz Juglas ielai.

8.3 Dzelzceļš un pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu

[317] Ropažu novadu šķērso trīs Latvijas dzelzceļa līnijas: Rīga - Valga, Rīga - Krustpils (Rēzekne, Daugavpils) un Rīga - Ērgļi.

[318] Pasažieru pārvadājumi notiek pa dzelzceļa līnijām Rīga - Valka un Rīga - Krustpils.

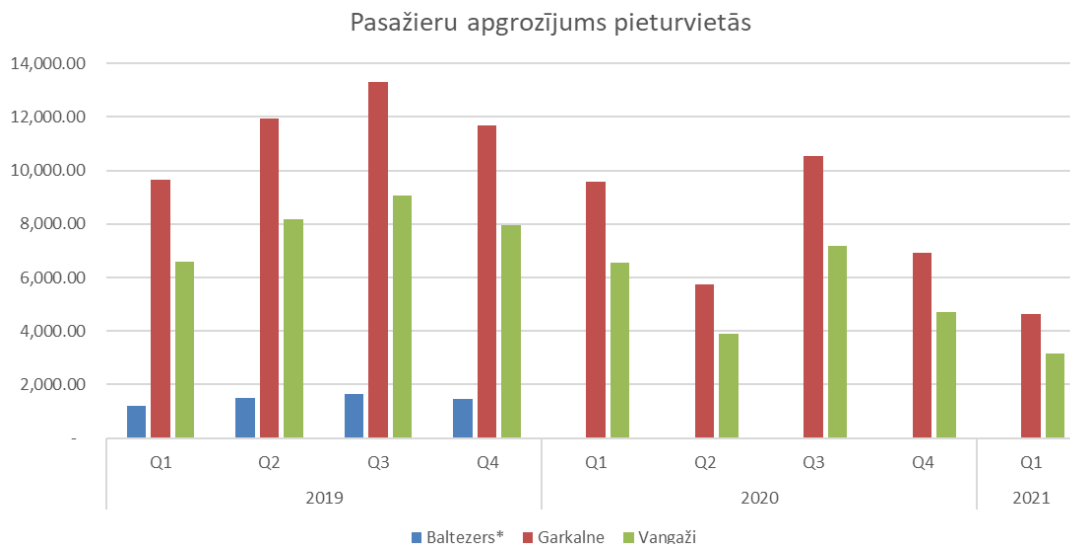
[319] Dzelzceļa līnijā Rīga - Ērgļi pasažieru pārvadājumi nenotiek, tā mūsdienās tiek izmantota tūrisma mērķiem; dzelzceļa vajadzībām dzelzceļa infrastruktūra tiek izmantota nelielā posmā Rīgas pierobežā, lai apkalpotu Rīgas pilsētas teritorijā esošo dzelzceļa parku (Preču II). Bijušajā dzelzceļa zemē līnijā Rīga - Ērgļi tiek attīstīta tūrisma infrastruktūra - gājēju un velosipēdistu maršruts "Zaļais ceļš" ar apskates objektiem, tostarp bijušajām dzelzceļa stacijām "Ķīvuļi", "Bajāri", "Kangari", "Remīne" un "Augšciems".

[320] Dzelzceļa līnijā Rīga - Valga ir dzelzceļa pietura Garkalne (Baltezers pietura ir slēgta 2019. g.¹⁴³) un Krievupe un līnijā Rīga - Daugavpils ir pietura Gaisma (pietura Rumbula 2021. gadā slēgta). Pasažieru skaita kritums pēc 2019. gada ir saistīts ar epidemioloģisko situāciju.

¹⁴² Izskatīts Ministru kabinetā 2019. gada 4. jūnijā (protokols Nr.27, 28.§)

¹⁴³ no 2019. gada 8.decembra AS "Pasažieru vilciens" neveic apstāšanos pieturā "Baltezers" atbilstoši Sabiedriskās transporta padomes 2019. gada 20. septembra Lēmumam Nr.2

Attēls 45. Pasažieru apgrozījums pieturvietās Baltezers, Garkalne un Vangaži (AS "Pasažieru vilciens")

[321] Vilciena izmantošanu ikdienā kavē ērtu savienojumu trūkums līdz dzelzceļa stacijām. Tādējādi pēdējos gados ir slēgtas divas no piecām novada teritorijā esošajām dzelzceļa pieturām – pietura “Baltezers” dzelzceļa maršrutā “Rīga – Valka” un pietura “Rumbula” dzelzceļa maršrutā “Rīga – Krustpils”.

[322] Pie Garkalnes un Vangažu dzelzceļa stacijām tiek atstātas automašīnas, lai tālāk dotos ar vilcienu, - veidojas mobilitātes punkti.

[323] Vangažu stacija atrodas Siguldas novadā, 3 km attālumā no Vangažu pilsētas. Šobrīd starp staciju un Vangažu pilsētu nav sabiedriskā transporta, gājējiem un velobraucējiem ir jāšķērso A2 automaģistrāle (posmā ir samazināts autotransporta ātrums un regulējama pāreja), Siguldas novadā esošajiem valsts autoceļiem V75 Ropaži–Griķukrogs un V99 Pievedceļš Vangažu stacijai (jeb Pļavziedu iela) nav gājēju ietvju.

[324] Lai uzlabotu mobilitāti līdz Vangažu dzelzceļa stacijai un veicinātu vilciena izmantošanu ikdienā, Ropažu novada pašvaldībai sadarbībā ar Siguldas novada pašvaldību jārisina mobilitātes pakalpojumi līdz Vangažu stacijai, savukārt VSIA “Latvijas Valsts ceļi” jāuzlabo satiksmes drošība gājējiem un VAS “Latvijas Dzelzceļš” jālabiekārto pie stacijas esošā teritorija.

[325] Lai uzlabotu mobilitāti līdz Garkalnes dzelzceļa stacijai un veicinātu vilciena izmantošanu ikdienā, jāuzlabo gājēju infrastruktūra valstij piekritīgā īpašumā Garkalnes ciema Stacijas ielā un valsts īpašumā esošajā Garkalnes stacijas zemes vienībā.

[326] Rumbulā dzelzceļa pietura “Rumbula” ir slēgta, un, lai uzlabotu mobilitāti līdz dzelzceļa pieturai “Gaisma” un veicinātu vilciena izmantošanu ikdienā, jāplāno pašvaldības ceļš cauri privātam īpašumam no Kaudzīšu ielas līdz pieturai “Gaisma”. Otrpus dzelzceļa Rīgas teritorijā piekļūšanu risina Rīgas pašvaldība.

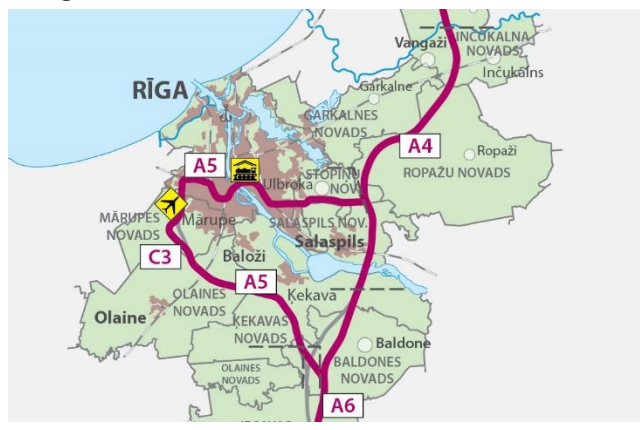
[327] Satiksmes ministrija savas kompetences ietvaros koordinē Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) investīciju īstenošanu bateriju vilcienu līnijas izveidei posmā Sigulda-Bolderāja (bateriju vilcieni – viens no svarīgākajiem pasākumiem zaļāka sabiedriskā transporta reformas īstenošanai Rīgā un Pierīgā, nodrošinot videi draudzīgāku tehnoloģiju izmantošanu un ritošā sastāva modernizēšanu pasažieru pārvadājumos pa dzelzceļu). Plānots, ka bateriju vilcienu kustība uzsākama ar 2026. gadu, tostarp izbūvējot jaunas pieturas Rīgā (“Stradiņi”, “Alfa”), kas būtiski uzlabos Garkalnes pagasta un Vangažu pilsētas iedzīvotāju mobilitāti ar Rīgas un Siguldas pilsētām.

[328] Caur Ropažu novada teritorijai tiek projektēta Eiropas dzelzceļa **Rail Baltica**

pamatlīnijas trase un pa bijušo Rīga-Ērgļi līniju – Rail Baltica līnija uz Rīgu.

[329] Pamatlīnija virzās cauri novada pagastiem, šķērsojot Garkalnes pagasta apdzīvoto vietu Skuķīšus. Ievads Rīgā, kas atradīsies Rīga-Ērgļi līnijas dzelzceļa trasē, skars apdzīvotās vietas Rumbulu, Dreiliņus, Vālodzes, Sauriešus un Upeslejas. Rail Baltica dzelzceļa infrastruktūras garums Ropažu novada teritorijā ir ~67 km garumā; tiek projektēti 11 dzelzceļa tilti, 17 autoceļu pārvadi, 16 dzelzceļa pārvadi un 3 dzīvnieku pārejas (eko viadukti).¹⁴⁴

Attēls 46. Rail Baltica trases shematiskais novietojums Pierīgā¹⁴⁴

[330] Sauriešos tiek plānota Rail Baltica reģionālās vilcienu satiksmes stacija. Rail Baltica projekta ietvaros tiek attīstītas piekļuves stacijai gan no Ropažu, gan Salaspils novada puses. Reģionālās vilcienu satiksmes stacija uzlabos Baltijas pilsētu sasniedzamību, jo īpaši Rīgas sasniedzamību ikdienā.

8.4 Velo infrastruktūra, mikromobilitāte

[331] Velosipēdu un gājēju infrastruktūra palielina pārvietošanās veidus ikdienā, īpaši attālumos līdz 5 km, kalpo atpūtai, veselības uzlabošanai un tūrismam. Nelielās novada daudzskaitlīgās apdzīvotās vietas savā starpā nav savienotas ar veloinfrastruktūru, kaut arī attālumi dažkārt ir nelieli. Velosipēdu starp Rīgu un Pierīgu ikdienā izmanto maz. Visās Ropažu novada apdzīvotajās vietās trūkst gājēju un velo infrastruktūras.

[332] Pirmais velosipēdu ceļš “Berģi - Upesciems - Langstiņi” tika izbūvēts Garkalnes pagastā 2012. gadā un 2017. gadā pagarināts no Langstiņu ceļa un autoceļa A2 krustojuma Siguldas virzienā līdz gājēju tunelim. 2022. gadā pabeigta gājēju un velosipēdu ceļa gar autoceļu P4 Stopiņu pagastā no Ulbrokas līdz Rīgas pilsētas robežai būvniecība.

[333] Uz izbūvētās valsts autoceļu infrastruktūras pamata, kā arī attīstot pašvaldības ceļu un ielu infrastruktūru, Pierīgas pašvaldības ir attīstījušas velosipēdu maršrutus. Ropažu novadā atrodas šādi velomaršruti:

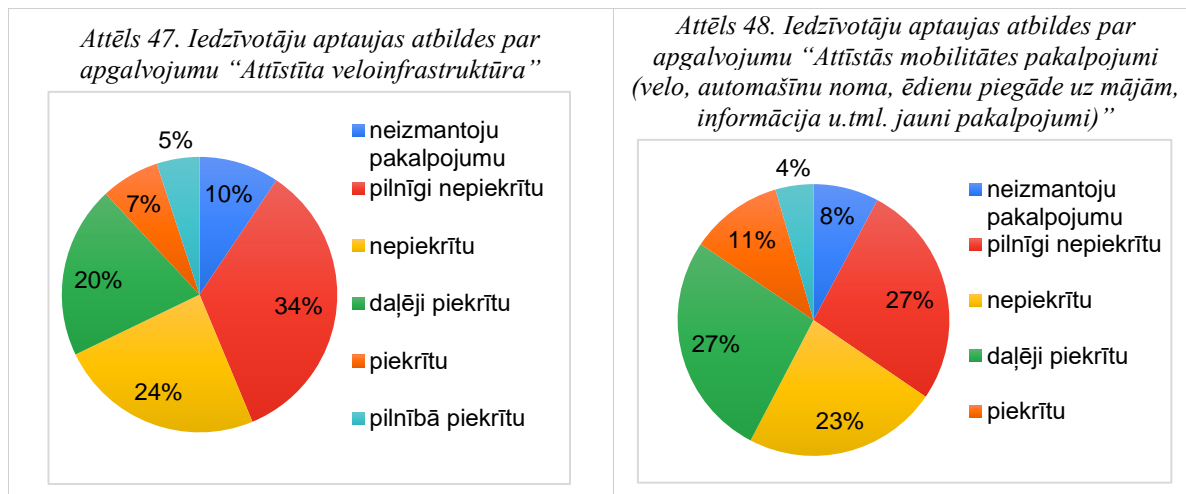
- Reģionālais velomaršruts Nr.12 "Lejasdaugava - Ogres ieleja", kas ietver valsts autoceļus P4, P5;
- Ropažu pagastā velosipēdu maršruts “Zaķumuiža – Lielkangari – Ropaži”;
- “Zaļais ceļš”, kas virzās pa un ap bijušo dzelzceļa līniju “Rīga - Ērgļi”;
- Kā arī pastaigu un velo maršruti Ulbrokā, Ropažos, Vangažos, Zaķumuižā, Langstiņos, Garkalnē un Upeslejas – Saurieši.

[334] Ropažu novadā sāk nostiprināties jauni pārvietošanās paradumi – pie Vangažu stacijas veidojas mobilitātes punkts, kur iedzīvotāji pārkāpj no privātā transporta uz vilcienu, lai brauktu uz Rīgu.

[335] Aizvien vairāk ikdienā tiek lietots velosipēds un citi mobilitātes rīki. Savukārt velo infrastruktūras attīstība vēl neaptver visu novadu. Ar to izskaidrojams arī augsts

¹⁴⁴ <https://edzl.lv/projekta-norise/kartes>

neapmierinātības līmenis iedzīvotāju aptaujā, kur 58% no 796 respondentiem nav apmierināti ar veloinfrastruktūru un tikai 27% ir apmierināti vai daļēji apmierināti. Tikai 10% respondenti norāda, ka nelieto velosipēdu. Gājēju publiskā ārtelpa neapmierina 40% aptaujāto un jauni mobilitātes pakalpojumi – 50% aptaujāto.

[336] Rīgas metropoles areāla Ikdienas mobilitātes attīstības plānā 2021.–2027. gadam ir plānoti vairāki mobilitātes punkti, tostarp Ropažu novadā, kas attīstītu prioritāro sistēmu – gājējs, velobraucējs, sabiedriskais transports, privātais transports un tādējādi samazinātu individuālā autotransporta izmantošanu.

[337] Saskaņā ar valsts mikromobilitātes infrastruktūras attīstības plāniem¹⁴⁵ prioritārie ceļi, gar kuriem tiks attīstīta velo un gājēju infrastruktūra ir Tallinas šoseja, Vidzemes šoseja un Rīga-Ogre (P5) autoceļš.

[338] Rīgas plānošanas reģions attīsta reģionāla mēroga velo infrastruktūras tīklu, tostarp Ropažu novadā gar A2 autoceļu no Rīgas robežas līdz Vangažiem un gar P4 un P5 autoceļiem no Rīgas robežas līdz Sauriešiem.¹⁴⁶

[339] Lai uzlabotu velosipēdu izmantošanu un izstrādātu vienotus instrumentus mobilitātes problēmu risināšanai Pierīgā, Rīgas plānošanas reģions sadarbībā ar Pierīgas pašvaldībām ieviesa projektus SUMBA un SUMBA+. Projekta ietvaros, ņemot vērā Rīgas velokonceptiju, Velosatiksmes attīstības plānā noteiktos nacionālas nozīmes maršrutus, VSIA “Latvijas Valsts ceļi” plānotos un būvniecībā esošos veloinfrastruktūras projektus, kā arī Atveseļošanās un noturības mehānisma (ANM) ietvaros sagatavotos veloinfrastruktūras attīstības projektus, tika apzinātas Rīgas un Pierīgas pašvaldību iespējas un perspektīvie veloinfrastruktūras projekti un veikta izpēte par reģionāla mēroga velo infrastruktūras attīstību.¹⁴⁷ Izpētē tika apzināta esošā situācija, apskatot jau izbūvēto infrastruktūru un novērtējot tās trūkumus, un atbilstoši VSIA “Latvijas Valsts ceļi” un VAS “Latvijas Dzelzceļš” infrastruktūras nodalījuma joslu platumiem, zemes vienību robežām un piederībām veikts optimāls katras trases virziena novietojums.

[340] Ropažu novadu skar trīs no 11 reģionāla mēroga veloinfrastruktūras trasēm (Attēls 49) – Nr. 2 Rīga – Ādaži- Saulkrasti, Nr.3 Rīga – Sigulda, N4. 4 Rīga – Ulbroka un Nr. 5 Rīga – Ogre – Lielvārde. Veloinfrastruktūras izbūves būvdarbi ir paredzēti laikā līdz 2026. gadam Valsts

¹⁴⁵ https://tapportals.mk.gov.lv/public_participations/732cffaf-8d62-4aba-ba4a-87fec24f8339

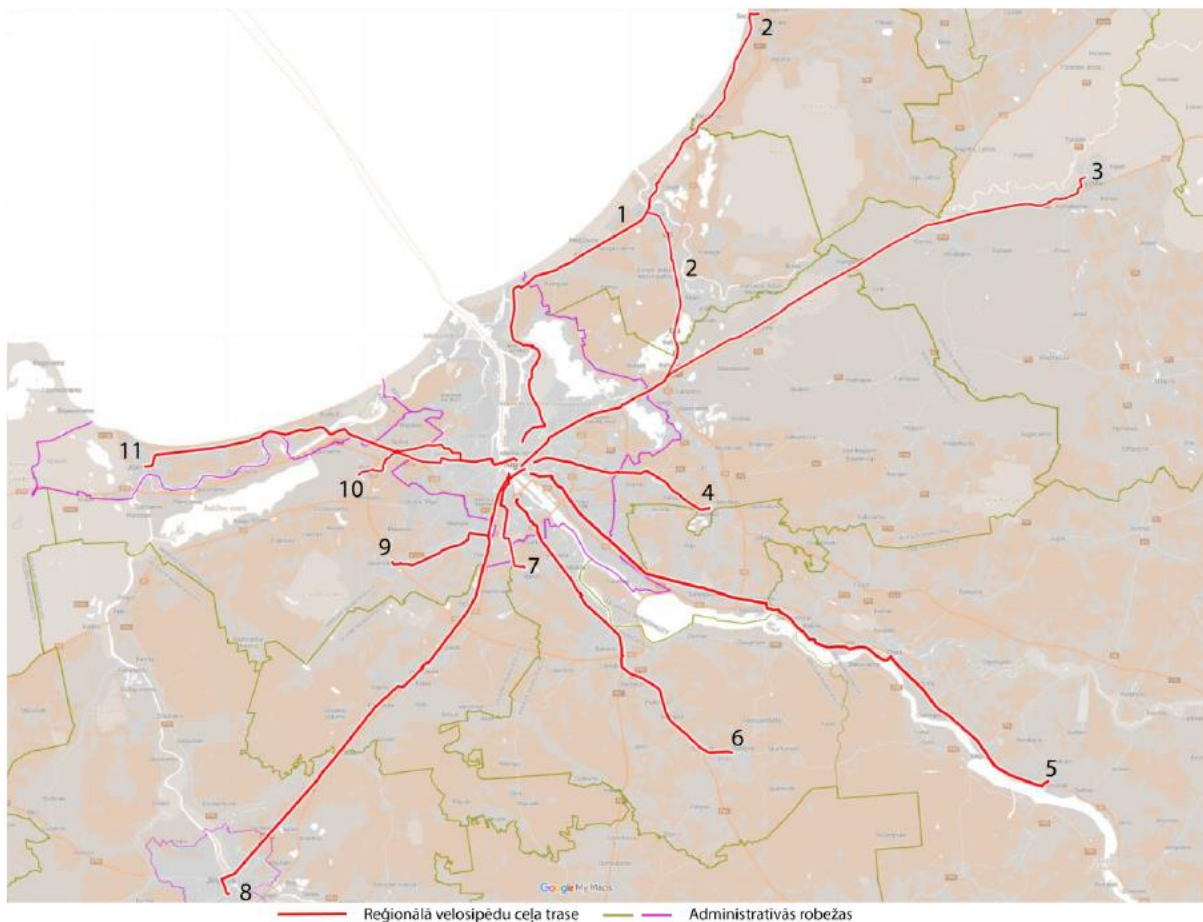
¹⁴⁶ Rīgas plānošanas reģions, Gala ziņojums “Reģionāla mēroga velo infrastruktūras tīkla attīstība un mobilitātes punktu integrācija Rīgas metropoles areālā”, projekts: “Ilgtspējīga mobilitāte pilsētvidē un ikdienas mobilitātes praktiskie aspekti (SUMBA+)”, 2022.

¹⁴⁷ Rīgas plānošanas reģions, SIA “IE.LA”, Gala ziņojums Reģionāla mēroga velo infrastruktūras tīkla attīstība un mobilitātes punktu integrācija Rīgas metropoles areālā, projekts “Priekšizpēte reģionāla mēroga velo infrastruktūras tīkla attīstībai un mobilitātes punktu integrācijai Rīgas metropoles areālā (SUMBA+)”

mikromobilitātes plāna un ANM projektu ietvaros.

[341] Izpētē pieņemts, ka no apdzīvotas vietas, kuru šķērso vai skar reģionālais velosipēdu ceļš, 5 km rādiusā iedzīvotāji izmantos reģionālo velosipēdu ceļu. Lai aprēķinātu velosatiksmes intensitāti, tika pieņemts, ka 5% no apdzīvotās vietas izmantos šo velosipēdu ceļu katru dienu. Par pamatu šādam pieņemumam tika ņemti “Iedzīvotāju veselības apsekojuma rezultāti Latvijā 2016”, kuros norādīts, ka 6% no Latvijas iedzīvotāju ar velosipēdu vairāk kā 10 minūtes brauc vismaz piecas dienas nedēļā.

Attēls 49. Reģionāla mēroga veloinfrastruktūras tīkls Pierīgā¹⁴⁸

8.5 Elektrozlādes infrastruktūra

[342] Elektrozlādes punkti Ropažu novada teritorijā 2022. gadā¹⁴⁹:

- a. Bergos uz Siguldas šosejas 1, nobrauktuve pie degvielas uzpildes stacijas CircleK;
- b. Getliņi EKO1, Kaudzīšu iela 57, Rumbula;
- c. Sila Priedes 1, 2133, Silakrogs.

[343] Atbildot uz Eiropas un Latvijas politiku klimata jomā, kas risina autotransporta radīto CO₂ emisiju samazināšanu un tādus faktoru kā elektrozlādes infrastruktūras nepietiekamību,

¹⁴⁸ Rīgas plānošanas reģions, SIA “IE.LA”, Gala ziņojums Reģionāla mēroga velo infrastruktūras tīkla attīstība un mobilitātes punktu integrācija Rīgas metropoles areālā, projekts “Priekšizpēte reģionāla mēroga velo infrastruktūras tīkla attīstībai un mobilitātes punktu integrācijai Rīgas metropoles areālā (SUMBA+)”

¹⁴⁹ CSDD, E-mobi uzlādes tīkla staciju karte, <http://www.e-transport.org/index.php/features-mainmenu-47/team/95-uzlades-punkti>

Ropažu novadā būs jālīdzdarbojas pasākumu ieviešanā, kas sekmē elektrozlādes infrastruktūras attīstību atbilstoši:

- a. Ēku energoefektivitātes direktīvai¹⁵⁰, kas nosaka, ka attiecībā uz jaunām nedzīvojamām ēkām un nedzīvojamām ēkām, kurās veic nozīmīgu atjaunošanu, ar vairāk nekā desmit stāvvietām, dalībvalstis nodrošina, ka tiek ierīkots vismaz viens uzlādes punkts, un līdz 2025. gada 1. janvārim dalībvalstīm jāizstrādā prasības par uzlādes punktu minimālo skaitu, kas jāierīko visās nedzīvojamās ēkās, kurās ir vairāk nekā divdesmit stāvvietu;
- b. Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģijai — Eiropas transporta virzība uz nākotni¹⁵¹, kuras primārais mērķis ir palielināt bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu, peldlīdzekļu un lidmašīnu, kā arī atjaunīgu un mazoglekļa degvielu izmantošanu visos transporta veidos, kuras viens no mērķiem līdz 2025. gadam ir izbūvēt vienu miljonu no trim publiski pieejamajām uzlādes stacijām Eiropas Savienībā, un pilna realizācija paredzēta līdz 2030. gadam. Starpposma mērķrādītājos saistībā ar elektrotransporta līdzekļiem ietverti šādi uzstādījumi:

[1] Līdz 2030. gadam ekspluatācijā būs vismaz 30 miljoni bezemisiju vieglo automobiļu un 80 000 bezemisiju kravas automobiļu.

[2] Līdz 2050. gadam gandrīz visi vieglie automobiļi, furgoni, autobusi, kā arī jauni lielas noslodzes transportlīdzekļi būs bezemisiju.

- c. Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulai¹⁵², kas paredz ka dalībvalstu politiskajiem regulējumiem attiecībā uz alternatīvo degvielas tirgu ir jānodrošina pietiekams skaits publiski pieejamie uzlādes punktu. Publiski pieejamas uzlādes infrastruktūras attīstība galvenokārt notiek ar privātā sektora ieguldījumiem, saņemot valsts atbalstu.

[344] Sadales tīkls" īsteno sadales sistēmas investīciju projektu: "Atbilstošu tehnisko parametru sadales pieslēgumu izveide AER izmantošanas veicināšanai" (NextGenerationEU)¹⁵³ elektrotransporta infrastruktūras pieslēgumu izbūvei vai pārbūvei, kas ļaus klientiem ierīkot publiski pieejamas elektrotransporta uzlādes stacijas. Projekta mērķis: līdz 2026. gada 31. maijam attīstīt 2060 darba kārtībā esošus pieslēguma punktus publiskai elektrotransporta uzlādei Latvijā. Projektā var piedalīties pašvaldības vai citas atvasinātas publiskas personas, pašvaldību iestādes vai to kapitālsabiedrības, publiski privātas kapitālsabiedrības, valsts pārvaldes iestādes un to kapitālsabiedrības, kuras veiks publiski pieejamas elektrotransporta uzlādes infrastruktūras izveidi.

Secinājumi:

[345] Ropažu novadā pēc 2021. gada pašvaldību administratīvās reformas ir iekļāvušās Pierīgas pašvaldības, kuru ikdienas kustība pārsvarā ir uz Rīgu, nevis savā starpā, apdzīvoto vietu transporta savienojumi ir vāji, pat neesoši.

[346] Lielākoties tiek izmantots privātais transports. Sabiedriskā transporta – autobusu un

¹⁵⁰ EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA ar ko groza Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti un Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32018L0844>

¹⁵¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģija — Eiropas transporta virzība uz nākotni. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0789>

¹⁵² Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI, ar ko groza Regulu (EK) par alternatīvo degvielu infrastruktūras izvēšanu un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/94/ES. Pieejams: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9111-2022-INIT/x/pdf>

¹⁵³ <https://sadalestikls.lv/lv/elektroauto-uzlades-pieslegumi>

dzelzceļa izmantošana ikdienā nav pietiekami populāra.

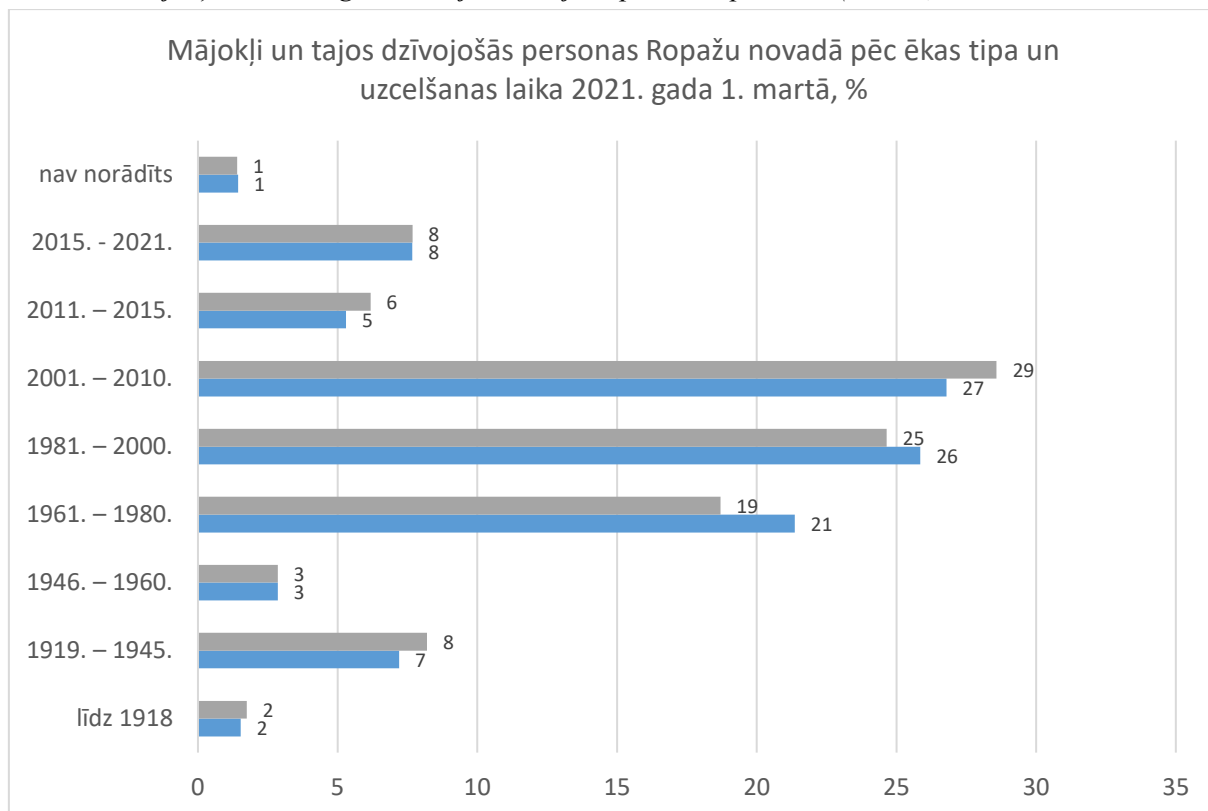
- a. Ir jāizveido gājēju un velosipēdu infrastruktūra, lai savienotu tuvu esošās Ropažu novada apdzīvotās vietas. Kā arī gājēju infrastruktūra jābūvē savienojot maršrutus kaimiņu pašvaldībā, piemēram, Rumbulā, Bergos, Bukultos, Dreiliņos Sužos (Sužos arī lai veidotu pieeju Ķīšezeram) u.c.
- b. Jāizveido infrastruktūra, kur novietot un droši atstāt velosipēdus;
- c. Jāizbūvē autostāvvietas pie Vangažu (Siguldas novads) un Gaismas (Rīga) dzelzceļa stacijām, veidojot mobilitātes punktus, kā arī pie valsts autoceļiem iebraucot Rīgā (A2 un A4 autoceļu apkārtnē);
- d. Ņemot vērā, ka Rail Baltica dzelzceļa trase šķērsos daļu novada teritorijas, tad tā ir iespēja attīstīt mobilitātes punktus arī pie plānotās Rail Baltica reģionālās stacijas Sauriešos;
- e. Ir jāattīsta koplietošanas mobilitātes rīku noma;
- f. Jāpagarina SIA “Rīgas satiksme” autobusu maršrutu tīkls Ropažu novadā Pierīgas pašvaldību vienotās sabiedriskā transporta sistēmas plānošanas ietvaros, sabiedriskā transporta kursēšanas laiki ir jāpielāgo vilciena satiksmei;
- g. Jāattīsta publiski pieejami elektrouzlādes punkti autotransportam un mikromobilitātes rīkiem; jāveicina elektrouzlādes infrastruktūras attīstību apbūvē;
- h. Visi iepriekšminētie uzlabojumi atkarīgi no sadarbības ar VSIA “Latvijas Valsts ceļi”, VAS “Latvijas Dzelzceļš”, kā arī ar AS “RB Rail” un pasažieru pārvadātājiem un privātā sektora komersantiem.

9. Mājoklis

[347] Ropažu novadā ir 15 573 mājokļu un tajās dzīvojošo personu skaits ir 30 677, balstoties CSP uz statistikas 2021. gada tautas skaitīšanas datiem un Vangažu pilsētas pārvaldes datiem par situāciju 2021. gada sākumā: 40 daudzdzīvokļu mājas un savrupmājas jeb 2220 mājokļi un 3870 tajās dzīvojošo personu skaits).

[348] Laika posmā līdz 1945. gadam ir uzcelti 923 jeb 9% mājokļu, kuros dzīvo 2665 iedzīvotāji; posmā no 1946.-2000. gadam ir uzcelts 5291 jeb 50% mājokļu, kuros dzīvo 12 389 jeb 46% iedzīvotāji; posmā no 2001.-2021. gadam ir uzcelti 4202 jeb 40% mājokļu, kuros dzīvo 10316 jeb 42% iedzīvotāju.

Attēls 50. Mājokļu celšanas gads un tajos dzīvojošo personu īpatsvars (CSP¹⁵⁴)

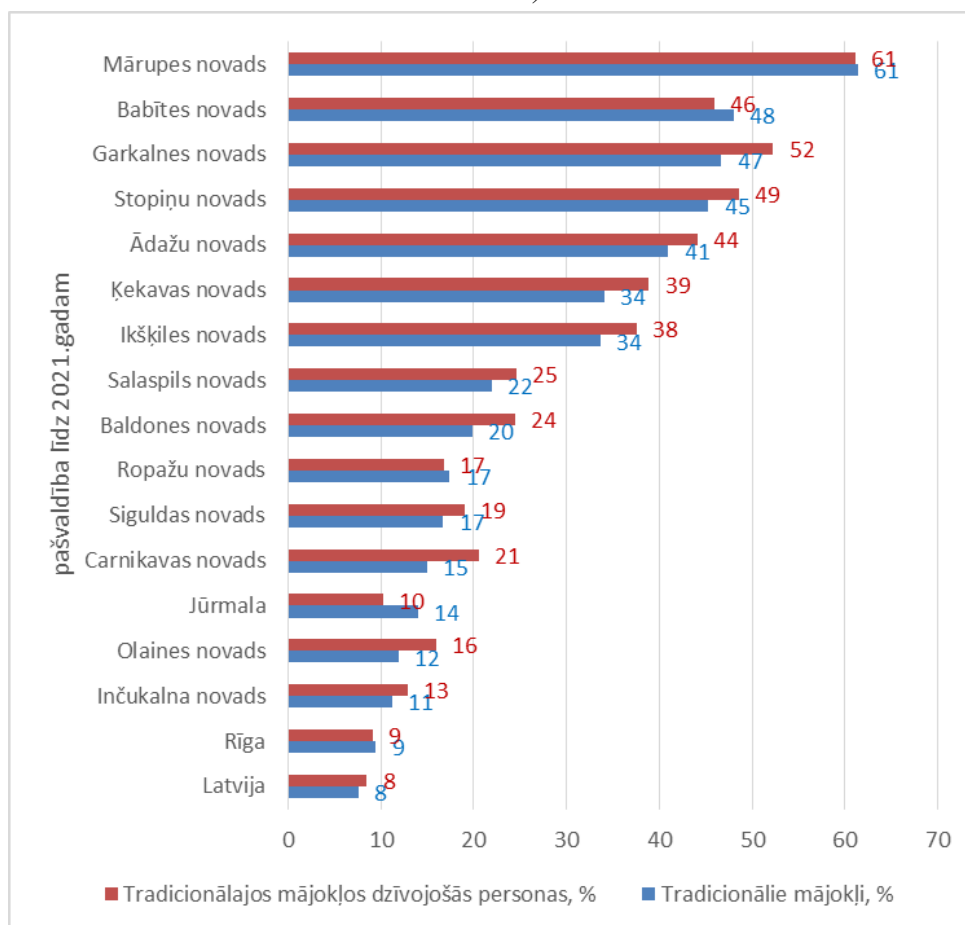
[349] Ropažu novadā, līdzīgi kā citās Pierīgas pašvaldībās, ir “jaunāks” dzīvojamais fonds, un lielāka daļa iedzīvotāju dzīvo pēc 2000. gada celtās mājās salīdzinājumā ar pārējo Latviju, tostarp Rīgu (Attēls 51).

- Stopiņu pagastā pavisam ir 5326 mājokļi, no kuriem 2413 jeb 45% mājokļi ir uzcelti pēc 2000. gada. Jaunajos mājokļos dzīvo 5710 jeb 49% Stopiņu pagasta iedzīvotāju;
- Garkalnes pagastā ir 4567 mājokļi, no kuriem 2132 jeb 47% ir uzcelti pēc 2000. gada. Jaunajos mājokļos dzīvo 4626 jeb 52% Garkalnes pagasta iedzīvotāju;
- Ropažu pagastā ir 3460 mājokļi, no kuriem 602 jeb 17% ir uzcelti pēc 2000. gada. Jaunajos mājokļos dzīvo 1040 jeb 17% Ropažu pagasta iedzīvotāju;
- Par Vangažiem atsevišķu datu nav. Visā Inčukalna novadā, kas pastāvēja līdz 2021. gadam, bija 4102 mājokļi, no kuriem 460 jeb 11% ir uzcelti pēc 2000. gada. Jaunajos

¹⁵⁴ CSP tabula TSG11-41. Tradicionālie mājokļi un tajos dzīvojošās personas pa statistiskajiem reģioniem, republikas pilsētām un novadiem pēc ēkas tipa un uzcelšanas laika 2021. gada 1. martā. Dati par Vangažiem nav iekļauti attēlā.

mājokļos dzīvo 946 jeb 13% Inčukalna novada iedzīvotāju.

Attēls 51. Pēc 2000. gada uzbūvētie mājokļi un tajos dzīvojošās personas (2021. g. tautas skaitīšana)¹⁵⁵

[350] Vairāk kā puse mājokļu Ropažu novadā ir viena dzīvokļa mājas (51% jeb 5394), 5171 jeb 49% ir daudzdzīvokļu mājas. Vairāk kā puse iedzīvotāju dzīvo viena dzīvokļa mājās (57% jeb 15 232), 11 562 iedzīvotāji jeb 43% iedzīvotāji dzīvo daudzdzīvokļu mājās.¹⁵⁶

[351] Centrālā apkure mājokļos ir nodrošināta 26 447 jeb 81% iedzīvotāju, pieslēgums centralizētajam ūdensvadam – 29311 jeb 96% un pieslēgums centralizētajai kanalizācijas sistēmai – 28560 jeb 93%.¹⁵⁷

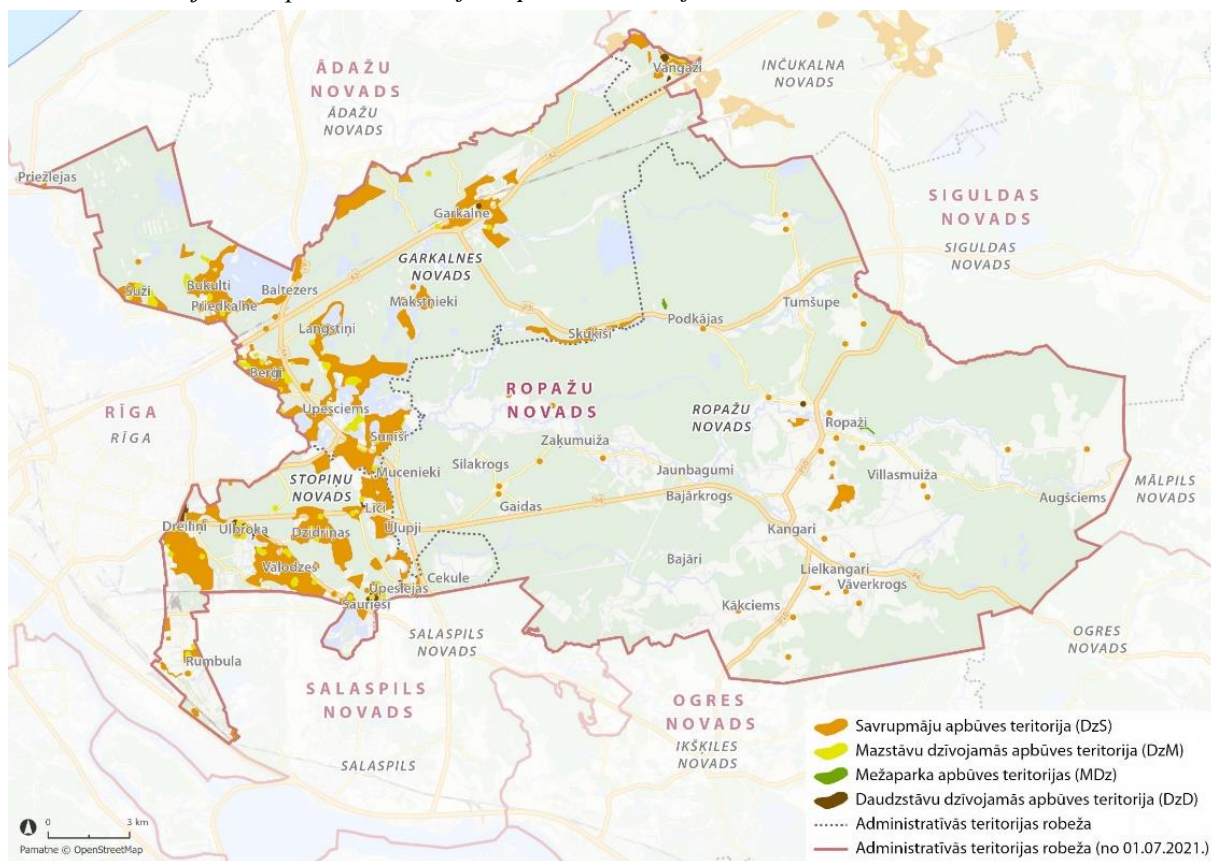
[352] Analizējot dzīvojamā apbūves izvietojumu (Attēls 52), redzams, ka dzīvojamā apbūve ir koncentrējusies Rīgas pierobežas ciemos, ap galvenajām automaģistrālēm, Garkalnē, Vangažos un teritorijā ap Ropažiem, Kangariem un Villasmuižu.

¹⁵⁵ CSP tabula MAS070. Tradicionālie mājokļi un tajos dzīvojošās personas pēc ēkas tipa un uzcelšanas laika reģionos, republikas pilsētās, novados un apkaimēs (tautas skaitīšana) – Teritoriālā vienība, Ēkas uzcelšanas laiks, Mērvienība un Laika periods

¹⁵⁶ CSP tabula MAS070. Tradicionālie mājokļi un tajos dzīvojošās personas pēc ēkas tipa un uzcelšanas laika reģionos, republikas pilsētās, novados un apkaimēs (tautas skaitīšana) – Teritoriālā vienība, Ēkas uzcelšanas laiks, Mērvienība un Laika periods. Piezīme: Vangažos 2021. gadā ir 40 daudzdzīvokļu mājas un savrupmājas jeb 2220 mājokļi un 3870 tajās dzīvojošo personu skaits.

¹⁵⁷ CSP tabula MAS080. Tradicionālie mājokļi un tajos dzīvojošās personas pēc ēkas uzcelšanas laika un nodrošinājuma ar labierīcībām apdzīvotos un neapdzīvotos mājokļos. Dati par Vangažiem izmantoti pēc Vangažu pārvaldes informācijas.

Attēls 52. Dzīvojamās apbūves teritoriju telpiskais izvietojums

[353] Analizējot teritorijas plānojumus un faktisko situāciju, secināms, ka nav realizēta apbūve teritorijas plānojumā noteiktajās apbūves zonās Stopiņu pagastā 587 ha kopplatībā, Ropažu pagastā 2809 ha kopplatībā, Garkalnes pagastā 1041 ha kopplatībā un Vangāžos 27 ha kopplatībā. Neapbūvētās platības ir gan potenciāls dzīvojamā fonda paplašināšanai, gan vienlaikus – potenciāls izvērtēt teritoriju piemērotību apbūvei, ņemot vērā esošo un plānoto inženiertehnisko nodrošinājumu, īpaši aizsargājamo sugu izplatību kā to norāda Dabas aizsardzības pārvalde un Lielrīgas reģionālā vides pārvalde.

[354] Nekustamā īpašuma nodoklis ir viens no nodokļiem, kas veido pašvaldības budžetu. Tā 2021. gadā pašvaldības ieņēmumi no nekustamā īpašuma nodokļa par zemi bija 1,9 milj. eiro, nekustamā īpašuma nodokļa par ēkām 1,4 milj. eiro un nekustamā īpašuma nodokļa par mājokļiem 0,9 milj. eiro. (kopā 6% no budžeta ieņēmumiem 2021. gadā).

[355] Ropažu novadā 2022. gada nogalē ir aktīvas 1595 dzīvojamo māju būvniecības lietas (t.sk. 81 būvniecības iecere, 212 projekti, kuriem ir izpildīti būvprojektēšanas nosacījumi, 207 objekti, kuros ir veikta būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpilde, 1031 objekts, kurā norisinās būvdarbi, 64 objekti, kuriem norisinās nodošana ekspluatācijā) un 959 ekspluatācijā nodotas dzīvojamās mājas.¹⁵⁸

[356] Ropažu novadā teritorijas un mājokļu apsaimniekošanu nodrošina pašvaldības kapitālsabiedrības un aģentūras. No pašvaldības budžeta 2021. gadā šim mērķis izlietoti 20 milj. eiro, jeb 31% no kopējā pašvaldības budžeta (t.sk. daudzdzīvokļu mājā īstenotie energoefektivitātes celšanas pasākumi). Ar laiku paredzēts veidot vienotu mājokļu apsaimniekošanu Ropažu novadā; 2022. gadā tiek izvērtēta Ropažu novada pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībās, kā arī veikts funkciju audits kapitālsabiedrībās un to aģentūrās, nosakot to funkcijas veikšanas lietderību, kā arī sniedzot priekšlikumus kapitālsabiedrību

¹⁵⁸ Pēc Būvniecības informācijas sistēmas datiem 05.12.2022.

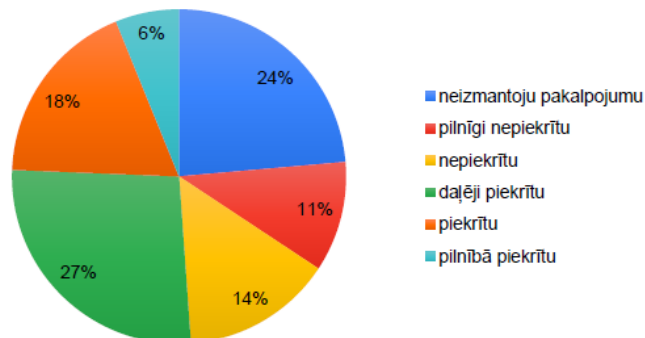
skaitam, iespējamajai funkciju pārdalei un nepieciešamajiem reorganizācijas pasākumiem.¹⁵⁹

[357] Iedzīvotāju aptaujā apmēram vienāds respondentu skaits ir apmierināti (24%) un neapmierināti (25%) ar māju apsaimniekošanas un teritorijas uzturēšanas pakalpojumiem.

Ievērojama daļa (24%) norāda, ka neizmanto šos pakalpojumus, un visdrīzāk, šie iedzīvotāji dzīvo savrupmājās.

Daļēji apmierināti ir 27% respondentu.

Attēls 53 Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu "Ir pieejami labas kvalitātes māju apsaimniekošanas un teritorijas uzturēšanas pakalpojumi"

Secinājumi

[358] Ropažu novadā, līdzīgi kā citās Pierīgas pašvaldībās, salīdzinājumā ar pārējo Latviju, tostarp Rīgu, ir "jaunāks" dzīvojamais fonds – 5147 jeb 33% (bez Vangažiem) ir pēc 2000. gada celtie mājokļi. Lielākā daļa iedzīvotāju – 11 376 jeb 37% dzīvo jaunajos mājokļos.

[359] Vairāk kā puse mājokļu Ropažu novadā ir viena dzīvokļa mājas (51% jeb 5394), 5171 jeb 49% ir daudzdzīvokļu mājas. Vairāk kā puse iedzīvotāju dzīvo viena dzīvokļa mājās (57% jeb 15 232), 11 562 iedzīvotāji jeb 43% iedzīvotāji dzīvo daudzdzīvokļu mājās.

[360] Augsts ir mājokļu īpatsvars, kuros ir nodrošināti centralizēto sistēmu pakalpojumi – centralizētā apkure ir pieejama 86% iedzīvotāju, ūdensapgāde – 96% un kanalizācija – 93%, kas liecina par vides prasību ievērošanas uzraudzību.

[361] Ievērojamā apmērā ir dzīvojamais fonds, kas ir būvēts padomju laikā. Daudzdzīvokļu ēkām ir nepieciešams uzlabot gan tehnisko, gan kosmētisko stāvokli, tai skaitā veikt energoefektivitātes pasākumus.

[362] Pēdējo gadu energoresursu sadārdzināšanās, kā rezultātā maksājumi par komunālajiem pakalpojumiem ir ievērojami pieauguši, uzliek pašvaldībai papildus slodzi mājokļa pabalsta sniegšanai aizvien lielākai sabiedrības daļai.

[363] Pašvaldības kapitālsabiedrības, kas sniedz iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus, jaunajā novadā ir plānots reorganizēt, lai nodrošinātu vienotu pārvaldību kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai novadā.

[364] Nekustamā īpašuma tirgū turpinās pieprasījums pēc jauniem mājokļiem, tostarp Ropažu novadā. Plānojot jaunas apbūves teritorijas, primāri jānodrošina labvēlīgi apstākļi un teritorijas ciemu robežās. Ievērojamas apbūves platības ir palikušas neapbūvētas ilgu laika posmu, tādēļ ir iespēja izvērtēt to piemērotību un lietderību apbūvei turpmākajos plānošanas dokumentos, ņemot vērā, ka daļa no tām atrodas dabas teritorijās un attālu no centralizētajiem inženierapgādes tīkliem.

¹⁵⁹ Ropažu novada pašvaldības publiskais pārskats, 2021

10. Inženierapgāde

10.1 Siltumapgāde

[365] Ropažu novadā centralizētos siltumapgādes pakalpojumus nodrošina vairāki sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji:

- a. SIA “Vilkme” apkalpo Ropažu, Silakroga, Mucenieku un Zaķumuižas ciemus un Ēdelveisu siltumapgādes sistēmu Ropažu pagastā;
- b. SIA “Garkalnes Komunālserviss” apkalpo Garkalnes pagasta Upesciema un Garkalnes ciemus;
- c. SIA “Vangažu namsaimnieks” apkalpo Vangažu pilsētu (50 ēkas, 2000 abonenti un 9 juridiskās personas);
- d. PA “Saimnieks” apkalpo Stopiņu pagasta ciemus Ulbroka, Saurieši, Upeslejas un Līči.

[366] Centralizētā siltumapgāde ir pieejama pašvaldības iestādēm un dzīvojamajām mājām, kopumā 15 centralizētās siltumapgādes objekti.¹⁶⁰

[367] Centralizētās apkures sistēmās katlumājām tiek izmantoti galvenokārt videi draudzīgi kurināmā veidi – kokskaidu granulas, šķelda un dabasgāze.

[368] Koģenerācijas stacijas darbojas Ropažu pagasta Zaķumuižā (jauda 350 MW), ražojot elektroenerģiju un nododot AS „Sadales tīkls” kopējā elektrosistēmā. Energoefektivitātes nolūkos ēkas tiek siltinātas. Pašvaldības ēkās tiek veikti energoefektivitātes uzlabošanas darbi, iedzīvotāji siltina individuālās dzīvojamās mājas.

[369] Citos novada apdzīvotajos centros tiek lietota lokālā apkure. Arī ražošanas un darījumu objekti izmanto lokālās apkures sistēmas.

[370] Turpmāk novadā nav plānots būtiski palielināt esošo centralizēto siltumtīklu apjomus. Paredzams, ka arī turpmāk pastāvēs individuālie siltumapgādes risinājumi vienu ģimeņu mājokļu sektorā.

[371] Nākotnē priekšroka tiks dota videi draudzīgiem siltuma enerģijas ieguves avotiem un atjaunīgo energo resursu (AER) izmantošanai, tādējādi veicinot virzību uz Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanu. Ņemot vērā Ropažu novada ģeogrāfisko novietojumu, galvenie atjaunīgo energoresursu veidi ir saules starojums, ģeotermālā enerģija, kurināmā koksne, kā arī biomasa un ūdens (vairāk par AER potenciālu Vides pārskata nodaļā “Atjaunīgie energoresursi”).

10.2 Ūdenssaimniecība

Ūdensapgādes centralizētās sistēmas

[372] Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi iedzīvotājiem novadā tiek nodrošināti 19 apdzīvotajās vietās – Vangažu pilsētā, Ropažos, Muceniekos, Silakrogā, Zaķumuižā, Tumšupē, Ulbrokā, Vālodzēs, Dzidriņās, Sauriešos, Upeslejās, Līčos, Cekulē, Rumbulā, Garkalnē¹⁶¹,

¹⁶⁰ LVĢMC Valsts statistiskā pārskata „2Gaiss” informācija par 2020. gadu

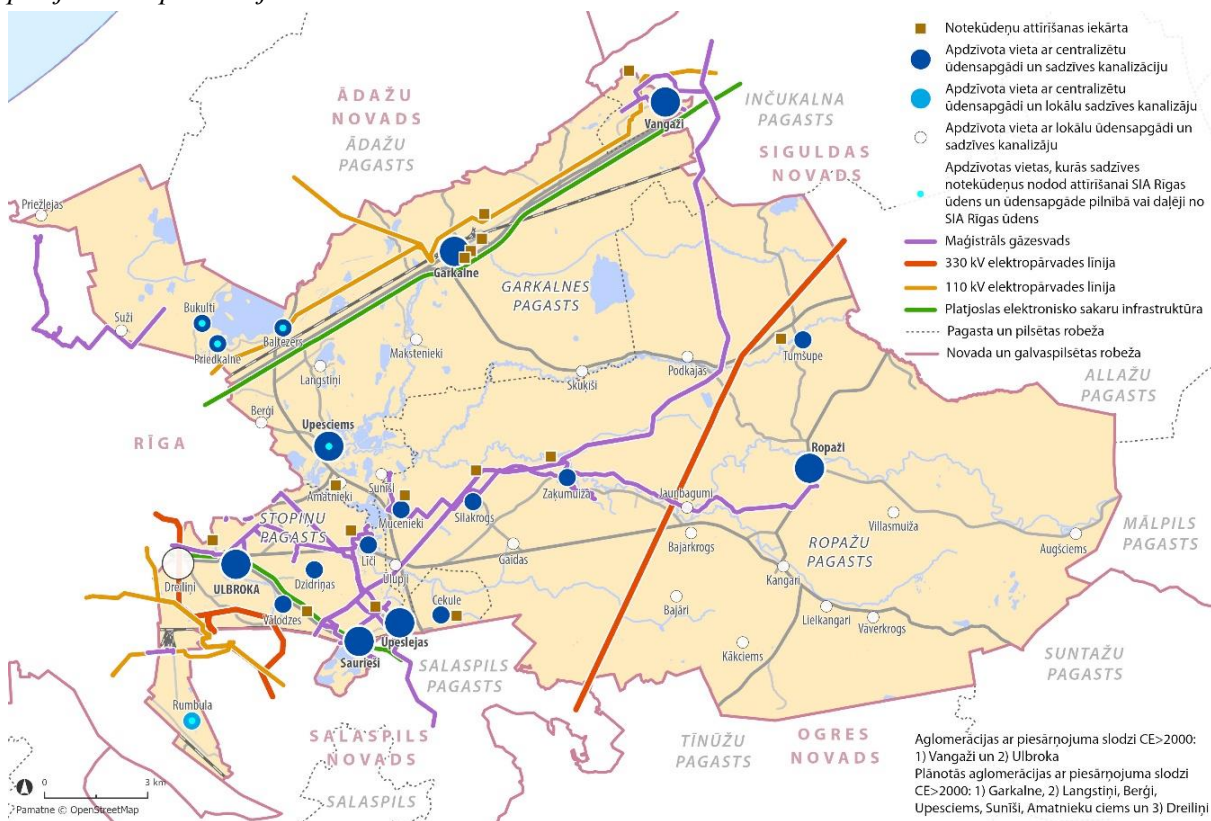
¹⁶¹ Pakalpojums centralizēti pieejams fragmentāri, nodrošinot ūdensapgādi no urbumiem Garkalnē, Vidzemes šosejā 1d, Saules ielā 30c un Kāpu ielā 17 ciematā „Kodes” - saskaņā ar ūdens resursu atļaujas Nr. RI16DU0010, izsniegta 02.08.2016.

Priedkalnē, Bukultos, Baltezerā un Upesciemā.

[373] Centralizētas ūdensapgādes pakalpojumus novadā sniedz PSIA “Vangažu avots” (Vangažos), SIA “Vilkmē” (Ropažu pagastā), SIA “Garkalnes ūdens”¹⁶² un SIA “Garkalnes inženiertīkli” (Garkalnes pagastā¹⁶³) un PA “Saimnieks” (Stopiņu pagastā).

[374] Ūdensapgādi Rumbulā, Upesciemā un Baltezerā nodrošina SIA “Rīgas ūdens”, ūdensapgādes tīklus apsaimnieko Ropažu novada pašvaldības kapitālsabiedrības.

Attēls 54. Galveno inženierinfrastrukturā objektu izvietojums, ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība apdzīvotajās vietās

[375] Kopējais ūdensapgādes tīklu garums Ropažu novadā ir 79,22 km, t.sk. Garkalnes pagastā – 28,75 km, Ropažu pagastā – 6,32 km, Vangažos – 7,4 km, Stopiņu pagastā – 36,75 km. Kopējais CŪS lietotāju skaits mājāsaimniecībās Vangažu pilsētā, Ropažu pagastā un Garkalnes pagastā¹⁶⁴, kuri centralizēti saņem dzeramo ūdeni novadā, mājāsaimniecībās ir 3221, CŪS izmanto 79 ražošanas un pakalpojumu sniedzēji.

[376] Centralizēta ūdensapgāde novadā tiek nodrošināta no 35 artēziskajiem urbumiem, no kuriem lielākā daļa ir ierīkoti Gaujas ūdens horizontā. Zaķumuižā viens ūdensapgādes urbums ir ierīkots Burtnieku ūdens horizontā, Sauriešos divi, kas ierīkoti Gaujas-Amatas ūdens horizontā, Cekulē viens – Pļaviņu ūdens horizontā un Līčos viens – Amatas ūdens horizontā. Pazemes ūdeņu kvantitatīvie resursi dzeramā ūdens ieguvei novadā ir pietiekami.

[377] Centralizētās ūdensapgādes sistēmu tīklu paplašināšanas nepieciešamība ir attīstāma kontekstā ar piesārņojuma slodzi CE>2000 plānotajās aglomerācijās un sadzīves notekūdeņu centralizētu apsaimniekošanu, – pirmkārt, Garkalnē, otrkārt, Dreiliņos un treškārt Bergos,

¹⁶² Ar 2023. gadu pašvaldība plāno reorganizēt uzņēmumu

¹⁶³ Līdz 2022. gada februārim arī SIA “Garkalnes Komunālserviss”. Ropažu novada pašvaldības domes 09.02.2022. sēdē pieņemts lēmums, ka turpmāk Garkalnes ciemā ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošinās SIA “Garkalnes Inženiertīkli”.

¹⁶⁴ Dati par Stopiņu pagastu nav apkopoti.

Sunīšos, Langstiņos un Amatnieku plānotajā aglomerācijā.

[378] Ūdensapgādes investīciju plānā 2021. – 2027. gadam¹⁶⁵ novērtēts, ka;

- a. Vangažos jaunu centralizētās ūdensapgādes sistēmu tīklu izbūve nav plānota, jo tikai līdz atsevišķām viensētām, vasarnīcām un mazdārziņu teritorijai nav izbūvēta centralizētās ūdensapgādes sistēma, līdz kurām centralizētu tīklu izbūve nav racionāla. Esošais tīklu pārklājums un lietojums pārsniedz 98%.
- b. Ulbrokā papildu investīcijas plānotas centralizētās ūdensapgādes sistēmas tīklu izbūvei 32 iedzīvotājiem; jāveicina faktisko pieslēgumu izbūve pie esošiem tīkliem;
- c. Jāveicina tīklu paplašināšana saistībā ar Dreiliņu ciema pieslēgšanu centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai.

[379] Pierīgas apdzīvotajās vietās Bergos, Dreiliņos, kā arī iespējams citās, kurās nav pieejami centralizētas ūdensapgādes pakalpojumi, turpmāk sadarbībā ar Rīgas pašvaldību un SIA “Rīgas ūdens”, jāizvērtē iespējas izveidot pieslēgumus Rīgas pilsētas centralizētajai ūdensapgādes sistēmai.

Centralizētās kanalizācijas sistēmas un notekūdeņu attīrīšana

[380] Centralizētās kanalizācijas sistēmas Ropažu novadā ir izbūvētas 18 apdzīvotajās vietās – Vangažos, Ulbrokā, Dzidriņās, Vālodzēs, Cekulē, Līčos, Sauriešos, Upeslejās, Ropažos, Muceniekos, Tumšupē, Silakrogā, Zaķumuižā, Garkalnē, Upesciemā, Bukultos, Priedkalnē un Baltezerā.

[381] Centralizētas notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumus novadā sniedz PSIA “Vangažu avots (Vangažos), SIA “Vilkme” (Ropažu pagastā), SIA “Garkalnes ūdens” un SIA “Garkalnes inženiertīkli” (Garkalnes pagastā¹⁶⁶) un PA Saimnieks (Stopiņu novadā).

[382] Novadā centralizētajās kanalizācijas sistēmās darbojas 16 pašvaldības notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk – NAI), t.sk.

- a. PA “Saimnieks” apkalpo NAI “Upeslejas” (savāc notekūdeņus no Sauriešiem un Upeslejām), NAI “Ulbrokas ciemats” (savāc notekūdeņus no Ulbrokas, Vālodzēm un Dzidriņām), NAI “Ulbrokas vidusskola”, NAI “Cekules ciemats” un NAI “Ciemats Līči”;
- b. SIA “Vilkme” apkalpo NAI “Muceniekus ciemats”, NAI “Zaķumuižas ciemats”, NAI “Ropažu ciemats”, NAI “Silakroga ciemats”, NAI “Tumšupes ciemats”;
- c. SIA “Garkalnes komunālserviss” apkalpo NAI “Garkalnes skola”, NAI “Sporta iela”, NAI “Upes iela”, NAI “Kodes”;
- d. PSIA “Garkalnes inženiertīkli” apkalpo Amatnieku ciema NAI;
- e. PSIA “Vangažu avots” apkalpo Vangažu NAI.

[383] Kopējais notekūdeņu kanalizācijas tīklu garums ir 109,78 km, t.sk. Garkalnes pagastā – 70,5 km, Ropažu pagastā – 6,32 km, Stopiņu pagastā – 27,61 km un Vangažos – 5,35 km. Kopējais CKS lietotāju skaits mājāsaimniecībās novadā, kuri izmanto centralizētās kanalizācijas sistēmu, ir 9126, CKS izmanto 81 ražošanas un pakalpojumu sniedzējs.

[384] No Upesciema, Bukultiem, Priedkalnes un Baltezera centralizētajām kanalizācijas sistēmām savāktie sadzīves notekūdeņi tiek nodoti attīrīšanai SIA “Rīgas ūdens”

¹⁶⁵ <https://www.varam.gov.lv/lv/udensapgades-investiciju-plans-2021-2027-gadam>

¹⁶⁶ Līdz 2022. gada februārim arī SIA Garkalnes Komunālserviss. 09.02.2022. Ropažu novada pašvaldības domes sēdē pieņemts lēmums, ka turpmāk Garkalnes ciemā ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošinās SIA Garkalnes Inženiertīkli

apsaimniekotajā Rīgas pilsētas notekūdeņu sistēmā.

[385] Amatnieku ciemā SIA “Garkalnes tīkli” no nekustamo īpašumu apsaimniekotāja ir pārņēmusi NAI, taču šo NAI projektētās jaudas ciema vajadzībām, tīklu garums un attīrīšanas pakāpe – nepietiekama, neatbilstoša normatīvo aktu prasībām. Langstiņos, Sunīšos, Bergos, Dreiliņos un Rumbulā centralizētas kanalizācijas sistēmas nav ierīkotas. Dreiliņos un Sunīšos nelielam lietotāju skaitam sadzīves notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu nodrošina privāto īpašumu apsaimniekotājiem piederošās NAI.

[386] Novadā, it īpaši Garkalnes un Stopiņu pagastos, ir privātmāju apbūves teritorijas, kā arī bijušo dārzkopības kooperatīvu teritorijas, kuros vasaras mājas pārbūvētas pastāvīgai dzīvošanai, ierīkojot tajās arī lokālās kanalizācijas sistēmas.

[387] Līdz šim Ropažu novadā ar piesārņojuma slodzi ir izdalītas divas aglomerācijas – Vangaži un Ulbroka, kurās CE ir 2 000 - 10 000.

[388] Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plānā 2021.–2027. gadam¹⁶⁷ secināts:

- a. Vangažos ir sasniegti Direktīvas 91/271/EEK un notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes standarti. Decentralizēto risinājumu izmantotāju skaits <2%. Investīcijas tīklu attīstībā veicamas saimnieciskā kārtībā, ņemot vērā aglomerācijas tendences.
- b. Ulbrokā, lai sasniegtu 100% centralizētu kanalizācijas sistēmu pieejamību, ir nepieciešamas papildu investīcijas tīklu izbūvei līdz 30 iedzīvotājiem, kā arī pie esošajiem tīkliem papildu izbūves laikā jāpievienojas vēl vismaz 411 iedz., lai nodrošinātu decentralizēto risinājumu apmēru <2% aglomerācijas iedzīvotāju. Aglomerācijas paplašināšanas gadījumā būs nepieciešamas pamatotas investīcijas Ulbrokas NAI attīrīšanas jaudas palielināšanai.

[389] Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plānā 2021.–2027. gadam no Ropažu novadā ir izvērtētas un iekļautas trīs potenciālas jaunas teritorijas (aglomerācijas) ar piesārņojuma slodzi un CE 2 000 – 10 000:

- a. Garkalne. Garkalnes ciemā dzīvo 2000 iedzīvotāji, un to skaits pieaug. Garkalnē vēsturiski ir izveidojušās četras atsevišķas, nelielas kanalizācijas sistēmas notekūdeņu novadīšanai un attīrīšanai (NAI “Sporta iela”, NAI “Upes iela”, NAI “Garkalnes skola”, NAI “ciemats Kodes”). Visas NAI kopā savāc un attīra aptuveni 10 - 15% no kopējiem Garkalnē radītajiem notekūdeņiem. Turpmāk Garkalnē ir jāizstrādā tehniski ekonomiskais pamatojums, jāizvērtē notekūdeņu attīrīšanas iespējas un jāplašina centralizētā kanalizācijas sistēma, papildus izbūvējot aptuveni 9 kanalizācijas sūkņu stacijas, 3,7 km spiedvadu.
- b. Langstiņi, Bergi, Upesciems, Sunīši un Amatnieku ciems. Šie ciemi atrodas tuvu viens otram, teritoriju šķērso kanalizācijas kolektors no Upesciema ar pieslēgumu SIA “Rīgas ūdens” tīkliem. Turpmāk ir jā sagatavo tehniski ekonomiskais pamatojums, veicot notekūdeņu aglomerācijas robežu, notekūdeņu plūsmas un piesārņojuma apjoma, optimālo notekūdeņu attīrīšanas risinājumu novērtējumu, kā arī izmaksu aprēķinus.
- c. Dreiliņu ciems. Tajā dzīvo vairāk nekā 2000 iedzīvotāji, darbojas vairāki komercobjekti, biroji un pakalpojumu objekti. Pašvaldība ir izbūvējusi nelielu kanalizācijas tīklu posmu no Ulbrokas NAI Dreiliņu virzienā. Iedzīvotāji, kuri izmanto pieslēgumu pašvaldības centralizētajai sistēmai, ir 1,19% no kopējā iedzīvotāju skaita ciemā¹⁶⁸. Dreiliņu ciemā ir vairākas privātas, salīdzinoši mazas

¹⁶⁷ <https://www.varam.gov.lv/lv/notekudenu-apsaimniekosanas-investiciju-plans-2021-2027-gadam>

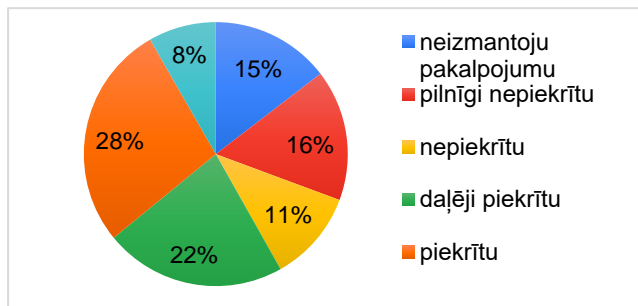
¹⁶⁸ PA Saimnieks informācija, 02.2022.

kanalizācijas sistēmas, kas savāc un attīra sadzīves notekūdeņus vairākās nelielās NAI, t.sk. 4 iekārtas Saulišos (Dreiliņu ciema daļa). Turpmāk ir izvērtējami notekūdeņu attīrīšanas risinājumi, veidojot pieslēgumu Ulbrokas NAI vai arī sadarbībā ar SIA “Rīgas ūdens” vienojoties par notekūdeņu uzņemšanu Rīgas pilsētas centralizētajā sistēmā.

[390] Rumbulā pašlaik nav centralizētās kanalizācijas sistēmas, bet ir centralizētā ūdensapgādes sistēma. Rumbulā turpmāk ir jāizbūvē centralizētās kanalizācijas sistēmas tīkli. Notekūdeņu attīrīšana risināma sadarbībā ar SIA “Rīgas ūdens”.

[391] Iedzīvotāju aptaujā iedzīvotāji komunālo pakalpojumu kvalitāti ir novērtējuši labi – 36% respondentu tie apmierina, 22% - daļēji apmierina, 27% neapmierina un 15% tos neizmanto. Augstāks apmierināto respondentu īpatsvars ir Stopiņu pagastā (44%) un Vangažu pilsētā (41%).

Attēls 55 Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu “Ir pieejami labas kvalitātes centralizēti komunālie pakalpojumi (ūdensapgāde, sadzīves kanalizācija, apkure – visi vai kāds no minētajiem)”

10.3 Gāzes apgāde

[392] Ropažu novadu šķērso AS „Conexus Baltic Grid” maģistrālais gāzesvads „Rīga - Inčukalna pazemes gāzes krātuve 1” (DN 700 mm), maģistrālais gāzesvads „Rīga – Inčukalna pazemes gāzes krātuve 2” (DN 700 mm) un maģistrālā gāzesvada atzari uz gāzes regulēšanas staciju „Zaķumuiža”, “Vangaži”.

[393] Novada teritorijā izbūvēti vidēja un zema spiediena gāzes tīkli, kas nodrošina gāzes pievadīšanu novada apdzīvotajām vietām.

[394] Ropažu novada 15 apdzīvotajās vietās (Vangažos, Ulbrokā, Sauriešos, Upeslejās, Līčos, Dzidriņās, Vālodzēs, Zaķumuižā, Muceniekos, Ropažos, Silakrogā, Bukultos, Bergos, Upesciemā, Langstiņos, Priedkalnē, Baltezerā) ir izbūvēti gāzapgādes tīkli un gāze tiek izmantota apkures un sadzīves vajadzībām.

[395] Nepieciešama gāzes tīklu izbūve un paplašināšana izbūvējot atzarus no esošiem maģistrāliem gāzes vadiem līdz novada apdzīvotām vietām (Garkalne, Makstenieki).

10.4 Elektroapgāde

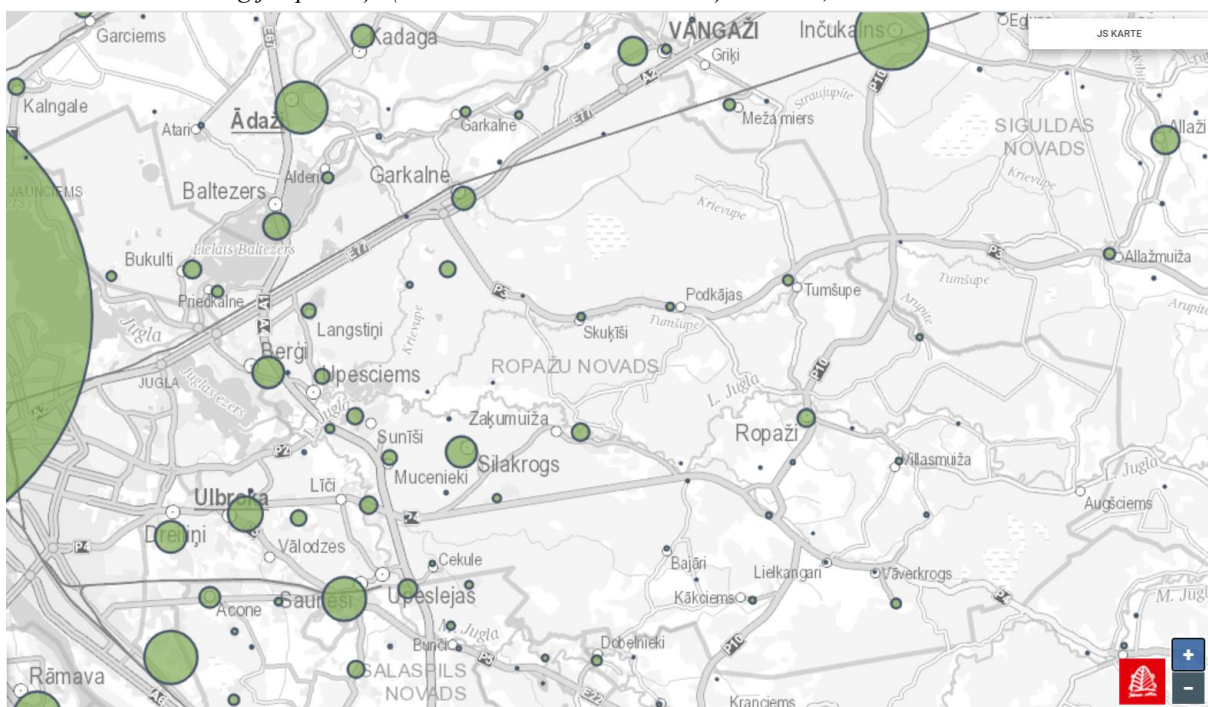
[396] Novada teritoriju šķērso 330kV un 110kV augstsprieguma elektrības pārvades līnijas. Augstsprieguma līniju koridoru tuvumā ir notikusi individuālās dzīvojamās apbūves attīstība. Šajās vietās veidojas īpatnēja, noteiktu laika periodu raksturojoša ainava. AS “Augstsprieguma tīkls” plānotie darbi līdz 2024. gadam Ropažu novada teritorijā ir:

- ”SIA "Gaujas koks" rūpnīcas 110kV pieslēguma apakšstacijai Nr.215 "Vangaži" Gaujas ielā 24 k-35, Vangažos, Ropažu novadā būvniecība un 110/20/6kV apakšstacijas “Vangaži” 110kV sadalnes pārbūve un transformatora maiņa,
- 110/20kV apakšstacijas Nr1 un Nr.2 RAA un DVS nomaiņa Garkalnē;
- 330/110kV apakšstacijas Nr.8 “TEC-2” 110kV RAA un DVS nomaiņa Aconē;

- d. 110kV transformatora TNr.1 nomaiņa apakšstacijā “TEC-2” Aconē;
- e. Kā arī citi darbi, kas ir saistīti ar lietotāja atļautās slodzes palielināšanu un tīkla atjaunošanu, un darbi, kas ir saistīti ar Rail Baltica projekta ieviešanai nepieciešamo augstsprieguma līniju pārbūvi dzelzceļa šķērsojumu vietās (t.sk. elektrolīniju pārbūves darbi (piemēram, mainot vadu gabarītu, pārbūvējot no gaisvada uz kabeļlīniju, mainot elektrolīnijas novietojumu u.tml.).¹⁶⁹

[397] Elektroapgādi iedzīvotājiem novada teritorijā nodrošina pa AS “Sadales tīklu” izbūvēto infrastruktūru.

Attēls 56. Elektroenerģijas patēriņš (SIA “Karšu izdevniecība “Jāņasēta”¹⁷⁰)

[398] Pēc patērētās elektroenerģijas netieši var spriest par uzņēmumu klātbūtni un lomu novada teritorijā. Uzņēmumu patērētā elektroenerģija veido lielāko daļu patēriņā. Piemēram, Rumbulas ciemā veido 28 403 852 kWh.

Tabula 17. Elektroenerģijas patēriņš lielākajās apdzīvotajās vietās (SIA “Karšu izdevniecība “Jāņasēta”)

Apdzīvotā vieta	Kopējais elektroenerģijas patēriņš, kWh	t.sk. mājsaimniecības, kWh	t.sk. uzņēmumi, kWh	Uzņēmumu patērētās elektroenerģijas īpatsvars, %
Vangažu industriālā zona	3878985	12093	3866892	100
Rumbula	28403852	630454	27773398	98
Silakrogs	9740350	1222451	8517899	87
Upesciems	603150	141484	461666	77
Ulbroka	9627387	2339571	7287816	76
Berģi	9079652	2259406	6820245	75

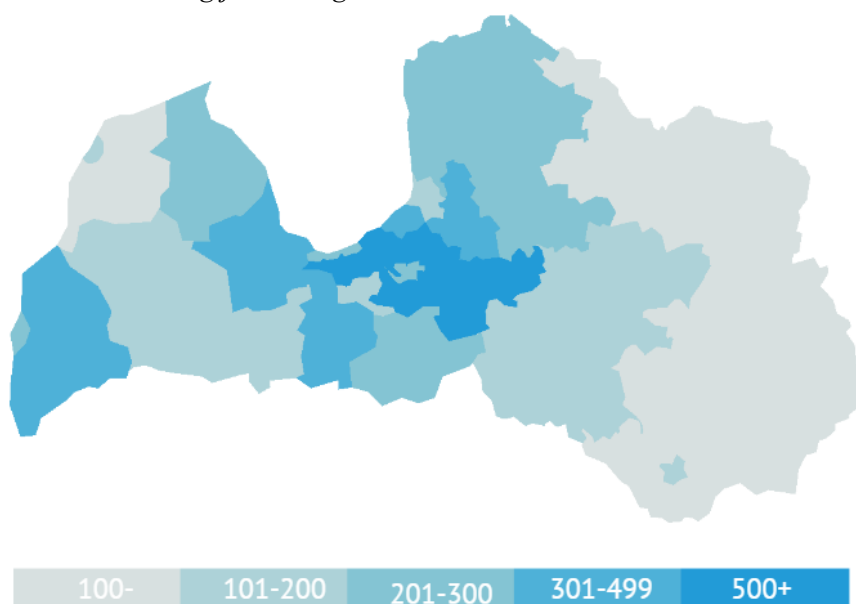
¹⁶⁹ AS “Augstsprieguma tīkls”, Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns 2023-2032

¹⁷⁰ <https://atr.kartes.lv>. Kopējais elektroenerģijas patēriņš (“Jāņa sēta” aprēķini, izmantojot “Sadales tīkls” elektroenerģijas patēriņa un CSP blīvi apdzīvoto teritoriju un ciemu areālu 2021. gada datus; papildus ar raustītu līniju kartē attēlotas pilsētas un ciemi ar vairāk nekā 1000 iedzīvotāju, kas atbilstoši CSP klasifikācijai iekļaujas citu pilsētu blīvi apdzīvotajās teritorijās)

Apdzīvotā vieta	Kopējais elektroenerģijas patēriņš, kWh	t.sk. mājsaimniecības, kWh	t.sk. uzņēmumi, kWh	Uzņēmumu patērētās elektroenerģijas īpatsvars, %
Saurieši	19260566	1197351	14409217	75
Upeslejas	2914517	1013395	1901121	65
Dreiliņi	10102906	4015664	6087243	60
Zaķumuiža	1839143	774968	1064175	58
Ropaži	3009761	1461210	1548551	51
Līči	2923946	1433862	1490085	51
Garkalne	5388427	2879710	2508717	47
Vangaži	4300812	2361124	1939688	45
Dzidriņas	2412173	1990392	421781	17

[399] Pēc AS "Sadales tīkls" informācijas kopš 2022. gada sākuma ik mēnesi sadales tīklam tiek pieslēgtas vidēji 820 saules paneļu sistēmas. 2022. gada oktobra vidū sadales tīklam pieslēgto mikroģeneratoru skaits sasniedza 10 000 un kopējā uzstādītā ražošanas jauda aptuveni 80 MW. Ar šādu jaudu saulainā vasaras dienā ir iespējams saražot elektroenerģijas apjomu, kas atbilst aptuveni 10% no kopējā dienas elektrības patēriņa Latvijā. "Sadales tīkla" apkopotie dati rāda, ka vislielākā aktivitāte, uzstādot saules paneļus mājsaimniecībā, ir klientiem Rīgā un Pierīgas novados. Lielākais skaits saules enerģijas mikroģeneratoru – aptuveni 1020 ar kopējo jaudu 8,2 MW – oktobra sākumā ir uzstādīti Mārupes novadā, tam seko Rīga ar 860 mikroģeneratoriem (kopējā jauda 6,9 MW) un Ropažu novads ar 660 ar saules paneļiem aprīkotām mājsaimniecībām (kopējā jauda apmēram 5,6 MW).¹⁷¹ (Attēls 57)

Attēls 57. Uzstādīto saules enerģijas mikroģeneratoru skaits novados

¹⁷¹ <https://sadalestikls.lv/lv/elektroapgades-apskats>

10.5 Sakaru infrastruktūra

[400] Telekomunikāciju un interneta tīklus Ropažu novada teritorijā nodrošina SIA „Lattelecom”, SIA „Latvijas Mobilais telefons”, SIA „Tele2”, SIA „Bite Latvija” u.c.

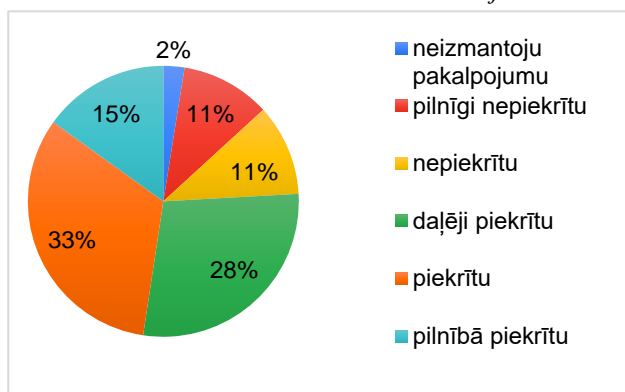
[401] Novada teritorijā ir pieejams 4G un 4G+ mobilo datu pārraides ātruma sakari.¹⁷²

[402] No Rīgas attālākajā novada teritorijas nelielā daļā ir identificētas teritorijas ar zemu mobilo sakaru balss un interneta kvalitāti (lauku teritorijas starp Ropažu ciemu un robežu ar Siguldas novadu, kas aptver Lielkangarus, Vāvermuižu, Villasmuižu un Augšciemu), kur netiek nodrošināta piekļuve internetam ar ātrumu vismaz 30Mb/s¹⁷³

[403] Elektronisko sakaru nozares attīstības plānā 2021.-2027. gadam un Digitālās transformācijas pamatnostādnēs 2021.-2027. gadam iekļautie pasākumi nākamajos gados būtiski uzlabos sakaru kvalitāti Ropažu novadā – 5G atbalstošās infrastruktūras izbūve Via Baltica koridorā, kas skars teritorijas ap A4 Rīgas apvedceļu, un Rail Baltica koridorā, kā arī ir izvirzīts mērķis sasniegt vismaz 100 Mb/s fiksēto platjoslas tīklu izmantošanu un nepārtrauktu 4G pārklājumu uz valsts autoceļiem un pašvaldību ceļiem. Pasākumu ieviešana sekmēs digitalizācijas procesus, kas vienlaikus veicinās valsts un pašvaldības e-pārvaldes pakalpojumu attīstību.

[404] Iedzīvotāju aptaujā iedzīvotāji sakaru un interneta nodrošinājumu ir novērtējuši labi – 48% respondentu tie apmierina, 28% - daļēji apmierina, 22% neapmierina un 2% tos neizmanto.

Attēls 58. Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu “Ir pieejami labas kvalitātes interneta/ telekomunikāciju sakari”

¹⁷² nPerf ātruma testa aplikācija: <https://www.nperf.com/lv/map/LV/-/45875.LMT/signal/?ll=56.946253792701384&lg=24.20190810284112&zoom=13>

¹⁷³ Satiksmes ministrija, Pētījums “Pētījums Eiropas Savienības fondu 2021. -2027. gada plānošanas perioda ieguldījumu priekšnosacījumu izpildei”, 2020 (6.lpp. Karte ar potenciālajām baltajām teritorijām) (<https://www.sam.gov.lv/lv/media/1391/download>)

11. Atkritumu apsaimniekošana

[405] Novadā apsaimniekoto atkritumu daudzums 2016. – 2020. g. ir mainīgs – no 274 tūkst.t. līdz gandrīz 409 tūkst.t.

Tabula 18. Novadā apsaimniekoto sadzīves atkritumu daudzums (tonnās) 2016.-2020. gads¹⁷⁴

Sadzīves atkritumi / gads	2020.	2019.	2018.	2017.	2016.
Pavisam	347618	367062	393754	274006	408715
t.sk. novadā radītie atkritumi	16080	26922	29447	12220	19733
atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumos radītie un apsaimniekotie atkritumi ¹⁷⁵	331538	340141	364307	261786	388982

[406] Pārskatu par atkritumiem Nr.3-Atkritumi 2020. gadā iesniedza 80 atkritumu apsaimniekotāji, kuri darbojas novadā. Vairums no tiem ir dažādi ražošanas, tostarp, atkritumu apsaimniekošanas jomā darbojošies uzņēmumi. Stopiņu pagastā darbojas vairāki Latvijas mērogā nozīmīgi atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi - SIA “Eko Getliņi”, SIA “Eco Baltia vide”, SIA “Vides resursu centrs”, AS “BAO” un SIA “CleanR”. Šie uzņēmumi apsaimnieko atkritumu apsaimniekošanas reģionā savāktos atkritumus.

- a. Stopiņu pagastā Rumbulā atrodas viens no Latvijas 11 sadzīves atkritumu poligoniem - Getliņi. Pie tā izveidots arī sadzīves atkritumu pārstrādes uzņēmums SIA “Eko Getliņi”, kas no atkritumu poligona savāc biogāzi un ar biogāzes koģenerācijas iekārtām ražo elektroenerģiju. SIA “Eko Getliņi” 2019. gadā pārstrādātais atkritumu daudzums ir 163 000 t, saražotais biogāzes apjoms 21 715 600 m³.¹⁷⁶
- b. Uzņēmums SIA “Eco Baltia vide” (Rumbula, Granīta iela 5) nodrošina plašu vides apsaimniekošanas pakalpojumu klāstu, t.sk. atkritumu apsaimniekošanas jomā – sadzīves un šķiroto atkritumu izvešanu, izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu, būvgružu un lielgabarīta atkritumu apsaimniekošanu. SIA “Eco Baltia vide” pārstrādes nodrošināšanai eksportē un importē dažādu atkritumus veidus, galvenokārt, plastmasas iepakojumu no Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Vācijas, Norvēģijas un Somijas.
- c. SIA “Vides resursu centrs” nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīcā, kura kopš 2015. gada darbojas pie sadzīves atkritumu poligona “Getliņi”, no nešķirotiem sadzīves atkritumiem atšķiro materiālus, kuri ir vēl izmantojami otrreizējai pārstrādei (dažāda veida iepakojumus, metālu, stiklu, bioloģiski noārdāmos atkritumus un citus atkritumu veidus), bet nepārstrādājamo atkritumu materiālu sagatavo noglabāšanai atkritumu poligonā. 2020. gadā SIA “Vides resursu centrs” pāršķiroja 264 648 tonnas atkritumu¹⁷⁷, rūpnīcas paredzētā jauda ir 300 000 tonnas

¹⁷⁴ Pārskatu par atkritumiem Nr.3-Atkritumi informācija, kopsavilkumi LVĢMC, <http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=wasteatvkproducer&incrementCounter=2> Kopsavilkumā teritoriālajā griezumā norādīts, ka tie ir radītie atkritumi, taču izvērtējot atkritumu apsaimniekotāju iesniegtos pārskatus secināms, ka tie ir novadā apsaimniekotie atkritumi, jo ietver arī SIA Eko Getliņi, SIA Eco Baltia vide un citu novadā darbojošos atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumus, kuri savāc, šķiro un pārstrādā citās pašvaldībās savāktos atkritumus.

¹⁷⁵ Iekļauti SIA Eko Getliņi, SIA Eco Baltia vide, SIA “Vides resursu centrs dati, 2016. g. arī SIA KNAUF 170904 klase

¹⁷⁶ Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028. gadam (<http://polsis.mk.gov.lv/documents/6951>)

¹⁷⁷ Pārskatu par atkritumiem Nr.3-Atkritumi informācija. Kopsavilkums Ražotņu griezumā. LVĢMC, 2020.

atkritumu¹⁷⁸. SIA “Vides resursu centrs” ir vides pakalpojumu uzņēmuma SIA “Clean R” grupas uzņēmums. SIA “Vides resursu centrs” rūpnīcas darbība veicina poligonā noglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanos.

- d. SIA “Clean R” būvniecības atkritumu šķirošanas un pārstrādes centrā “Nomaies” Brīvnīeku ielā Rumbulā būvgruži tiek šķiroti un pārstrādāti atkārtoti izmantojamajos materiālos – šķembās, augsnē un citos.
- e. AS “BAO” (Kaudzīšu iela 57, Rumbula, Stopiņu pagastā) ir vadošais uzņēmums Latvijā, kas nodrošina pilnu bīstamo atkritumu savākšanas, transportēšanas, apsaimniekošanas un pārstrādes servisu. Rumbulā darbojas uzņēmuma bīstamo un nebīstamo atkritumu apsaimniekošanas komplekss – tajā tiek veikta neitralizēto metālapstrādes skābju nogulšņu apstrāde, piesārņotās grunts šķirošana un apstrāde, kā arī nederīgās pārtikas atkritumu apstrāde, atdalot preču iepakojumu no bioloģiski noārdāmiem atkritumiem¹⁷⁹.

[407] Ropažu novadā radušos bīstamos atkritumus uzņēmumi un atkritumu apsaimniekotāji nodod pārstrādei vai deponēšanai SIA “Eko Osta”, AS “BAO”, SIA “Lautus” un SIA “Lampu demerkurizācijas centrs”, kā arī citiem operatoriem.

[408] Līdz šim Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kurā ietilpst arī Ropažu novads, radīto atkritumu noglabāšanu un atkritumu priekšapstrādi pirms noglabāšanas nodrošināja esošais poligons “Getliņi”, kuru apsaimnieko SIA “Getliņi Eko”.

[409] Līdz ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.-2028. gadam un atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 337 “Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem” Ropažu novads ir iekļauts Viduslatvijas atkritumu apsaimniekošanas reģionā.

[410] Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021.-2028. gadam izstrādes ietvaros nešķirotu sadzīves atkritumu (NSA) apjoms Ropažu novadā 2020. – 2035. g. kopā tiek prognozēts 179 tūkst.t. apjomā.

Tabula 19. Prognozētais poligonos nogādājamo atkritumu daudzums pašvaldībās, t¹⁸⁰

	Atkritumu plūsma	2020	2025	2030	2035	Kopā 2020.-2035. g.
Ropažu nov.	NSA	8 575	10 801	11 723	13 005	179 052
	Citi	2 744	3 456	3 751	4 162	57 297

[411] Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kārtību pašvaldības administratīvajā teritorijā nosaka pašvaldības saistošie noteikumi¹⁸¹. Visiem atkritumu radītājiem novada administratīvajā teritorijā ir pienākums noslēgt līgumu ar pašvaldības komunālo uzņēmumu par regulāru atkritumu konteineru izvešanu.

[412] Sadzīves atkritumu apsaimniekošanu 2022. gada sākumā novadā nodrošina SIA “Garkalnes Komunālserviss” (Garkalnes pagastā), SIA „Vilkme” (Ropažu pagastā), SIA “Clean R” (Stopiņu pagastā, Vangažu pilsētā). Savāktie atkritumi tiek nodoti poligonā “Getliņi”, kuru apsaimnieko SIA “Getliņi Eko”, dalīti savāktie atkritumi – to pārstrādes uzņēmumiem.

¹⁷⁸ Atļaujas A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.RI15IA0002 informācija, pārskatīta un atjaunota 07.06.2022. file:///C:/Downloads/RI15IA0002ar07.06.2021_groz.-1.pdf

¹⁷⁹ Atļaujas A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. RI18IA0001 informācija, pārskatīta un atjaunota 04.08.2022. file:///C:/Downloads/RI18IA0001_groz_04.08.2021-1.pdf

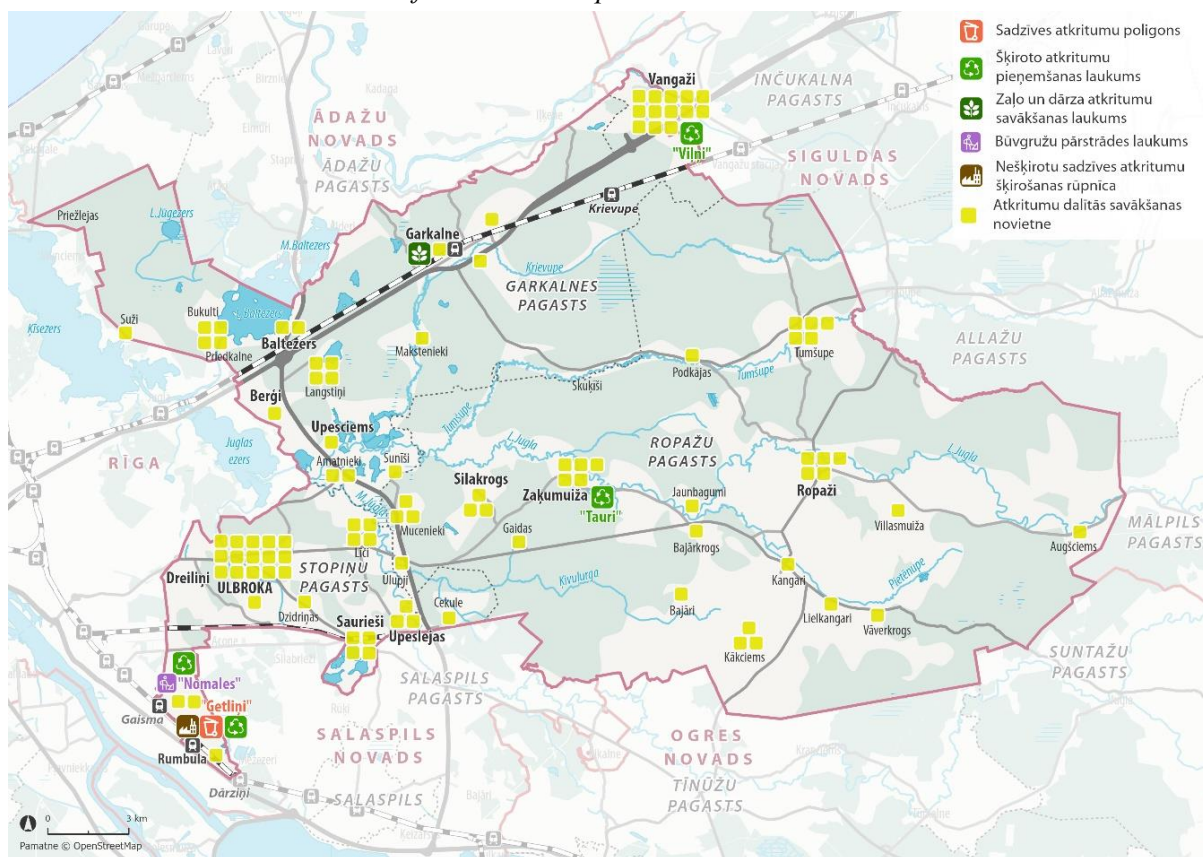
¹⁸⁰ SIA “Geo Consultants”, 2020. Publiskā iepirkuma “Investīciju vajadzību izvērtējums atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. - 2028. gadam izstrādei” (IL/57/2020), materiāli.

¹⁸¹ Ropažu novada pašvaldības domes 2022. gada 20. aprīļa saistošie noteikumi Nr. 15/22 “Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Ropažu novadā”

[413] 2020. gadā SIA "Garkalnes Komunālserviss" ir savācis un nogādājis poligonā Getliņi nešķirotus sadzīves atkritumus (kods 200301) 3027,25 tonnas, SIA "Vilkme" – 2203,15 tonnas un SIA "CleanR" – 6594,32 tonnas.¹⁸² Dati ir apkopoti atbilstoši administratīvajam iedalījumam 2020. gadā un tādēļ dati par Vangažu pilsētu netiek izdalīti atsevišķi, tie iekļauti kopējā informācijā par Inčukalna novadu.

[414] Pārskatu sagatavošanai Nr.3-Atkritumi par dalīti savāktajiem atkritumiem nav noteikta prasība uzrādīt dalīti savāktu atkritumu veidu apjomus teritoriālā griezumā, un atkarībā no atkritumu apsaimniekotāja uzņēmuma darbības mēroga (teritorijas) pārskatos par atkritumiem tiek apkopoti atšķirīgi¹⁸³. Tādēļ salīdzināmus datus par Ropažu novadā dalīti savāktajiem atkritumiem pa veidiem nevar uzrādīt. Saskaņā ar atkritumu apsaimniekotāju sniegto informāciju 2020. gadā Garkalnes pagastā 17,8% un Ropažu pagastā 10,4% no savāktajiem atkritumiem bija šķiroti.¹⁸⁴

Attēls 59. Atkritumu savākšanas infrastruktūra Ropažu novadā

[415] Novadā darbojas četri šķirotu atkritumu pieņemšanas laukumi: 1) "Tauri" Zaķumuižā Ropažu pagastā, 2) "Getliņi" Rumbulā, Stopiņu pagastā, 3) Getliņu ielā 5, Rumbulā Stopiņu pagastā un 4) "Viļņi" Vangažos. Garkalnē Vidzemes šosejā 1N 2021. gada nogalē ir atklāts dārzu un parku bioloģiski noārdāmo atkritumu savākšanas, pārkraušanas un uzglabāšanas

¹⁸² Pārskata par atkritumiem Nr.3-Atkritumi informācija par 2020. g., LVĢMC, <http://parissrv.lv GMC. lv/#viewType=reportIndexView&type=3WA&incrementCounter=1>

¹⁸³ SIA "Garkalnes Komunālserviss" uzrāda dalīti savāktu atkritumu daudzumus pa veidiem pašvaldībā. SIA "Vilkme" uzrāda pārstrādei nodotos dalīti savāktos atkritumu daudzumus pa veidiem, bet SIA "Vilkme" darbojas tikai Ropažu pagastā. SIA "CleanR", kurš 2020. gadā strādāja 11 pašvaldībās, uzrāda kopējo pārstrādei nodoto dalīti savāktos atkritumu daudzumus pa veidiem, neizdalot daudzumus, kuri savākti katrā pašvaldībā.

¹⁸⁴ Saskaņā ar pārskatu par atkritumiem Nr.3-Atkritumi 2020. gadā. Dati par Stopiņu pagastu un Vangažu pilsētu nav apkopoti, jo 2020. gadā mainījās atkritumu apsaimniekotājs.

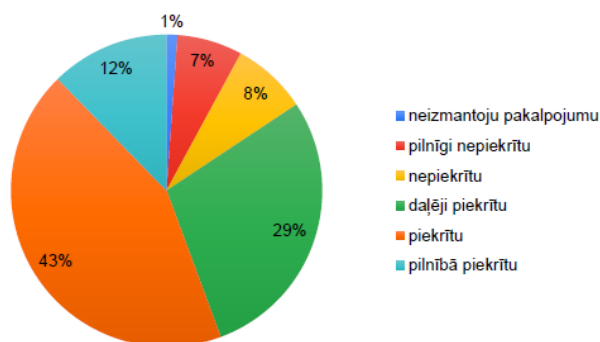
laukums.¹⁸⁵

[416] Lielgabarīta atkritumus par maksu var nodot novada atkritumu šķirošanas laukumos. Ropažu pagastā SIA “Vilkme” organizē lielgabarīta atkritumu izvešanu no labiekārtotajām atkritumu novietnēm. SIA CleanR 2021. gadā Stopiņu pagasta teritorijā sadarbībā ar pašvaldību organizēja “Eko dienas”, kuru ietvaros no iedzīvotāju dzīves vietām tika izvesti lielgabarīta un citu veidu atkritumi. Akcijas laikā savākti 94,30m³ lielgabarīta atkritumu, uzņēmums iedzīvotāju aktivitāti vērtē kā augstu. Šādu pasākumu SIA “CleanR” plāno organizēt arī turpmāk. Garkalnes pagastā SIA “Garkalnes Komunālserviss” lielgabarīta atkritumus jau vēsturiski savāc talku veidā divas reizes gadā.

[417] Sadzīves bīstamos atkritumu un automašīnu riepas Ropažu novadā bez maksas var nodot šķirošanas laukumā Tauri, Zaķumuižā. SIA Vilkme organizē riepu savākšanu un nogādāšanu šķirošanas laukumā Tauri no pašvaldībai piederošajām teritorijām (mežiem, grāvmalām un tml.). Stopiņu pagasta teritorijā SIA “CleanR” sadzīves bīstamo atkritumu, t.sk. elektropreču un automašīnu riepu savākšanu 2021. gadā organizēja iepriekšminētās “Eko dienas” ietvaros. Garkalnes pagastā šo atkritumu savākšana no iedzīvotājiem tiek organizēta talku ietvaros. 2021. gada pavasarī Garkalnes pagastā norisinājās Vides mēnesis, organizējot informatīvu kampaņu par sadzīvē radušos bīstamo atkritumu apsaimniekošanas nozīmību.

[418] Iedzīvotāju aptaujā 55% respondenti apgalvoja, ka ir apmierināti ar atkritumu apsaimniekošanas kvalitāti, 29% daļēji apmierināti, 15% respondentu neapmierināti, bet 1% no respondentiem atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus neizmanto.

Attēls 60. Iedzīvotāju aptaujas atbildes par apgalvojumu “Ir pieejami labas kvalitātes sadzīves atkritumu izvešanas pakalpojumi”

Secinājumi:

[419] Plānojot pasākumus pašvaldības ilgtermiņa attīstībai resursu un atkritumu apsaimniekošanas jomā, prioritāri ir pasākumi, kuri ir saistīti ar pāreju uz aprites ekonomiku, tās pamatprincipu ieviešanu resursu aprites ciklā, sākot no ražošanas un patēriņa un beidzot ar atkritumu apsaimniekošanu un tirgiem otrreizējām izejvielām.

[420] Plaši pārstāvētā, uz aprites ekonomiku un zināšanām vērstā atkritumu apsaimniekošanas joma veido Ropažu novada vienu no salīdzinošajām priekšrocībām gan reģiona, gan visas Latvijas mērogā.

[421] Iedzīvotāju novērtējums ir augsts, kas liecina par plašu un kvalitatīvu atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu pieejamību Ropažu novadā.

¹⁸⁵ Ropažu novada pašvaldības domes 2021. gada 13.oktobra lēmums Nr.243 Par dārzu un parku bioloģiski noārdāmo atkritumu savākšanas, pārkraušanas un uzglabāšanas laukumu

12. Pašvaldības administrācija, budžets

[422] Ropažu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā pēc 2021. gada 1.jūlija ietilpst Garkalnes pagasts, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasts un Vangažu pilsēta.

[423] Ropažu novada Dome sastāv no 19 deputātiem. Pašvaldības centrālā administrācija atrodas Ulbrokā un nodrošina Pašvaldības kompetences īstenošanas atbalsta funkcijas, Domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu.

[424] Pašvaldības administrācijas teritoriālās pārvaldes Stopiņu pagastā, Ropažu pagastā, Garkalnes pagastā un Vangažu pilsētā pieņem attiecīgajā teritorijā dzīvojošo fizisko personu un tajā reģistrēto juridisko personu iesniegumus un organizē atbildes sniegšanu attiecīgajām personām un nodrošina radošo attīstības centru un multifunkcionālo centru darbību.

[425] Ropažu novada pašvaldībā ir nodarbināti 1453 darbinieki, no tiem 1053 izglītības iestāžu darbinieki (pedagogi (676), pārējie darbinieki (373))¹⁸⁶.

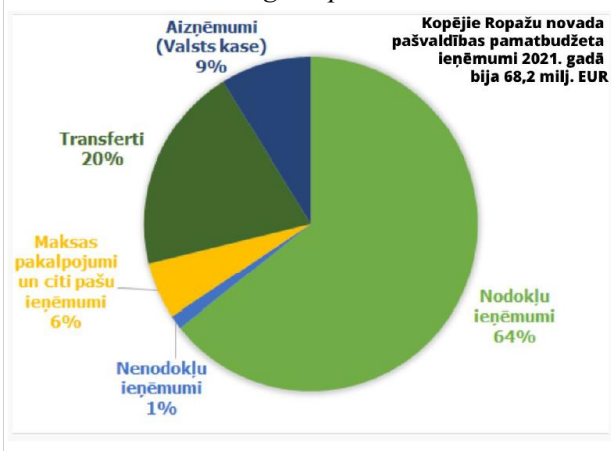
[426] Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja kapitālsabiedrībās SIA "Getliņi Eko" (2,30 %), SIA "Garkalnes komunālserviss" (100 %), SIA "Garkalnes ūdens" (79,89 %), SIA "Garkalnes inženiertīkli" (100 %), SIA "Vilkme" (100 %), SIA "Vangažu avots" (57.28239 %), SIA "Vangažu Namsaimnieks" (50,15 %) un SIA "Rīgas Aprīņķa Avīze" (4,64 %). Izveidojoties jaunajam novadam 2022. gadā vēl turpinās sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju darbības izvērtēšana un efektīvākā pakalpojumu sniegšanas modeļa izpēte.

[427] Līdz administratīvi teritoriālajai reformai Ropažu novadu veidojošo pašvaldību budžeti 2021. gadā tika plānoti 58 milj. eiro apmērā:

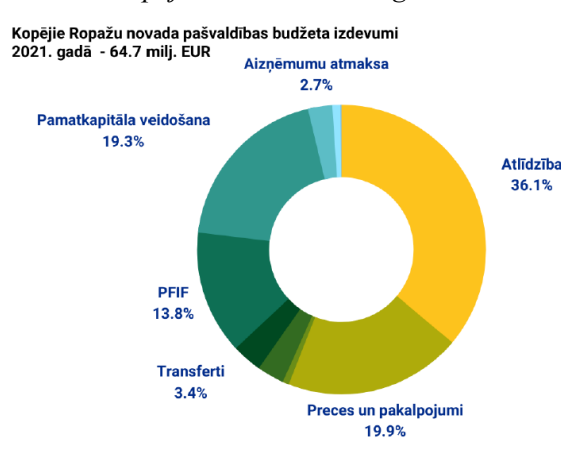
- Garkalnes pagastā 25 milj. eiro, t.sk. ieņēmumi IeN 20,5 milj. eiro un NĪN 1,8 milj. eiro un izdevumi 24,5 eiro (pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā gandrīz 9 milj. eiro, izglītībai gandrīz 6 milj. eiro, teritorijas attīstībai 4,8 milj. eiro);
- Ropažu pagastā 8 milj. eiro, t.sk. ieņēmumi 7,8 milj. eiro un izdevumi 9 milj. eiro;
- Stopiņu pagastā 21 milj. eiro, t.sk. ieņēmumi 21,2 eiro un izdevumi 27 milj. eiro;
- Vangažu pilsētā 4 milj. eiro, t.sk. ieņēmumi 3,6 milj. eiro.

[428] Ropažu novada kopējie pamatbudžeta ieņēmumi 2021. gadā bija 68,2 milj. eiro, kurus veidoja apvienoto novadu budžeti pēc administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas.

Attēls 61. Ropažu novada pamatbudžeta ieņēmumi 2021. gadā pēc ATR

Attēls 62. Ropažu novada pašvaldības budžeta kopējie izdevumi 2021. gadā

[429] Nodokļu ieņēmumi 2021. gadā sastādīja 43,8 milj. eiro, jeb 64% no kopējiem

¹⁸⁶ Ropažu novada pašvaldības publiskais gada pārskats. Dati par nodarbinātajiem 2021. gada 31. decembrī.

pamatbudžeta ieņēmumiem. Ienākuma nodokļi veidoja 39,3 milj. eiro, NĪN par zemi 1,9 milj. eiro, NĪN par ēkām 1,4 milj. eiro, NĪN par mājokļiem 0,9 milj. eiro, dabas resursu nodoklis - 0,3 milj. eiro.

[430] Nenodokļu ieņēmumi 2021. gadā bija 0,9 milj. eiro, maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi 3,7 milj. eiro, transferti 13,6 milj. eiro, un Valsts kases aizņēmumi 6 milj. eiro.

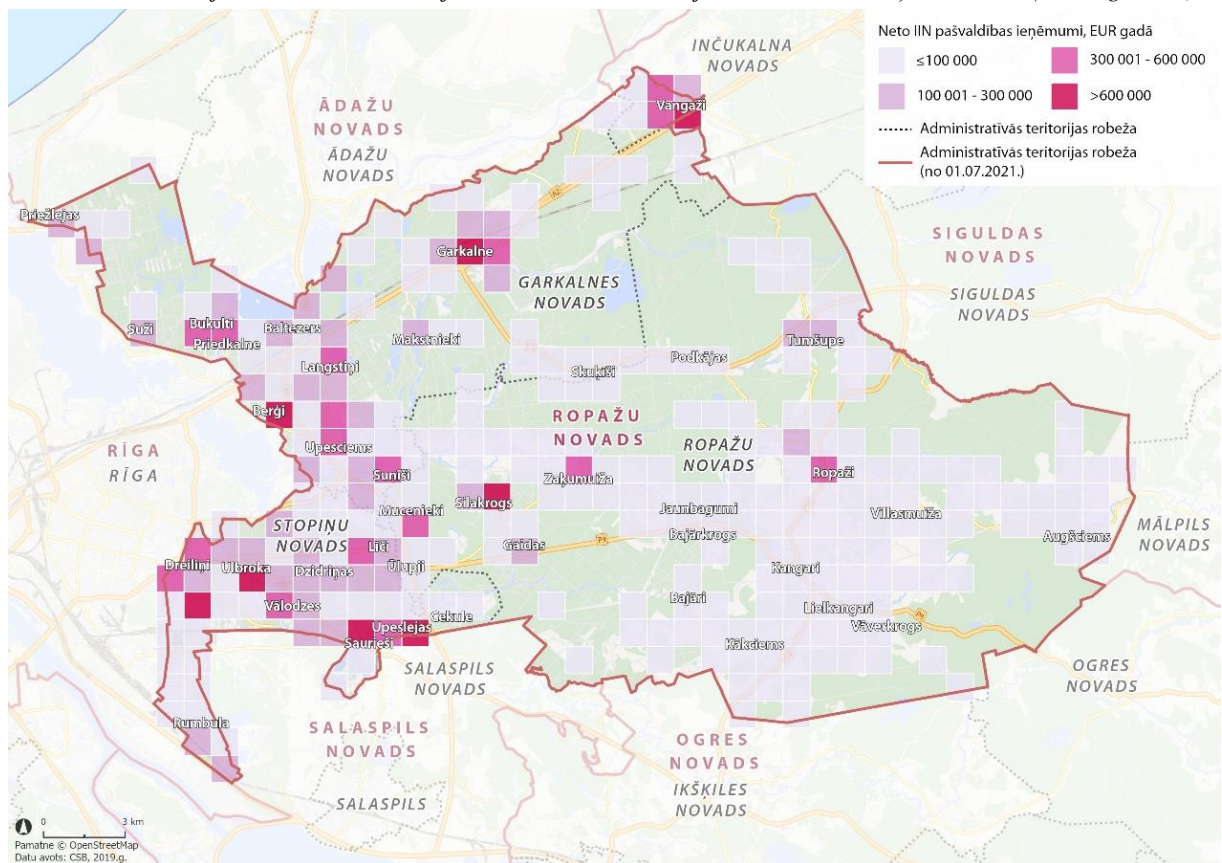
[431] Ropažu novada pašvaldības budžeta kopējie izdevumi 2021. gadā bija 64,7 milj. eiro (Attēls 62).

[432] 2021. gadā Ropažu novada pašvaldībai bija spēkā 58 aizņēmumu līgumi. Tos sastādīja gan iepriekšējos gados nepabeigto investīcijas projektu aizņēmumu neatmaksās daļas, gan 2021. gadā veiktie aizņēmumi. Aizņēmumu neatmaksātā daļa ir 27,3 milj. eiro. Aizņēmumu atmaksai 2022. gadā ielānoti 2,1 milj. eiro.

[433] Novada dome ir apstiprinājusi 2023. gada investīciju projektus, kuru starpā ir arī iepriekšējās pašvaldībās uzsākto investīciju projektu īstenošana un kuri ir iekļaujami Attīstības programmas Investīciju plānā.

[434] Attēlā zemāk ir ietverti dati par iedzīvotāju, kas veic ienākuma nodokļa iemaksas, izvietojumu novadā. Vienlaikus tā ir redzamas blīvāk apdzīvotās novada teritorijas, kurās prioritāri ir jāizvērtē un jāveic investīcijas.

Attēls 63. Iedzīvotāju teritoriālais izvietojums, kas veic iedzīvotāju ienākuma nodokļa iemaksas (2019. g., VID)

13. Pašvaldības komunikācija ar iedzīvotājiem un uzņēmējiem; sabiedrības līdzdalība

[435] Ropažu novadā izveidotas iedzīvotāju konsultatīvās padomes – Stopiņu pagasta iedzīvotāju konsultatīvā padome (14 iedzīvotāju sastāvā), Garkalnes pagasta iedzīvotāju konsultatīvā padome (19), Ropažu pagasta iedzīvotāju konsultatīvā padome (12) un Vangažu pilsētas iedzīvotāju konsultatīvā padome (8). Iedzīvotāju konsultatīvās padomes ir izveidotas pēc iedzīvotāju un Ropažu novada pašvaldības domes iniciatīvas ar mērķi aktivizēt dialogu starp iedzīvotājiem un Ropažu novada pašvaldību. Padomes ir sabiedriski aktīvu cilvēku grupas, kas pārstāv Ropažu novada teritoriālo daļu iedzīvotāju intereses un darbojas uz brīvprātības principiem. Padomju galvenais uzdevums ir iedzīvotāju priekšlikumu izskatīšana un iesniegšana Ropažu novada pašvaldībā par iedzīvotājiem svarīgiem jautājumiem, kas ir saistīti ar pašvaldības funkciju īstenošanu, un piedalīties Sabiedrības līdzdalības budžeta finansējumam pieteiktos projektu izvērtēšanā. Padomes darbojas saskaņā ar domes apstiprinātiem Iedzīvotāju konsultatīvo padomju nolikumiem¹⁸⁷.

[436] Ropažu novada pašvaldība organizē Atbalsta konkursu iedzīvotāju iniciatīvām “Sabiedrība ar dvēseli”. Konkurss tiek piešķirts finansējums (līdz 1000 eiro) vietējiem projektiem ar mērķi uzlabot dzīves kvalitāti fiziskajā un sociālajā jomā, veicināt vietējo iedzīvotāju iniciatīvu un atbildību par savu dzīves vidi. Konkurss var piedalīties neregistrēta iedzīvotāju grupa (vismaz 8 cilvēki), sabiedriska organizācija (biedrība vai nodibinājums) vai reliģiska organizācija.

[437] Uzņēmēju konsultatīvajā padomē darbojas 11 uzņēmēji, kas pārstāv uzņēmēju intereses pašvaldībā, sekmē regulāru dialogu starp Domi un vietējiem uzņēmējiem un darbojas uz brīvprātības principiem. Padome izveidota pēc domes un vietējo uzņēmēju iniciatīvas ar mērķi veicināt uzņēmējdarbības vides attīstību Ropažu novadā.¹⁸⁸

[438] Ropažu novada pašvaldības galvenie informēšanas veidi ir pašvaldības mājaslapa, pašvaldības informatīvais izdevums, sociālais konts un Ropažu novada lojalitātes programma, kas ietver mobilo lietotni “Ropažu novads” un digitālu vai fizisku novada iedzīvotāja lojalitātes karti.

[439] Informēšanu par pašvaldības un pašvaldības iestāžu lēmumiem un pasākumiem aktīvi veic arī pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības, izmantojot savas mājas lapas, sociālos kontus, kā arī afišas u.tml. drukāto informāciju.

[440] Ropažu novada pašvaldības mājaslapā ropazi.lv tiek nodrošināta pašvaldības informācija, kā arī Sabiedrības līdzdalības iespējas (<https://www.ropazi.lv/lv/sabiedribas-lidzdaliba>). Ropažu novada pašvaldības sociālie konti ir izveidoti Facebook, Twitter, Youtube, Instagram lietotnēs.

[441] Ropažu novada pašvaldība izdod informatīvo izdevumu “Tēvzemīte”, lai nodrošinātu objektīvas un visaptverošas informācijas sniegšanu iedzīvotājiem par aktuāliem notikumiem un jautājumiem Ropažu novada pašvaldībā, lēmumiem, struktūrvienībām un iestādēm. Izdevums iznāk ne retāk kā 1 reizi mēnesī. Izdevuma struktūru veido 5 sadaļas – vispārējā sadaļa, Garkalnes

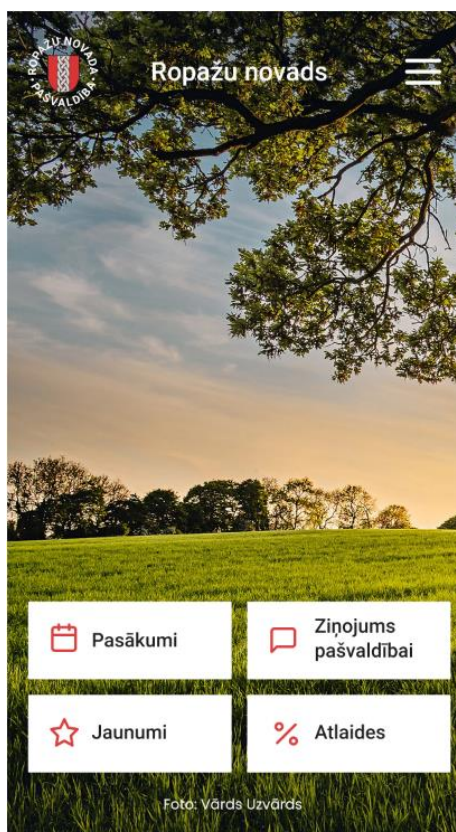
¹⁸⁷ <https://www.ropazi.lv/lv/nolikumi#sabiedribas-lidzdaliba-konsultativo-padomju-sabiedribas-lidzdalibas-budzeta-nolikumi>

¹⁸⁸ Ropažu novada Uzņēmēju konsultatīvās padomes nolikums, apstiprināts ar Ropažu novada pašvaldības domes 26.01.2022. sēdes lēmumu (prot. Nr.25/2022, 26.§): <https://www.ropazi.lv/lv/media/26960/download?attachment>

pagasta vēstis, Ropažu pagasta vēstis, Stopiņu pagasta vēstis, Vangažu pilsētas vēstis.¹⁸⁹

[442] Ropažu novada lojalitātes programmas ietvaros ir izveidots digitāls risinājums, kas apvieno Ropažu novada pašvaldības mobilo lietotni “Ropažu novads”¹⁹⁰ un novada iedzīvotāju karti. Tas ir jauns iedzīvotāja un pašvaldības saziņas kanāls, un pirmo reizi Latvijā pašvaldības mobilā lietotne apvieno arī iedzīvotāja kartes funkcionalitāti.¹⁹¹ Ar vienreizējas autorizācijas veikšanu iedzīvotāji saņem pakalpojumus – iesniedz iesniegumu pašvaldībai, būvvaldei, nekustamā īpašuma atļaužu saņemšanai, līdzfinansējuma saņemšanai privātās pirmsskolas izglītības iestāžu vai aukles pakalpojuma saņemšanai u.c.. Aplikācija nodrošina arī iespēju nosūtīt ziņojumu, pievienojot lokāciju, foto attēlu, ziņas tekstu, un ziņojums nonāks tieši pašvaldības dokumentu vadības sistēmā un tiks reģistrēts. Tieši no aplikācijas var veikt zvanu Pašvaldības policijai vai Glābšanas dienestam. Pašvaldība var nosūtīt ziņojumus konkrētām iedzīvotāju grupām par tām pieejamiem pakalpojumiem vai aktuālo informāciju. Aplikācijā ir integrēta karte ar tūrisma un apskates objektiem. Ir iespēja saņemt arī fizisku novada iedzīvotāja karti, kuru varēs izmantot lojalitātes programmas pakalpojumu izmantošanai novada iestādēs un pie novada uzņēmējiem.

Attēls 64. Aplikācijas “Ropažu novads” mobilajiem tālruņiem saskarne

¹⁸⁹ Pašvaldības informatīvā izdevuma “Tēvzemīte” nolikums, apstiprināts ar Ropažu novada pašvaldības domes 21.07.2021. sēdes lēmumu (protokols Nr.6/21 p.9.) (<https://www.ropazi.lv/lv/media/35/download?attachment>)

¹⁹⁰ <https://play.google.com/store/apps/details?id=lv.ropazi.mtx>

¹⁹¹ <https://www.ropazi.lv/lv/ropazu-novada-mobila-lietotne>

14. SVID

Stiprās puses	Vājās puses
<p>[443] Ropažu novada novietojums Pierīgā, Rīgas metropoles areālā un pie galvaspilsētas Rīgas robežas, kas veicina valsts iestāžu, banku, augstskolu un citus pakalpojumu pieejamību, piekļuvi Latvijas lielākajam un aktīvākajam tirgum, piekļuvi starptautiskiem transporta mezgliem (dzelzceļš, lidosta, ostas);</p> <p>[444] Labs nodrošinājums ar transporta maģistrālēm, blīvs valsts autoceļu tīkls, divas dzelzceļa līnijas un topošā Rail Baltica dzelzceļa līnija (ar staciju Sauriešos);</p> <p>[445] Pakāpeniski pieaugošs iedzīvotāju skaits Ropažu novadā;</p> <p>[446] Pievilcīga vide uzņēmumiem galveno valsts automaģistrāļu un Rīgas tirgus tuvumā;</p> <p>[447] Dabas resursiem (upes, ezeri, 66% teritorijas meži) bagāta, pievilcīga un zaļa vide dzīvošanai un atpūtai Ropažu novadā;</p> <p>[448] Līdzīgi kā citās Pierīgās pašvaldībās, jauns dzīvojamais fonds salīdzinājumā ar pārējo Latviju un Rīgu;</p> <p>[449] Augsts ūdenssaimniecības pakalpojumu izmantošanas līmenis, augsts saules enerģijas izmantošanas uzsākšanas aktivitātes līmenis mājsaimniecībās un uzņēmējdarbībā;</p> <p>[450] Attīstītas transporta un uzglabāšanas, apstrādes rūpniecības, tirdzniecības un būvniecības materiālu ražošanas nozares;</p> <p>[451] Strauji augoša un zināšanu ietilpīga aprites ekonomikas nozare, kas ir saistīta atkritumu apsaimniekošanu;</p> <p>[452] Attīstīta pašvaldības pakalpojumu un iestāžu infrastruktūra;</p> <p>[453] Valsts sociālās aprūpes un veselības aprūpes iestāžu atrašanās novada teritorijā.</p>	<p>[454] Izteikta ikdienas svārstmigrācija ar Rīgu, kas neveicina vietējo pakalpojumu izmantošanu, apgrūtina pašvaldības pakalpojumu plānošanu;</p> <p>[455] Daudz nelielu apdzīvoto vietu, tostarp vasarnīcu ciemu; apdzīvotās vietas savā starpā nav savienotas (valsts autoceļu nepietiekama kvalitāte, rets autobusu sabiedriskais transports); tādējādi nav novada teritoriālās vienotības;</p> <p>[456] Ropažu novada apdzīvoto vietu izvietojums ir izkliedēts, trūkst lielu attīstības centru kā citos Pierīgas novados;</p> <p>[457] Nepietiekamu resursu apstākļos nav iespējams nodrošināt nepieciešamo infrastruktūras kvalitāti visās apdzīvotajās vietās;</p> <p>[458] Nozīmīga novada teritorijai caurbraucošā transporta plūsma pa valsts galvenajiem autoceļiem, kas pasliktina vides situāciju;</p> <p>[459] Konfliktējošas intereses uzņēmumu un dzīvojamās apbūves robežteritorijās.</p>
Iespējas	Draudi
<p>[460] Ulbrokas, Vālodzes un daļas Dreiliņu ciema apvienošana Ulbrokas pilsētā, novada centra statusa stiprināšana kā Rīgas satelītpilsētai;</p>	<p>[469] Pastiprināta tūristu pieplūde var samazināt dabas, atpūtas un dzīvojamās vides pievilcību;</p> <p>[470] Saglabājoties stiprai tiecei uz Rīgu un</p>

[461] Mobilitātes uzlabošana starp novada apdzīvotajām vietām un sabiedriskā transporta, tostarp dzelzceļa izmantošanas veicināšana ikdienā, mobilitātes punktu būvniecība;

[462] Apdzīvoto vietu inženierapgādes, transporta un labiekārtojuma uzlabošana dzīvesvietas piedāvājumam Pierīgā;

[463] Mazo apdzīvoto vietu un dārza ciemu iedzīvotāju vietējo grupu stiprināšana, tostarp veidojot kopienu centrus. Bibliotēku lomas nostiprināšana vietējo kopienu centru attīstībā.

[464] Teritoriju sagatavošana un publiskās infrastruktūras attīstīšana uzņēmējdarbībai,

[465] Velo un gājēju infrastruktūras starp novada apdzīvotajām vietām un ar kaimiņu novadiem attīstīšana; atpūtas piedāvājuma paplašināšana Pierīgā; aktīvās atpūtas un sporta pakalpojumu klāsta paplašināšana novada iedzīvotājiem un viesiem;

[466] Izmantojot atrašanos Rīgas metropoles teritorijā un mūsdienu dinamiskos attīstības procesus, ko rada cilvēka un tehnoloģiju mijiedarbība, produktu un pakalpojumu izveide starptautiskam un valsts mēroga tirgum;

[467] Resursus saudzējošu mājokļu apsaimniekošanas, energoapgādes, mobilitātes pakalpojumu attīstība;

[468] Līdzdalība Rīgas plānošanas reģiona un Rīgas metropoles aktivitātēs, uzlabojot reģiona konkurētspēju, sadarbības spēju un pakalpojumus (sabiedriskais transports, izglītības pakalpojumi u.c.)

neveidojot mērķtiecīgu novada identitātes pašvaldības politiku, novada teritorija paliek sadrumstalota un savstarpēji nesaistīta, kas apgrūtina novada pārvaldību, vietējo pakalpojumu attīstību, pretnostāda vietējās kopienas un Ropažu novads tiek izmantots tikai "guļamrajona" vajadzībām, pārējos pakalpojumus izvēloties Rīgā.

Izmantotie avoti

- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam;
- Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam un citi Rīgas plānošanas reģiona plānošanas dokumenti ([https://rpr.gov.lv/darbības-jomas/attīstības-planosana/planosanas-dokumenti/regiona-planosanas-dokumenti/](https://rpr.gov.lv/darbibas-jomas/attistibas-planosana/planosanas-dokumenti/regiona-planosanas-dokumenti/));
- Garkalnes novada telpiskās attīstības stratēģija 2008.-2030. gadam; Garkalnes novada attīstības programma 2020.-2026. gadam. Pašreizējās situācijas raksturojums. Rīcības plāns. Stratēģiskā daļa. Investīciju plāns 2020.-2022. gadam; Garkalnes novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2018. – 2023. gadam; Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013.–2024. gadam ar 2015. gada grozījumiem;
- Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam; Ropažu novada attīstības programma 2013.-2021. gadam un Rīcības plāna un Investīciju plāna grozījumi apstiprināti ar Ropažu novada domes 2020. gada 29.aprīļa sēdes lēmumu; Ropažu novada teritorijas plānojums 2006.-2018. gadam un jaunā teritorijas plānojuma redakcija; Ropažu pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa attīstības stratēģija 2017.-2024. gadam;
- Inčukalna novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2035. gadam; Inčukalna novada attīstības programma 2013.-2019. gadam; Inčukalna novada teritorijas plānojums 2013.-2024. gadam;
- Stopiņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2012-2030. gadam; Stopiņu novada attīstības programma 2019. 2025. gadam un rīcības un investīciju plāns ar grozījumiem, kas apstiprināti 27.01.2021 sēdes lēmuma protokols Nr.102, 4.36.p.; Stopiņu novada teritorijas plānojums (2016.); Stopiņu novada tūrisma un rekreācijas tematiskais plānojums līdz 2030. gadam;
- Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam; Rīgas attīstības programma 2022.-2027. gadam; Datu modeļa papildināšana pirmsskolu darbības plānošanai Rīgas un Pierīgas reģiona teritorijās (IKSD, 2022.);
- Ādažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija (2013.-2037.), 2021. gada aktualizācija; Ādažu novada Attīstības programma (2021.-2027.);
- Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2034. gadam;
- Salaspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam; Salaspils novada attīstības programma 2019.–2025. gadam;
- Siguldas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.-2045. gadam; Siguldas novada Attīstības programma 2021. - 2027. gadam;
- Biedrības “Ropažu Garkalnes partnerība” sabiedrības virzīta vietējās attīstības stratēģija 2014.-2020. gadam;
- Biedrības “Stopiņu Salaspils Partnerība” rības virzīta vietējās attīstības stratēģija 2014 – 2020. gadam;
- Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam;
- VARAM, 2020. Informatīvais ziņojums par Latvijas stratēģiju klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam;
- SIA “Karšu izdevniecība Jāņa sēta”, Administratīvi teritoriālās reformas ģeotelpiskās plānošanas platforma “Latvijas ATR kartes”;
- Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020.-2030. gadam;
- Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam;
- Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam;
- Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam;

- Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam;
- Elektronisko sakaru nozares attīstības plāns 2021. - 2027. gadam;
- Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam;
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam "Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai";
- Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam „Kultūrvalsts”;
- Sporta politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam;
- Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam;
- Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021–2027;
- Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam;
- Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam;
- Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028. gadam;
- Ropažu novada pašvaldības mājas lapa ropazi.lv;
- Ropažu novada pašvaldības publiskais gada pārskats par 2021. gadu;
- Oficiālais statistikas portāls csp. gov.lv;
- Valsts zemes dienesta mājas lapa un nekustamo īpašumu portāls kadastrs.lv;
- Normatīvo aktu portāls likumi.lv;
- Dabas aizsardzības pārvaldes informācijas sistēma “Ozols”;
- Teritorijas attīstības plānošanas informācijas portāls Ģeolāzija.lv;
- Uzņēmumu datu bāze Lursoft.lv;
- Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes informācijas sistēma “Mantojums”;
- Valsts izglītības informācijas sistēma;
- Labklājības ministrijas Pārskats par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību novada/republikas pilsētas pašvaldībā;
- Labklājības ministrijas sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs;
- Nacionālā veselības dienesta mājas lapa;
- VUGD pārskats par glābšanas darbiem, ugunsgrēkiem un to radītajām sekām;
- Latvijas kultūras datu portāls;
- Veselības inspekcijas pārskats par peldvietām;
- VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzes un Valsts statistiskie pārskati;
- Satiksmes ministrijas, VSIA “Latvijas Valsts ceļi”, Autotransporta direkcijas, AS “Pasažieru vilciens”, AS “RB Rail”, SIA “Eiropas dzelzceļa līnijas”, Ceļu satiksmes direkcijas mājas lapas;
- Būvniecības informācijas sistēma bis. gov.lv;
- Ekonomikas ministrijas, AS “Augstsprieguma tīkls”, AS “Sadales tīkls” mājas lapas;
- VAS “Latvijas valsts radio un televīzijas centrs”, mobilo operatoru mājas lapas;
- Pašvaldības iestāžu un uzņēmumu un komersantu mājas lapas.

Pielikumi

1. pielikums. Demogrāfiskā prognoze 2030. gadam

Demogrāfiskās prognozes Ropažu novadam izstrādātas, balstoties uz CSP datiem, kas līdz 2019. gadam publicēti pēc faktiskās, bet kopš 2020. gada pēc reģistrētās dzīvesvietas. Datu avotu izvēle pamatojas uz to, ka gan dzimstības, mirstības vecumkoeficienti, gan ilgtermiņa migrācija ir pieejama Centrālās statistikas pārvaldes datu avotos. Dati par vecumkoeficientiem un iedzīvotāju sadalījumu viena gada vecumgrupās ir sagatavoti pēc novadu klasifikācijas pirms 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas. Turpmāk teritoriālās vienības tiks apzīmētas pēc jaunā sadalījuma, t.i. teritoriālajām daļām – pagastiem un Vangažu pilsētas.

Demogrāfiskās prognozes balstās uz 2016.-2020. gada datiem un parāda tendences dzimstībā, mirstībā un ilgtermiņa migrācijā (iekšējā un starptautiskā). Modelī dzimstība galvenokārt atkarīga no sieviešu skaita reproduktīvajā vecumā no 15-49 gadiem un dzimstības koeficienta konkrētajā vecuma grupā. Kopējās iedzīvotāju skaita izmaiņas ietekmē arī migrācija, kur aprēķinos parādās iebrāukušo un aizbraukušo skaits pēc vecumgrupām. Vidējā mirstības koeficienta aprēķinā konkrētajā laika periodā ir izslēgts 2020. gads, ņemot vērā epidemioloģisko situāciju valstī un, ka tas var būtiski ietekmēt prognozes rezultātus.

Pēc tendencēm periodā no 2016.-2020. gada izriet, ka mirstība Ropažu novadā ir augstāka par dzimstību. Toties iedzīvotāju skaita palielināšos galvenokārt ietekmē migrācija, kas kopā ar dzimstību veido pozitīvu vērtību. Demogrāfiskā modeļa aprēķinos ir ņemta vērā migrācija, bet nav iekļauti citi ārējie, neprognozējamie faktori.

2021. gadā novadā sieviešu skaita īpatsvars reproduktīvajā vecumā pret kopējo iedzīvotāju skaitu sastādīja 22,5%.

Tabula 20. Dzimstības vecumkoeficients sievietēm no 15-49 gadiem Ropažu novada teritorijās no 2016.-2020. gadam¹⁹²

Gads	Ropažu pagasts	Garkalnes pagasts	Stopiņu pagasts	Vangažu pilsēta*	Latvija
2016	54,50	58,30	71,00	53,10	51,10
2017	49,60	47,80	58,90	56,80	49,54
2018	55,40	49,00	72,60	55,90	46,89
2019	47,90	53,30	54,20	51,20	46,47
2020	52,60	49,10	57,20	49,20	44,18
Vidēji	52,00	51,50	62,78	53,24	47,64

*Demogrāfiskajās prognozēs izmantoti bijušā Inčukalna novada dzimstības vecumkoeficienti

Vidējais dzimstības koeficients periodā no 2016.-2020. gadam uz 1000 sievietēm reproduktīvajā vecumā visās teritoriālajās daļās ir virs līmeņa valstī – Ropažu pagastā augstāks par 9,2%, Garkalnes pagastā – par 8,1%, Stopiņu pagastā – par 31,8%, Vangažu pilsētā – par 11,8%. Lielākais dzimstības koeficienta kritums bija divas reizes – 2017. un 2019. gadā.

Lielākais dzimušo skaita kritums novērojams 2017. gadā, kur, salīdzinot ar 2016. gadu, tas samazinājās par 56 jaundzimušajiem jeb 13,9%. Aplūkojot atsevišķi novada teritoriālās daļas, izteikts dzimušo skaita samazinājums ir Stopiņu pagasta teritorijā – 2017. gadā par 30, bet 2019. gadā par 40 jaundzimušajiem.

¹⁹² Centrālās statistikas pārvalde

Tabula 21. Mirstības vispārīgais koeficients Ropažu novada teritorijās no 2016.-2020. gadam¹⁹³

Gads	Ropažu pagasts	Garkalnes pagasts	Stopiņu pagasts	Vangažu pilsēta*	Pierīgas reģions
2016	13,90	9,00	8,10	12,40	12,2
2017	15,20	7,00	9,90	16,50	12,4
2018	13,30	6,60	8,40	12,80	12,6
2019	14,40	7,40	8,70	13,00	12,2
2020	15,40	7,70	8,50	12,80	12,2
Vidēji	14,44	7,54	8,72	13,50	12,32

*Demogrāfiskajās prognozēs izmantoti bijušā Inčukalna novada mirstības vecumkoeficienti

Mirstības vispārējais koeficients periodā no 2016.-2020. gadam uz 1000 iedzīvotājiem divās teritoriālajās daļās ir virs līmeņa Pierīgas reģionā – Ropažu pagastā augstāks par 17,2% un Vangažu pilsētā augstāks par 9,6%. Toties Garkalnes un Stopiņu pagastos mirstība ir bijusi ievērojami zem Pierīgas līmeņa – attiecīgi zemāka par 38,8% un 29,2%. Var novērot, ka vislielākais mirstības pieaugums Ropažu novadā bijis 2019. gadā.

xx. tabula. Ilgtermiņa migrācijas saldo Ropažu novada teritorijās no 2016.-2020. gadam¹⁹⁴

Gads	Ropažu pagasts	Garkalnes pagasts	Stopiņu pagasts	Vangažu pilsēta*	Ropažu novads
2016	22	139	-37	-31	93
2017	189	190	156	-1	534
2018	45	174	261	40	520
2019	30	324	569	9	932
2020	62	382	579	27	1050
Vidēji	70	242	306	9	626

*Migrācijas saldo aprēķināts proporcionāli iedzīvotāju skaitam Vangažu pilsētā pret bijušo Inčukalna novadu

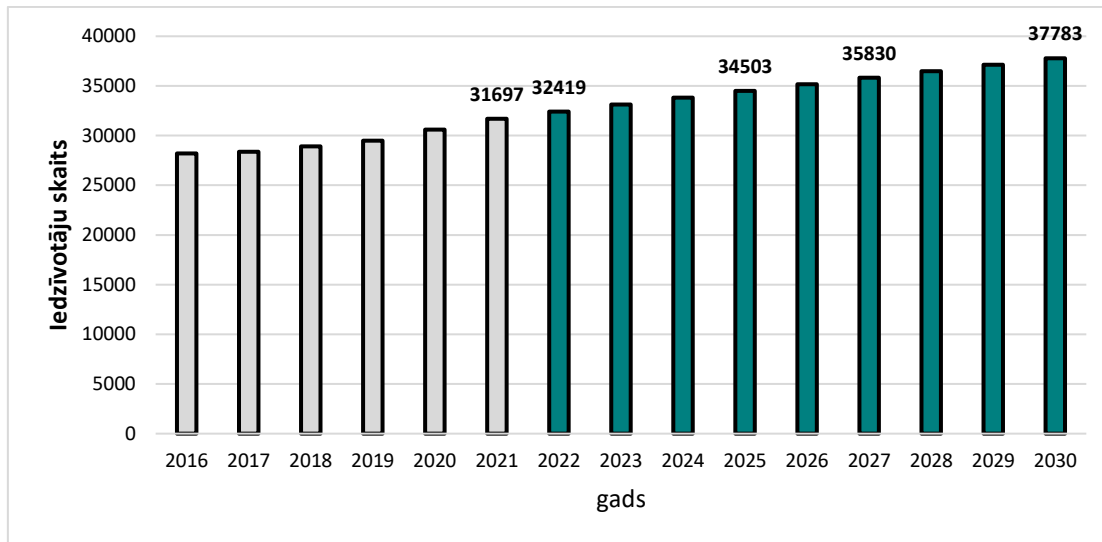
Migrācijas saldo pārsvarā ir pozitīvs. Negatīvs migrācijas saldo bijis tikai 2016. gadā Stopiņu pagastā un Vangažu pilsētā un 2017. gadā Vangažu pilsētā. Vērtējot migrācijas saldo vecuma grupās, gan iebraukušo, gan izbraukušo skaits visaugstākais ir trīs vecuma grupās no 0-14, 25-34 un 35-44 gadiem.

Nemot vērā iepriekšminētos rādītājus, prognozes modelis parāda, ka Ropažu novada kopējais iedzīvotāju skaits līdz 2025. gadam palielināsies par 2807 cilvēkiem jeb 8,9%, līdz 2027. gadam par 4133 cilvēkiem jeb 13,0%, bet līdz 2030. gadam par 6086 cilvēkiem jeb 19,2%, salīdzinot ar 2021. gadu. Balstoties uz pēdējo gadu tendencēm, tikai Vangažu pilsētā ir prognozējams iedzīvotāju skaita samazinājums – par 1,5% līdz 2030. gadam.

¹⁹³ Centrālās statistikas pārvalde

¹⁹⁴ Centrālās statistikas pārvalde

Attēls 65. Iedzīvotāju skaita prognoze Ropažu novadā no 2022.-2030. gadam

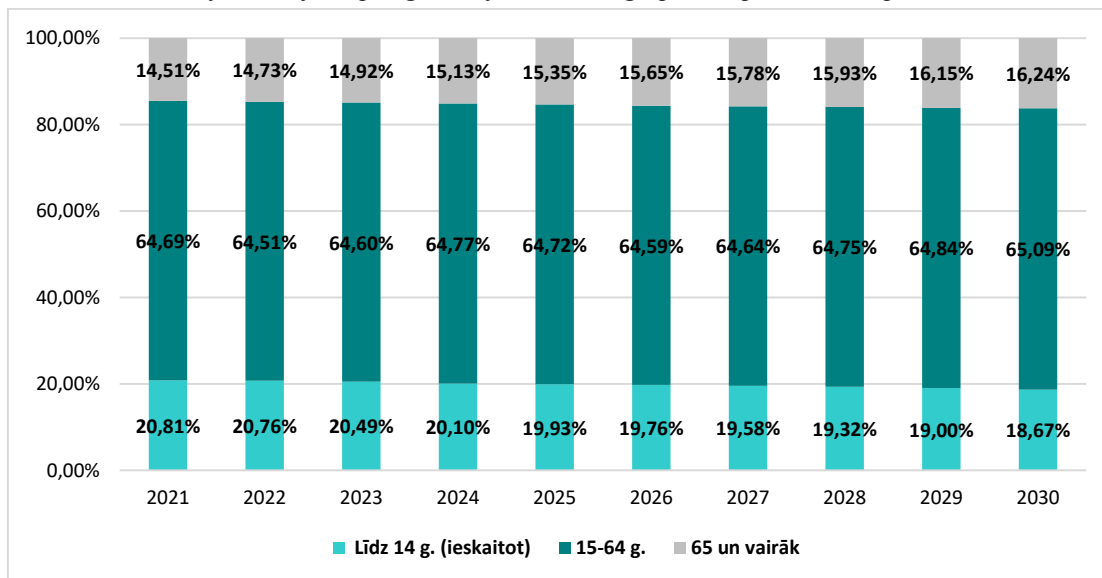

Tabula 22 Iedzīvotāju skaita prognoze Ropažu novada teritorijās no 2022.-2030. gadam

Teritorija	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ropažu pagasts	6836	6881	6929	6974	7017	7057	7093	7128	7163	7196
Garkalnes pagasts	9425	9713	9997	10277	10554	10828	11102	11375	11648	11922
Stopiņu pagasts	12201	12592	12970	13343	13709	14069	14425	14777	15128	15478
Vangažu pilsēta	3235	3233	3232	3229	3224	3218	3211	3203	3195	3187

Nemot vērā, ka pēc demogrāfiskā modeļa aprēķiniem ir gaidāms iedzīvotāju skaita pieaugums, tāda pati tendence novērojama arī sadalījumā pēc galvenajām vecuma grupām.

Attēls 66. Iedzīvotāju sadalījums pēc galvenajām vecuma grupām Ropažu novadā periodā no 2021.-2030. gadam

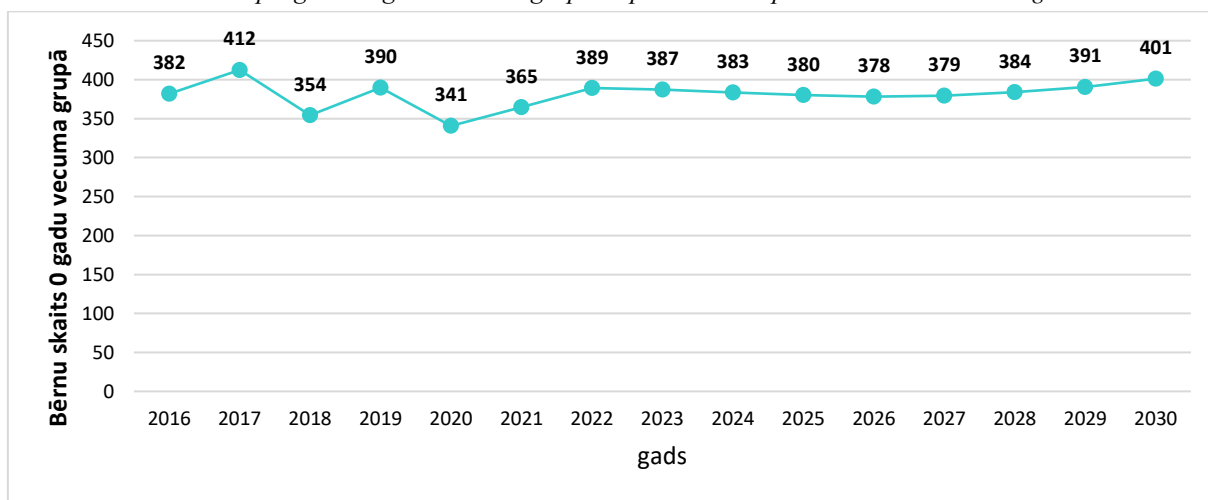
Iedzīvotājus skaits līdz 2030. gadam pieaugs par 6,9% vecuma grupā līdz 14 gadiem, pieaugs par 19,9% darbaspējas un pieaugs par 33,4% pensijas vecuma grupā. Par sabiedrības novecošanos Ropažu novadā liecina tas, ka vislielākais skaita pieaugums ir prognozējams 65+ gados. Pēc vecuma grupu īpatsvara pret kopējo iedzīvotāju skaitu, var novērot, ka proporcija bērnu skaitā līdz 14 gadiem samazinās.

Tabula 23. Iedzīvotāju skaita prognoze galvenajās vecuma grupās

Vecuma grupa	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Līdz 14 g. (ieskaitot)	6442	6464	6467	6431	6445	6458	6525	6549	6552	6561
15-64 g.	21906	22418	22956	23482	23974	24437	24904	25375	25870	26391
65 un vairāk	4722	4866	5007	5197	5363	5556	5693	5868	6039	6179

Analizējot novada vēsturiskos datus, nav novērojama vienmērīga tendence skaitam 0 gadu vecuma grupā pieaugot vai samazinoties. 2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, ir sagaidāms pieaugums, skaitam palielinoties par 6,6%. Bet vēlāk, līdz 2030. gadam tiek prognozēts, ka bērnu skaits 0 gadu vecumu grupā saglabāsies salīdzinoši stabils. Aplūkojot katru teritoriju atsevišķi, izteikts samazinājums 2021. gadā bijis Ropažu pagastā par 27,1% un Stopiņu pagastā par 22,2%.

Attēls 67. Bērnu skaita prognoze 0 gadu vecuma grupā Ropažu novadā periodā no 2022.-2030. gadam

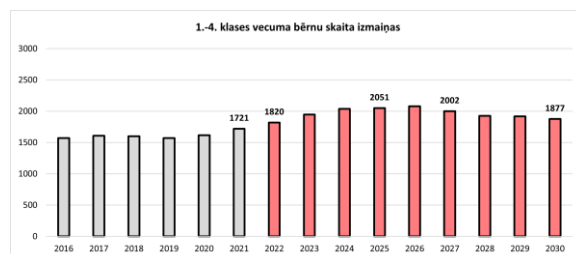
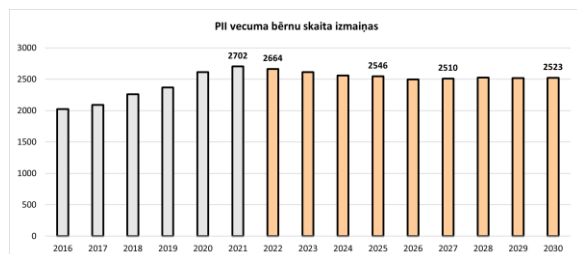

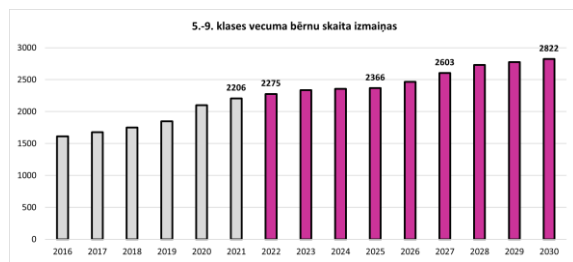
Tika aplūkotas arī tendences bērnu skaita izmaiņās četrās – pirmsskolas, sākumskolas, pamatskolas un vidusskolas vecuma grupās.

Vecumā no 1-6 gadiem ir novērojams skaita samazinājums līdz 2026. gadam un vēlāk pieaugums, sasniedzot 2523 bērnus 2030. gadā. Lai gan bērnudārza vecuma grupā ir prognozējams pieaugums pēc 2026. gada, skaits 2030. gadā nesasnies esošās situācijas jeb 2021. gada līmeni.

1.-4. klašu vecumā prognozējams, ka kopējais skaits novadā pieaugs līdz 2026. gadam un sasniegs 2078 bērnus. Bet vēlāk samazināsies līdz 1877 bērniem, kas 2030. gadā tāpat pārsniegs 2021. gada līmeni.

Attēls 68. Bērnu skaita prognoze pirmsskolas, sākumskolas, pamatskolas un vidusskolas vecuma grupā Ropažu novadā periodā no 2022.-2030. gadam

Vislielākais pieaugums sagaidāms 5.-9. klašu vecuma grupā, kur bērnu skaits pieaugs līdz 2822 skolēniem 2030. gadā.

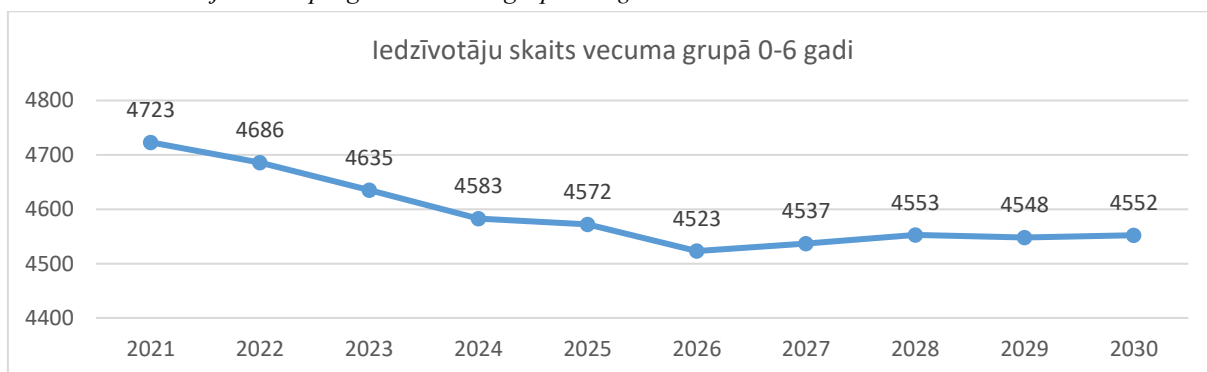
Vidusskolas vecuma grupā nav novērojama vienmērīga tendence – skolēnu skaits gan pieaug, gan samazinās. Modelis parāda, ka 2030. gadā vidusskolas vecuma grupā būs 1586 bērni.

Analizējot bērnu skaita izmaiņas vecuma grupā no 0-6 gadiem, redzams, ka līdz 2030. gadam bērnu skaita pieaugums sagaidāms tikai 1 gada vecuma grupā - par 6,8% jeb 25 bērniem, salīdzinot ar 2021. gadu. Vislielākais samazinājums līdz 2030. gadam prognozējams 4 gadu vecuma grupā - par 12,9% jeb 63 bērniem, salīdzinot ar 2021. gadu.

Tabula 24. Bērnu skaita izmaiņu prognoze vecuma grupā no 1-6 gadiem Ropažu novadā

Vecuma grupa	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1 g.	376	375	400	398	394	391	389	390	395	401
2 g.	451	387	386	411	409	405	402	400	401	406
3 g.	428	462	397	397	422	420	416	413	411	412
4 g.	484	439	473	408	408	432	430	427	423	421
5 g.	495	495	450	484	419	419	443	441	437	434
6 g.	468	506	506	461	495	430	430	454	452	448

Attēls 69. Iedzīvotāju skaita prognoze vecuma grupā 0-6 gadi

2. pielikums. Apdzīvoto vietu raksturojums

Apdzīvota vieta	Iedzīvotāju skaits uz 2022. gada sākumā ¹⁹⁵	Iedzīvotāju skaita pieaugums 2020. – 2022. gadam ¹⁹⁶	Publiskie pakalpojumi	Transporta infrastruktūra	Apbūves raksturojums
Vangažu pilsēta	3269	-903	Bērnodārzs Vidusskola Mūzikas un mākslas skola Kultūras centrs Bibliotēka Pašvaldības sociālais dienests Dienas centrs Ambulatorie pakalpojumi Ģimenes ārsts Zobārstniecība Aptieka	A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene), V99 Pievedceļš Vangažu stacijai	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta un saimnieciskais centrs. Apbūve attīstījusies padomju laikā ar daudzdzīvokļu apbūvi, infrastruktūru, pakalpojumiem un uzņēmumiem.
Ulbroka Vālodzes	2895 871	+43 +532	Bērnodārzs Vidusskola Mūzikas un mākslas skola Jauniešu centrs Kultūras centrs un estrāde Bibliotēka Muzejs Sporta komplekss un baseins Pašvaldības sociālais dienests Ambulatorie pakalpojumi Ģimenes ārsts Zobārstniecība Aptieka	P4 Rīga–Ērgļi, P5 Ulbroka – Ogre	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta un saimnieciskais centrs. Ulbroka – novada administratīvais centrs. Apbūve attīstījusies padomju laikā ar daudzdzīvokļu apbūvi, infrastruktūru, pakalpojumiem un uzņēmumiem.
Dreiliņi	2831	+2493	Bērnodārzs Kultūras centrs Ilgstošas sociālās aprūpes iestāde	P4 Rīga–Ērgļi, V32 Dreiliņi–Acones stacija	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta un saimnieciskais centrs. Pēdējās desmitgadēs palielinājušās apbūvētās teritorijas – paplašinājušās privātmāju apbūves teritorijas, jauni

¹⁹⁵ CSP RIG010 Iedzīvotāji pēc dzimuma un vecuma grupām reģionos, novados, pilsētās, pagastos, ciemos (atbilstoši robežām 2022. gada sākumā), apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās (eksperimentālā statistika) https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/RIG010/table/tableViewLayout1/

¹⁹⁶ turpat

Apdzīvota vieta	Iedzīvotāju skaits uz 2022. gada sākumā ¹⁹⁵	Iedzīvotāju skaita pieaugums 2020. – 2022. gadam ¹⁹⁶	Publiskie pakalpojumi	Transporta infrastruktūra	Apbūves raksturojums
					loģistikas u.c. uzņēmumi.
Garkalne	1950	+769	Bērnudārzs Pamatskola kopā ar profesionālās ievirzes (mūzikas un mākslas) pamata izglītību un sporta infrastruktūru Bibliotēka Muzejs Dienas centrs Ģimenes ārsts	A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene), P3 Garkalne–Alauksts, V49 Garkalne–Ošlauki, dzelzceļa stacija Garkalne	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta un saimnieciskais centrs. Apbūve attīstījusies padomju laikā ar daudzdzīvokļu apbūvi, infrastruktūru, pakalpojumiem un uzņēmumiem.
Saurieši	1720	+262	Bērnudārzs Pamatskola ar sporta infrastruktūru Bibliotēka Ģimenes ārsts Zobārstniecība Aptieka	P5 Ulbroka – Ogre, V33 Saurieši–Salaspils, V35 Šķīrotava–Saurieši	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta un saimnieciskais centrs. Apbūve attīstījusies padomju laikā ar daudzdzīvokļu apbūvi, infrastruktūru, pakalpojumiem un uzņēmumiem.
Ropaži	1531	+37	Bērnudārzs Vidusskola Mūzikas un mākslas skola Kultūras centrs un estrāde Bibliotēka Sporta infrastruktūra Pašvaldības sociālais dienests Dienas krīžu, atbalsta centrs Pusceļa māja Ģimenes ārsts Zobārstniecība Aptieka Valsts sociālās aprūpes centrs	P10 Inčukalns–Ropaži–Ikšķile, V66 Sidgunda–Ropaži	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta un saimnieciskais centrs. Iepriekš – novada administratīvais centrs. Apbūve attīstījusies padomju laikā ar daudzdzīvokļu apbūvi, infrastruktūru, pakalpojumiem un uzņēmumiem.
Berģi	1330	+743	Bērnudārzs Kultūras centrs Pašvaldības sociālais dienests Ambulatorie pakalpojumi	A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene), A4 Rīgas apvedceļš	Vēsturiskā Pierīgas urbanizētā telpa ar raksturīgu savrupmāju apbūvi

Apdzīvota vieta	Iedzīvotāju skaits uz 2022. gada sākumā ¹⁹⁵	Iedzīvotāju skaita pieaugums 2020. – 2022. gadam ¹⁹⁶	Publiskie pakalpojumi	Transporta infrastruktūra	Apbūves raksturojums
			Ģimenes ārsts	(Baltezers – Saulkalne)	
Upesciems	1221	+710	Bērnudārzs Pamatskola kopā ar profesionālās ievirzes (mūzikas un mākslas) pamata izglītību un sporta infrastruktūru Bibliotēka Dienas centrs Ģimenes ārsts	A4 Rīgas apvedceļš (Baltezers – Saulkalne)	Vēsturiskā Pierīgas urbanizētā telpa ar raksturīgu savrupmāju apbūvi
Silakrogs	1235	+404	Bērnudārzs Mūzikā izglītība Dienas centrs un grāmatu punkts Aptieka	V100 Silakrogs–Birzes	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta un saimnieciskais centrs ar padomju laika daudzdzīvokļu apbūvi, infrastruktūru, pakalpojumiem un uzņēmumiem.
Dzidriņas	1219	+1111	-	P4 Rīga–Ērgļi	Privātmāju ciems, kas veidojies pēdējās desmitgadēs.
Zaķumuiža	908	-105	Bērnudārzs skola ar pamatizglītības programmām un sporta infrastruktūru Kultūras centrs Filiālbibliotēka Dienas centrs Ģimenes ārsts Zobārstniecība	V68 Dāvidi–Zaķumuiža–Bajārkrogs	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta un saimnieciskais centrs ar padomju laika daudzdzīvokļu apbūvi, infrastruktūru, pakalpojumiem un uzņēmumiem.
Cekule	193	+38	Aptieka	V52 Pievedceļš Cekules stacijai	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta ar padomju laika daudzdzīvokļu apbūvi un infrastruktūru. Bijusi armijas bāzes teritorija.
Līči	1016	+494	Radošās attīstības centrs	P2 Garkalne–Alauksts, P4 Rīga–Ērgļi,	Privātmāju ciems, kas veidojies pēdējās

Apdzīvota vieta	Iedzīvotāju skaits uz 2022. gada sākumā ¹⁹⁵	Iedzīvotāju skaita pieaugums 2020. – 2022. gadam ¹⁹⁶	Publiskie pakalpojumi	Transporta infrastruktūra	Apbūves raksturojums
				V34 Līči–Upeslejas	desmitgadēs.
Rumbula	441	+167	Speciālā pamatskola un pirmsskolas speciālās izglītības grupas	A6 Rīga – Daugavpils, V35 Šķirotava–Saurieši, V53 Pievedceļš Rumbulas stacijai, dzelzceļa pietura “Gaisma”	Saimnieciskais centrs ar nelielām individuālo dzīvojamo māju teritorijām. Atrodas reģionālais atkritumu apglabāšanas poligons, virkne ražošanas uzņēmumu.
Upeslejas	1309	+186	Bērnodārzs Sākumskola ar sporta infrastruktūru Ģimenes ārsts Zobārstniecība	V34 Līči–Upeslejas	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta. Atrodas Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionārs “Tuberkulozes un plaušu slimību centrs” un ilgstošas sociālās aprūpes iestāde.
Amatnieki	234	+229	-	A4 Rīgas apvedceļš (Baltezers – Saulkalne) P2 Juglas papīrfabrikas ciemats-Upesciems	Privātmāju ciems, kas veidojies pēdējās desmitgadēs.
Baltezers	702	+337	Veselības aprūpe (Veselības centrs ‘Baltezers’)	A1 Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)	Vēsturiskā Pierīgas urbanizētā telpa ar raksturīgu savrupmāju apbūvi
Bukulti	1174	1031	Aptieka, privāts īslaicīgās sociālās aprūpes centrs	Teritorijai pieguļ vai to šķērso tikai pašvaldības autoceļi	Vēsturiskā Pierīgas urbanizētā telpa ar raksturīgu savrupmāju apbūvi
Langstiņi	820	412	Bērnodārzs	V54 Pievedceļš Langstiņiem	Vēsturiskā Pierīgas urbanizētā telpa ar raksturīgu savrupmāju apbūvi
Makstenieki	152	111	-	Teritorijai pieguļ vai to šķērso tikai pašvaldības autoceļi	Vasaras dārzu ciems

Apdzīvota vieta	Iedzīvotāju skaits uz 2022. gada sākumā ¹⁹⁵	Iedzīvotāju skaita pieaugums 2020. – 2022. gadam ¹⁹⁶	Publiskie pakalpojumi	Transporta infrastruktūra	Apbūves raksturojums
Priedkalne	252	135	Privātais bērnodārzs	Teritorijai pieguļ vai to šķērso tikai pašvaldības autoceļi	Vēsturiskā Pierīgas urbanizētā telpa ar raksturīgu savrupmāju apbūvi
Priežlejas	45	18	-	Teritorijai pieguļ vai to šķērso tikai pašvaldības autoceļi	Privātmāju ciems, kas veidojies pēdējās desmitgadēs.
Skukūši	257	221	-	P3 Garkalne–Alaukstis	Vasaras dārzu ciems
Sunīši	825	775	-	A4 Rīgas apvedceļš (Baltezers – Saulkalne), V31 Pievedceļš Muceniekiem	Vēsturiskā Pierīgas urbanizētā telpa ar raksturīgu savrupmāju apbūvi
Suži	319	314	Privātais bērnodārzs	Teritorijai pieguļ vai to šķērso tikai pašvaldības autoceļi	Ciema daļā, kas atrodas Ropažu novadā, - vasaras dārza māju apbūve
Augšciems	36	6	-	V66 Sidgunda–Ropaži	Lauku ciems ar viensētu apbūvi
Bajāri	106	88	-	Teritorijai pieguļ vai to šķērso tikai pašvaldības autoceļi	Lauku ciems
Bajārkrogs	42	37	-	P4 Rīga–Ērgļi, V68 Dāvidi–Zaķumuiža–Bajārkrogs	Lauku ciems
Gaidas	307	287	-	P4 Rīga–Ērgļi V68 Dāvidi–Zaķumuiža–Bajārkrogs	Vasaras dārza māju un privātmāju apbūves ciems, kas veidojies pēdējās desmitgadēs
Kākiems	257	6	Dienas centrs un grāmatu punkts	P10 Inčukalns–Ropaži–Ikšķile	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta ar divām mazstāvu daudzdzīvokļu mājām, privātmāju un viensētu apbūvi.
Kangari	220	54	-	P4 Rīga–Ērgļi P10 Inčukalns–Ropaži–Ikšķile V67 Pietēni–Purmaļi V76 Pievedceļš Kangaru stacijai	Lauku ciems
Lielkangari	67	-5	-	P4 Rīga–Ērgļi	Lauku ciems

Apdzīvota vieta	Iedzīvotāju skaits uz 2022. gada sākumā ¹⁹⁵	Iedzīvotāju skaita pieaugums 2020. – 2022. gadam ¹⁹⁶	Publiskie pakalpojumi	Transporta infrastruktūra	Apbūves raksturojums
Mucenieki	548	-200	Patvēruma meklētāju centrs (valsts) un sociālo pakalpojumu centrs (“Latvijas Sarkanais krusts”) Multifunkcionālais dienas centrs Stadions	A4 Rīgas apvedceļš (Baltezers – Saulkalne) V31 Pievedceļš Muceniekiem	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta un saimnieciskais centrs ar padomju laika daudzdzīvokļu apbūvi, infrastruktūru, pakalpojumiem un uzņēmumiem.
Podkājas	208	185	-	P3 Garkalne–Alaukstis V74 Ropaži–Raunas	Dārza māju un privātmāju apbūves ciems
Tumšupe	399	-43	Dienas centrs Grāmatu punkts	P3 Garkalne–Alaukstis V75 Ropaži–Griķukrogs	Klasiskā / tradicionālā apdzīvotā vieta ar padomju laika daudzdzīvokļu apbūvi, privātmāju apbūvi un dārza un vasarnīcu mājām
Ūlupji	77	23	-	A4 Rīgas apvedceļš (Baltezers – Saulkalne) P4 Rīga–Ērgļi	Viensētu apbūves ciems
Vāverkrogs	31	-2	-	P4 Rīga–Ērgļi	Lauku ciems
Villasmuiža	210	66	-	V66 Sidgunda–Ropaži	Viensētu apbūves ciems
Jaunbagumi	22	nav datu	-	P4 Rīga–Ērgļi V68 Dāvidi–Zaķumuiža–Bajārkrogs	Vasaras dārzu un vasarnīcu apbūves ciems

Pakalpojuma jomas infrastruktūra	Vangaži	Stopiņu pagasts							Garkalnes pagasts										Ropažu pagasts																						
		Ulbroka+	Vālodzes	Upeslejas	Saurieši	Cekule	Rumbula	Dreīliņi	Līči	Dzidriņas	Garkalne	Berģi	Langstīni	Upesciems	Sunši	Bukulti	Priedkalne	Baltezers	Priežlejas	Amatnieki	Makstenieki	Suži	Skuķīši	Ropaži	Zaķumuiža	Silakrogs	Mucenieki	Podkājas	Tumšupe	Jaunbagumi	Gaidas	Kārciems	Bajārkrogs	Bajāri	Kangari	Lielkangari	Vāverkrogs	Augšciems	Ūlupji	Villasmuiža	
Novadpētniecība	x	x							x														x																		
Sports																																									
Sporta komplekss		x							x														x																		
Sporta bāze pie skolas	x	x	x	x		x			x			x												x																	
Pašvaldības atbalstītas sporta bāzes	x															x										x															
Sociālie pakalpojumi																																									
Pašvaldības sociālais dienests	x	x								*													x																		
Ilgstošas sociālās aprūpes iestāde			x			x																	x																		
pašvaldības dienas centri	x								x			x											x	x	x	x		x													
Pusceļa māja																																									
Veselības aprūpe																																									
Ambulatorie pakalpojumi	x	x								*						x																									
Ģimenes ārsta prakses vieta(-s)	x	x	x	x					x	*		X											x	x		x															

Pakalpojuma jomas infrastruktūra	Vangaži	Stopiņu pagasts							Garkalnes pagasts										Ropažu pagasts																								
		Ulbroka+	Vālodzes	Upeslejas	Saurieši	Cekule	Rumbula	Dreīļiņi	Līči	Dzidriņas	Garkalne	Berģi	Langstīni	Upesciems	Sunīši	Bukulti	Priedkalne	Baltezers	Priežlejas	Amatnieki	Makstenieki	Suži	Skuķīši	Ropaži	Zaķumuiža	Silakrogs	Mucenieki	Podkājas	Tumšupe	Jaunbagumi	Gaidas	Kārciems	Bajārkrogs	Bajāri	Kangari	Lielkangari	Vāverkrogs	Augšciems	Ūļupji	Villasmuiža			
Zobārstniecības u.c. speciālistu kabineti	x	x	x	x													x						x	x																			
Stacionārs			x																																								
Aptieka	x	x		x						x													x	x																			
Komunālie pakalpojumi																																											
Centralizēta apkure	x	x	x	x	x			x		x			x										x	x	x	x																	
Centralizēta ūdenssaimniecība	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x						x	x	x	x		x															
Publiskā ārtelpa																																											
Veloinfrastruktūra	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	x	x	x																	
Atpūtas vietas (pie ūdens)		x		x								x	x	x	x	*	x	*	x		*	x	x	x			x	x															
Publiskie parki, teritorijas, rotaļlaukums	x	x	x	x			x			x		x	x	x	x	x			x		*		x	x	x																		
Pašvaldības pakalpojumi																																											
KAC	x	x								*													x																				

Pakalpojuma jomas infrastruktūra	Vangaži	Stopiņu pagasts								Garkalnes pagasts										Ropažu pagasts																				
		Ulbroka+	Vālodzes	Upeslejas	Saurieši	Cekule	Rumbula	Dreīliņi	Līči	Dzidriņas	Garkalne	Berģi	Langstīni	Upesciems	Sunši	Bukulti	Priedkalne	Baltezers	Priēžlejas	Amatnieki	Makstenieki	Suži	Skuķīši	Ropaži	Zaķumuiža	Silakrogs	Mucenieki	Podkājas	Tumšupe	Jaunbagumi	Gaidas	Kārciems	Bajārkrogs	Bajāri	Kangari	Lielkangari	Vāverkrogs	Augšciems	Ūlupji	Villasmuiža
Aktivitāšu (kopienu) centrs u.tml.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x										
Sabiedriskais transports, mobilitāte																																								
Autobusa maršruts	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dzelzceļa pietura	*			x		*				x																														
Mobilitātes punkti	*	x		x		*				x				x					x				x		x						x									

* atrodas citas pašvaldības teritorijā

x	Esošs pakalpojums
x	Plānots pakalpojums